شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

(维文)

(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

1987 - يىل
دېكابىر
7
(دۈشەنبە)

ئاۋارىيەت: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 5°C - — 11°C - بولىدۇ. 3 بال شامال چىقىدۇ.

ئاپتونوم رايونىنىڭ تۆمۈريول بويلىرىدىكى يېزىلارغا ئەقلىي كۈچ جەھەتتىن ياردەم بېرىش بويىچە كېڭەشمە يىغىنى ئاياغلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇ يۈجىن، ئەيمىن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىنىڭ تۆمۈر يول بويلىرىدىكى يېزىلارغا ئەقلىي كۈچ جەھەتتىن ياردەم بېرىش بويىچە كېڭەشمە يىغىنى ئۈچ كۈن داۋاملىشىپ، مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى غەلىبىلىك ئاياغلاشتى.

كېڭەشمە يىغىنىغا قاتناشقان ھەر خىل كەسىپىي، تېخنىك خادىملار، ئۇستىلار، دېھقان ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەر ۋە ئۆز راسخوتى بىلەن ئوقۇپ ئالىي مەكتەپ پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلاردىن 17 مىڭ كىشى (قېتىم) قاتناشتى. 300 دىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا خادىمى دېھقانلارنىڭ يەكشەنبىلىك تېخنىكا مۇلازىمەت ئورنىغا قاتنىشىشقا ئۆزىنى تىزىمغا ئالدۇردى، 45 كىشى تەكلىپكە بىنائەن پەن - تېخنىكا جەھەتتە مۇئاۋىن ۋەزىپە ئۆتەشنى تەلەپ قىلدى، يۆتكىلىش، خىزمەتتىن ئىستېپا بېرىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق 107 كىشى ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلار، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى ھۆددىگە ئېلىشقا، ئىجارىگە ئېلىشقا، يېڭىدىن قۇرۇشقا قاتنىشىشقا ماقۇل بولدى. تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، ھۆددىگە ئېلىش ۋە ئارىيەت ھېسابىدا يۆتكىلىش، قوشۇمچە ۋەزىپە ئۆتەش قاتارلىقلار توغرىسىدا 203 پارچە مۇددىئانامە ۋە كېلىشىم ئىمزالاندى. تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىش، مەسلىھەت بېرىش، مۇلازىمەت قىلىش بويىچە 304 تۈردە مۇددىئانامە خاراكتېرلىك كېلىشىم ھاسىل قىلىندى.

بۇ قېتىمقى كېڭەشمە يىغىنى پەن - تېخنىكا باشقۇرۇشنى كەڭ قوزغۇۋېتىش، پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى جانلاندۇرۇش، ئىختىساسلىق كىشىلەر ۋە تېخنىكا ئالماشتۇرۇش بويىچە تەشۋىق قىلىش، ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈش يىغىنى بولدى. ئورغۇنلىغان كىشىلەر بۇ قېتىمقى يىغىن ئارقىلىق پەن - تېخنىكا ئىسلاھاتى ۋە تۈرلۈك ئىقتىسادىي ئۇچۇرلاردىن خەۋەر تاپتى. بۇ، «بىلىمگە، ئىختىساسلىق كىشىلەرگە ھۆرمەت قىلىش»، «ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشتا پەن - تېخنىكىغا تايىنىش، پەن - تېخنىكا ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشقا يۈزلىنىش» ئىجتىمائىي كەيپىياتىنى بارلىققا كەلتۈرۈشكە تۈرتكە بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىجابىي تەسىر كۆرسەتكۈسى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ سوغۇققا تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش يۈزىسىدىن ئېچىلغان جىددىي تېلېفون يىغىنى پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە مۇنداق چاقىرىق چىقاردى:

بىرنىيەتتە ھەمكارلىشىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە ئاتلىنىش لازىم

ئاپتونوم رايونلۇق سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتكە قارشى تۇرۇش قوماندانلىق شتابى قۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 12 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، شىنجاڭ بويىچە سوغۇققا تاقابىل تۇرۇش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش يۈزىسىدىن جىددىي تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە ھەر مىللەت خەلقىنى 13 - قۇرۇلتاي روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە پائال ئاتلىنىپ، خەلقنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىگە، 1988 - يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن پائال تۆھپە قوشۇشقا ھەقىقىي تۈردە كاپالەتلىك قىلىشقا چاقىردى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ ئېنماۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۇڭ خەنلياڭ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى تۆمۈر داۋامەت يىغىنغا قاتناشتى ۋە يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىنغا يولداش سۇڭ خەنلياڭ رىياسەتچىلىك قىلدى. ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ مۇھەممەدى «سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، 1988 - يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن كۈرەش قىلايلى» دېگەن تېمىدا سەپەرۋەرلىك دوكلاتى بەردى.

بۇ يىل كۈز كىرگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىنىڭ كىلىماتى نورمال بولمىدى، ھاۋا رايىدا ئىككى قېتىم ئاپەت خاراكتېرلىك ئۆزگىرىش يۈز بەردى. 10 - ئاينىڭ 7 - كۈنىدىن 17 - كۈنىگىچە بولغان ئارىلىقتا ھاۋا رايىدىكى بىر قېتىملىق ئاپەت خاراكتېرلىك ئۆزگىرىش كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسى ۋە بىر قىسىم كۈزلۈك زىرائەتلەرنى يىغىۋېلىش پەيتىگە توغرا كېلىپ، دېھقانچىلىققا ناھايىتى ئېغىر تەسىر يەتكۈزدى. 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنىدىن 28 - كۈنىگىچە بولغان ئارىلىقتا پۈتۈن شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرى بىر قېتىملىق كۈچلۈك سوغۇق ھاۋا ئېقىمىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ، تېمپېراتۇرا جىددىي تۆۋەنلەپ كەتتى. بۇ دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان 2 - قېتىم يۈز بەرگەن ئەھۋال بولۇپ، ئۇنىڭ ۋاقتىمۇ بالدۇر، يۈز بېرىشىمۇ تەسادىپىي بولدى. ئۇ، ئۇششاق چارۋا ماللارنى ئورۇقلاندۇرۇش، چوڭ چارۋا ماللارنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنجاڭنىڭ بىناكارلىقىدا زامانىۋى پەن - تېخنىكىنى قوللىنىپ، دەۋر قىياپىتى، مىللىي ئۇسلۇب، يەرلىك ئالاھىدىلىكنى گەۋدىلەندۈرۈش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز شى جيەن خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا زامانىۋىلاشقان، نەپىس ھەم مىللىي ئۇسلۇبقا ئىگە ئاپتونوم رايونلۇق بىناكارلىق - قۇرۇلۇش لايىھىلەش يۇرتىنىڭ بىناسى ئۈرۈمچىنىڭ دۆڭكۆۋرۈك يولىدا قەد كۆتۈردى. 10 - ... 12 - ئاينىڭ ...

ئۆتتۈش كېرەككى، بىر قەدەر ياخشى ئىسراپ قىلىنمىغانتى. ئۇ مۇنداق دېدى: شىنجاڭنىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش لايىھىسى قۇرۇلۇشىدا زامانىۋىلاشتۇرۇش بىلەن مىللىي ئۇسلۇبنى ئۆز - ئارا بىرلەشتۈرۈش يولىدا مېڭىش لازىم. بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ئۆزلۈكسىز مەيدانغا كېلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىناكارلىق - قۇرۇلۇشتا دورامچىلىق ئەھۋاللىرى كۆرۈلمەكتە. ئارىسىدىكى يولداشلار بىناكارلىق - قۇرۇلۇش خادىملىرى...

شىمالدىكى ئالاھىدىلىكنى چوڭقۇر تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىشى، تەھلىل قىلىشى ۋە ئىزدىنىشى، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئالاھىدىلىكىگە، يەرلىك ئالاھىدىلىككە، مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە قۇرۇلۇش ئۇسلۇبىنى يارىتىشى لازىم. ئۇ ۋەتتە، شىنجاڭ بىناكارلىقىنىڭ ئۇسلۇبى ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىكى ئۇسـ...

ناسى ئۈرۈمچىنىڭ «ئۈرۈمچى» يولىدا قەد كۆتەردى. 10 - ئاينىڭ 12 - كۈنى پۈتۈن شەھەر ئەمەلدارلىرى 17 قەۋەتلىك بىنا داشىنجاڭنىڭ بىناكارلىق-قۇرۇلۇشىدا مىللىي ئۇسلۇب بىلەن يەرلىك ئالاھىدىلىكنى گەۋدىلەندۈرۈش بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئېچىلدى.

سۆھبەت يىغىنىدا، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت بىناكارلىق لايىھىلەش خادىملىرى مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: شىنجاڭنىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇشىدا زامانىۋى پەن - تېخنىكىنى قوللىنىپ، دەۋر قىياپىتى، مىللىي ئۇسلۇب ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىكنى گەۋدىلەندۈرۈش يولىدا مېڭىش لازىم.

سۆھبەت يىغىنىدا تۆمۈر داۋامەت مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭنىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇشىدا گۈللەپ ياشناشتەك مەنزىرە بارلىققا كەلدى، شىنجاڭغا كەلگەن مېھمانلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قىياپىتىدە يۈز بەرگەن خۇشاللىنارلىق ئۆزگىرىشلەرنى ماختاشماقتا، شىنجاڭنىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ساھەسىدىكىلەر مىللىي ئۇسلۇب بىلەن يەرلىك ئالاھىدىلىكنى گەۋدىلەندۈرۈش، مىللىي ئۇسلۇب بىلەن زامانىۋىلاشتۇرۇشنى بىرلەشتۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەردە مەلۇم نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. لېكىن شۇنىمۇ كۆرسىتىپ رۈلمەكتە. ئاز ساندىكى يولداشلار بىنا ئىمارەتلەرنى زىننەتلەشكىلا بېرىلىپ كېتىپ، قۇرۇلۇش مەبلىغىنى بىناكارلىق - قۇرۇلۇش خادىملىرى ھەرقايسى مىللەتنىڭ ۋە ھەرقايسى رايونلارنىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇلۇبى ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىكى ئۈستىدە ئىزدەنگەندە، چوقۇم تېجەشلىك بولۇشنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ، مەزمۇن بىلەن شەكىلنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىش لازىم. بىنا لايىھىلىگۈچىلەرنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ياش لايىھىلىگۈچىلەرنى يېتىشتۈرۈشكە، ئاز سانلىق مىللەت لايىھىلىگۈچىلەرنى يېتىشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. بىزدە يەنە مىللىيچە نۇسخا بىلەن زىننەتلەشنى پىششىق بىلىدىغان بىر تۈركۈم پېشقەدەم خەلق ئۇستىلىرى بار، ئۇلارنىڭ ھۈنىرىگە ياخشى ۋارىسلىق قىلماسلىق، تاشلىنىپ قېلىش خەۋپى كېلىپ چىقىدۇ.

ھەربىي رايون ئاچقان ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق قىسىملار كادىرلار يىغىنىدا 13 - قۇرۇلتاي روھىنى قىبلىنامە قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش تەلەپ قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ياڭگوگېچېڭ، چېن تەيلەر خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى چۈشتىن كېيىن، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق قىسىملار كادىرلار يىغىنىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونلۇق 2 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى، كوماندىر-جەڭچىلەردىن 13-قۇرۇلتاي روھىنى قىبلىنامە قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ تىنچ - ئىتتىپاقلىق چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى تۇرسۇن مامۇتوۋ بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزگەندىن كېيىن، مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ روھىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش-شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى. 13-قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە بىرلەشتۈرۈپ، قىسىملارنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئۆز-ئۆزىنى تەربىيىلەشكە تەشكىللەش، كادىرلار ۋە جەڭچىلەرنى «ئارمىيە ھەر مىللەت خەلقىدىن ئايرىلالمايدۇ، ھەر مىللەت خەلقى ئارمىيىدىن ئايرىلالمايدۇ» ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىسىملاردا ھەممە ئادەم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇش، ھەممە ئادەم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى سۆزلەش، ھەممە ئادەم مىللىي سىياسەتنى بىلىش، ھەممە ئادەم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىش، تەك يېڭى ۋەزىيەتنى يارىتىش لازىم.

ھەربىي رايوننىڭ سىلىگيۇەنىسى گاۋخۇەنچاڭ، ھەربىي رايوننىڭ سىياسىي كومىسسارى تاڭگۇاڭسەيلەر يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە سۆزقىلدى.

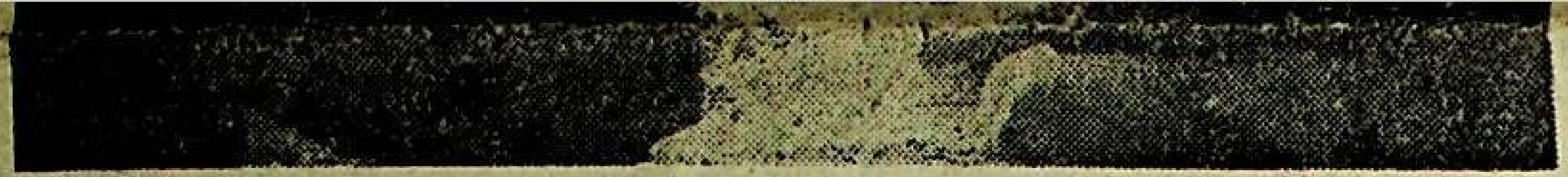

خوتەن ھەربىي رايونىنىڭ سىياسىي كومىسسارى بېي يۈەنجى دائىم يېزىلارغا بېرىپ، خەلق ئەسكەرلىرىنى ئامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشقا سەپەرۋەر قىلىش خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىپ كەلمەكتە. سۈرەتتە: ئۇ خەلق ئەسكەرلىرى بىلەن سۆھبەتلەشمەكتە.

لىيۇخۇيىنىڭ فوتوسى

قەشقەر ۋىلايىتىدە بۇ يىل 330 مىڭ توننىدىن كۆپرەك سىلوس ياسالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابلىكىم ھېلىم خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىدە بۇ يىل 11- ئاينىڭ 10- كۈنىگىچە ياسالغان سىلوس 339 مىڭ توننىغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 6.8 ھەسسە ئېشىپ، شىنجاڭ بويىچە سىلوس ئومۇمىي مىقدارىنىڭ تۆتتىن ئۈچ قىسمىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر ئۆلچەملىك چارۋا (بەش قوي، بىر كالا)غا سۇنۇدۇرغاندا، 200 كىلوگرامدىن سىلوس توغرا كەلدى. بۇ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ ئۆلچىمىدىن 50 كىلوگرام ئارتۇق.

بۇ ۋىلايەتتىكىلەر دېھقانچىلىق رايونلىرىدا چارۋا مال بېقىشنى ئاساس قىلىدۇ. ۋىلايەت بويىچە 4 مىليون 200 مىڭ تۇياق چارۋا مالنىڭ 3 مىليون 700 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەكى دېھقانچىلىق رايونلىرىدا بېقىلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جايلار قوناق شېخىدىن، قومۇشتىن پايدىلىنىپ سىلوس ياساش ئارقىلىق چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق شەرت ھازىرلىدى. بۇلتۇر ۋىلايەت بويىچە 50 مىڭ توننا سىلوس ياسالغانىدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار يېزىلارنىڭ 200 دىن ئارتۇق ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسىنى رېمونت قىلىپ بەردى. 1400 دىن ئارتۇق ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسىنى سىلوس ياساشقا ئاجراتتى. ۋىلايەت بويىچە 30 مىڭدىن ئارتۇق سىلوس ئورىسى ياسالدى. بۇنىڭ بىلەن سىلوس بېسىشقا پۇختا ئاساس يارىتىلىپ، ئەتىيازدا ئوت- چۆپ يېتىشمەسلىك زىددىيىتى ھەل بولدى.

بايىنغولىن ئوبلاستىدا ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكىدىكى كارخانىلارنى ھۆددىگە بېرىش سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوسمان يۈسۈپ خەۋەر قىلىدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا ئوبلاستلىق 1- ترانسپورت شىركىتى، ئوبلاستلىق «1- ئىيۇل» كۆن- خۇرۇم زاۋۇتى، ئوبلاستلىق قەغەز زاۋۇتى، يەنجى توقۇمىچىلىق زاۋۇتى ۋە ئوبلاستلىق يېمەكلىكلەر، كۆكتات مۇلازىمەت شىركىتى قاتارلىق ئالتە كارخانا تۇنجى تۈركۈمدە ھۆددىگە بېرىش بويىچە سىناق نۇقتىسى قىلىندى.

بۇ كارخانىلارنى ھۆددىگە ئالغۇچىلار مۇتەخەسسىسلەردىن تەشكىللەنگەن باھالاش ھەيئىتى تەرىپىدىن مۇزاكىرە قىلىش، ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتىگە مەلۇم قىلىش ئارقىلىق بېكىتىلدى. 11- ئاينىڭ 19-كۈنى ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى چاقىرغان چوڭ يىغىندا كارخانىلارنى ھۆددىگە ئالغۇچىلار بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى ھۆددىگەرلىك توختامنامىسىگە ئىمزا قويدى. بۇ ئالتە كارخانا ھۆددىگە بېرىلگەن مەزگىلدە دۆلەتكە 1 مىليون 15 مىڭ يۈەن پايدا تاپشۇرىدۇ؛ تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە 6 مىليون 970 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالىدۇ؛ بانكىدىن ئالغان 6 مىليون 232 مىڭ يۈەن قەرزنى قايتۇرىدۇ؛ ئۆزلىرىگە قالدۇرغان پايدا ئومۇمىي سوممىسى 534 مىڭ يۈەن، مۇكاپات فوندى ئومۇمىي سوممىسى 370 مىڭ 500 يۈەن بولىدۇ.

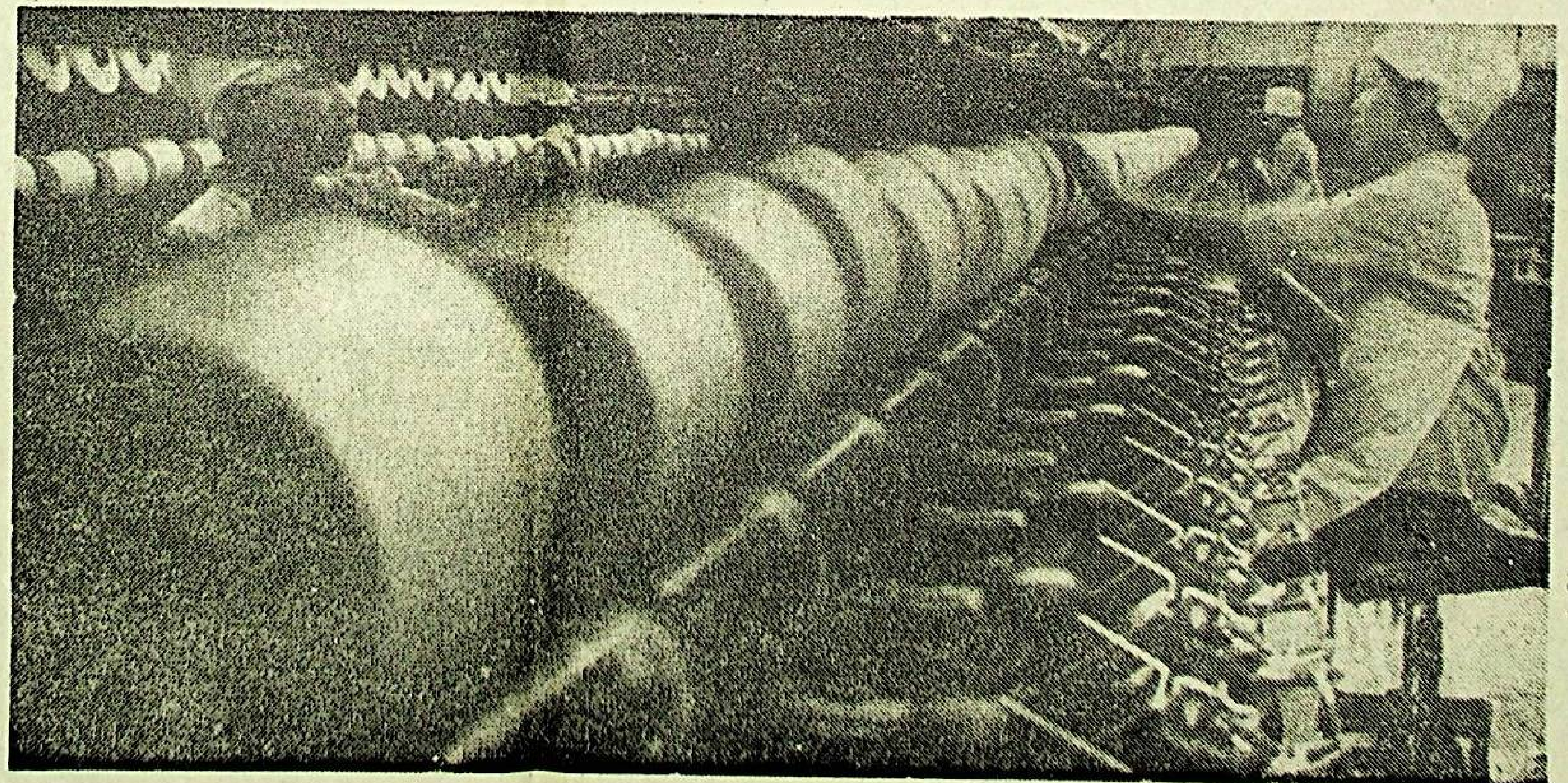

شىنجاڭ «1- ئىيۇل» پاختا - توقۇمىچىلىق باش زاۋۇتىنىڭ 2 - پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتى ئەلا سۈپەتلىك پاختا رەخت توقۇشتىكى ئۇستىلىقىدىن پايدىلىنىپ، ئېكسپورت ئۈچۈن سېپتا پاختا يىپلارنى ئىشلەپچىقاردى. بۇ يىپلار خەلقئارادا بازار تاپتى. ئۇنىڭدىن يارىتىلغان تاشقى پېرېۋوت سوممىسى 2 مىليون 478 مىڭ دوللارغا يەتتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار ئەستايىدىل مەشغۇلات ئېلىپ بېرىپ، سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتماقتا.

جاۋ يىشىن فوتوسى

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» نى يولغا قويۇش چارىسى

(1987 - يىل 11 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 29 - سانلىق يىغىنىدا ماقۇللانغان)

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ

ئېلانى

(1987 - يىل 11 - ئاينىڭ 23 - كۈنى)

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» نى يولغا قويۇش چارىسى» ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 29-سانلىق يىغىنىدا 1987 - يىل 11 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ماقۇللاندى، هازىر ئېلان قىلىندى.

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ چارە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دورا باشقۇرۇش قانۇنى» (تۆۋەندە قىسقارتىلىپ «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» دەپ ئاتىلىدۇ) غا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈلدى.

2 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ئۆز مەمۇرىي رايونلىرىنىڭ دورىلارنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش خىزمەتلىرىنى ئاساسلىق ئىدارە قىلىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك تىببىي دورا باشقۇرۇش تارماقلىرى ئۆز مەمۇرىي رايونلىرىنىڭ دورا ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت قىلىش ئىشلىرىدىن دۆلەت ئايرىم بەلگىلىمە چىقارغانلاردىن باشقىلىرىنى ئاساسلىق ئىدارە قىلىدۇ.

3 - ماددا ئاپتونوم رايون ھازىرقى زامان دورىگەرلىكى ۋە ئەنئەنىۋى دورىگەرلىكنى پائال راۋاجلاندۇرىدۇ، ئۇيغۇر، قازاق، موڭغۇل قاتارلىق مىللەتلەرنىڭ مىللىي دورىگەرلىكىنى ئىلىشتۈرۈپ تەرەققىي قىلدۇرىدۇ، ياۋايى دورا ماتېرىياللىرى بايلىقىنى ئاسرايدۇ، جۇڭيى دورا ماتېرىياللىرى ۋە مىللىي دورا ماتېرىياللىرىنى ئۆستۈرۈشكە ئىلھام بېرىدۇ.

ئىككىنچى باب دورا ئىشلەپچىقىرىدىغان ...

... ئىككى يىلدا بىر قېتىم تىزىملىتىش كېرەك. تىزىملىتىش رەسمىيىتى بېجىرىلگەن دورىلارنىڭ تەستىقى ئالاقە نومۇرلىرى كۈچتىن قالدۇرۇلىدۇ.

تەستىقلانغان ئىشلەپچىقىرىش ھۈنەر-سەنئىتى، سۈپەت ئۆلچىمى، دورا بەلگىسى، ئىزاھات مەزمۇنى ۋە ساقلىنىش مۇددىتىنى ئۆزگەرتىشكە توغرا كەلسە، يېڭىباشتىن تەستىقلىتىش كېرەك.

7-ماددا دورىلارنى ئوراپ-قاچىلاشتا قەتئىي «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» دىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىش كۆرۈش كېرەك. دورىلارنى غەلىتە شەكىلدە ئوراپ-قاچىلاشنى مەنئىي قىلىش كېرەك. ئوراپ-قاچىلاشتا ئىزاھلاپ بېرىش كېرەك، دەپ بەلگىلەنگەن تۈرلەرنى خالىغانچە ئازايتىشقا بولمايدۇ. شېرىكلەشكۈچى كارخانىلار ئىشلەپچىقارغان دورىنىڭ بەلگىسىدە شۇ دورىنى ئىشلەپچىقارغان زاۋۇتنىڭ نامىنى ئەسكەرتىپ قويۇش ھەمدە شېرىكلەشكۈچى زاۋۇتنىڭ نامى ياكى ئۇنىڭ نازارەت قىلغانلىقىنى قوشۇپ يېزىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىشلەپچىقىرىلغان دورىلارنىڭ قېپى ۋە ئىزاھاتىدىكى سۆزلەر ئۇيغۇر، خەنزۇ يېزىقلىرىدا بېسىلىشى كېرەك.

ئۈچىنچى باب دورا تىجارىتى قىلىدىغان كارخانىلارنى باشقۇرۇش

8-ماددا دورا تىجارىتى قىلىدىغان كارخانىلارنى قۇرۇشتا ۋە دورا تىجارىتى كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشتا، ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك تىببىي دورا باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ ماقۇللىشىدىن ئۆتكۈزۈپ، تەڭ دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى (ناھىيىدىن تۆۋەن تىجارەت كارخانىلىرى ناھىيە دەرىجىلىك تىببىي دورا باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى) غا يوللاپ تەستىقلىتىپ، «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ئېلىش ۋە مۇشۇ گۇۋاھنامە بىلەن، سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىدىن «تىجارەت كىنىشكىسى» ئېلىش كېرەك.

شەخسلەر ياكى شەخسلەر شېرىكلىشىپ دورا تىـ...

ئايرىم ساقلاش، ئايرىم پۈركەيگە تىزىش كېرەك.

12- ماددا شەخسلەر ئاچقان ياكى شەخسلەر شېرىكلىشىپ ئاچقان دورادۇكانلىرى ۋە دورا يايمىلىرىدا سېتىلىدىغان دورا تۈرلىرىنىڭ دائىرىسى ناھىيە دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىغا يوللىنىشى، دورىلار كۆرسىتىپ بېرىلگەن يەردىلا سېتىلىشى كېرەك، كوچا-مەھەللىلەرنى ئارىلاپ سېتىش مەنئىي قىلىنىدۇ. ئۇلارنىڭ دورىلارنى توپ سېتىش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا رۇخسەت قىلىنمايدۇ.

تۆتىنچى باب تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرىنىڭ دورىلىرىنى باشقۇرۇش

13- ماددا تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى دورا ياساشتا، ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەكشۈرگۈزۈپ ماقۇللىتىپ، ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەستىقلىتىپ، «دورا ياساشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ئېلىشى كېرەك.

14- ماددا تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى ئۆزلىرى ياسىغان دورىلارنىڭ ياسىلىش قائىدىسى ۋە سۈپەت ئۆلچىمى توغرىسىدىكى ماتېرىياللارنى ۋىلايەت، ئوبلاستتىن يۇقىرى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەكشۈرتۈپ تەستىقلاتقاندىن كېيىن، تەستىقىي ئالاقە نومۇرى ئېلىشى ۋە ئۇنى ھەر ئىككى يىلدا بىر قېتىم تىزىمغا ئالدۇرۇشى كېرەك. تىزىمغا ئالدۇرۇلمىغانلارنىڭ تەستىقىي ئالاقە نومۇرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلىدۇ. تەستىقلانغان ياساش قائىدىسى ۋە سۈپەت ئۆلچىمىنى ئۆزگەرتىشكە توغرا كەلسە، يېڭىباشتىن تەستىقلىتىش كېرەك.

15- ماددا تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى كلىنىكىلىق داۋالاشنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، تەستىقىي ئالاقە نومۇرى ئالماي ۋاقىتلىق ئازمىقداردا ياسىغان دورىلارنى ئۆز ئورنىنىڭ دورا ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ۋە ماقۇللۇقىدىن ئۆتكۈزۈشى شەرت. بۇ دورىلارنى كلىنىكىلىق داۋالاشتا ئۆزلۈكىدىن ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، بۇ چارىنىڭ 14-ماددىسىدىكى بەلـ...

ۋە كۆۋۈيۈەنىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە ئىش كۆرۈش لازىم.

20 - ماددا ئىشلەپچىقىرىلغان (تەييارلانغان)، سېتىلىدىغان، ئىشلىتىلىدىغان دورىلارنىڭ سۈپىتىنى بەلگىلىمە بويىچە تەكشۈرۈش، ئۆلچەمگە توشقانلىرىنىلا سېتىش ۋە ئىشلىتىشكە رۇخسەت قىلىش كېرەك.

سۈپەت جەھەتتە مەسىلە ۋە ھادىسە كۆرۈلسە، زۆرۈر تېپىلغاندا، شۇ جايدىكى تەڭ دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ نازارەت قىلىپ بىر تەرەپ قىلىشىغا مەلۇم قىلىش كېرەك.

21 - ماددا دورا تىجارىتى قىلىدىغان كارخانىلار ۋە تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرىغا سۈپەت تەكشۈرگۈچىلەرنى سەپلەش كېرەك. ئۇلار سېتىۋېلىنغان دورىلارنىڭ نامى، ئۆلچىمى، مىقدارى، تىزىملانغان ماركىسى، تەستىقىي ئالاقە نومۇرى، تۈركۈم نومۇرى، زاۋۇت نامى ۋە ئۆلچەمگە توشقانلىق گۇۋاھنامىسى قاتارلىقلارنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالىدۇ؛ جۇڭيى دورا ماتېرىياللىرىنىڭ تەبىئىتى ۋە ھالىتىنى تەكشۈرۈپ باھالاپ، ئۇلارنىڭ راست - يالغانلىقى، ياخشى - ناچارلىقىنى ئايرىپ بېرىدۇ.

تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرسى كۆرۈلسە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈپ ئالغۇچىلار تاپشۇرۇۋالماسلىقى كېرەك، زۆرۈر تېپىلغاندا، مال كىرگۈزگۈچى ئورۇن ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ نازارەت قىلىپ بىر تەرەپ قىلىشىغا مەلۇم قىلىشى كېرەك:

(1) سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ تەستىقىسىز ئىشلەپچىقىرىلغانلىرى؛

(2) زاۋۇت نامى، تىزىملانغان تاۋار ماركىسى ۋە تەستىقىي ئالاقە نومۇرى يالغان بولغانلىرى؛

(3) ئۆلچەمگە توشقانلىق گۇۋاھنامىسى بولمىغانلىرى؛

(4) سۈپىتى ئۆزگىرىپ كېتىش، كۆچمىدىن قېلىش ۋە بۇلغىنىشقا ئوخشاش سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن تاشقى كۆرۈنۈشى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغانلىرى؛

(5) ئىشلىتىش ئىزاھاتى بولمىغانلىرى؛

(6) ئوراپ - قاچىلىنىشى ۋە بەلگىسى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن كەلمىگەنلىرى.

ئالتىنچى باب مەخسۇس دورىلارنى باشقۇرۇش

22 - ماددا ...

ئىككىنچى باب دورا ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلارنى باشقۇرۇش

4- ماددا جايلاردا دورا ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلارنى قۇرۇشتا، ئاپتونوم رايونلۇق تىببىي دورا باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈشى ۋە ماقۇللۇقىدىن ئۆتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈشىگە يوللاپ تەستىقلاتقاندىن كېيىن، «دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى قۇرۇشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ئېلىشى ۋە مۇشۇ گۇۋاھنامە بىلەن سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىدىن «تىجارەت كىنىشكىسى» ئېلىشى كېرەك.

5 - ماددا دورا ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلارغا ئالاقىدار خادىملارنى سەپلەشتە تۆۋەندىكىلەرنى ئورۇنلاش لازىم:

(1) دورا ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى ۋە سۈپىتىگە مەسئۇل بولغان زاۋۇت باشلىقى ۋە تارماق مەسئۇلى فىراۋزور ياكى ياردەمچى ئىنژېنېرلىقتىن يۇقىرى تېخنىكا ئۇنۋانىغا ئىگە بولۇشى لازىم؛

(2) دورا سۈپىتىنى تەكشۈرگۈچىلەر چوقۇم ئوتتۇرا تېخنىكومدىن يۇقىرى دەرىجىلىك كەسپىي بىلىمگە ئىگە بولۇشى ھەمدە دورا تەكشۈرۈش تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلەنگەن، دورا تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان بولۇشى لازىم؛

(3) ئىشلەپچىقىرىش تېخنىك ئىشچىلىرى شۇ ئىشلەپچىقىرىش تەرتىپى تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلەنگەن، ئۆز ئىش ئورنىنىڭ كەسپىي تېخنىكىسىنى ئىگىلىگەن بولۇشى لازىم؛

دورا ياسىغۇچى تېخنىكا خادىملىرى، سۈپەت تەكشۈرگۈچىلەر ۋە تېخنىك ئىشچىلار قوشۇنىنىڭ نىسپىي تۇراقلىقىنى ساقلاش كېرەك.

6 - ماددا دورا ئىشلەپچىقىرىشتا ئىشلەپچىقىرىش ھۈنەر - سەنئەت قائىدىسى، سۈپەت ئۆلچىمى، دورا بەلگىسى، ئىزاھاتى ۋە ساقلىنىش مۇددىتى توغرىسىدىكى ماتېرىياللارنى ئاپتونوم رايونلۇق تىببىي دورا باشقۇرۇش تارماقلىرىغا تەكشۈرگۈزۈپ ماقۇللاتقاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەكشۈرگۈزۈپ تەستىقلىتىپ، تەستىقىي ئالاقە نومۇرى ئېلىش ۋە ئۇنى دورىنىڭ ئىچكى-تاشقى قېپىغا بېسىش كېرەك.

تەستىقىي ئالاقە نومۇرى بېرىلگەن دورىلارنى ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا ھەر شەھەرلەر ياكى شەھەرلەر شىركەتلىشىپ دورا تىجارىتى قىلغاندا، ناھىيە دەرىجىلىك تىببىي دورا باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ ماقۇللىشىدىن ئۆتكۈزۈپ، ناھىيە دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەستىقلىتىپ، «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ئېلىش ھەمدە مۇشۇ گۇۋاھنامە بىلەن سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىدىن «تىجارەت كىنىشكىسى» ئېلىش لازىم.

9-ماددا دورا تىجارىتى قىلىشتا تۆۋەندىكى شەرتلەرنى ھازىرلاش لازىم:

(1) ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك دورىلارنى توپ سېتىش كارخانىلىرى فىراۋزوردىن يۇقىرى تېخنىكلار مەسئۇل بولغان سۈپەتنى نازارەت قىلىش ئاپپاراتلىرىنى تەسىس قىلىشى كېرەك؛

(2) ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىك دورا تىجارىتى قىلىدىغان كارخانىلارغا فارماتسېپتتىن يۇقىرى تېخنىكلارنى سەپلەش كېرەك؛

(3) دورىلارنى پارچە سېتىش دۇكانلىرىدىكى تىجارەتچىلەر ۋە يەككە ياكى بىرلىشىپ دورا تىجارىتى قىلغۇچىلار تەربىيىلەنگەن ھەمدە ناھىيە دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى تەرىپىدىن سىنالغان ۋە تىزىملانغان بولۇشى كېرەك؛

(4) دورا ساقلايدىغان مۇۋاپىق ئورۇن بولۇشى، چاڭ-توزاندىن، نەملىكتىن، بۇلغىنىشتىن، قۇرۇتتىن، چاشقاندىن، ئوردىن ساقلىنىش، تۆۋەن تېمپېراتۇرىدا ساقلاش قاتارلىق زۆرۈر تەدبىرلەر قوللىنىلىشى لازىم.

10-ماددا دورا تىجارىتىدە سېتىۋېلىش، يۆتكەش، ساقلاش ۋە سېتىش قاتارلىق ھالقىلاردا سۈپەت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، دورا سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. دورا تۇشۇشتا دورىلارنى دېھقانچىلىق دورىلىرىغا ئوخشاش ئاسان بۇلغىغۇچى نەرسىلەر بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ قاچىلاشقا يول قويۇلمايدۇ.

11- ماددا دورىلارنى پارچە سېتىش بىلەن قوشۇمچە شۇغۇللىنىدىغان كارخانىلارنىڭ رېتسېپقا قاراپ دورا تەييارلىشىغا رۇخسەت قىلىنمايدۇ. سېتىلىدىغان دورا تۈرلىرى دائىرىسىنى ناھىيىدىن يۇقىرى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا يوللاپ تەكشۈرتۈپ تەستىقلىتىش كېرەك. تىببىي دورا بىلەن قۇرۇت-قوڭغۇز، چاشقان ئۆلتۈرۈش دورىلىرى، چارۋا مال دورىلىرى ۋە گىردىم يۇيۇملىرىنى تەڭ سېتىشتا، ئۇلارنى ئىشكە توغرا كەلسە، بۇ چارىنىڭ 14-ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىش كۆرۈش كېرەك.

16- ماددا دورا ياساشتا تۆۋەندىكى شەرتلەرنى ھازىرلاش لازىم:

(1) دورا ياساش ۋە دورا تەكشۈرۈش كەسپىگە مەسئۇل خادىملار فارماتسېپتتىن يۇقىرى تېخنىكا خادىملىرىدىن بولۇشى شەرت؛

(2) دورا سېپىتىگە كاپالەتلىك قىلىدىغان ئورۇن، ئۈسكۈنە ۋە تازىلىق شارائىتى بولۇشى كېرەك؛

(3) مۇناسىپ دورا تەكشۈرۈش بۆلۈمى بولۇشى شەرت.

جۇڭيى دورىلىرىنى ياساشتا، يۇقىرىقى ئۈچ شەرتنى ھازىرلىغاندىن سىرت، ئۇنى يەنە خام ئەشيالارنى تاللاش، رەتلەش، پاكىز يۇيۇش، قۇرۇتۇش، پىششىقلاپ ئىشلەش، باكتېرىيىسىزلەندۈرۈش قاتارلىق ئۇسۇللار بىلەن بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

17- ماددا تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى ياسىغان دورىلارنى بازاردا سېتىشقا بولمايدۇ. ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ تەستىقى بىلەن قۇرۇلغان مەركىزىي دورا ياساش بۆلۈمى ياسىغان ئوكۇل سۇيۇقلۇقىنى بەلگىلەنگەن رايون دائىرىسىدىكى دوختۇرخانىلاردا ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

18- ماددا شەھەرلەر ئاچقان ياكى شەھەرلەر شىركەتلىشىپ ئاچقان شىپاخانىلاردا ئىشلىتىلىدىغان دورا تۈرلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا يوللاپ تەستىقلىتىش كېرەك.

بەشىنچى باب دورا باشقۇرۇش

19 - ماددا يېڭى دورىلارنى تەتقىق قىلىپ ياساش ۋە ئىشلەپچىقىرىشتا «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 21 -، 22 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر ۋە گوۋۇيۇەننىڭ سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ئېلان قىلغان «يېڭى دورىلارنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش چارىسى» دىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە ئىش كۆرۈش كېرەك. تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزمەي تۇرۇپ، يېڭى دورىلارنى ئۆزئالدىغا كلىنىكىلىق داۋالاشتا تەجرىبە قىلماسلىقى ياكى دەلىللىمەسلىكى كېرەك.

ئىمپورت ۋە ئېكسپورت قىلىنىدىغان دورىلار، ناركوز قىلىش دورىلىرى، روھىي كېسەللىكلەر دورىلىرى، زەھەرلىك دورىلار ۋە رادىئوئاكتىپلىق دورىلارنى باشقۇرۇشتا قەتئىي «دورا باشقۇرۇش قانۇنى»

22 - ماددا مىللىيچە دورا تىجارىتى قىلىدىغان شەھەرلەر ياكى شىركەتلىشىپ تىجارەت قىلىدىغان شەھەرلەر «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ئالمىسىمۇ بولىدۇ، بىراق، «تىجارەت كىنىشكىسى» ئېلىشى، تىجارەت قىلىدىغان دورىلارنىڭ تەبىئىتى، تەمى، رولى، ئىشلىتىلىش ئۇسۇلى، مىقدارى، دىققەت قىلىدىغان ئىشلارنى پىششىق بىلىشى ھەمدە مۇشۇ چارىنىڭ 12 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە رىئايە قىلىشى كېرەك. مىللىيچە دورا تىجارىتى قىلىدىغانلاردىن باشقا قوشۇمچە جۇڭيى - شىيى دورىلىرى تىجارىتى قىلىدىغانلىرى بۇ چارىنىڭ 8 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئىش كۆرۈشى كېرەك.

23 - ماددا سېتىلىدىغان ۋە ئىشلىتىلىدىغان مىللىيچە دورىلاردىن دۆلەت ياكى ئاپتونوم رايوننىڭ دورا ئۆلچىمىگە كىرگۈزۈلگەنلىرىنىڭ سۈپىتى شۇ ئۆلچەمدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك. سۈپەت ئۆلچىمى بولمىغان دورىلارغا ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى مەسئۇل بولۇپ ئۆلچەم بېكىتىپ بېرىدۇ.

24- ماددا مىللىيچە تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى ياسىغان دورىلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈش، ئۆلچەمگە ئۇيغۇن كەلگەنلىرىنىلا ئىشلىتىش كېرەك. تەكشۈرۈش شارائىتى ھازىرلانمىغان بولسا، دورا تەييارلىنىدىغان ماتېرىياللارنىڭ سۈپىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش، ھۈنەر-سەنئەت، مەشغۇلات قائىدىلىرىنى مۇقىملاشتۇرۇشقا ئوخشاش سۈپەتنى كونترول قىلىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىش كېرەك.

دورىلارنى مۇۋاپىق شارائىتتا ساقلاش، قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش، كۆكىرىپ كەتكەن، سېسىپ قالغان ۋە سۈپىتى ئۆزگىرىپ كەتكەنلىرىنى ئىشلەتمەسلىك كېرەك.

تەييارلانغان دورىلار بىلەن باشقا داۋالاش ئورۇنلىرىنى ياكى مىللىي تېۋىپلارنى تەمىنلەشكە بولىدۇ.

25- ماددا ئاپتونوم رايونىمىزدا يەرلىك سودا بويىچە ئىمپورت قىلىنغان مىللىيچە دورىلارنى ئىمپورت قىلغۇچى ئورۇنلار ئاپتونوم رايونلۇق دورا تەكشۈرۈش ئاپپاراتىنىڭ تەكشۈرۈشىگە مەلۇم قىلىدۇ، ئۆلچەمگە توشمىغانلىرىنى سېتىشقا ۋە ئىشلىتىشكە رۇخسەت قىلىنمايدۇ.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

(بېشى 2 - بەتتە)

تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى ئۆز ئالدىغا سېتىۋالىدىغان مىللىيچە دورىلارنى ئۆز جايىدىكى دورا تەكشۈرۈش ئاپپاراتىغا تەكشۈرتۈشى، ئۆلچەمگە توشمىغانلىرىنى ئىشلەتمەسلىكى لازىم.

يەتتىنچى باب دورىلارنى نازارەت قىلىش

26- ماددا ناھىيىدىن يۇقىرى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى دورىلارنى نازارەت قىلىش ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ. ئۇلارنىڭ مەسئۇلىيىتى مۇنۇلاردىن ئىبارەت:

(1) «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە مۇشۇ چارىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ نازارەت قىلىش، «دورا باشقۇرۇش قانۇنى»غا ۋە مۇشۇ چارىگە خىلاپ قىلمىشلارغا مەمۇرىي جازا بېرىشنى قارار قىلىش؛

(2) دورا ئىشلەپچىقىرىش (تەييارلاش)، تىجارەت قىلىش ۋە ئىشلىتىش جەريانىنى تەكشۈرۈپ نازارەت قىلىش؛ يالغان، ناچار دورىلارنى نازارەت قىلىش ۋە بىر تەرەپ قىلىش؛

(3) مۇشۇ چارە بويىچە تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈپ، «دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى»، «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ۋە «دورا ياساشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى»نى تارقىتىش.

ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزدا دورا ئۆلچىمىنى باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

27- ماددا ناھىيىدىن يۇقىرى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ دورا تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرى گۇۋۇيۈەننىڭ سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ئېلان قىلغان دورا تەكشۈرۈش خىزمىتىگە دائىر بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ئۆز جايلىرىدا دورىلارنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش-تەكشۈرۈش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى، دورا تىجارىتى قىلىش كارخانىلىرى ۋە تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرى دورا تەكشۈرۈش خىزمىتىدە ئۆز جايىدىكى دورا تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرىنىڭ كەسپىي يېتەكچىلىكىنى

...

«دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى»، «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ۋە «دورا ياساشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى»نى تارتىۋېلىشقا بولىدۇ.

يالغان دورا ئىشلەپچىقىرىپ ۋە سېتىپ، خەلقنىڭ سالامەتلىكىگە زىيان يەتكۈزگەن شەخسلەر ياكى ئورۇنلاردىكى بىۋاسىتە جاۋابكارلارنىڭ جىنايى ئىشلار جاۋابكارلىقى جىنايى ئىشلار قانۇنىنىڭ 164 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

33 - ماددا ناچار دورىلارنى ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقانلارنىڭ ناچار دورىلىرى ۋە قانۇنسىز تاپاۋەتلىرى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەمدە ئۇلارغا ياخشى دورا قاتارىدا سېتىلغان ناچار دورىلار باھاسىنىڭ 1 — 3 ھەسسىسىگىچە جەرىمانە قويۇلسا بولىدۇ، بىۋاسىتە جاۋابكارلارغا 1000 يۈەندىن ئاز جەرىمانە قويۇلىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىرلىرى ئىشلەپچىقىرىشنى ۋە تىجارەتنى توختىتىپ تەرتىپكە سېلىشقا بۇيرۇلىدۇ ياكى ئۇلارنىڭ «دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى»، «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ۋە «دورا ياساشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» تارتىۋېلىنىدۇ.

ناچار دورىلارنى ئىشلەپچىقىرىپ ۋە سېتىپ، خەلقنىڭ سالامەتلىكىگە زىيان يەتكۈزۈپ، ئېغىر ئاقىۋەت كەلتۈرگەن شەخسلەر ياكى ئورۇنلاردىكى بىۋاسىتە جاۋابكارلارنىڭ جىنايى ئىشلار جاۋابكارلىقى جىنايى ئىشلار قانۇنىنىڭ 164 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

34 - ماددا «دورا ئىشلەپچىقارغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى»، «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ۋە «دورا ياساشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى»نى ئالماي تۇرۇپ، دورا ئىشلەپچىقارغان، ساتقان ياكى ياسىغانلار ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەتنى توختىتىشقا بۇيرۇلىدۇ، ئۇلارنىڭ ھەممە دورىلىرى ۋە قانۇنسىز تاپاۋەتلىرى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەمدە ئۇلارغا قانۇنسىز ئىشلەپچىقارغان، ساتقان ياكى ياسىغان دورا باھاسىنىڭ 3 — 5 ھەسسىسىگىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ، بىۋاسىتە جاۋابكارلارغا 2000 يۈەندىن

...

خانىلىرىغا شۇ دورىلار باھاسىنىڭ 1 — 3 ھەسسىسىگىچە قويىسا بولىدۇ؛ دورىلار باھاسى بويىچە بەلگىلىگىلى بولمايدىغانلىرىغا 1000 — 10 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويۇلىدۇ؛ بىۋاسىتە جاۋابكارلارغا 300 يۈەندىن ئاز جەرىمانە قويۇلىدۇ.

36 - ماددا مەمۇرىي جازا بېرىشنى قارار قىلىش ھوقۇقى «دورا باشقۇرۇش قانۇنى»نىڭ 54 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە بولىدۇ.

جازالانغۇچى مەمۇرىي جازا بېرىش قارارىغا قايىل بولمىسا، «دورا باشقۇرۇش قانۇنى»غا ۋە بۇ چارىگە خىلاپلىق قىلىنىپ، دورا بىلەن زەھەرلىنىش ھادىسىسى پەيدا قىلىنغانلىقتىن، زەخمەت چەككۈچى زىيىنىنى تۆلەپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان بولسا، «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 55 -، 56 - ماددىلىرىدا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە ئايرىم - ئايرىم بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

توققۇزىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

37 - ماددا بۇ چارىدە كۆرسىتىلگەن دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى ۋە دورا تىجارىتى قىلىش كارخانىلىرى ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە سىرتىدىكىلەر شېرىكلىشىپ قۇرغان كارخانىلار، جۇڭگو بىلەن چەت ئەل مەبلىغى بىلەن قۇرۇلغان كارخانىلار ۋە چەت ئەل مەبلىغى بىلەن قۇرۇلغان كارخانىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

38 - ماددا بۇ چارە ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

* * *

قوشۇمچە : بۇ چارىدىدا نەقىل كەلتۈرۈلگەن «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ مۇناسىۋەتلىك ماددىلىرى:

21-ماددا دۆلەت يېڭى دورىلارنى تەتقىق قىلىش ۋە ئىجاد قىلىشقا ئىلھام بېرىدۇ.

يېڭى دورىنى تەتقىق قىلىش ۋە ئىجاد قىلىشتا، تەتقىق قىلىش ئۇسۇلى، سۈپەت كۆرسەتكۈچى، فارماكولوگىيىلىك تەجرىبە ۋە زەھەرلىك ماددىلارنى تەجرىبىدىن ئۆتكۈزۈش نەتىجىسى توغرىسىدىكى ماتېرىياللار ۋە ئەۋرىشكىلەرنى بەلگىلىمە بويىچە گوۋۇيۈەننىڭ سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا ياكى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا يوللاپ تەستىقلاتقاندىن كېيىن، ئاندىن كلىنىكىلىق داۋالاشتا سىناق قىلىشقا ياكى دەلىللەشكە بولىدۇ.

...

لۇق، زۆرۈر تېپىلغاندا بەلگىلىمە بويىچە ئەۋرىشكە ۋە مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللارنى ئېلىشقا بولىدۇ. بۇنى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار رەت قىلماسلىقى ۋە يوشۇرۇۋالماسلىقى كېرەك. دورا نازارەتچىلىرى دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى ۋە پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى يەتكۈزۈپ بەرگەن تېخنىكا ماتېرىياللىرىنىڭ مەخپىيەتلىكىنى مەسئۇللۇق بىلەن ساقلىشى كېرەك.

54-ماددا بۇ قانۇندا بەلگىلەنگەن مەمۇرىي جازالارنى بېرىشنى ناھىيىدىن يۇقىرى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى قارار قىلىدۇ. بۇ قانۇننىڭ 15-ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە، سەككىزىنچى بابنىڭ ئېلانلارنى باشقۇرۇشقا دائىر بەلگىلىمىلىرىگە خىلاپلىق قىلغۇچىلارغا مەمۇرىي جازا بېرىشنى سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى قارار قىلىدۇ.

مەركەزگە ياكى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىگە بىۋاسىتە قاراشلىق دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى ۋە دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەتنى يەتتە كۈندىن ئارتۇق توختىتىپ تەرتىپكە سالدۇرۇش جازاسى ياكى «دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ۋە «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» نى تارتىۋېلىش جازاسى بېرىشنى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ قارار قىلىشىغا يوللايدۇ. شەھەرلىك، ناھىيىلىك ياكى شەھەر-ناھىيىدىن تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى قارمىقىدىكى دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى ۋە دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەتنى يەتتە كۈندىن ئارتۇق توختىتىپ تەرتىپكە سالدۇرۇش جازاسى ياكى «دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» ۋە «دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارغا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى» نى تارتىۋېلىش جازاسى بېرىشنى شەھەرلىك، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ قارار قىلىشىغا يوللايدۇ.

مۇسادىرە قىلىنغان دورىلار سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ نازارىتىدە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

55-ماددا جازالانغۇچىلار مەمۇرىي جازا بېرىش

قويۇل قىلىنىشى ۋە ئۆز ئورنىنىڭ دورا سۈپىتى ئەھۋالىنى ئاشۇ ئاپپاراتلارغا قەرەللىك مەلۇم قىلىپ تۇرۇشى كېرەك.

28- ماددا دورا سۈپىتىگە باھا بېرىشتە، دورا تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرىنىڭ تەكشۈرۈش دوكلاتلىرى ئاساس قىلىنىدۇ. ھەر قانداق ئورۇن ياكى شەخسنىڭ دورا تەكشۈرۈش دوكلاتىنى يالغاندىن ياساپ چىقىشى، خالىغىنىچە ئۆزگەرتىۋېتىشى مەنئىي قىلىنىدۇ.

29- ماددا ناھىيىدىن يۇقىرى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىدا دورا نازارەتچىلىرى قويۇلىدۇ. دورا نازارەتچىلىرى دورىگەرلىك تېخنىكىلىرىدىن بولىدۇ، ئۇلارغا شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تەكشۈرۈپ گۇۋاھنامە تارقىتىپ بېرىدۇ. دورا نازارەتچىلىرى «دورا باشقۇرۇش قانۇنى»نىڭ 47 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە ۋە گوۋۇيۈەننىڭ سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى ئېلان قىلغان «دورا نازارەتچىلىرىنىڭ خىزمەت نىزامى» بويىچە خىزمەت قىلىدۇ.

30 - ماددا دورا تەكشۈرگۈچىلەر ۋە دورا نازارەتچىلىرى ئۆز ۋەزىپىسىنى ساداقەتلىك بىلەن ئادا قىلىشى، ئىشتا ئادىل، دۇرۇس، دىيانەتلىك بولۇشى، دورا باشقۇرۇش قانۇن - نىزاملىرىنى توغرا ئىجرا قىلىشى كېرەك. دورا ئەۋرىشكىلىرىنى ئېلىشتا تەكشۈرۈش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش بىلەن چەكلىنىش ھەمدە تىزىمىنى يېزىپ بېرىش كېرەك.

31 - ماددا يېزا - بازارلاردا قوشۇمچە دورا تەكشۈرگۈچىلەر قويۇلىدۇ، ئۇلار ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق يېزا - بازارلاردا دورىلارنى نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈشكە مەسئۇل بولىدۇ. دورا تەكشۈرگۈچىلەرنى ناھىيە دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى سەھىيە تېخنىكلىرىدىن بەلگىلەيدۇ.

سەككىزىنچى باب قانۇن جاۋابكارلىقى

32 - ماددا يالغان دورا ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقانلارنىڭ يالغان دورىلىرى ۋە قانۇنسىز تاپاۋەتلىرى مۇسادىرە قىلىنىدۇ، ئۇلارغا ياخشى دورا قاتارىدا سېتىلغان يالغان دورىلار باھاسىنىڭ 3 - 5 ھەسسىسىگىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ، بىۋاسىتە جاۋابكارلارغا 2000 يۈەندىن ئاز جەرىمانە قويۇلىدۇ. شۇنداقلا مۇشۇ ئورۇنلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى ۋە تىجارەتنى توختىتىپ تەرتىپكە سېلىشقا بۇيرۇشقا ياكى ئۇلارنىڭ

...قويۇلىدۇ، بىۋاسىتە جاۋابكارلارغا 2000 يۈەندىن ئاز جەرىمانە قويۇلىدۇ.

35 - ماددا «دورا باشقۇرۇش قانۇنى»نىڭ ۋە بۇ چارىنىڭ تىببىي دورا ئىشلەپچىقىرىش (ياساش)، تىجارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش ئىشلىرىدا دائىر باشقا بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرەرسىنى سادىر قىلغان ئورۇن ياكى شەخسلەرگە ئەھۋالىغا قاراپ ئاگاھلاندۇرۇش بېرىلىدۇ ياكى جەرىمانە قويۇلىدۇ:

(1) دورىلارنى دورا ئىشلەپچىقىرىش سۈپىتىنى باشقۇرۇش قائىدىسى تەسبىتلانغان ئىشلەپچىقىرىش ھۈنەر - سەنئىتى ۋە سۈپەت ئۆلچىمى بويىچە ئىشلەپچىقارمىغانلار ياكى تەستىقلانغان ئىشلەپچىقىرىش ھۈنەر - سەنئىتى ۋە سۈپەت ئۆلچىمىنى خالىغانچە ئۆزگەرتكەنلەر؛

(2) تەستىقىي ئالاقە نومۇرى ئالماي تۇرۇپ، دورا ئىشلەپچىقارغانلار (ياسىغانلار) ياكى تىجارەت قىلىدىغان دورا تۈرلىرىنى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەستىقلاتمىغانلار؛

(3) يەككە ياكى شېرىكلىشىپ دورا تىجارىتى قىلىدىغان شەخسلەردىن مۇشۇ چارىنىڭ 12 - ماددىسىغا خىلاپلىق قىلغانلىرى ياكى ئاچقان شىپاخانىسىدا ئىشلىتىلىدىغان دورا تۈرلىرىنى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەستىقلاتمىغانلار؛

(4) تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرىدىن ئۆزى ياسىغان دورىلارنى بازاردا ساتقانلىرى ياكى يېڭى دورىلارنى بەلگىلىمە بويىچە يۇقىرىغا يوللاپ تەستىقلاتماي كلىنىكىلىق داۋالاشتا تەجرىبە قىلغان ياكى دەلىللىگەنلەر؛

(5) دورىلارنى بەلگىلەنگەن شەرت بويىچە ئىشلەپچىقارمىغان (ياسىمىغان)، تىجارەت قىلمىغان ۋە بۆلۈپ قاچىلىمىغانلار؛

(6) ئىشلەپچىقىرىلغان (ياسالغان)، سېتىلىدىغان، سېتىۋېلىنىدىغان، ئىشلىتىلىدىغان ۋە ئىمپورت قىلىنىغان دورىلارنى بەلگىلىمە بويىچە تەكشۈرمىگەنلەر ياكى تەكشۈرۈشتە ئۆلچەمگە توشمىغان دورىلارنى زاۋۇتتىن چىقارغان، ساتقان ۋە ئىشلەتكەنلەر؛

(7) «دورا باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە بۇ چارىنىڭ مۇناسىۋەتلىك باشقا بەلگىلىمىلىرىگە خىلاپلىق قىلغانلار.

بۇ ماددىدا بەلگىلەنگەن جەرىمانە سوممىسىنى ئىشلەپچىقارغان (ياسىغان)، ساتقان ۋە ئىشلەتكەن دورىلىرىنىڭ باھاسى بويىچە بەلگىلىگىلى بولىدۇ

سىناق قىلىنىشقا ياكى دەلىللىنىشكە بولىدۇ.

كلىنىكىلىق داۋالاشتا سىنالغان ياكى دەلىللەنگەن ھەمدە باھالاپ بېكىتىلگەن يېڭى دورىلارنى گوۋۇيۈەننىڭ سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرى تەستىقلايدۇ ۋە ئۇنىڭغا گۇۋاھنامە تارقىتىپ بېرىدۇ.

22-ماددا يېڭى دورىنى ئىشلەپچىقىرىشتا، گوۋۇيۈەننىڭ سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەستىقلىتىش ھەمدە تەستىقىي ئالاقە نومۇرى ئېلىش كېرەك. بىراق، سۈيۈق، تابلېتكىلىق جۇڭيى دورىسى ئىشلەپچىقىرىش بۇنىڭ سىرتىدا.

ئۆلچىمى دۆلەت ياكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەر تەرىپىدىن تۈزۈلگەن دورىلارنى ئىشلەپچىقىرىشتا، ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ دورا ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەت قىلىش ئىشلىرىنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى تارماقلاردىن پىكىر ئالغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ بىلەن تەڭ دەرىجىلىك سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىغا تەكشۈرتۈپ تەستىقلىتىش ھەمدە تەستىقىي ئالاقە نومۇرى ئېلىش كېرەك. لېكىن، سۈيۈق، تابلېتكىلىق جۇڭيى دورىسى ئىشلەپچىقىرىش بۇنىڭ سىرتىدا.

47-ماددا دورا نازارەتچىلىرى ئۆزىگە قاراشلىق رايوندىكى دورا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى، دورا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلار ۋە تىببىي داۋالاش ئورۇنلىرىنىڭ دورا سۈپىتىنى بەلگىلىمە بويىچە نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش، تاللاپ تەكشۈرۈشكە ھوقۇق

55-ماددا جازالانغۇچىلار مەمۇرىي جازا بېرىش قارارىغا قايىل بولمىسا، جازا بېرىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلسا بولىدۇ. بىراق، ئۇلار سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىنىڭ دورىلارنى كونترول قىلىش توغرىسىدىكى قارارلىرىنى دەرھال ئىجرا قىلىشى شەرت. مەمۇرىي جازا بېرىش توغرىسىدا قارار چىقارغان ئورگانلار خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ جازا بېرىش قارارىنى ئادا قىلمىغان، سۈرۈك توشقىچە ئەرزمۇ قىلمىغانلارغا قارارنى مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

56-ماددا بۇ قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ، دورا بىلەن زەھەرلىنىش ھادىسىسى پەيدا قىلىپ، باشقىلارغا زىيان-زەخمەت يەتكۈزگەن ئورۇن ياكى شەخسلەر زىياننى تۆلەشكە جاۋابكار بولۇشى كېرەك. زەخمەت چەككەنلەر ناھىيىدىن يۇقىرى سەھىيە مەمۇرىي تارماقلىرىدىن بىر تەرەپ قىلىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ؛ زەخمەت چەككۈچىلەر قايىل بولمىسا، خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلسا بولىدۇ. زەخمەت چەككەنلەر خەلق سوت مەھكىمىسىگە بىۋاسىتە ئەرز قىلسىمۇ بولىدۇ.

زىياننى تۆلىتىش تەلىپىنى زەخمەت چەككۈچى ياكى ئۇنىڭ ۋەكالەتچىسى ئاگاھلاندۇرغان كۈنىدىن ياكى ئاگاھلاندۇرۇشى كېرەك بولغان كۈنىدىن باشلاپ بىر يىل ئىچىدە ئوتتۇرىغا قويۇشى كېرەك؛ سۈرۈكىدىن ئاشۇرۇپ قويۇلغان تەلەپلەر قوبۇل قىلىنمايدۇ.

قىزىلسۇ ئوبلاستىدىكى مۇپەتتىش تارماقلىرى ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمىنى تىزگىنلىمىدى

قىزىلسۇ ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك مۇپەتتىش تارماقلىرى ئوبلاست دائىرىسىدىكى ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرىنى ئىش باشلاشتىن بۇرۇن قاتتىق تەكشۈرۈپ، ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمىنى تىزگىنلىدى. مەۋقەنى تەكشۈرۈشكە، پىلان سىرتىدىكى قۇرۇلۇشلارنى چەكلەپ، قۇرۇلۇش كۆلىمىنى تىزگىنلەشكە قاراتتى.

بۇ يىلنىڭ بېشىدا، ئوبلاست بويىچە 27 ئورۇن 25 مىڭ كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى 35 ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرىنى ئۆزلىرى مەبلەغ سېلىپ ئىشلەشنى ئىلتىماس قىلغاندى، مۇپەتتىش ئورۇنلىرى تەكشۈرۈش ئارقىلىق، يەتتە ئورۇندىكى سەككىز ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرىگە سېلىنغان مەبلەغ مەنبەسى جەھەتتە مەسىلە بارلىقى سېزىلگەندىن كېيىن، بەلگىلىمە بويىچە ئىش كۆرۈپ، بۇ ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرلىرىدىن 6098 كۋادرات مېتىرنى ئازايتتى، بۇنىڭ بىلەن بىر مىليون 390 مىڭ يۈەن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى.

يېقىندا، مەلۇم بىر ئورۇن ھېچ قانداق مەبلەغ مەنبەسى بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا، 1500 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە ئىشخانا بىناسى سالماقچى بولۇپ، سۇ قۇرۇلۇشى مەبلىغىدىن ئېشىپ قالغان 155 مىڭ يۈەنني يۆتكەپ ئىشلەتمەكچى بولغان، بۇ ئەھۋال مۇپەتتىش ئورۇنلىرى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغاندىن كېيىن، پۇل دۆلەت مالىيىسىگە تاپشۇرۇۋېلىندى. يەنە بىر ئورۇن پىلان، چېرتيوژ، قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش رەسمىيەتلىرى بولمىغان ئەھۋالدا، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ياتاق قۇرۇلۇشى سېلىشقا كىرىشكەنىدى، بۇ قۇرۇلۇش بايقالغاندىن كېيىن، دەرھال توختىتىپ قويۇلدى.

ئابدۇقادىر غولام

ئۇيغۇر ئەۋلادى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

بازار تەرتىپىنى تەرتىپكە سېلىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە داۋاملاشتۇرۇش ئۈچۈن

دۆلەت سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى تۇنجى تۈركۈمدە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا تېگىشلىك چوڭ، مۇھىم ئەنزىلەرنى رەتكە تۇرغۇزدى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت سودا- سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ بازار مەھكىمىسى يېقىندا پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ، قانۇنسىز ھالدا 10 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پايدا ئېلىشقا دائىر ئەنزىلەردىن 85 چوڭ ئەنزىنى مەملىكەت بويىچە تۇنجى تۈركۈمدە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا تېگىشلىك چوڭ، مۇھىم ئەنزىلەر قاتارىغا كىرگۈزدى، شۇنداقلا 18 ئۆلكىلىك، شەھەرلىك سودا-سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە بۇ ئەنزىلەرنى يېقىنقى مەزگىل ئىچىدە ئەلتۈكۈس ئېنىقلاپ، بىر تەرەپ قىلماقچى. بۇ، ئالدىنقى باسقۇچلۇق مەملىكەت بويىچە بازار تەرتىپىنى تەرتىپكە سېلىشنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە داۋاملىشىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئىگىلىگەن ئەھۋاللاردىن قارىغاندا، بۇ 85 چوڭ، مۇھىم ئەنزە ئىچىدە، دۆلەت، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار ۋە مانا پۇل كەسپلىرىدە يۈز بەرگەن ئەنزە 91 پىرسەنتنى ئىگىلەيدىكەن، بۇنىڭ ئىچىدە تاماكا كەسپىدە يۈز بەرگەن ئەنزە نىسبىتى خېلى زور ئىكەن، ماددىي ئەشيا، ئاشلىق، بانكا تارماقلىرىنىڭ قانۇنغا خىلاپ پائالىيەتلەرگە بىۋاسىتە قاتنىشىش ئەھۋاللىرىمۇ خېلىلا ئېغىر ئىكەن. ئەنزىدىكى مەسىلىلەردىن قارىغاندا، مۇھىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرى ۋە قىس بولغان ۋاقتان ئىستېمال بۇيۇملىرىنى ھايىنىغا سېتىش ئەنزىلىرى 66 پىرسەنتنى ئىگىلەيدىكەن. بۇ ئەنزىلەر ئىچىدە يەنە ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەش، سېتىش ئەنزىلىرىمۇ بار ئىكەن.

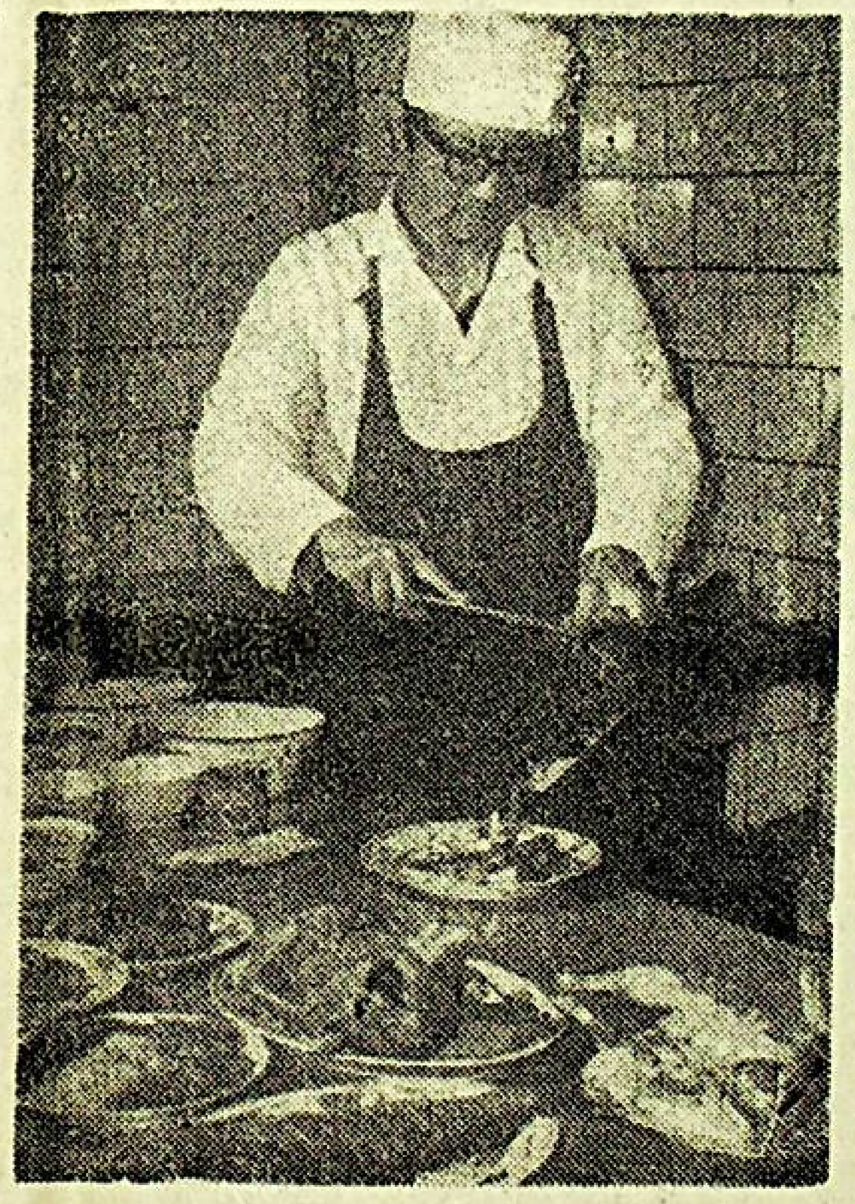

يىنچۇەن شەھىرىدىكى لىيجۇ ئاشخانىسىنىڭ ئاشپىزى دۇەن خۇيپىڭ مۇسۇلمانچە سەي قورۇش تېخنىكىسىنى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىپ، نىڭشىيا بويىچە تۇنجى مۇسۇلمانچە سەي قورۇيدىغان ئالاھىدە دەرىجىلىك ئاشپەز بولۇپ قالدى. ئۇ ھازىر 300 خىلدىن ئارتۇق سەي قورىيالايدۇ.

(شىنخۇاشې)

ماخاۋ كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى، داۋالىغىلى بولىدۇ، ئۇ قورقۇنۇچلۇق ئەمەس

مۇتەخەسسىسلەر ماخاۋ كېسەلگە گىرىپتار بولغۇچىلارنى كەمسىتىدىغان ئەنئەنىۋى قاراشلارنى ئۆزگەرتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇاشې كۇنمىڭ خەۋىرى. كۇنمىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 3-قېتىملىق ماخاۋ كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتى يىغىنىغا قاتناشقان مۇتەخەسسىسلەر جەمئىيەتتىكى ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ بىردەك كۈچ چىقىرىپ، ھەمكارلىشىپ، ئېلىمىزدە ماخاۋ كېسەللىكىنى مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرى تۈگىتىشنى قولغا كەلتۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى.

كى مىڭ يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان تارقىلىپ كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇ قورقۇنۇچلۇق ئەمەس. ئېلىمىز ماخاۋ كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاشتا بۆسۈش خاراكتېرلىك تەرەققىياتقا ئېرىشىپ، مەملىكەت بويىچە 430 مىڭ كىشىنىڭ كېسىلىنى داۋالاپ ساقايتتى.

مۇتەخەسسىسلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئېلىمىزدە مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرى ماخاۋ كېسەللىكىنى تۈگىتىش نۆۋەتتىكى جىددىي ئىش. كىشىلەردىكى ماخاۋ كېسەللىكىنى داۋالىغىلى بولمايدۇ، دەپ قاراپ ئۇنىڭدىن قورقىدىغان ۋە ماخاۋ كېسەلگە گىرىپتار بولغۇچىلارنى كەمسىتىدىغان ئەنئەنىۋى قاراشلارنى تۈگىتىش لازىم.

كۇنمىڭ شەھىرىدە ئايروپىلان بېلىتى ھايانكەشلىرى جازالاندى

(بېشى 1 - بەتتە)

قىشلاقلاردا كۆچۈرۈش ۋاقتىدا يۈز بەرگەچكە، چارۋىچىلىقتا ئېغىر خەۋپ كەلتۈردى. ھاۋارايىدىكى مۇشۇ ئىككى قېتىملىق ئاپەت خاراكتېرلىك ئۆزگىرىش دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا خەۋپ يەتكۈزۈپلا قالماي، قاتناش-ترانسپورت، ئاشلىق ساقلاش-توشۇش ۋە خەلق تۇرمۇشىنى نورمال تۇرغۇزۇش قاتارلىقلارغىمۇ ئېغىر قىيىنچىلىق تۇغدۇردى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە تارماقلارغا ۋاقتىدا يوليورۇق بەردى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لى شۇشەن، جاڭ سىشۈلەر خىزمەت ئەترەتلىرىنى باشلاپ ئىلى ۋە ئالتاي ۋىلايىتىگە بېرىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلىدى، ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقان، چارۋىچىلاردىن ھال سورىدى، شۇنداقلا جايلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بىلەن بىللە سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى. 12-ئاينىڭ 1-كۈنى يولداش سۇڭ خەنلياڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتى يىغىنىنى ئېچىپ ۋە رىياسەتچىلىك قىلىپ نۆۋەتتىكى ئاپەت ئەھۋالىنى تەھلىل قىلدى، بۇنىڭغا تاقابىل تۇرىدىغان تەدبىرلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. ئالاقىدار تارماقلار ۋە ئورۇنلارمۇ خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، نەق مەيداندا مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە- ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ۋە ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ماسلىشىشى، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش يولىدا كۈچ چىقىرىشى ئارقىسىدا، ئىككى قېتىم يۈز بەرگەن ئېغىر تەبىئىي ئاپەتتە بىر قىسىم زىيانلارنىڭ ئالدى ئېلىنىدى.

يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ھازىر، بىزنىڭ ئالدىمىزدىكى ۋەزىپە- جىددىي سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىگە پائال ئاتلىنىشتىن ئىبارەت. ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە تارماقلار ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشى لازىم:

1. ئاپەتكە قارشى تۇرۇپ، مول ھوسۇلنى قولغا كەلتۈرۈش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى، ھەر قايسى تارماقلار ۋە ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەر جىددىي سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى

كىملىمەش لازىم. چارۋا ماللارنى ئورۇقلاندۇرۇشنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش كېرەك. شەرت-شارائىتى يار بېرىدىغان ئورۇنلار قىشلاقتا سۈنئىي ئورۇقلاندۇرسىمۇ بولىدۇ، شەرت-شارائىتى يار بەرمەيدىغان ئورۇنلار ياخشى نەسىللىك قوشقارلار ئارقىلىق ئورۇقلاندۇرۇپ، قىسىر قىلىشنى ئىمكان قەدەر ئازايتىش كېرەك.

5. دېھقانچىلىقتا، كۈزگى بۇغداينىڭ قىشتىن ئۆتۈش ئەھۋالىنى قاتتىق تەكشۈرۈپ تۇرۇش لازىم. جايلار ھازىردىن باشلاپ كەم تېرىلغان كۈزگى بۇغداي ئورنىنى تولدۇرۇش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشى، ئۇنىڭ ئورنىغا كېلەر يىلى تېرىلىدىغان يازلىق بۇغداي ۋە كۆممىقوناق ئۇرۇقىنى ئوبدان تەييارلىشى كېرەك.

6. قار ياققاندا توسۇلۇپ قالىدىغان يوللاردا كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، چوڭ تىپتىكى ماشىنا-ئۈسكۈنىلەرنى تەييارلاش، مەخسۇس ئادەم دائىم نۆۋەتچىلىك قىلىش، ئارىلاپ تەكشۈرۈپ تۇرۇش؛ خەۋپلىك ئەھۋال كۆرۈلگەن ھامان، دەرھال كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ ئۇنى تۈگىتىش، تاشيولنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. ئاشلىق تارماقلىرى ئاشلىق ساقلاش خىزمىتىنى كۈچەيتىشى، سېتىۋېلىش سۈرئىتىنى تېزلىتىشى، ئاشلىق، ياغلىقدانلارنى يۆتكەپ توشۇشنى تېزلىتىپ، زىياننى ئازايتىشى كېرەك.

7. خەلق تۇرمۇشىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك. ھەممىدىن ئاۋۋال ئۇچىشىپ قالغان دېھقان، چارۋىچىلارنى داۋالاشنى چىڭ تۇتۇش، ئۇلارنىڭ سالامەتلىكىنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈش كېرەك. بۇزۇلۇپ كەتكەن ئۆيلەر، سىنىپلارنى تېزدىن رېمونت قىلىش، دېھقان، چارۋىچىلارغا كېرەكلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرى مەنبەلىرىنى ئوبدان ئۇيۇشتۇرۇش، ۋاقتىدا توشۇش، تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

8. ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەر سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە ياردەم بېرىشى لازىم. دېھقانچىلىق ئورۇنلىرى ۋە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بىلەن بىۋاسىتە ئالاقىدار ئورۇنلار (مەسىلەن، سۇ ئىشلىرى، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى، ھاۋارايى، سودا، تەمىنات-سودا، ئاشلىق، داۋالاش ئورۇنلىرى قاتارلىقلار) نۆۋەتتە سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاتلىنىشى ۋە كېلەر يىللىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىقلىرىنى ئوبدان ئىشلىشى، ئۆز تارماقلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى، بالدۇر ئويلاپ، بالدۇر ھەرىكەتلىنىپ، بالدۇر تەييارلىق كۆرۈشى لازىم.

ئۆز خەۋىرىمىز: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوغۇققا تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى

كېلىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى 13 - قۇرۇلتاي روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى ئەمەلىي ھەرىكەت ۋە نۆۋەتتىكى ئەڭ مۇھىم، ئەڭ تەخىرسىز خىزمەت قاتارىغا قويۇشى، ئۇنى ئەڭ مۇھىم كۈنتەرتىپكە كىرگۈزۈشى لازىم. جايلار بىخوتلۇق ئىدىيىسى ۋە بوشىشىپ كېتىش كەيپىياتىنى تۈگىتىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش جەھەتتە يولغا قويغىلى بولىدىغان ھەقىقىي تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىشى، ئاممىنى كەڭ كۆلەمدە قوزغاپ، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، تەبىئىي ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلىشى لازىم. ھەرقايسى جەھەتتىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئۇلارنى سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىگە پائال ئاتلاندۇرۇش لازىم.

2. كۈچلۈك قوماندانلىق ئاپپاراتىنى ۋە ئىش بېجىرىش ئاپپاراتىنى قۇرۇش لازىم. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيىلەر سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش قوماندانلىق شتابلىرىنى قۇرۇشى، رەھبەرلەر قوماندانلىق قىلىشى، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىنى قاتناشتۇرۇشى، بىر تۇتاش قوماندانلىق قىلىشى، ماسلىشىپ جەڭ قىلىشى لازىم. قوماندانلىق شتابىنىڭ قول ئاستىدا خىل، قاۋۇل كىشىلەردىن تەركىب تاپقان خىزمەت بەنزىسى قۇرۇپ، كۈندىلىك خىزمەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش قوماندانلىق شتابلىرى ۋە ئىشخانىلىرى سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇشنى تۇتۇپلا قالماي، يەنە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى بىر تۇتاش تۇتۇشى، ماسلاشتۇرۇشى، مۇلازىمەت خىزمىتىنى ئوبدان يولغا قويۇپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش ۋەزىپىلىرىنى ھەقىقىي تۈردە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك.

3. چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى سوغۇق ئۆتۈپ كەتكەن ئورۇق، ئاجىز چارۋا ماللارنى پادىلار بويىچە ۋە بىر - بىرىدىن تەكشۈرۈش، شۇ جاينىڭ ئۆزىدە داۋالاش، يەم بېرىپ بېقىش كېرەك. ئورۇق، ئاجىز چارۋا ماللار دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ ۋەكالىتەن بېقىشىغا بېرىلىشى ياكى دېھقانلارغا سېتىپ بېرىلىشى بولىدۇ. ھەر خىل تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، چارۋا ماللارنىڭ ساغلاملىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش لازىم.

4. چارۋا ماللارنى كۆچۈرۈشنى داۋاملىق ئوبدان تەشكىللەپ، ئۇلارنى قىشلاقلارغا بىخەتەر كۆچۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار ۋە جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئۇلارنى قىشلاقتا كۆچۈرۈلمىگەن چارۋا ماللارنى، چارۋىچىلارنىڭ نورمال ئاشلىقى ۋە چارۋا ماللارنىڭ يەم-چۆپلىرىنى توشۇشۇپ بېرىشكە تەش-

كەچەيتىش ئۈچۈن، 12 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى سوغۇققا تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش يۈزىسىدىن ئاچقان جىددىي تېلېفون يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۇڭ خەنلياڭ ئاپتونوم رايونلۇق سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش قوماندانلىق شتابى قۇرۇلغانلىقىنى ئېلان قىلدى. قوماندانلىق شتابىنىڭ ئەزالىرى تۆۋەندىكىچە:

باش قوماندان: لى شۇشەن، مۇئاۋىن باش قوماندانلار: يۈسۈپ مۇھەممەدى، خەلچەم ئىسلام، ۋاڭ لىجۇڭ، ۋېن كېشياۋ، ئىبراھىم روزى، چيەن گوجېڭ، تۇربايىر. ئىشخانا مۇدىرلىقىنى چيەن گوجېڭ قوشۇمچە ئۈستىگە ئالىدۇ.

سۇڭ خەنلياڭ ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە رەھبەرلىكىنىڭ تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تېزدىن سوغۇققا تاقابىل تۇرۇش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ مۇناسىپ قوماندانلىق شتابلىرىنى قۇرۇپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشىنى، ھەر قايسى تارماقلار ۋە ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەرنىڭ ھەرىكىتىنى ماسلاشتۇرۇپ، بىر تۇتاش قوماندانلىق قىلىشىنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: قوماندانلىق شتابى قۇرۇش-پەقەتلا مەسىلىنىڭ بىر تەرىپى، تېخىمۇ مۇھىمى شۇكى، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرى ۋە ھەرقايسى تارماقلار ۋە ھەرقايسى تەرەپلەردىكى يولداشلار 10-ئاينىڭ باشلىرى ۋە 11-ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا ھاۋارايىدا ئىككى قېتىم يۈز بەرگەن ئاپەت خاراكتېرلىك ئۆزگىرىشنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، خەلق تۇرمۇشى، قاتناش - ترانسپورت، ئاشلىق ساقلاش - توشۇش قاتارلىق جەھەتلەرگە يەتكۈزگەن خەۋپىدىن ۋە بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان زىيانلاردىن تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلىشى، بىخوتلۇق ئىدىيىسى ۋە بوشىشىپ كېتىش كەيپىياتىنى تۈگىتىشى، ئاپەتنىڭ تەرەققىياتىدىن يۈكسەك دەرىجىدە ھوشيار بولۇشى، تونۇشنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىشى لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەرقايسى تارماقلار، ھەرقايسى تەرەپلەر سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، قوماندانلىق شتابىدىن جەڭگە قاتنىشىشنى ئىلتىماس قىلىشى، بەس - بەس بىلەن تۆھپە قوشۇشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە - ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى، ھەرقايسى تارماقلار، ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەر جەزمەن سوغۇققا تاقابىل تۇرۇش — ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنى نۆۋەتتىكى ئەڭ مۇھىم، ئەڭ تەخىرسىز ۋەزىپە سۈپىتىدە تۇتۇشى، خىزمەتنى ئەستايىدىل، ئىنچىكە ئىشلىشى كېرەك. بۇ، 1988 - يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئوبدان مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ ئاچقۇچى.

مۇتەخەسسىلەر مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ماخاۋ كېسەللىكى خەلقنىڭ تەن ساغلاملىقىغا ئۇزاقتىن بۇيان ئېغىر دەرىجىدە خەۋپ يەتكۈزۈپ كېلىۋاتقان ئاستا خاراكتېرلىك كېسەللىك بولۇپ، ئۇ ئېلىمىزدە ئىك-

شىنخۇاشې، كۈنمىڭ، 2 - دېكابىر تېلېگراممىسى. يۈننەن ئۆلكىلىك خەلق ھاۋا قاتناش ئىدارىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى شۆبە باشقارمىسى 12 - ئاينىڭ 2 - كۈنى يى-مەن ئېچىپ، ئايروپىلان بېلىتى ئېلىپ ساتقان يەتتە كىشىنى تۇتۇپ، جەرىمانە قويدى ۋە تەكشۈردى. بۇ ئېلىمىز خەلق ھاۋا قاتناش ئورۇنلىرىنىڭ تۇنجى قېتىم ئايروپىلان بېلىتى ھايانكەشلىرىنى ئۇچۇق بىر تەرەپ قىلىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۈنمىڭ شەھىرىدە بىرقىسىم قانۇنسىز ئۇنسۇرلار ئايروپىلان بېلىتى ھايانكەشلىكى بىلەن شۇغۇللىنىپ، يولۇچىلارنى زىيانغا ئۇچرىتىپ، ئارىدىن پايدا ئېلىپ كەلدى. بەزىلىرى ھەتتا جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنىمۇ ئايروپىلان بېلىتى بىلەن تەمىنلەپ، جەمئىيەت تەرتىپىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇزدى، ئايروپىلاننىڭ بىخەتەر ئۇچۇشىغا خەۋپ يەتكۈزدى.

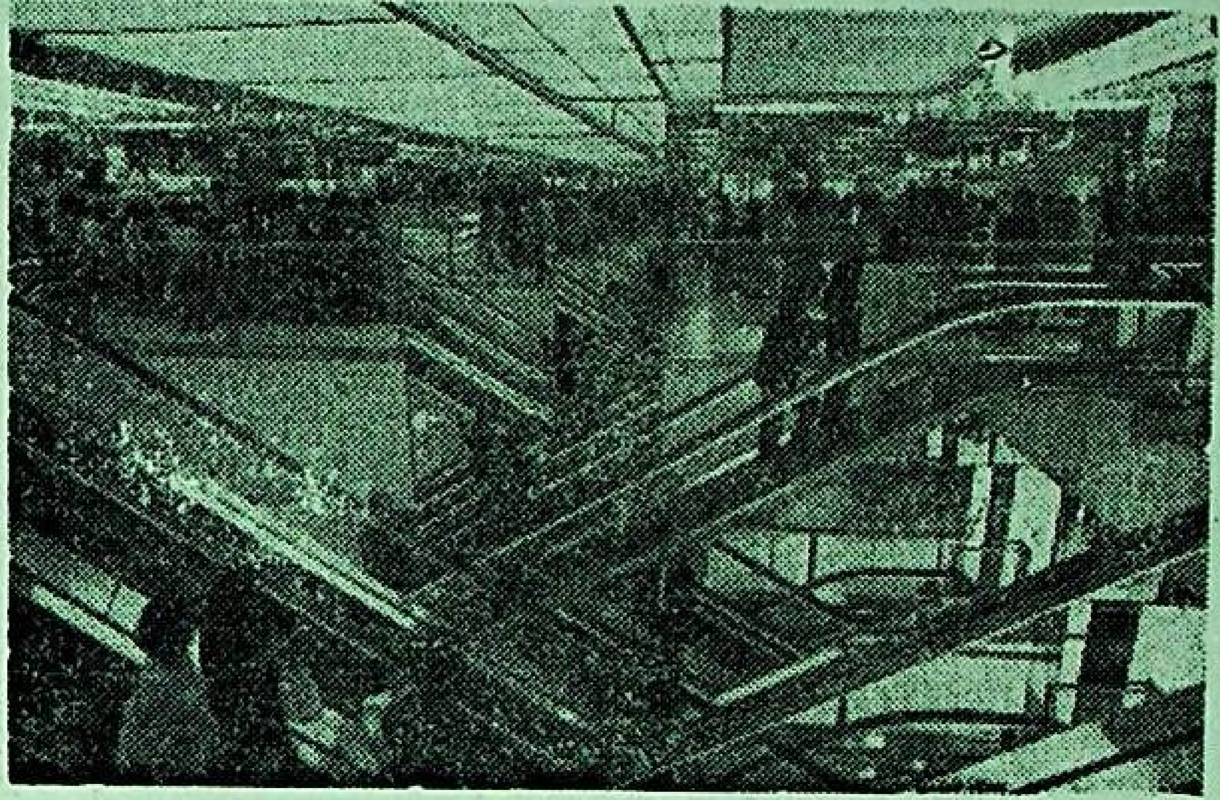

شياڭگاڭ بويىچە ئەڭ چوڭ تۈرلۈك ماللار شىركىتى — جىجيەداۋدا 11-ئاينىڭ 20-كۈنىدىن باشلاپ تىجارەت باشلاندى. بۇ شىركەتنىڭ كۆلىمى 24 مىڭ كۋادرات مېتىر بولۇپ، تۆت قەۋەت. بۇ سودا بىناسىدا مال خىللىرى تولۇق.

سۈرەتتە: شىركەتنىڭ 4-قەۋىتىدىن كۆرۈنۈش.

(شىنخۇاشې)

بۈگۈن تېلېۋىزوردا

4 - قانال

18:30 دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا: ئەرەب يەمەن جۇمھۇرىيىتىنىڭ 25 يىلى

18:45 مەخسۇس خەۋەر: پۈتىمىزنىڭ يولى

19:45 چاتما خەۋەر: ئىسلاھات — ئۈمىد نۇرى (5)

6- قانال

18:43 ھەپتىدە بىر جۈملە سۆز

18:46 مەخسۇس خەۋەر: چوڭ ئوت ئاپىتىدىكى كىچىك ھېكايە

19:35 كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى: گىسارخان (1- قىسىم)

20:26 جىڭجۈي تىياتىرى

21:11 شىجۈي تىياتىرى

12- قانال

17:40 دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا: جۇڭگونىڭ ھازىرقى زامان ماي بوياق رەسىملىرى ئامېرىكىدا

18:00 كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى: نەنجىڭدىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى (1- 2)

19:50 چىمەنباغ: يۇرتۇمنىڭ يېڭى كۈيى

27- قانال

19:40 كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى: پۇ سۇڭلىڭ (6-، 7-، 8- قىسىملىرى)

(«شىنجاڭ رادىئو-تېلېۋىزىيە گېزىتى» دىن ئېلىندى)

كىنوخانىلاردا

رەڭلىك ھېكايە فىلىم

تۇرمۇشتىكى مارافونچىلار

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:30 دا، 11:40 تا، 1:50 تە، 4:00 تە، 6:10 دا، 8:20 دە؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:00 دا، 12:10 دا، 2:20 دە، 4:30 دا، 6:40 تا.

رەڭلىك ھېكايە فىلىم

ئالۋاستى شەھىرىدىكى ئادەملەر

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 12:20 دە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا؛

«خەلق» تىياتىرىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 3:10 دا، 5:40 تا.

رەڭلىك ھېكايە فىلىم

ئورمانلىق تاغدىكى تۇنجى ئايال

«1- ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:30 دا، 11:40 تا، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:40 تا؛

«ئۆكتەبىر» كۇلۇبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:30 دا، 12:40 تا، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:40 تا.

ئامېرىكا بىلەن بۇلغارىيە بىرلىشىپ ئىشلىگەن ھېكايە فىلىم

پادىشاھنىڭ شۆھرىتى

3. بىناكارلىق كۇلۇبىدا: بۈگۈن 3:20 دە، 5:40 تا، 8:00 دە، ئەتە 5:40 تا، 8:00 دە؛

«تىنچپاق» تىياتىرىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:50 تە، 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 8:00 دە.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ھالقا، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

مىكروھېسابلاش ماشىنىسىنىڭ ئۈرۈمچىدە ئىشلىتىلىشى

جۇ يۈيشۇاڭ، جاڭ چىجيا

مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئاۋۋال ئىلمىي ھېسابات ئىشلىرىدا ئىشلىتىلگەنىدى، ھازىر سانائەت، سانائەتتىكى تىزگىنلەش ئىشلىرى قاتارلىق جەھەتلەردىمۇ ئىشلىتىلمەكتە.

ئۈرۈمچى سودا - سانائەت ئارماق بانكىسىنىڭ قارىمىقىدىكى مەلۇم بىر تىجارەت بۆلۈمىدە «CP – MBT» تىپتىكى يىپىنىڭ، ئەپچىل مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى سىستېمىسىدىكى يەككە ماشىنا سىستېمىسى بار. ئۈرۈمچىدە ئىشلىتىلىۋاتقان بۇ مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى ئاساسىي ماشىنا، تويچا تاختىسى ۋە كۆرسەتكۈچ ئەسۋابتىن تەركىب تاپقان. مەشغۇلات قىلغۇچى تويچىلارنى ئاستا بېسىپ قويسا، دەسلەپ قويۇلغان ھېسابات دەپتەرلىرىدىكى سان-ساناقسىز سانلىق مەلۇماتلار ئېكرانغا كەينى - كەينىدىن ئۆلىشىپ كىرىپ، ئېلېكترونلۇق مېڭە ئىچىدە ساقلىنىپ قالىدۇ. زۆرۈر تېپىلغاندا، ئۇلار تەرتىپى ئېنىق بولغان تالونلارنى شەكىللەندۈرۈپ، ئېلېكترون مېڭىلىق ماشىنا ئارقىلىق كۆرسىتىپ بېرىلىدۇ. بانكىغا پۇل قويۇش ۋە پۇل ئېلىش كەسپىدە مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى ھېساباتنى خاتىرىلەش، تەكشۈرۈش، تۈگىتىش، ئۆسۈم ھېسابلاش، ھەتتا يوقالغاننى مەلۇم قىلىش قاتارلىق ئىشلارنى بىر نەچچە سېكۇنتتىن بىر نەچچە مىنۇتقىچە بىر تەرەپ قىلالايدۇ. ھازىر بىر بانكىنىڭ ئالتە تىجارەت ئورنىدىكى سەككىز مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى ئومۇمىي كەسىپ مىقدارىنىڭ 70 پىرسەنتىنى ئۈستىگە ئالغان، نەتىجىدە ئىش ئۈنۈمى بۇرۇنقىغا قارىغاندا ئالتە ھەسسىگە يېقىن ئۆسكەن.

مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى ئۇچۇر ساھەسىدىمۇ ئۈزكارامىتىنى كۆرسەتمەكتە. ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كادىرلىرى ئىدارىسىنىڭ ئۇنىۋېرسال باشقارمىسىدا ئۈچ مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى بار. ئۇنىڭدا شىنجاڭدىكى 3000 غا يېقىن چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكا خادىمى، مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا خادىمىنىڭ كەسپىي ئارخىپى ساقلىنىۋاتىدۇ. خىمىيىۋى تەھلىل كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 30 ياشلىق بىر ئەر خادىمنى تاللىماقچى بولسىڭىز، يوقىرقى شەرتلەرنى مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسىغا كىرگۈزسىڭىز، بۇ چاغدا ئېلېكترونلۇق مېڭە بىر نەچچە سېكۇنت ئىچىدىلا شەرتى توشىدىغان كىشىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئېكراندا كۆرسىتىپ بېرەلەيدۇ. ئەگەر ئۇلاردىن مەلۇم بىرسىنى تاللىۋالسىڭىز، مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسىدىن ئۇ كىشىنىڭ ئەھۋالىنى تېخىمۇ تەپسىلىي ئىگىلىيەلەيسىز. بۇ مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى سىستېمىسىغا ھەربىر پەن - تېخنىكا خادىمىنىڭ ئىسىم - فامىلىسى، يېشى، جىنسى، ئاساسىي كەسپىي تېخنىكىسى، مۇكاپات ۋە مەخسۇس مەنپەئەتدارلىق ھوقۇقىغا ئېرىشىش ئەھۋالى قاتارلىق 13 خىل ئاساسىي ئەھۋالى كىرگۈزۈلگەن.

بۇنىڭدىن باشقا، پۈتۈش ئالدىدا تۇرغان ئۈرۈمچى جەنۇبىي پويىز ئىستانسىسىنىڭ ئۇچۇر - مۇلازىمەت بىناسىدىمۇ مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى بار. يولۇچىلار سوراش ئېھتىمالى بولغان سوئاللارنىڭ جاۋابلىرى مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسىغا كىرگۈزۈپ قويۇلىدۇ، زۆرۈر تېپىلغاندا، مۇلازىمەت خادىمى تويچىلارنى بېسىپ قويسىلا، جاۋابلار سوراش ئورنىغا ئورنىتىلغان تېلېۋىزورنىڭ ئېكرانىغا چىقىدۇ.

مىكروھېسابلاش ماشىنىسىنىڭ ئۈرۈمچىدە ئىشلىتىلگەنلىكىگە

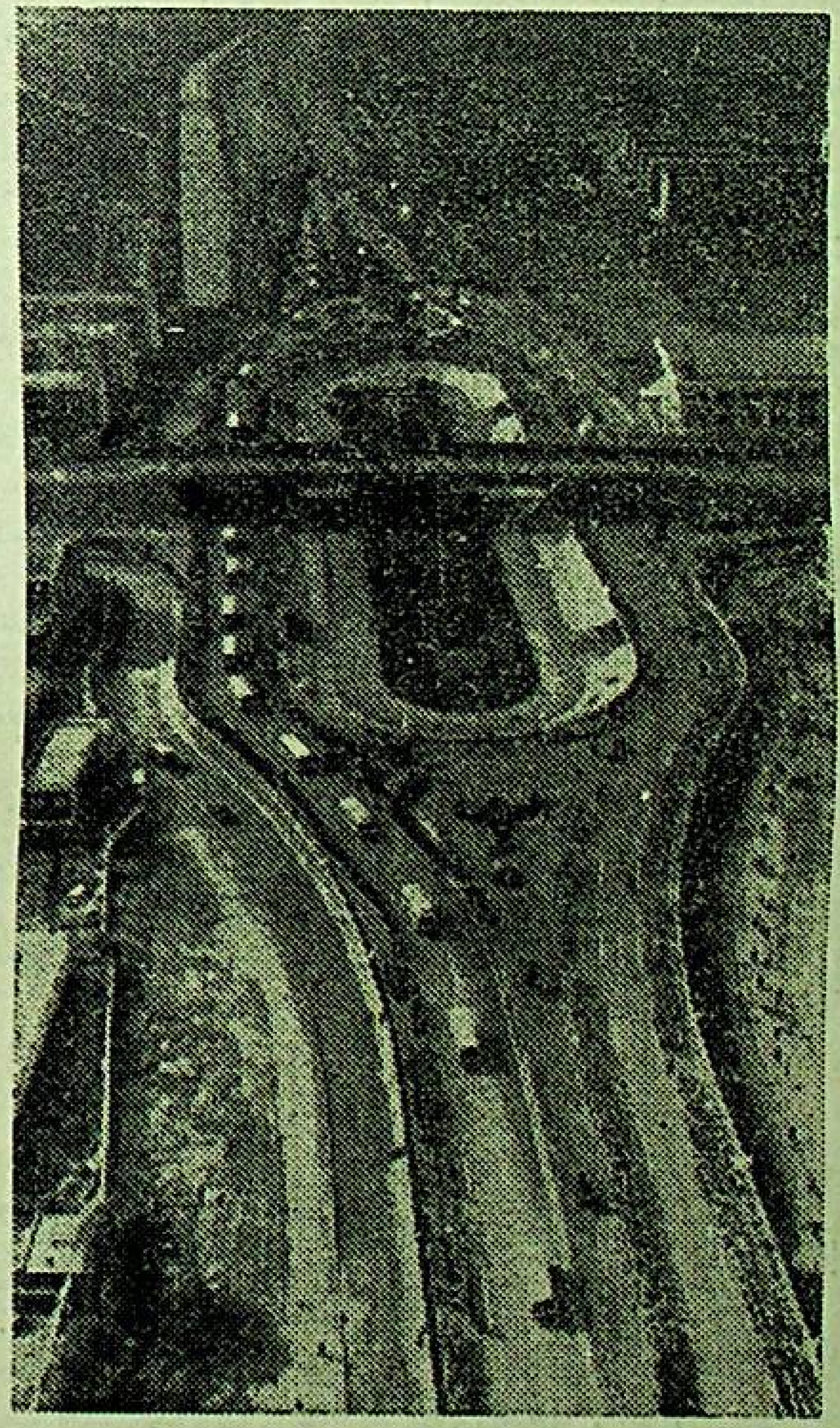

ئېلىمىزدىكى كۆلىمى ئەڭ زور بولغان شەھەر ئايلانما يولى تيەنجىندە ياسىلىپ، رەسمىي قاتناش باشلاندى. ئۇزۇنلۇقى 71 كىلومېتر كېلىدىغان بۇ ئايلانما يولدا ئالتە چوڭ تىپتىكى ستېرولۇق كۆۋرۈك بار. بۇ يول يەنە ئالتە تومۇر يول لىنىيىسى ۋە تۆت دەريانى بېسىپ ئۆتۈپ، 14 غول تاشيول لىنىيىسىنى تۇتاشتۇرىدۇ. ئۇ تيەنجىننىڭ قاتناش ئىشلىرىنى تېزگىنلەشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ.

(شىنخۇاشې)

ئالەم ھەققىدىكى يېڭى بايقاش

ئامېرىكىدىكى بىر ئاسترونومىيە تەتقىقات گۇرۇپپىسىنىڭ بايقىشىچە، قۇياشتىن سامان يولى سىستېمىسىنىڭ مەركىزىگىچە بولغان ئارىلىق كىشىلەرنىڭ يورۇقلۇق دەرىجىسى مۆلچەرىدىن بىر قىسىم بولمايدۇ، شۇڭا بۇنىڭ بىلەن ئارىلىقنى ئۆلچەش ئۇسۇلىدا خاتالىق پەرقى ناھايىتى چوڭ بولىدۇ.

توقۇلما تەربىيىلەش ئىلمى

موللام سابىت

يېڭى پەن

پەن - تېخنىكىنىڭ ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، كىشىلەرنىڭ كىلىتكا ئىلمىغا بولغان تونۇشى چوڭقۇرلاشماقتا. مۇشۇ ئەسىرنىڭ باشلىرىدا ئالىملار ئۆسۈملۈكلەرنىڭ خالىغان ئەزالىرىنى يېتىشتۈرۈش ئارقىلىق يېڭى ئۆسۈملۈك تۈپىنى ھاسىل قىلغىلى بولىدىغانلىقى توغرىسىدىكى پەرەزنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. 1904 - يىلى گېرمانىيە ئالىملىرى تۇنجى قېتىم مىكروبسىز شارائىتتا سۈنئىي ئۇسۇل بىلەن تۇرۇپ تورەلىمىسىدىن تۇرۇپ مايسىسىنى يېتىشتۈرۈپ، بۇ پەرەزنى ئىسپاتلىدى. شۇنىڭ بىلەن ئۆسۈملۈك تەتقىقاتى ئىلمىغا داغدام يول ئېچىلدى. 1925 - يىلى لايباخ يۇمىران زىغىر تورەلىمىسىدىن رەسمىي ئۆسۈملۈك تۈپىنى ھاسىل قىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

ئۆسۈملۈكلەرنىڭ خالىغان ئەزاسى، توقۇلمىسى ياكى كىلىتكىسىنى سۈنئىي ئۇستۇرگۇچتە بەلگىلىك تېمپېراتۇرا، بەلگىلىك يورۇقلۇق شارائىتى ئاستىدا يېتىشتۈرۈش ئارقىلىق يېڭى ئۆسۈملۈك تۈپىنى ھاسىل قىلدۇرغان، ئىلىم «توقۇلما تەربىيىلەش ئىلمى» دەپ ئاتىلىدۇ.

توقۇلما تەربىيىلەش ئىلمى سۈپەتلىك ئۆسۈملۈك سورتلىرىنى يېتىشتۈرۈش، ئۆسۈملۈكلەرنى تېز يېتىشتۈرۈش، ئەسلى ئاتا تۈپىنىڭ خۇسۇسىيىتىنى ساقلاپ قېلىش قاتارلىق جەھەتلەردە ئۆز ئەۋزەللىكىنى كۆرسەتمەكتە.

توقۇلما تەربىيىلەش ئارقىلىق يېتىشتۈرۈلگەن ئۆسۈملۈكلەر تۆۋەندىكىدەك ئارتۇقچىلىقلارغا ئىگە:

توقۇلما تەربىيىلەش مىكروبسىز شارائىتتا ئېلىپ بېرىلغاچقا، بۇ ئۇسۇل ئارقىلىق يېتىشتۈرۈلگەن ئۆسۈملۈك تۈپلىرى كېسەللىك ۋە ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىدىن خالىي بولىدۇ. ئۇلاردا ئاتا تۈپنىڭ ئەسلى خۇسۇسىيىتى ساقلاپ قېلىنغان بولىدۇ. تېمپېراتۇرا، نەملىك، يورۇقلۇق ۋە ھاۋا قاتارلىق ئامىللارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاسان تەڭشەلگەنلىكى ئۈچۈن، مايسىلار تېز يوغىنايدۇ. ئوزۇقلۇق ماددىلىرى مول ھەم ساغلام بولىدۇ. مايسىلار ئاسان ئۆنۈپ، بالدۇرىەي بولىدۇ.

توقۇلما تەربىيىلەش ئارقىلىق ئۆسۈملۈك يېتىشتۈرۈش ئۆسۈلى ئۆز ئۆرۈقىنى تېرىسا ئۆلمەيدىغان، جىنسىز كۆپەيتىش ئارقىلىق تېز يېتىشتۈرگىلى بولمايدىغان، ئۇرۇقدا كېسەل بار، يۆتكەپ تىكسە ئاسان ئۇتمايدىغان، باشقا جايلارنىڭ ئىقلىمىغا ماسلىشالمايدىغان ئۆسۈملۈكلەرنى يېتىشتۈرۈشتە قوللىنىلىدۇ. بۇ ئۇسۇل ئۆسۈملۈك باغچىلىرى، تەجرىبە مەيدانلىرى ۋە تەبىئىي شەرت-شارائىتى ياخشى جايلارنىڭ قىممەتلىك ئۆسۈملۈكلەرنى يېتىشتۈرۈشىدە قوللىنىلىشقا باپ كېلىدۇ.

توقۇلما يېتىشتۈرۈش ئىلمى ئىشلىتىلىش دائىرىسى كەڭ، ئۇنۇملۇك يۇقىرى بولغان يېڭى پەن. ھازىر ھەرقايسى ئەللەردە ئۆسۈملۈكلەرنىڭ غول ئۇچى توقۇلمىسىنى يېتىشتۈرۈش، تورەلمىسىنى يېتىشتۈرۈش، چاڭدانىنى يېتىشتۈرۈش، بىخىنى يېتىشتۈرۈش تومۇمىيۈزلۈك ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى. ئېلىمىز، جۈملىدىن ئاپتونوم رايونىمىزدا يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان توقۇلما يېتىشتۈرۈش ساھەسىدە ئۇرغۇن مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

قاتتىق سوغۇقتا نېمە ئۈچۈن مېتال بۇيۇملار قولغا چاپلىشىدۇ؟

ئابدۇۋايىت قاسىم

قىش كۈنلىرى سىرتتا قويۇپ قويۇلغان مېتال بۇيۇملارنى تۇتساق، قولىنىڭ تېرىسى ئۇ نەرسىلەرگە چاپلىشىپ قالىدۇ. بۇنداق ئەھۋال ئاياللار ۋە باللاردا كۆپرەك بولىدۇ.

نېمە ئۈچۈن بۇنداق ئەھۋال يۈز بېرىدۇ؟ بۇنى مېتاللارنىڭ فىزىكىلىق خۇسۇسىيىتىدىن ئىزلەشكە توغرا كېلىدۇ. راتۇرىنىڭ جىددىي تۆۋەنلە...

تارقىتىۋېتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئەتىسى ئۇنى تۇتقان ھامان قولدىكى ئىسسىقلىقنى «ئاچكۆزلۈك» بىلەن ئۆزىگە سۈمۈرۈۋالىدۇ. دەل شۇ پەيتتە قولنىڭ سىرتقى قەۋىتىنىڭ تېمپېراتۇرىسى جىددىي ھالدا تۆۋەنلەيدۇ. تېرە ۋە موسكۇللارنىڭ 70—80 پىرسەنتى سۇ بولغانلىقى ئۈچۈن، تېمپېراتۇرىنىڭ جىددىي تۆۋەنلە...

قاتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن كىشىلەر قولىنىڭ مېتال بۇيۇملارغا چاپلىشىپ قېلىۋاتقانلىقىنى ھېس قىلىدۇ، بۇنداق ئەھۋالدا قول تېرىسىنىڭ سويۇلۇپ كېتىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، قولنى ئالدىراپ كۈچەپ تارتماي، بىر ئاز ۋاقىت چىداپ تۇرۇش ياكى ئاستا-ئاستا پۈدەپ ئىسسىق ئۆتكۈزۈپ، ئاندىن قول تېرىسىنى چاپلىشىپ قالغان مېتال...

مان يولى سىستېمىسىنىڭ مەر-
كىزىگىچە بولغان ئارىلىق كى-
شىلەرنىڭ ئىلگىرى تەسەۋۋۇر
قىلغىنىدىن كۆپ يېقىن ئىكەن،
يەنى ئاز دېگەندىمۇ % 25
يېقىن ئىكەن.

بۇ يېڭى بايقاش ئالىملار-
نىڭ ئەنئەنىۋى ئارىلىق ئۆل-
چەش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتتى،
يەنى رادىئو سىگنالى ئارقى-
لىق ئارىلىقنى ئۆلچەش ئۇسۇ-
لى ئالەم بوشلۇقىدىكى ماد-
دىلارنىڭ چىقارغان نۇرى ئار-
قىلىق ئارىلىق ئۆلچەش ئۇسۇ-
لىنىڭ ئورنىنى ئىگىلىدى.
چۈنكى ماددىلار چىقارغان نۇر-
لىدا خاتالىق يەرقى ناھايىتى
چوڭ بولىدۇ.

ئالىملار رادىئو سىگنالى
ئارقىلىق ئارىلىق ئۆلچەش ئۇسۇ-
لىنى قوللىنىپ قۇياشتىن سامان
يولى سىستېمىسىنىڭ مەركىزىگىچە
بولغان ئارىلىقنى 23 مىڭ يورۇقلۇق
يىلى، سامان يولى سىستېمى-
سىنىڭ كەڭلىكىنى 70 مىڭ
يورۇقلۇق يىلى، دەپ ئېنىقلاپ
چىقماقتا.

بۇ يېڭى ئۇسۇل كىشىلەر-
نىڭ ئالەمنىڭ كۆلىمى ۋە يې-
شى توغرىسىدىكى نۇرغۇن قا-
راشلىرىنى ئۆزگەرتكۈسى.

مەريەم ئابدۇقادىر تەرجىمىسى

[illegible]
نىڭ ئۈرۈمچىدە ئىشلىتىلگىنىگە
ئىككى-ئۈچ يىل بولغان بولسى-
مۇ، لېكىن ئۇ ئۆزىنىڭ ئۈزلۈكسىز
تۇرمۇشنىڭ ھەر قايسى ساھە-
لىرىدە نامايەن قىلماقتا. ھا-
زىر مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسى
ئاپتونوم رايونىمىزدا بار بول-
غان ھېسابلاش ماشىنىلىرىنىڭ
95 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

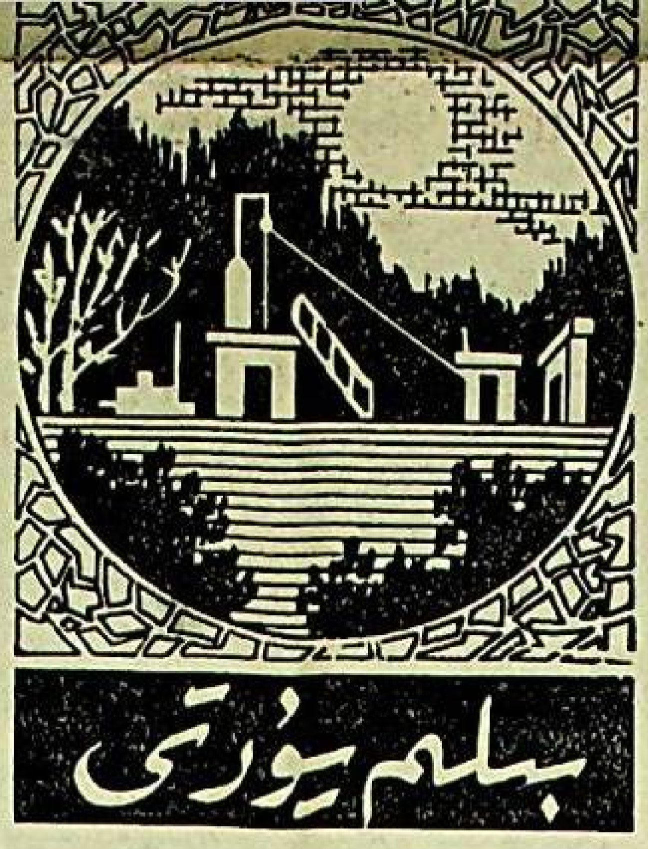

نىڭ قىزىللىق خۇسۇسىيىتى-
دىن ئىزلەشكە توغرا كېلىدۇ.
مېتاللار ئىنتايىن ياخشى ئىس-
سىقلىق ئۆتكۈزگۈچى جىسىم-
دۇر. مېتالنىڭ ئىسسىقلىق ئۆت-
كۈزۈش ۋە ئىسسىقلىق تارقى-
تىش ئىقتىدارى ناھايىتى كۈچ-
لۈك. قاتتىق سوغۇق بولغان
قىش كۈنلىرى سىرتتىكى
مېتال بۇيۇملار كۈندۈزى قۇ-
ياش نۇرىدىن قوبۇل قىلغان
ئىسسىقلىقنى كېچىسى پۈتۈنلەي

سۇ بولغانلىقى ئۈچۈن، ئېمپې-
راتورىنىڭ جىمىدىنى ئۆلچەملىك
شى بىلەن تەڭ بەدىنىنىڭ مې-
تالغا تېگىپ تۇرغان قىسمى-
دىكى سۇمۇ دەرھال مۇز بولۇپ
[illegible]
ئۆتكۈزۈپ، ئاندىن قول تې-
رىسىنى چاپلىشىپ قالغان مېتال
بۇيۇملاردىن ئاجرىتىۋېلىش
لازىم.

ئىتتىپاق گېرمانىيىسىدە ئويكوزولگەن چوڭ سىغىمدىكى ھېسابلاش ماشىنىلىرى كۆرگەزمىسىگە بىر خىل دەرىجىدىن تاشقىرى نۇر دىسكىسى قويۇلدى. ھەجمى 35 كۋادرات سانتىمېترلا كېلىدىغان بۇنداق نۇر دىسكىسى 1 مىليارد ئۇچۇرنى ساقلىيالايدۇ. ئۇ، نۆۋەتتە ئىشخانىلاردا ئىشلىتىلىدىغان ئۇچۇر ساقلاش مىقدارى ئەڭ زور بولغان ئۇچۇر ئەس-ۋابى ھېسابلىنىدۇ. بۇنداق نۇر دىسكىسى لازېر نۇرى سىستېمىسى بىلەن ماسلاشتۇرۇلۇپ ئىشلىتىلسە، 30 مىللىي سېكونت ئىچىدىلا ھەر قانداق ئۇچۇرنى تېپىپ چىققىلى بولىدۇ.

(شىنخۇاشې)

ئەڭ قىممەتلىك سۇيۇقلۇقلار

سىز بىلەمسىز

ھەممىگە ئايانكى، ئالتۇن قىممەتلىك نەرسە. ئەمەلىيەتتە، ئۆمۈچۈك، چوڭ ھەرە، زەھەرلىك يىلان، چايانلارنىڭ زەھىرى ۋە چاشقان سۈتى ئالتۇندىن 100 مىڭ ھەسسە قىممەت. ئادەتتە، بىر ئۇنسىيە ئالتۇننىڭ باھاسى 400— 500 ئامېرىكا دوللىرى؛ ئامېرىكا قىتئەسىدىكى زەھەرلىك ئۆمۈچۈك زەھىرىنىڭ بىر ئۇنسىيىسىنىڭ باھاسى 2 مىليون 360 مىڭ ئامېرىكا دوللىرى؛ چوڭ ھەرە زەھىرىنىڭ بىر ئۇنسىيىسىنىڭ باھاسى 1 مىليون 130 مىڭ ئامېرىكا دوللىرى؛ بىر ئۇنسىيە يىلان زەھىرى 283 مىڭ 500 ئامېرىكا دوللىرى؛ شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى مارجان يىلان زەھىرىنىڭ بىر ئۇنسىيىسىنىڭ باھاسى 55 مىڭ 700 ئامېرىكا دوللىرى؛ بىر ئۇنسىيە دېڭىز يىلىنى زەھىرى 42 مىڭ 800 ئامېرىكا دوللىرى. ئېلىمىزنىڭ ئالاھىدە مەھسۇلاتى— بەش گەزلىك يىلاننىڭ زەھىرىنىڭ بىر ئۇنسىيىسىنىڭ باھاسى 11 مىڭ 200 ئامېرىكا دوللىرى؛ ھىندىستاندىكى كۆز ئەينەكلىك يىلان زەھىرىنىڭ بىر ئۇنسىيىسىنىڭ باھاسى 9072 ئامېرىكا دوللىرى.

پەن تەتقىقات ئىشلىرىغا ئىشلىتىلىدىغان چاشقان سۈتىنىڭ بىر لىتىرىنىڭ باھاسى 10 مىڭ غەربىي گېرمانىيە ماركى بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ قىممەتلىك سۈت ھېسابلىنىدۇ.

(«خەلق گېزىتى»دىن)

توڭلاتقۇ كېسەللىكىدىن ساقلىنىڭ

سەلبەت

توڭلاتقۇ كىشىلەر تۇرمۇشىغا نۇرغۇن ئوڭايلىق كەلتۈرگەن بولسىمۇ، لېكىن بىر خىل يېڭى كېسەللىك، يەنى ئىيېرزان باكتېرىيىسى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئۈچەي ياللۇغىنى تارقاتماقتا. بۇ كېسەللىكنىڭ ئالامەتلىرى ئادەتتىكى ئۈچەي ياللۇغىغا ئوخشاش بولسىمۇ، لېكىن قورساق ئاغرىش، ئىچى سۈرۈش ئەھۋالى بىر قەدەر ئېغىرراق بولىدۇ.

ماتېرىياللاردىن قارىغاندا، ئىيېرزان باكتېرىيىسىنى مۇشۇ ئەسىرنىڭ 20 - يىللىرىدا ئامېرىكىنىڭ تېببىي پەن ئالىملىرى بايقىغان. 80 - يىللاردىن بۇيان، توڭلاتقۇنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇشى ۋە كۆكتاتلارنى خام پېتى ئىستېمال قىلغۇچىلارنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ئىيېرزان باكتېرىيىسى پەيدا قىلىدىغان ئۈچەي ياللۇغى دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا تېز كۆپەيگەن. مۇتەخەسسىلەرنىڭ قارىشىچە، توڭلاتقۇنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئىشلىتىلىشى بىلەن بۇ كېسەللىكنىڭ تېزدىن تارقىلىشىغا پۇرسەت تۇغۇلغان. ئىيېرزان باكتېرىيىسىنىڭ كۆپىيىش شارائىتى ئادەتتىكى كېسەللىك باكتېرىيىلىرىگە ئوخشىمايدۇ. ئۇ، تېمپېراتۇرا سېلسىيە نۆل گرادۇس بولغان شارائىتتىمۇ تېز كۆپىيەلەيدۇ. كىشىلەر، ئادەتتە، يۇيۇلغان كۆكتات ۋە مېۋە - چېۋىلەرنى توڭلاتقۇغا سېلىپ قويۇپ، خالىغان ۋاقىتتا ئېلىپلا ئىستېمال قىلىدۇ. بۇ چاغدا نۇرغۇن ئىيېرزان باكتېرىيىلىرى يېمەكلىك بىلەن بىللە قورساققا كىرىپ، ئۈچەي ياللۇغىنى پەيدا قىلىدۇ.

بۇنداق ئۈچەي ياللۇغىنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلەش ۋە ئۇنى تۈگىتىش ئۈچۈن، يېمەكلىكلەرنى توڭلاتقۇ ئىچىگە سالغاندا دېزىنفېكسىيە قىلىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە يېمەكلىكلەرنىڭ توڭلاتقۇدا ساقلىنىش ۋاقتىنى ئىمكان قەدەر قىسقارتىش لازىم.

مەخسۇت ھېيىت تەرجىمىسى

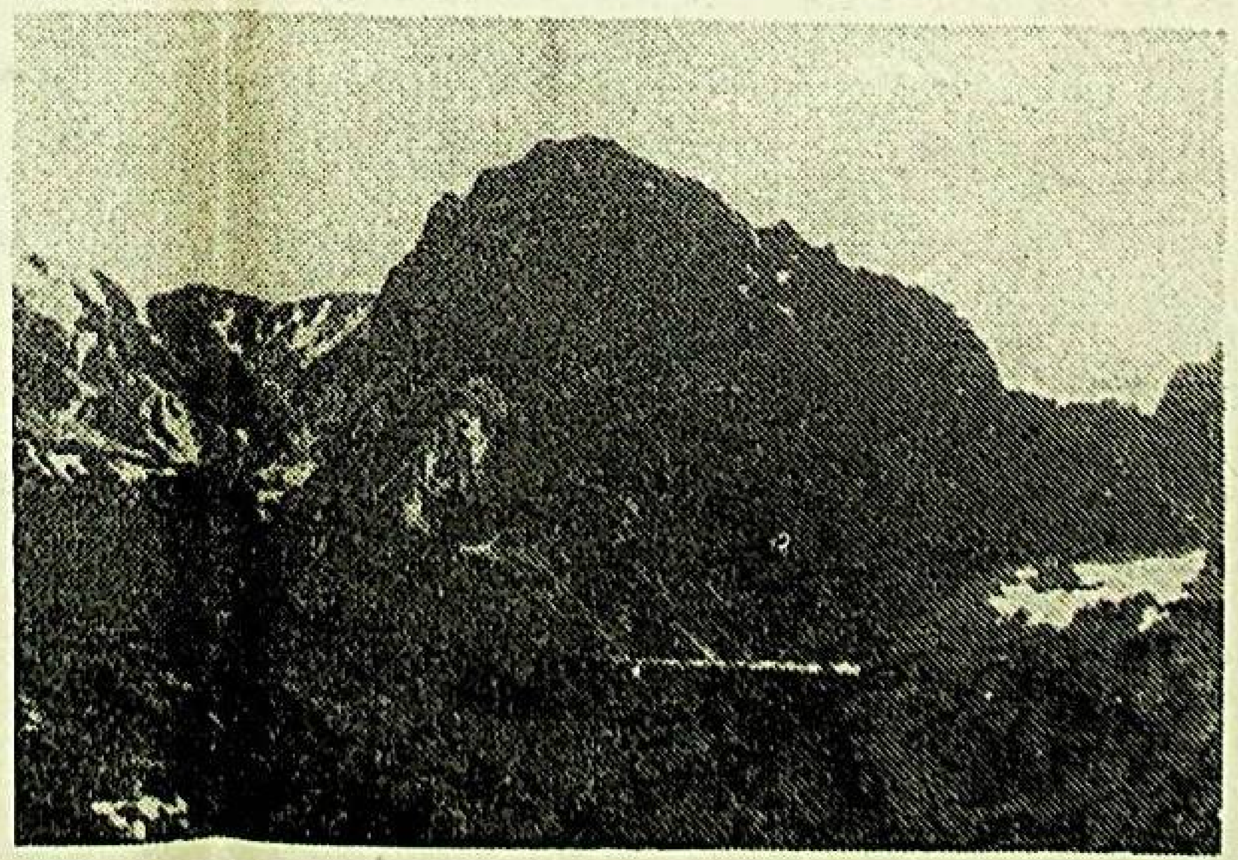

سۈرەتتە: يېڭىسار بۇلاق تاغلىق رايونىدىكى يۇلغۇنلۇق ئېقىنىغا كىرىش ئېغىزىنىڭ كۆرۈنۈشى.

ئابلىمىت ئابدۇقادىر فوتوسى

جىڭ ناھىيىسىدىكى بىر كۆلدە «لەيلىمە ئارال» پەيدا بولغان

9- ئاينىڭ 28- كۈنى ئەتىگەندە جىڭ ناھىيە بازىرىدىن تەخمىنەن بەش كىلومېتىر يىراقلىقتىكى جىياباگو كۆلىنىڭ ئوتتۇرىسىدىن موتسىكلىتنىڭ ئورۇندۇقىچىلىك كېلىدىغان بىر نەرسە كۆتۈرۈلۈپ چىقىپ، 10- ئاينىڭ 10- كۈنىگىچە تېز كېڭىيىپ، كۆلىمى 4800 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان تۇپتۇز، تۆت تەرىپى سۇ بىلەن ئورالغان بىر كىچىك «ئارال»غا ئايلانغان. يەرلىك كىشىلەر ئۇنى يەر تەۋرەش ئالدىدىكى ئالامەت، دەپ قارىغان. ئاپتونوم رايونلۇق يەر تەۋرەش ئىدارىسى ۋە جۇغراپىيە تەتقىقات ئورنىدىكى ئالىملارنىڭ تەكشۈرۈپ بايقىشىچە، سۇ يۈزىدىن 20 سانتىمېتىردىن كۆپرەك كۆتۈرۈلۈپ چىققان بۇ «لەيلىمە ئارال»نىڭ سىرتقى قەۋىتى پۈتۈنلەي لاتقا ئىكەن. بۇ «ئارال» كۆپ يىللاردىن بۇيان چىم ۋە قومۇش يىلتىزلىرىنىڭ بىرىكىپ چىرىشىدىن ھاسىل بولغانىكەن. ئۇ، سۇنىڭ ئۇزاق مۇددەت سىڭىشى بىلەن يۇمشاپ، كۆل تېگىدىن ئايرىلىپ، سۇ يۈزىگە لەيلەپ چىققانىكەن، ئۇنىڭ يۇقىرىغا كۆتۈرۈلۈش كۈچىنىڭ بىر قىسمى چىم ۋە قومۇش يىلتىزلىرىنىڭ چىرىشى جەريانىدا ھاسىل بولغان زور مىقداردىكى مېتان گازىدىن كەلگەن. مۇتەخەسسىلەرنىڭ ئېيتىشىچە، ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇنداق «لەيلىمە ئارال»نىڭ پەيدا بولۇشى تۇنجى قېتىملىق ئىش ئىكەن، بۇ «لەيلىمە ئارال» ھازىرمۇ كېڭىيىۋېتىپتۇ.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

ب د ت يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ۋەكىللەر ئىران - ئىراق ۋەزىيىتىگە يېقىندىن كۆڭۈل بۆلمەكتە

شىنخۇاشې، ب د ت، 2- دېكابىر تېلېگراممىسى. سەككىز يىلدىن كۆپرەك داۋاملاشقان ئىران-ئىراق ئۇرۇشى بۈگۈن ب د ت يىغىنىنىڭ ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى توغرىسىدىكى مۇنازىرىسىدە ھەر قايسى ئەللەر ۋەكىللىرىنىڭ يەنە بىر قېتىم دىققەت-ئېتىبارىنى قوزغىدى.

يۇگوسلاۋىيىنىڭ ب د تدا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى بېكىس مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: قولتۇق رايونىدىكى بۇ ھەربىي توقۇنۇش پۈتكۈل ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتىگە بىۋاسىتە ۋە خەۋپلىك تەسىر كۆرسەتمەكتە. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ توقۇنۇش قولتۇق رايونىنىڭ خەتەرلىك ۋەزىيىتىنى كەسكىنلەشتۈرۈۋەتتى، ئۇ يەرگە توپلانغان زور تۈركۈمدىكى ھەربىي پاراخوت ۋە ئۇ يەردە ھەر كۈنى يۈز بېرىۋاتقان ھەربىي توقۇنۇش كىشىلەرنىڭ «چوڭ دۆلەتلەرنىڭ ئارىلىشىش خەۋپى مەۋجۇت» دېگەن ئاگاھلاندۇرۇشىنى ئىسپاتلىدى.

مىسىر، تۈركىيە، نېپال قاتارلىق ئاسىيا، ئوتتۇرا شەرق دۆلەتلىرىنىڭ ۋەكىللىرىمۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كۈندىن-كۈنگە ئېغىرلىشىۋاتقان قولتۇق رايونى ۋەزىيىتى بۇ رايوننىڭ ۋە خەلقئارانىڭ تىنچلىقى، بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن تەھدىت بولۇپ قالدى.

ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىگە ئەزا 12 دۆلەتكە ۋەكالىتەن سۆز قىلغان دانىيە ۋەكىلى بىئېرلەن مۇنداق دېدى: ئورتاق گەۋدىگە ئەزا 12 دۆلەت قولتۇق رايونىنىڭ دېڭىز قاتنىشى ۋە سودا ئەركىنلىكىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدۇ. لېكىن، ئىران بىلەن ئىراقنىڭ سەككىز يىل داۋام قىلغان ئۇرۇشى «بۇ رايوننىڭ بىخەتەرلىكى ۋە دېڭىز قاتنىشىنىڭ ئەركىنلىكىگە كۈندىن-كۈنگە ئېغىر تەھدىت پەيدا قىلدى».

بىئېرلەن ۋە باشقا نۇرغۇن دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى ئىران ۋە ئىراقنىڭ باش كاتىپ بىلەن تولۇق ھەمكارلىشىپ، بۇ يىل 7- ئايدا ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىدىكى 15 مۇددىر دۆلەت بىردەك ماقۇللىغان 598- نومۇرلۇق قارارنى ئىمكانقەدەر تېز ۋە ئومۇميۈزلۈك ئىجرا قىلىپ، بۇ قانلىق ئۇرۇشقا بالدۇرراق خاتىمە بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

سىخانۇك ۋيېتنام تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى داۋاملىق كۈرەش قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇاشې، فېرئانتادنوۋا (فرانسىيە)، 3- دېكابىر تېلېگراممىسى. دېموكراتىك كامبودژا رەئىسى شاھزادە نورودوم سىخانۇك بۈگۈن ئۆزى رەھبەرلىك قىلغان قوراللىق كۈچلەرنىڭ «كامبودژىغا تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەن ۋيېتنام قوشۇنلىرىغا قارشى ئاخىرقى بىر ۋيېتنام ئەسكىرى كامبودژىدىن چىقىپ كەتكەنگە قەدەر داۋاملىق كۈرەش قىلىدىغان»لىقىنى تەكىتلىدى.

بۇ سۆز شاھزادە سىخانۇك بۈگۈن جىنبىيەن قورچاق ھاكىمىيىتىنىڭ باشلىقى خۇگسېن بىلەن ئۇچرىشىشتىن ئىلگىرى مەتبۇئات ساھەسىدىكىلەرگە تارقاتقان ئاخباراتىدا ئېيتىلغان.

ئۇنىڭ ئاخباراتىدا مۇنداق دېيىلدۇ: «مەن ئۈتۈنۈگۈن (12- ئاينىڭ 2- كۈنى) خۇگسېن ئەپەندىگە بېيجىڭ ياكى پىڭراڭدا ئۆلۈشكە رازىمەنكى، جىنبىيەندە قورچاق جۇمھۇرىيەتنىڭ رەئىسى، ۋيېتناملىقلارنىڭ غالچىسى بولۇشنى خالىمايمەن، دېدىم.»

ئۇنىڭ ئاخباراتىدا مۇنداق دېيىلدۇ: «مەن ھازىر كامبودژا مەسىلىسىنىڭ ئادىل ھەل قىلىنىشى جەھەتتە ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، جىنبىيەن ھاكىمىيىتى بىلەن ئۇچرىشىشنى قارار قىلغان بولسامۇ، لېكىن خۇگسېن ئەپەندىنىڭ كامبودژىغا قايتىپ بېرىپ، قانۇنسىز كامبودژا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەھبىرى بولۇشۇم توغرىسىدىكى تەكلىپىنى قوبۇل قىلمايمەن.»

تايلاند پادىشاھى ھەربىيلەرنى دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىقى ۋە ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغداشقا چاقىردى

شىنخۇاشې، مەنگۇ، 3 - دېكابىر تېلېگراممىسى. تايلاند پادىشاھى پۇمىفېك [illegible] بۈگۈن تايلاند ھەربىيلىرىنى دۆلەتنى تېخىمۇ ئوبدان قوغداش ۋە گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن، بىلىم سەۋىيىسى ۋە تېخنىكا ماھارىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە چاقىردى.

بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مەنگۇدا ھەربىي پارات ئۆتكۈزۈلۈپ، تايلاند دۆلەت بايرىمى ۋە پادىشاھ پۇمىفېكنىڭ 60 ياشقا تولغانلىقى تەبرىكلەندى. 12 - ئاينىڭ 5 - كۈنى پادىشاھ پۇمىفېكنىڭ تۇغۇلغان كۈنى، شۇنداقلا تايلاندنىڭ دۆلەت بايرىمى.

پادىشاھ پۇمىفېك ھەربىي پاراتتا سۆز قىلىپ، ھەربىيلەر دۆلەتنى، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە مۇستەقىللىقىنى ئوبدان قوغداشتىن ئىبارەت مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان، دېدى. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھەربىيلەر ھەربىي ئىشلار ۋە باشقا جەھەتتىكى بىلىم ھەم ئىقتىدارىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۆز بۇرچىنى ھەقىقىي تۈردە ئادا قىلىشى، دۆلەتنىڭ مۇقىم بولۇشى، گۈللىنىشى، مەڭگۈ ئەركىن بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشى لازىم.

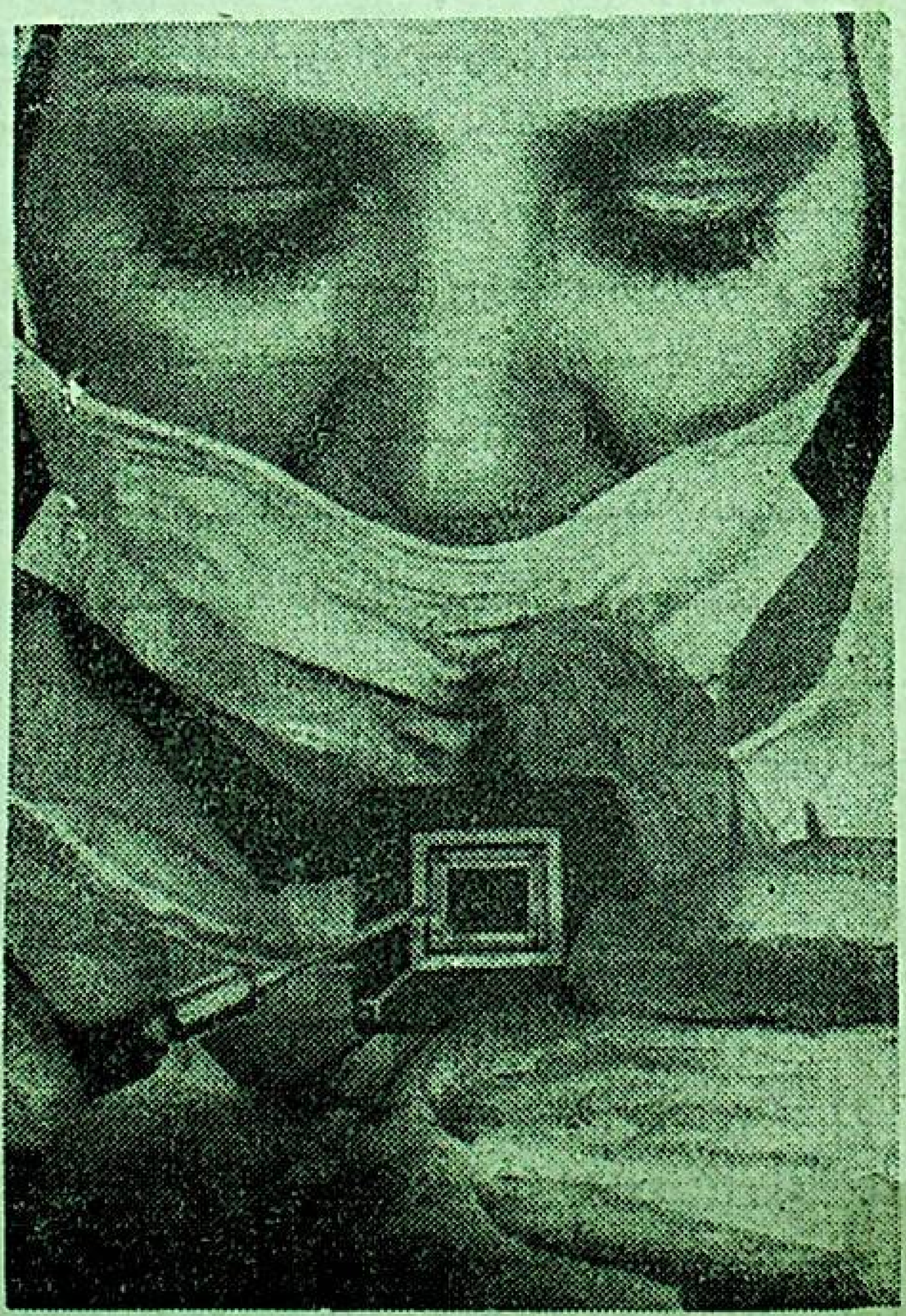

ئامېرىكا تېكساس شتاتىنىڭ ئوستىن شەھىرىدىكى موتورولا شىركىتى يېڭى تىپتىكى دەرىجىدىن تاشقىرى توپلاشتۇرۇلغان توك يولى ئاختىسى ئىشلەپچىقاردى. 32 توچكىلىق بۇ توك يولىغا 250 مىڭ ئازۇك لامپۇچكا ئورۇنلاشتۇرغىلى بولىدۇ. بۇنىڭ ئىلغارلىق دەرىجىسى شۇكى، بۇنى مىكرو ھېسابلاش ماشىنىسىدا بىر قەدەر تۆۋەن باھادا كەڭ قوللانغىلى بولىدۇ.

(شىنخۇاشې)

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ دۇنيادا زەھەرلىك گاز چىقىپ كېتىشتىن ئىبارەت ئەڭ ئېغىر ۋەقە يۈز بەرگىنىگە ئۈچ يىل بولغان پەيتتە، ھىندىستان مەركىزىي شتاتىنىڭ مەركىزى بوپال شەھىرىدە مۇشۇ ئاينىڭ 3- كۈنى شەھەر بويىچە ئومۇميۈزلۈك ئىش تاشلاش يۈز بەردى.

بۇ كۈنى پۇل مۇئامىلە ئورگىنى ۋە مۇلازىمەت كەسىپلىرىدىن باشقا بوپال شەھىرىدىكى بارلىق ئىدارە، كارخانا ۋە مەكتەپلەر تاقالدى. شەھەر ئاھالىسى ئىبادەت قىلىپ ۋە يىغىن ئۆتكۈزۈپ، زەھەرلىك گاز چىقىپ كېتىش ۋەقەسى تۈپەيلىدىن ئۆلگەن كىشىلەرگە تەزىيە بىلدۈردى.

1984- يىل 12- ئاينىڭ 3- كۈنى

...سىدا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا، برېژنېۋ ھاكىمىيىتى يۈرگۈزگەن مەزگىلدە ئاكادېمىك ساخاروۋنى گوركى شەھىرىگە سۈرگۈن قىلىشنىڭ خاتا ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.

ئادامووىچ ساخاروۋنىڭ يادرو قوراللىرىنىڭ تەھدىتىگە بولغان تونۇشى سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى نۇرغۇن سىياسىيونلارنىڭكىدىن ئېشىپ چۈشىدۇ، دېدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ساخاروۋنى سۈرگۈن قىلىش برېژنېۋ ھاكىمىيىتى يۈرگۈزگەن مەزگىلدىكى «شەرمەندىلىك».

66 ياشلىق ساخاروۋ يادرو فىزىكىسى ئالىمى بولۇپ، 1953- يىلى سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ تۇنجى ۋودورود بومبىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەتقىق قىلىپ ياسىشقا تۆھپە قوشقانىدى.

ئۇ، 1980- يىل 1- ئايدا ھۆكۈمەت دائىرىلىرى تەرىپىدىن موسكۋادىن گوركى شەھىرىگە سۈرگۈن قىلىنغان، 1986- يىل 12- ئايدا دائىرىلەرنىڭ رۇخسىتى بىلەن موسكۋاغا قايتىپ كەلگەن.

△كېنىيە ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 3- كۈنى لىۋىيىنىڭ كېنىيىدىكى ئەلچىخانىسىنىڭ ۋەكالەتچىسى خەلىفىر ئاراجېردىن يەتتە كۈن ئىچىدە كېنىيىدىن چىقىپ كېتىشنى تەلەپ قىلدى.

كېنىيە تاشقى ئىشلار مىنىستىرى زاكارى ئونىگونكانىڭ شۇ كۈنى ئېلان قىلغان باياناتىدا مۇنداق دېيىلدۇ: خالىفىر ئاراجېر كېنىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىقى ئۈچۈن قوغلاپ چىقىرىلدى.

(شىنخۇاشې)

ئىران ئالدى بىلەن كىمنىڭ تاجاۋۇزچى ئىكەنلىكى مۇئەييەنلەشتۈرۈلۈشى

ھىندىستاندا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشى ھىندىستان ئەمەلدارلىرىنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى

شىنخۇاشې، يېڭى دېھلى، 4- دېكابىر تېلېگراممىسى: يېقىنقى بىر قانچە ئېيدىن بۇيان...

...ئوتتۇرىچە 15% ئۆرلەش نىسبىتىدىن تاۋارلارنىڭ كەمچىل بولۇشىنى...

1984- يىل 12- ئاينىڭ 8- كۈنى ئامېرىكا بىرلەشمە كاربىت شىركىتىنىڭ بوپال شەھىرىدىكى دېھقانچىلىق دورىلىرى زاۋۇتىدىن زەھەرلىك گاز چىقىپ كېتىپ 2800 دىن ئارتۇق ئادەم ئۆلگەن، 200 مىڭدىن ئارتۇق كىشى زەھەرلەنگەنىدى.

△ هايتى ۋاقىتلىق ھۆكۈمىتىنىڭ باشلىقى ھېنرى نەنفىي جىياڭجۇن مۇشۇ ئاينىڭ 8- كۈنى چۈشتىن كېيىن ب د ت نىڭ باش كاتىپى دېكوئىليارغا تېلېفون بېرىپ، ئۆزىنىڭ 1988- يىل 2- ئاينىڭ 7- كۈنى ھوقۇقنى دېموكراتىك سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇتقا كەلگەن ھۆكۈمەتكە ئۆتكۈزۈپ بېرىدىغانلىقىنى، بۇ ئۆزىنىڭ دەسلەپكى ئويى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.

△ سوۋېت ئىتتىپاقى يازغۇچىسى ئاداموۋىچ مۇشۇ ئاينىڭ 3- كۈنى كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسى توغرى-

* ———————— *

ئىران ئالدى بىلەن كىمىنىڭ تاجاۋۇزچى ئىكەنلىكى مۇئەييەنلەشتۈرۈلۈشى كېرەك، دېگەن مەيداندا چىڭ تۇردى

شىنخۇاشې، ب د ت، 3 - دېكابىر تېلېگراممىسى. ئىراننىڭ مۇئاۋىن تاشقى ئىشلار مىنىستىرى رالىجانى مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ب د ت نىڭ باش كاتىپى بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئۇرۇش توختىتىش ۋە كىمىنىڭ تاجاۋۇزچى ئىكەنلىكىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش ب د ت نىڭ 598 - نومۇرلۇق قارارىنى ئىجرالاشتۇرۇشنىڭ تۈنجى قەدىمى، ھەر ئىككىسى ئوخشاش مۇھىم، چۈنكى كىمىنىڭ تاجاۋۇزچى ئىكەنلىكىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش ئۇرۇش توختىتىشنىڭ ئاچقۇچى.

ئۇ مۇنداق دېدى: كىمىنىڭ تاجاۋۇزچى ئىكەنلىكىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش شەرت ئەمەس، ئەمما ئۇ،قەدەم - باسقۇچ.

رالىجانى يەنە مۇنداق دېدى: كىمىنىڭ تاجاۋۇزچى ئىكەنلىكى توغرىسىدا ئېنىق ھۆكۈم چىقىرىلمايدىغان بولسا، ئۇرۇش توختىتىشنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدۇ. ئۇ مۇخبىرلارغا يەنە ئىراننىڭ «مىسلىسىز كۈچ» بىلەن ئىراقتا ھۇجۇم قىلىدىغانلىقىنى، ئۆزىنىڭمۇ ئالدىنقى سەپكە بارىدىغانلىقىنى ئاشكارىلاپ قويىدى.

* ———————— *

شىنخۇاشې، يېڭى دېھلى، 4- دېكابىر تېلېگراممىسى: يېقىنقى بىر قانچە ئايدىن بۇيان، ھىندىستاندا بەزى تۇرمۇش بۇيۇملىرىنىڭ باھاسى جىددىي ئۆرلەپ كەتتى. بۇ، بەزى ئەمەلدارلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى.

ھىندىستان «سودا ھەپتىلىك ژۇرنىلى» نىڭ خەۋەر دېگە قارىغاندا، مۇشۇ مالىيە يىلىدا - 4- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن 10- ئاينىڭ 17- كۈنىگىچە بولغان مەزگىلدە ھىندىستاندا تاۋار باھاسىنىڭ ئۆرلەپ كېتىش نىسبىتى ئىلگىرىكى يىللاردىكى ئوتتۇرىچە 15% ئۆرلەش نىسبىتىدىن ئېشىپ كەتكەن. بىر يىل ئىلگىرىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاشلىقنىڭ باھاسى يەتتە پىرسەنت، پۇرچاقنىڭ باھاسى 22% ئۆسكەن. يېقىندا بىر تۇخۇمنىڭ باھاسى بىر رۇپىيە (تەخمىنەن 0.077 ئامېرىكا دوللىرى) غا چىققان.

ھىندىستان مالىيە مىنىستىرلىكى مال باھاسىنىڭ ئۆرلەپ كېتىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، 11- ئاينىڭ ئاخىرىدا ئون شتاتنىڭ باش كاتىپلىرى يىغىنىنى چاقىردى. ھىندىستان مالىيە مىنىستىرى تىۋارى يىغىندا مۇنداق دېدى: كونكرېت تەدبىر قوللىنىپ، ئاساسىي تاۋارلارنىڭ كەمچىل بولۇشىنى ھەل قىلىش، مال باھاسىنىڭ داۋاملىق ئۆرلەپ كېتىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، مەملىكەت خاراكتېرلىك بىر گەۋدىلەشكەن تەكشۈرۈش سىستېمىسى قۇرۇلىدۇ ۋە بېسىمدارلىققا، قاراڭغۇ بازار سودىسىغا قاتتىق زەربە بېرىلىدۇ. ھىندىستاننىڭ مالىيە ئىشلىرى بويىچە دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى كادھاۋى مۇنداق دېدى: قۇرغاقچىلىق ئاپىتى مەزگىلىدىن ئۆتۈش ۋە مال باھاسىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشىنى تىزگىنلەش ئۈچۈن، ھۆكۈمەت چەت ئەللەردىن مال - ئەشيا ئالماقتا.

* ———————— *

ئامېرىكا ب د ت غا بىر قىسىم خام چوت پۇل بەردى

شىنخۇاشې، ب د ت، 3-دېكابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ ب د تدا دائىمىي تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى فېنون ۋورتىس بۈگۈن ب د ت نىڭ باش كاتىپى فرېز دېكوئىليارغا 90 مىليون ئامېرىكا دوللىرىلىق چەك تاپشۇرۇپ، ب د ت نىڭ 1987- يىللىق مالىيە خام چوتىدا ئامېرىكا ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك بىر قىسىم پۇلىنى بەردى.

بۇنىڭدىن ئۈچ ھەپتە ئىلگىرى، فرېز دېكوئىليار ئامېرىكا زۇڭتۇڭى رېگانغا ئەۋەتكەن خېتىدە مۇنداق دېگەنىدى: ئامېرىكا ھېچبولمىغاندا، 87 مىليون ئامېرىكا دوللىرى بەرمەيدىغان بولسا، ب د ت 12- ئايدا بەربات بولىدۇ.

نورمال پىلان بويىچە، ئامېرىكا ئادەتتە ب د ت غا يىلىغا 800 مىليون ئامېرىكا دوللىرى بېرىشى كېرەك، بۇ، ب د ت ئومۇمىي خام چوت پۇلىنىڭ تۆتتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ.

ئامېرىكا ھازىر يەنىلا ب د ت غا بېرىدىغان خىراجەتنى ۋاقتىدا بەرمەيۋاتقان ئاساسلىق دۆلەتنىڭ بىرى بولۇپ، ب د ت غا جەمئىي 252 مىليون 800 مىڭ ئامېرىكا دوللىرى قەرزدار، ئۇنىڭ ئىچىدە 112 مىليون ئامېرىكا دوللىرى ب د ت نىڭ 1987- يىلدىكى خام چوت پۇلىغا تەئەللۇق.

* ———————— *

رېگان ئوتتۇرا مۇساپىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبا شەرتنامىسىنىڭ ئامېرىكىغىمۇ، سوۋېت ئىتتىپاقىغىمۇ پايدىلىق ئىكەنلىكىنى تەكىتلىدى

شىنخۇاشې، ۋاشىنگتون، 3- دېكابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى رېگان بۈگۈن كەچتە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا مۇساپىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبا شەرتنامىسى ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ھەربىي تەييارلىقلارنى تىزگىنلەش ھەققىدىكى بۇرۇنقى كېلىشىملەرگە ئوخشىمايدۇ. مەن بۇ كېلىشىمنى كېڭەش پالاتاسىنىڭ تەستىقلىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئۇ مۇنداق دېدى: گورباچېۋ بىرىنچى بولۇپ سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ يادرو قوراللىرىنى يوقىتىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن سوۋېت ئىتتىپاقى رەھبىرى. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا - سوۋېت باشلىقلىرى ئۇچراشقان مەزگىلدە رەسمىي ئىمزالىنىدىغان ئوتتۇرا مۇساپىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبا كېلىشىمى ئامېرىكىغىمۇ، سوۋېت ئىتتىپاقىغىمۇ پايدىلىق، بۇ شەرتنامىگە ئاساسەن، سوۋېت ئىتتىپاقى ئۆزىنىڭ ئامېرىكىنىڭ يادرو ئوق بېشىنىڭ تۆت ھەسسىسىگە تەڭ يادرو ئوق بېشىنى يوقىتىدۇ. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: شەرتنامىگە سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئالدامچىلىق قىلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئەڭ قاتتىق تەكشۈرۈش ماددىلىرى كىرگۈزۈلدى. ئىلگىرى ئوتتۇرا مۇساپىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبا شەرتنامىسىگە ئوخشاش مۇنداق قاتتىق تەكشۈرۈش ۋە نەق مەيداننى نازارەت قىلىش تەدبىرلىرىنى ئاساس قىلغان ھېچقانداق شەرتنامە بولۇپ باقمىغان.

رېگان مۇنداق دېدى: كېيىنكى قەدەمدە ھەربىي تەييارلىقلارنى تىزگىنلەش جەھەتتە، سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن ھەر ئىككى تەرەپنىڭ 50%تىن ستراتېگىيىلىك يادرو قوراللىرىنى قىسقارتىش توغرىسىدا كېلىشىم تۈزۈلىدۇ. ئۇ يادرو قوراللىرىنى تېرىشىپ ئازايتىش بىلەن بىللە، سوۋېت ئىتتىپاقىغا داۋاملىق بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇنى ياۋروپاغا مۇنتىزىم كۈچ ئورۇنلاشتۇرۇش جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكىدىن ۋاز كەچتۈرىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

* ———————— *

ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى «پلانېتلار ئارا ئۇرۇش» پىلانىنى قوللىدى

شىنخۇاشې، ۋاشىنگتون، 3- دېكابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسىنىڭ پۇل ئاجرىتىش كومىتېتى بۈگۈن بىر قارار ماقۇللاپ، رېگان زۇڭتۇڭنىڭ «پلانېتلار ئارا ئۇرۇش» پىلانىنى قوللىدى. بۇ قارار دۆلەت مۇداپىئە خىراجىتى مۇزاكىرە لايىھىسىدە ماقۇللانغان. بۇ قارارادا مۇنداق دەپ ھېسابلىنىدۇ: قۇدرەتلىك تەھدىت كۈچى ئاساسىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن، ستراتېگىيىلىك مۇداپىئە پىلانىنى ئۇزاق مۇددەتلىك زور تەتقىقات تېمىسى پىلانى سۈپىتىدە داۋاملاشتۇرۇپ، بۇ ئارقىلىق سوۋېت ئىتتىپاقى 1972- يىلى ئىمزالانغان زەمبىرەك ئوقىسىمان ئۇچىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبىغا قارشى تۇرۇش شەرتنامىسىگە خىلاپلىق قىلغاندا، ئامېرىكىنى كەڭ تاللىۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش، سوۋېت ئىتتىپاقى ھۇجۇم قوزغاپ، ئامېرىكىنىڭ بىخەتەرلىكىگە ئېغىر تەھدىت پەيدا قىلغاندا، ئامېرىكىنى ئىنكاس قايتۇرۇش ئىقتىدارىغا ئىگە قىلىش لازىم.

قارارادا مۇنداق دېيىلىدۇ: ستراتېگىيىلىك مۇداپىئە پىلانىنىڭ مۇھىم ئۇقتىسى يېڭى تېخنىكىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئامېرىكىنىڭ ستراتېگىيىلىك تاللىۋېلىش جەھەتتىكى ئىقتىدارىنى كېڭەيتىش ئارقىلىق ئامېرىكىنى ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش سۆھبەت جوزىسىدا ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ۋە سۆھبەتتە ھاسىل قىلىنىدىغان كېلىشىمگە ھۆرمەت قىلىشنى كاپالەتكە ئىگە قىلىشى لازىم.

ئادرېس، ئۈرۈمچى شەھىرى. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 42711، 42712، 42722، 42723، 42733، 42734. ئېلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 42840. تېلېگراف نومۇرى: 5028. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 1.50 يۈەن، پارچە باھاسى: بەش پۇڭ. (گېزىتنىڭ دەرىجىلەش نومۇرى 102).

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

(维文)

(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

1987 - يىل

دېكابىر

8

(سەيشەنبە)

ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى هاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 4°C — 13°C- بولىدۇ. 3 بال شامال چىقىدۇ.

شەرقىي جۇڭغار نېفىتلىكى كەڭ كۆلەمدە ئېچىلىش ئالدىدا تۇرىدۇ

هەر مىللەت خەلقى نېفىتلىك قۇرۇلۇشىغا پائال ياردەم بېرىشى لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز شى جيەن، چياڭ فۇ خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەتنىڭ 7 - بەش يىللىق پىلانىدىكى نۇقتىلىق ئېچىش تۈرى — شەرقىي جۇڭغار نېفىتلىكى هازىر كەڭ كۆلەمدە ئېچىلىش باسقۇچىدا تۇرماقتا. بۇنىڭ ئىچىدە كۆيۈك تاغ نېفىتلىكى، دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى. يېقىندا، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق هۆكۈمىتى فۇكاڭدىكى نېفىت بازىسىدا نېفىتلىك قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش توغرىسىدا سۆهبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، هەر ساهە، هەر كەسىپلەردىن شەرقىي شىنجاڭ نېفىتلىكى قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى شەرقىي قىسىمدىكى بىرلەشمە جەڭگە قوماندانلىق قىلىش ئورنىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى جياڭ بىن سۆهبەت يىغىنىدا نېفىتلىكنىڭ ئومۇمىي ئەهۋالىنى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر خېلى بىر قىسىم جايلاردا نېفىت بارلىقى ئىنىقلاپ چىقىلدى. بەزى جايلاردا ئېچىش شارائىتى هازىرلاندى. ئاساسىي نېفىت رايونى بولغان كۆيۈك تاغ نېفىتلىكىدە بىر قانچە ئون قۇدۇقتىن نېفىت چىقتى. كېلەر يىلى يىلىغا 1 مىليون توننا نېفىت ئالغىلى بولىدۇ. بۇ جاينىڭ شىنجاڭدىكى نېفىت سانائىتى بويىچە يەنە بىر بازا بولۇپ قېلىشىدىن ئۈمىد بار.

سۆهبەت يىغىنىدا، ئاپتونوم رايوننىڭ رەهبەرلىرى تەكىتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شەرقىي شىنجاڭ نېفىتلىكىنى ئومۇميۈزلۈك ئېچىش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا هەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئالاقىدار رايونلار ۋە بىكىتۇەنىڭ يەر سېتىۋېلىش، سۇ، ئاشلىق، كۆكتات، گۆش، تۇرمۇش ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرى ۋە ئەمگەك بىلەن ياردەم بېرىشكە توغرا كېلىدۇ. نېفىتلىكنى تەكشۈرۈش ۋە ئېچىش سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە يېزا ئىگىلىك 6 - شىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. ئۇلار بۇنىڭدىن كېيىنمۇ مۇشۇنداق روهنى جارى قىلدۇرۇپ، نېفىت تارماقلىرىنىڭ خىزمىتىگە تەشەببۇسكارلىق بىلەن هەمكارلىشىپ، خىزمەتلەرنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشى لازىم.

يىغىندا سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى ۋە نېفىت تارماقلىرىنىڭ ۋەكىللىرى سۆز قىلىپ، بىر نىيەتتە هەمكارلىشىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ خەلق ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن بىردەك كۈچ چىقىرىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

يىغىنغا بەي چىڭمىڭ، تۇختى سابىرلار قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

هەر ساهە، هەر كەسىپ نېفىت قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشى لازىم

ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى نېفىتكە مۇهتاج. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشمۇ نېفىتكە مۇهتاج. شۇڭا، نېفىت قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش، نېفىتنى تەكشۈرۈش ۋە ئېچىش قەدىمىنى تېزلىتىش، مەملىكەت بويىچە نېفىت سانائىتىنىڭ ئېھتىياجى بولۇپلا قالماستىن، شىنجاڭنىڭ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭمۇ جىددىي ئېھتىياجى. جايلار، تارماقلار ئاپتونوم رايونلۇق خەلق هۆكۈمىتىنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، شەرقىي شىنجاڭ نېفىتلىكىنى تەكشۈرۈش ۋە ئېچىشقا زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىشنى كۈنتەرتىپكە قويۇپ، نېفىتلىكنى ئېچىشقا ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىشى لازىم.

تەشۋىقات خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەپ، ئاممىغا شەرقىي شىنجاڭ نېفىتلىكىنى ئېچىشنىڭ مۇهىم ئەهمىيىتىنى تونۇتۇپ، نېفىتلىك قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشنى ئاممىنىڭ ئاڭلىق هەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇش لازىم. نېفىتلىك رايونىدىكى هۆكۈمەت ئورۇنلىرى ئۆزىگە قاراشلىق ناهىيە (شەهەر)لەرنىڭ نېفىتلىك بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى تەكشۈرۈشكە ئەهمىيەت بېرىپ، مۇلازىمەت خىزمىتىنى تېرىشىپ ياخشى ئىشلەپ، نېفىتلىك ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەهسۇلاتلىرى بىلەن يېتەرلىك تەمىنلىشى لازىم.

نېفىت سانائىتىنىڭ يۈكسىلىشى يەرلىك هۆكۈمەتلەر ۋە خەلقنىڭ ياردىمىدىن ئايرىلالمايدۇ. خەلقنىڭ بېيىشىمۇ نېفىت سانائىتىنىڭ تەرەققىياتىدىن ئايرىلالمايدۇ. نېفىت سانائىتى 30 نەچچە يىلدىن بۇيان، چىگرا رايونىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىش ئىشىغا ناهايىتى زور تۆهپە قوشتى. بۇنىڭدىن كېيىن، نېفىت تارماقلىرى يەرلىك ئورۇنلارنىڭ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن داۋاملىق، پائال تۈردە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئەقىل كۆرسىتىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى راۋاجلاندۇرۇشنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم.

◁*▷

-11 ئاينىڭ -17 كۈنىدىن -20 كۈنىگىچە ئۈرۈمچى رايونىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەر ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى، «ئاۋۇغۇست» يېزا ئىگىلىك شىۋەيۈەنىنىڭ شۆبە ئوتتۇرا مەكتەپى قاتارلىق ئالتە ئورۇن بىرىنچى

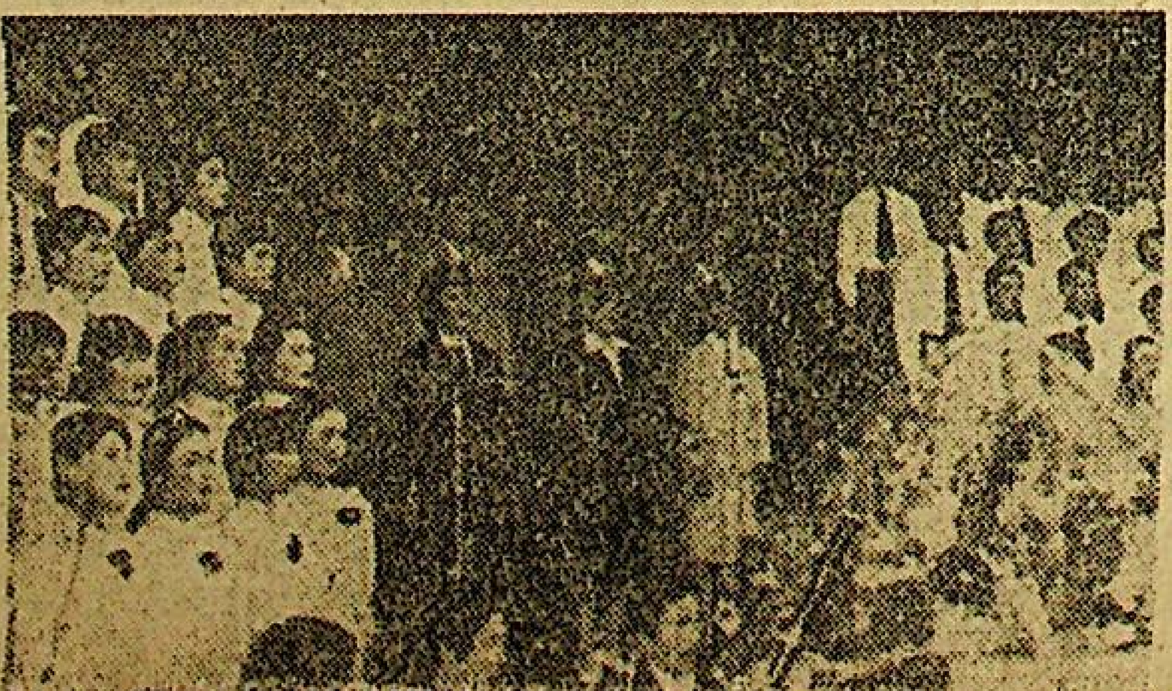

باش ماقالە

كېلەر يىلى يېزا ئىگىلىكىدىن مول هوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، ئىشنى هازىردىن باشلاپ تۇتۇش كېرەك

—— جەمدىي هەرىكەتكە كېلىپ سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتتىن قوتقۇزۇش توغرىسىدا

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىقىدا مەهسۇلات ئومۇميۈزلۈك ئېشىپ، ئونىنچى يىلىمۇ مول هوسۇل ئېلىنىدىغانلىقى مۇقىملىشىپ قالدى. بۇ نەتىجە ئاسانغا چۈشمىدى، پۈتۈن شىنجاڭدىكى هەر مىللەت خەلقى بۇنىڭدىن خۇشال بولماقتا، ئىلهاملانماقتا!

ئۇن يىل مول هوسۇل ئېلىندى، بۇندىن كېيىن قانداق قىلىش كېرەك؟ جايلار، تارماقلار، دېهقان، چارۋىچىلار بۇ مەسىلە ئۈستىدە باش قاتۇرماقتا. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق هۆكۈمىتى قەتئىيلىك بىلەن مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: مول هوسۇل ئېلىنغاندىن كېيىنمۇ قىلچىمۇ بوشاشماي، تېخىمۇ غەيرەت قىلىپ، يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز، كېلەر يىلدىن باشلاپ يەنە بىر ئون يىلمۇ داۋاملىق مول هوسۇل ئېلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىقىنى يەنىمۇ يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈپ، دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشىمىز لازىم.

شۇنى كۆرۈش كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكىدە يەنە بىر ئون يىلمۇ مول هوسۇل ئېلىشتا ئىنتايىن پايدىلىق شارائىتقا ئىگە. يولداش جاۋزىياڭ 13- قۇرۇلتايغا بەرگەن دوكلاتىدا يېزا ئىگىلىكنىڭ پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىسلاهات جەريانىدىكى ئىنتايىن مۇهىم ئورنىنى مۇئەييەنلەشتۈردى، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسىيلەرنىڭ يېزا ئىگىلىككە سالىدىغان مەبلىغىنى داۋاملىق كۆپەيتىشنى تەلەپ قىلدى، ئاپتونوم رايوندىكى هەر دەرىجىلىك رەهبەرلەر يېزا ئىگىلىكنىڭ مۇهىملىقى، تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى قەتئىي، بوشاشماي خەلق ئىگىلىكىدە بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ، دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىققا بولغان رەهبەرلىكنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىشكە بەل باغلىدى؛ جايلار، تارماقلارمۇ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ستراتېگىيىسىدىكى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا تۈزۈپ چىقتى، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى؛ هەر مىللەت دېهقان، چارۋىچىلار ئون يىل مول هوسۇل ئېلىش داۋامىدا دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەهسۇلاتلىرىنى مۇقىم ئاشۇرۇش جەهەتتە مول تەجرىبە توپلىدى. بۇلار بىزنىڭ دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول هوسۇل ئېلىشىمىزنىڭ مۇهىم كاپالىتى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كەك مۇلازىمىتى قاتارلىق جەھەتلەردىن ماسلىشىشىغا ۋە زور كۈچ

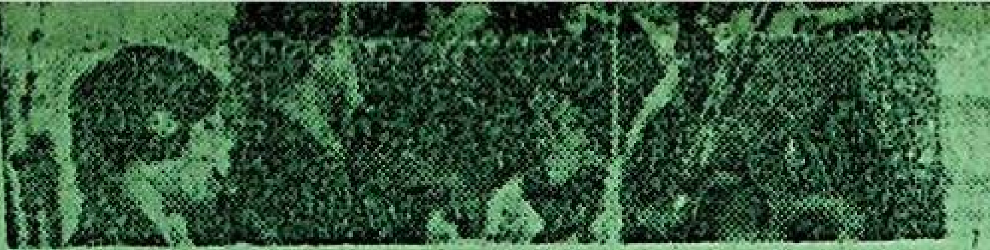

تالتە ئورۇن بىرىنچى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ئەن يۇيمىڭ فوتوسى

* * *

ئىلى ۋىلايىتىدە ئېغىر ئاپەت بولدى

ھەر مىللەت خەلقى ئاپەتكە تاقابىل تۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز يى زېگېن خەۋەر قىلىدۇ: قىش كىرگەندىن بۇيان ئىلى رايونىدا ئۇدا قار-يامغۇر يېغىپ، توختىماي بوران چىقىپ، تېمپېراتۇرا بىردىنلا تۆۋەنلەپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىققا ۋە خەلق تۇرمۇشىغا زىيان يەتكۈزدى. ئېغىر ئاپەت ئالدىدا ئىلى ۋىلايىتىدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئاپەتتىن قوتقۇزۇشقا ئاتلاندى، ھەر دەرىجىلىك رەھبىري كادىرلار بىرىنچى سەپكە بېرىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، خەۋپتىن قوتقۇزۇشقا رەھبەرلىك قىلدى.

بۇ يىل قىشتىكى ئاپەت ئىلى ۋىلايىتىدە كۆپ يىللاردىن بۇيان ئاز كۆرۈلگەن ئىنتايىن نورمال بولمىغان ھاۋا كېلىماتى تۈپەيلىدىن، شەھەر-يېزا ئاھالىلىرىنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكىنىڭ ئۆيلىرىدىن يامغۇر ئۆتۈپ كەتتى، بىر قىسىم ئۆيلەر ئۆرۈلۈپ چۈشتى، بەزى مەكتەپلەر دەرس توختىتىشقا مەجبۇر بولدى. غۇلجا ناھىيىسىدىلا 600 نەچچە ئائىلىنىڭ ئۆيى ئۆرۈلۈپ چۈشتى. ۋىلايەت بويىچە كۈزگى بۇغداي تېرىش ۋەزىپىسىنىڭ 80 پىرسەنتىلا ئورۇندالدى، ئاشلىقنى ئامبارغا كىرگۈزۈشكىمۇ ئېغىر تەسىر يەتتى. ئۈرۈمچى-ئىلى تاشيولىنىڭ كەڭساي قىسمىدا قار-شىۋىرغان ئېغىر بولۇپ، قاتناش ئۈزۈلۈپ قالدى، 11-ئاينىڭ ئاخىرىدىچە 1000 غا يېقىن ئاپتوموبىل مۇشۇ يەردە توسۇلۇپ قالدى.

ئېغىر تەبىئىي ئاپەت ئالدىدا ۋىلايەتلىك مالىيە تارماقلىرى خەۋپلىك ئۆيلەرنى جىددىي رېمونت قىلىش، ئاپەتكە ئۇچرىغانلارنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن 100 مىڭ يۈەن پۇل ئاجراتتى. ناھىيە-شەھەرلەرمۇ خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنى تارقاقلاشتۇرۇش، كۆچۈرۈش، ئوت-چۆپ، يەم-خەشەكلەرنى يۆتكەش ئىشلىرىغا ياردەم بەردى. ئۈرۈمچى - ئىلى تاشيولىنىڭ كەڭسايدا ئاپتوموبىللار توسۇلۇپ قالغان مەزگىلدە ئاپتونوم رايونلۇق، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق ۋە ئىلى ۋىلايەتلىك قاتناش تارماقلىرىنىڭ رەھبەرلىرى قار-شىۋىرغان ئاپىتى بولغان جايغا بېرىپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا رەھبەرلىك قىلدى: 11- ئاينىڭ 28- كۈنى قاتناش ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى، كەڭسايدا توسۇلۇپ قالغان 160 تىن ئارتۇق ئاپتوموبىل ۋە 200 دىن ئارتۇق يولۇچى قۇتقۇزۇۋېلىندى. ھازىر ئىلى ۋىلايىتىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسى ئاپتونوم رايونلۇق، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق ۋە ئىلى ۋىلايەتلىك ئاپەتتىن، خەۋپتىن جىددىي قۇتقۇزۇش خىزمەت ئەترىتى (گۇرۇپپىسى) نىڭ كونكرېت رەھبەرلىكى، ياردىمى ئارقىسىدا ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئازايتىش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

*

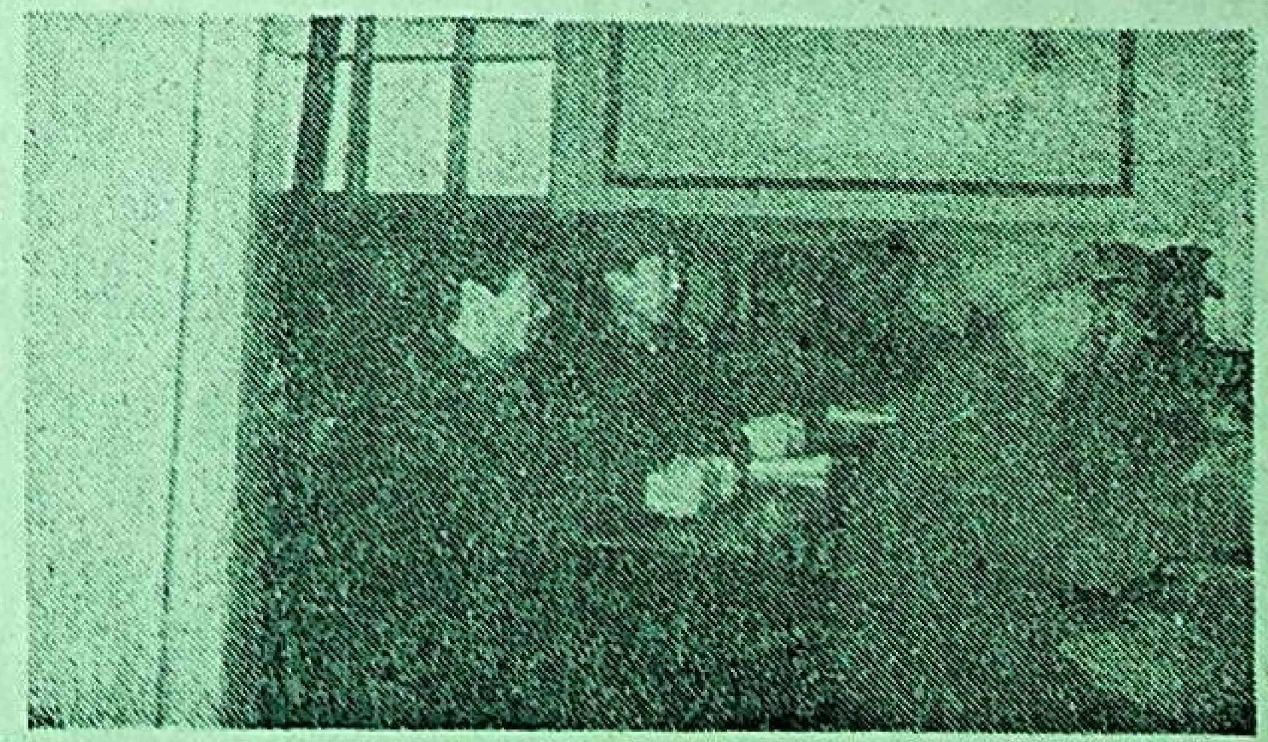

يېقىندا قۇمۇل شەھەر بۇلۇڭتوغراق يېزىسى كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ئىئانە قىلغان پۇل بىلەن دېھقانلار پارتىيە مەكتىپى ئاچتى.

سۈرەتتە: 1 - قارار ئوقۇغۇچىلار 13 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگەنمەكتە.

دېڭ شۈچى فوتوسى

شىنجاڭ يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى كادىرلارنى دېموكراتىك ئاساستا باھالاپ ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن شۈيدۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى ئاممىنى زاۋۇت بويىچە بۆلۈم دەرىجىلىك كادىرلارنى دېموكراتىك ئاساستا باھالاشقا تەشكىللەپ، كادىرلار ئىستىلىنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

شىنجاڭ يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى كادىرلارنى دېموكراتىك ئاساستا باھالاشنى بۇ يىل 4 - ئايدا باشلىغانىدى. باھالاش داۋامىدا، زاۋۇت پارتكومى ۋە تەشكىلات تارماقلىرى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى باھالاش نەتىجىسىنى كادىرلارغا ئېيتىپ كۆرسىتىپ، كادىرلارنىڭ ئاممىنىڭ تەنقىدىي پىكىرلىرىگە توغرا مۇئامىلە قىلىشىغا، شۇنداقلا ئەشۇ ئاساستا مەلۇم مۇددەت ئىچىدە تۈزىتىش پىلانى تۈزۈپ چىقىشىغا ياردەم بەردى.

دېموكراتىك باھالاش ئارقىلىق كادىرلار ئۆزىنىڭ كەمچىلىكىنى كۆرۈۋالدى، تۈزىتىش يۆنىلىشىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋالدى، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتى قويۇقلاشتى. بىر بۆلۈم باشلىقى ئادەتتە باشقىلارنىڭ پىكرىنى ئاڭلىمايتتى. ئىشچىلار باھالاش جەريانىدا ئۇنىڭغا پىكىر بەردى. ئۇ، ئىشچىلارنىڭ پىكرىگە ئاساسەن تۈزىتىش تەدبىرى تۈزۈپ، ئۆزلۈكىدىن سېخلارغا بېرىپ ئەھۋال ئىگىلەپ، ئىشچىلارغا بولغان پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتتى. يەنە بىر بۆلۈم باشلىقى دائىم سېختىكى يولداشلار بىلەن چىقىشالمايتتى، ئۇ باھالاش داۋامىدا ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئارقىلىق، سېختىكى يولداشلار بىلەن بولغان چىقىشالماسلىقنى تۈگىتىپ، مۇناسىۋەتنى ياخشىلىدى.

دېموكراتىك باھالاش كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇردى، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، كادىرلارنى تەكلىپ قىلىپ ئىشقا قويۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشقا ئاساس سالدى.

6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنىغا قاتناشقان شىنجاڭ ۋەكىللەر ئۆمىكى قايتىپ كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ليۇ شۈيېڭ خەۋەر قىلىدۇ: 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنىغا قاتناشقان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ۋەكىللەر ئۆمىكى 12 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئۈرۈمچىگە قايتىپ كەلدى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋ دېخۇا ۋە ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرى ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت يىغىنىدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ۋەكىللەر ئۆمىكى تۆت دانە كۈمۈش - مىس مېدالغا ئېرىشتى. تۇرسۇن، گۈماۋشىڭلار قەدىمچە چېلىش تۈرىدە ئىككىنچى بولدى؛ رۇگۇاڭ ئوقيا ئېتىشتا ئىككىنچى بولدى، ۋېلىسىپىت كوماندىسى كوللېكتىپ ئىككىنچى بولدى، خۇاڭ جۈمىڭ، مەيرەمبېك، ئالىم غازى، مۇراتجانلار خەلقئاراچە چېلىشتا ئۈچىنچى بولدى. ئاپتونوم رايون ۋەكىللەر ئۆمىكى جەمئىي 90 نومۇرغا ئېرىشىپ، مۇسابىقىگە قاتناشقان 36 تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى ئىچىدە 26 - بولدى.

*

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئوچۇق سوت يىغىنى ئېچىپ،

15 نەپەر ئىقتىسادىي جىنايەتچىگە قانۇن بويىچە قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز زېڭ گۇاڭبو خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى 11 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئوچۇق سوت يىغىنى ئېچىپ، ئالتە ئەنزىدىكى 15 نەپەر ئىقتىسادىي جىنايەتچىگە قانۇن بويىچە قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلدى.

قاماق جازاسى بېرىلگەنلەر ئىچىدە جىنايەتچى، ئالدامچى، پارا ئالغۇچى ۋە ھايانكەش جىنايەتچىلەر بار. سابىق شىنجاڭ «سەنما» سودا - سانائەت تەرەققىيات شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى ما پېيلى، باش جىڭلىسى سۇڭ شىمىڭ، مۇئاۋىن باش جىڭلىسى جياڭ گۈيېن، چېڭ باۋرولار 1984 - يىلى ۋە 1985 - يىللىرى خېبەن ئۆلكىسىنىڭ شياڭچېڭ ناھىيىسىدىكى مولىڭ بازارلىق ئەمگەك مۇھاپىزەتى ئاياغ زاۋۇتى ۋە يىڭچۈەن تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت شۆبە شىركىتى بىلەن مال بېرىش توختامى تۈزگەن، ئۇلاردىن مال پۇلى ئۈچۈن ئالدىن 150 مىڭ يۈەن ۋە 690 مىڭ يۈەن ئېلىپ ئىقتىسادىي پائالىيەتلىرىدىكى قەرزلىرىنى تۆلەشكە ئىشلەتكەن. ئۇلار ئۆز شىركىتىنىڭ توختامنى ئىجرا قىلىش ئىقتىدارىنىڭ يوقلۇقىنى بىلىپ تۇرۇپمۇ، ئالدامچىلىق قىلىپ مال پۇلى ئېلىپ، ئالدامچىلىق جىنايىتى شەكىللەندۈرگەن. ما پېيلى قاتارلىق جىنايەتچىلەر خىزمەتتىكى قولاي شارائىتتىن پايدىلىنىپ، ئومۇمىي 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇلنى ئېشىنىۋېلىپ، خىيانەتچىلىك جىنايىتى شەكىللەندۈرگەن، بىر نەچچە جىنايەتنى قوشۇپ، ما پېيلىغا مۇددەتسىز قاماق جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسى بېرىلدى. جياڭ گۈيېنغا مۇددەتلىك 20 يىللىق قاماق جازاسى، چېڭ باۋروغا مۇددەتلىك ئون يىللىق، سۇڭ شىمىڭغا مۇددەتلىك بەش يىللىق قاماق جازاسى بېرىلدى.

ئوچۇق سوت يىغىنىدا باشقا 21 ئىقتىسادىي جىنايەتچىگىمۇ مۇددەتلىك ۋە مۇددەتسىز قاماق جازاسى بېرىلدى.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، ئەدەبىي ئەسەر ۋە فوتولىرىسلار ئامبىرى

قەشقەر شەھەرلىك پار - پۇربۇيۇملىرى زاۋۇتى ئىسلاھ قىلىش، ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ھاياتىي كۈچكە ئىگە بولدى

شىنجاڭ خەلق رادىيو ئىستانسىسى مۇخبىرى ئۆمەرجان باقى خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھەرلىك پار - پۇر بۇيۇملىرى زاۋۇتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىسلاھ قىلىش، ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئۇزۇندىن بۇيان زىيان تارتىپ كەلگەن ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، زاۋۇتنى ھاياتىي كۈچكە ئىگە قىلدى.

بۇ زاۋۇت ئۈسكۈنە ۋە تېخنىكا جەھەتتە قالاق، ئىش ئۈنۈمى تۆۋەن، مەھسۇلات سۈپىتى ناچار، رىقابەت ئىقتىدارى يوق كارخانا ئىدى. 1981 - يىلدىن بۇيان، ھەر يىلى زىيان تارتىپ ۋەيران بولۇش گىردا- بىغا بېرىپ قالغانىدى. زاۋۇت بۇ خىل ۋەزىيەتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، مۇقىم ئىش ھەققى تۈزۈمىنى ئىشقا قاراپ ھەق بېرىشكە ئۆزگەرتتى. 100 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئۈسكۈنە سېتىۋېلىپ، ئىلگىرىكى قول ئەمگىكىگە تايىنىپ ئىشلەشنى 80% ماشىنا ئارقىلىق مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشقا ئۆزگەرتتى. بۇنىڭ بىلەن ئىش ئۈنۈمى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئىلگىرى 16 ئادەم كۈنىگە 90 مېتر- دىن تۇرۇبا ياسىغان بولسا، ھازىر 14 ئادەم كۈنىگە 400 مېتىردىن تۇ- رۇبا ياسايدىغان بولدى. مەھسۇلات سۈپىتىمۇ ياخشىلىنىپ، ئوتقا چى- داملىق خىش، ساپال تۇرۇبا ئىش- لەپچىقىرىش بويىچە ئۆز جايىدىكى ئوخشاش كەسىپتىكى كارخانىلار ئىچىدە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. بۇ يىل 9 - ئايدا ۋىلايەتلىك ئۆل- چەم ئىدارىسى بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇ- لاتىنى تەكشۈرۈپ، ئوتقا چىداملىق خىش بىلەن ساپال تورۇبىغا دۆلەت ئۆلچىمىگە يەتكەنلىك گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. زاۋۇت 11 - ئايغىچە 12 مىڭ مېتر ساپال تۇرۇبا، 300 توننا ئوتقا چىداملىق خىش ئىشلەپچىقىرىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ۋە سېتىپ چىقىرىش سوم- مىسى ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئىككى ئاي بۇرۇن، ھەم ئايرىم - ئايرىم ھالدا 27% ۋە 80% ئاشۇرۇپ ئو- رۇندىدى.

پوسكام ناھىيىسى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئىش ھەققى تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سۇلايمان ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھى- يىسى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى- نىڭ ئىش ھەققى تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىل- دى.

ئىلگىرى بۇ ناھىيىدە يېزا ئىگى- لىك ماشىنىلىرىغا سائەت بويىچە ئىش ھەققى ھېسابلاش تۈزۈمى يولغا قويۇلغاچقا، يېزا ئىگىلىك ماشىنى- لىرىنىڭ ئىش ئۈنۈمى تۆۋەن، مۇلا- زىمەت سۈپىتى ناچار بولۇش- تەك ئەھۋال مەۋجۇت ئىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىلقى كۈزگى بوغداي تېرىلغۇسى باشلىنىشتىن بۇرۇن بۇ مەسىلىنى ئۇقتىملىق مۇزاكىرە قىلىپ، مۇناسى- ۋەتلىك ئورۇنلار ۋە ئاممىنىڭ مۇ- ۋاپىق تەكلىپلىرىنى قوبۇل قىلغان ئاساستا، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلى- رىنىڭ ئىش ئۈنۈمى ۋە سۈپىتى، ئىش نەتىجىسىگە قاراپ ئاندىن ئىش ھەققى بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ مەشغۇلات سۈپىتى زور دەرىجىدە ئۆسۈپ، ئىش ئۈنۈمى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

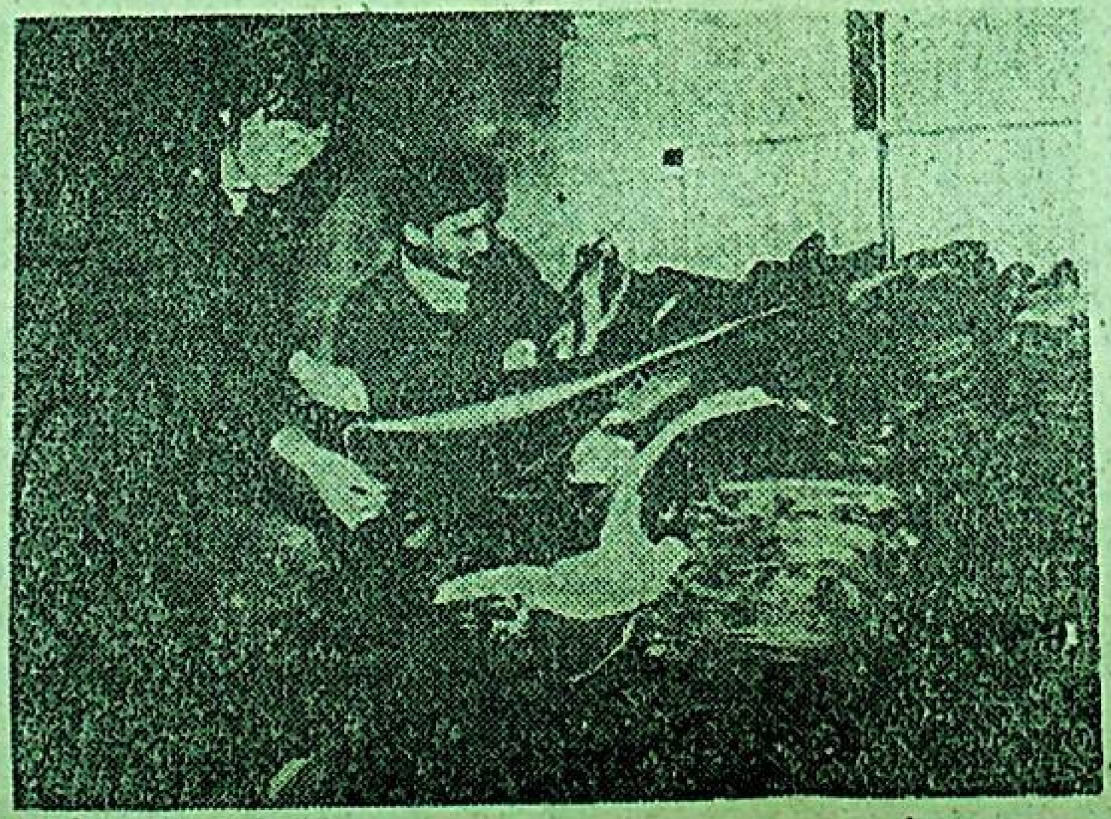

قەشقەر يىپەك توقۇ- مىچىلىق فابرىكىسى بو- ياقچىلىق سېخى بوياپ چىقارغان ئەستەرلىك ئەتلەس سۈپىتىنىڭ ياخشى، رەڭگىنىڭ كۆر- كەم بولۇشى بىلەن خېرىدارلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: فابرىكىدىكى تېخنىك خادىملار بويال- غان يىپەك رەختلەرنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

مەھەممەتىمىن زىبىبۇللا فوتوسى

مايتاغ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى سىرتقا كۆتۈرە بەرمەكچى بولغان قۇرۇلۇشلارنى ئۆزلىرى ئىشلەپ 2 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغنى تېجەپ قالدى .

ئۆز مۇخبىرىمىز يادىكار ئابدۇراخ- مان خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى يېقىنقى ئىككى يىل- دىن بۇيان، سىرتقا كۆتۈرە بېرىپ كېلىۋاتقان قۇرۇلۇشلارنى ئۆزلىرى ئىشلەپ، قۇرۇلۇش ۋە رېمونت راس- خوتىدىن 2 مىليون 90 مىڭ يۈەن تېجەپ قالدى.

1985- يىلدىن ئىلگىرى بۇ زا- ۋۇت ھەر يىلى سىرتتىن قۇرۇلۇش ئەترەتلىرىنى تەكلىپ قىلىپ، قۇ- رۇلۇش قىلدۇرغانلىقتىن، ئىش ئۈنۈمى تۆۋەن، قۇرۇلۇشلارنىڭ تەننەرخى يۇقىرى بولۇپ كەلگەنىدى. 1986- يىلى زاۋۇت رەھبەرلىكى چىقىمنى تېجەپ، كىرىمنى كۆپەيتىش ئۈچۈن، سىرتقا كۆتۈرە بېرىدىغان قۇرۇلۇش- لارنى ئۆز زاۋۇتىدىكىلەر ئىشلەش توغرىسىدا كونكرېت بەلگىلىمە چى- قاردى. شۇندىن بۇيان، رېمونتنى ئاساس قىلغان سېخلار ئارقا- ئار- قىدىن تۇرلۇك قۇرۇلۇشنى كۆتۈرە ئېلىپ ئىشلىدى. ئىككى يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، ئۇلار ماي تۇڭى ياساش، تۇرۇبا يولى، ئاپ- توماتىك تېلېفون ئورنىتىش ۋە ئەمگەك مۇلازىمەت ئىشلىرىنى ئۆزلى- رى ئىشلىدى. بەلگىلىمە بويىچە زاۋۇتتىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى. سىرتقا كۆتۈرە بەرمەكچى بولغان قۇرۇلۇش تۈرلىرىدە تېجەپ قېلىنغان پۇلنىڭ ئون پىرسەنتى ئىشچى- خىزمەتچىلەر- گە مۇكاپات سۈپىتىدە تارقىتىپ بېرىلگەنىنىڭ سىرتىدا، يەنە زاۋۇت بويىچە 2 مىليون 90 مىڭ يۈەن قۇ- رۇلۇش ۋە تۈرلۈك رېمونت ھەققى تېجەپ قېلىندى.

پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىغان ياش

ئاتۇش شەھىرىدىكە قاراشلىق ئۇس- تۇن ئاتۇش يېزىسىنىڭ ئوتياغ كەنت 8- مەھەللىسىدىكى مۇساجان قاسىم پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىپ ئائىلە ئىگىلىكىنى جانلاندۇردى.

مۇساجان قاسىم 1983- يىلى تو- لۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ ئائىلىسىگە قايتقاندىن كېيىن، ئەقىل- پاراسىتىنى جارى قىلدۇرۇپ، دېھقانچىلىق ۋە كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللاندى. بۇ جەرياندا ئۇ، ئائىلىسىدىكىلەرنى يېتەكلەپ بەشكىرەم دەرياسى ياقىسىدىكى ساي- دا 20 مودىن ئارتۇق يەرگە كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىپ، كەنتتى- كى دېھقانلارغا ئۈلگە ياراتتى. مو- ساجان بۇنىڭ بىلەن قانائەتلىنىپ قالمىدى. ئۇ، 1986- يىلى باشقىلار- نىڭ ئۈچۈر بېرىشى بىلەن قەشقەر 1-قۇرۇلۇش ئەترىتىنىڭ مۇش يېزى- سىدىكى دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ 72 مو يەردىكى بېغى بىلەن 92 مو تېرىلغۇ يېرىنى ئۈچ يىللىق موددەت بىلەن كۆتۈرە ئالدى. ئۇ، يەر ۋە باغ باشقۇرۇشتا ئالدى بىلەن «دېھ- قانچىلىق ئاساسىي بىلىملىرى» دې- گەن كىتابنى سېتىۋېلىپ، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا دېھقان- چىلىق قىلدى. سورتلۇق ئۇرۇقلارنى تاللاپ تېرىش بىلەن ئىقتىسادىي زىرا- ئەتلەرنى تېرىشنى مۇۋاپىق بىرلەشتۈ- رۈپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇشنى كۈ- چەيتىش ئارقىلىق، 1985-يىلى ئومۇمىي كىرىمنى 2000 يۈەنگە يەتكۈزدى. 1986- يىلى كۈزدە 50 مو يەرگە بۇغداي تېرىپ، 10 مىڭ 250 كىلوگىرام ھوسۇل ئېلىپ، بۇنىڭدىن 2500 يۈەن پايدا ئالدى، ئېگىز ئورنىغا قوناق تېرىپ 2000 يۈەن كىرىم قىلدى. قالغان 42 مو يەرگە قوغۇن، ئاپتەپپەرەس قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىپ، 4800 يۈەن كىرىم قىلدى. ئۇ يەنە بۇ يىل باغ پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، 3600 يۈەنگە مېۋە سېتىپ، 10 مىڭ 650 يۈەن ساپ پايدا ئالدى.

موساجان قاسىم كېلەر يىلى تې- خىمۇ كۆپ ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئې- رىشىش ئۈچۈن، 7400 يۈەنگە بىرقول تراكتورى ۋە بىر يۇرۇش دېھقانچى- لىق سايمانلىرى سېتىۋالغاندىن باشقا، 1000 كىلوگىرام خىمىيىۋى ئوغۇت سېتىۋېلىپ تەقلەپ قويدى.

تۇرغۇن ئوبۇل ، تۇرغۇن ئېلى

قارا باغ يېزىسىدا ئېلېكتر نۇرى چاقنىدى

يېزىلىرىمىز ئېلېكترلەشمەكتە

تۈپ بەرگەنىدى. بۇ يىل قالغان ئۈچ

چۆلنى بوستان قىلغان ئەزىمەت

باغراش ناھىيىلىك ئورمان- چىلىق پونكىتىنىڭ سابىق باشلى- قى، كومپارتىيە ئەزاسى مەھ...

تورى ۋە بىردانە ماشىنىسى بار. ئۇ يەنە ئىككى كىلومېتر ئۇزۇن...

يېزىلىرىمىز ئېلېكتىرلەشمەكتە

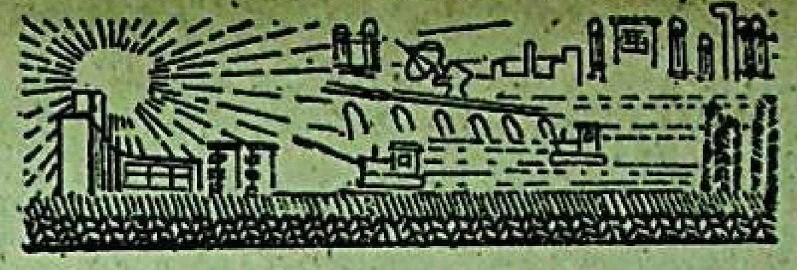

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز قۇربان سايىم خەۋەر قىلىدۇ: تارىختىن بۇيان قارا چىراق يېقىپ كەلگەن باي ناھىيىسىنىڭ قاراباغ يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل قارا چىراقتىن تەلتۆكۈس قۇتۇلدى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يېزىدىكى دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈپ، ئېلېكتىر ئىستانسىسى بار قوشنا يېزىلاردىن سىم تارتىش ئارقىلىق، بۇ كەنتنىڭ شەرقىي قەدىمدىكى بىر قىسىم ئائىلىلەرنى يورۇتۇپ بەرگەنىدى. بۇ يىل قالغان ئۈچ كەنتتىكى ئائىلىلەرگىمۇ توك سىمى تارتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدىكى 90 مىڭ ئاھالىنىڭ ھەممىسى قارا چىراقتىن تەلتۆكۈس قۇتۇلدى. توك تارتىلىش بىلەن يېزا قىياپىتىدىمۇ زور ئۆزگىرىش بولدى. يېزا تەۋەسىدە چوڭ تىپتىكى بىر ئۇن زاۋۇتى، كىچىك تىپتىكى بىر ئۇن زاۋۇتى، چوڭ - كىچىك ياغ زاۋۇتىدىن 23 ى، شال تىلىش ماشىنىسى، خىش زاۋۇتى قاتارلىق زامانىۋى زاۋۇتلار ماڭغۇزۇلۇپ، خەلقنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشىغا يول ئېچىلدى.

زوڭلاڭ سۇ ئېلېكتىر ئىستانسىسى توك بېرىشكە باشلىدى

قاغىلىق ناھىيىسىدە ئىلگىرى 2400 كىلوۋاتسائەت توك ھاسىل قىلالايدىغان بىرلا كىچىك تىپتىكى سۇ ئېلېكتىر ئىستانسىسى بولغاچقا، ناھىيىنىڭ توك مەسىلىسى جىددىي بولۇپ كەلگەنىدى. ناھىيە ئۆتكەن يىلى 3 مىليون 500 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، 1250 كىلوۋات-سائەت توك ھاسىل قىلالايدىغان زوڭلاڭ سۇ ئېلېكتىر ئىستانسىسى قۇرۇلۇشىنى باشلىغانىدى، جىددىي ئىشلەش ئارقىلىق بۇ ئىستانسا قۇرۇلۇشى بۇ يىل 10- ئايدا رەسمىي پۈتۈپ، ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىنىڭ توك مەسىلىسى ھەل بولۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئاساس يارىتىلدى.

مىجىت نىزامىدىن

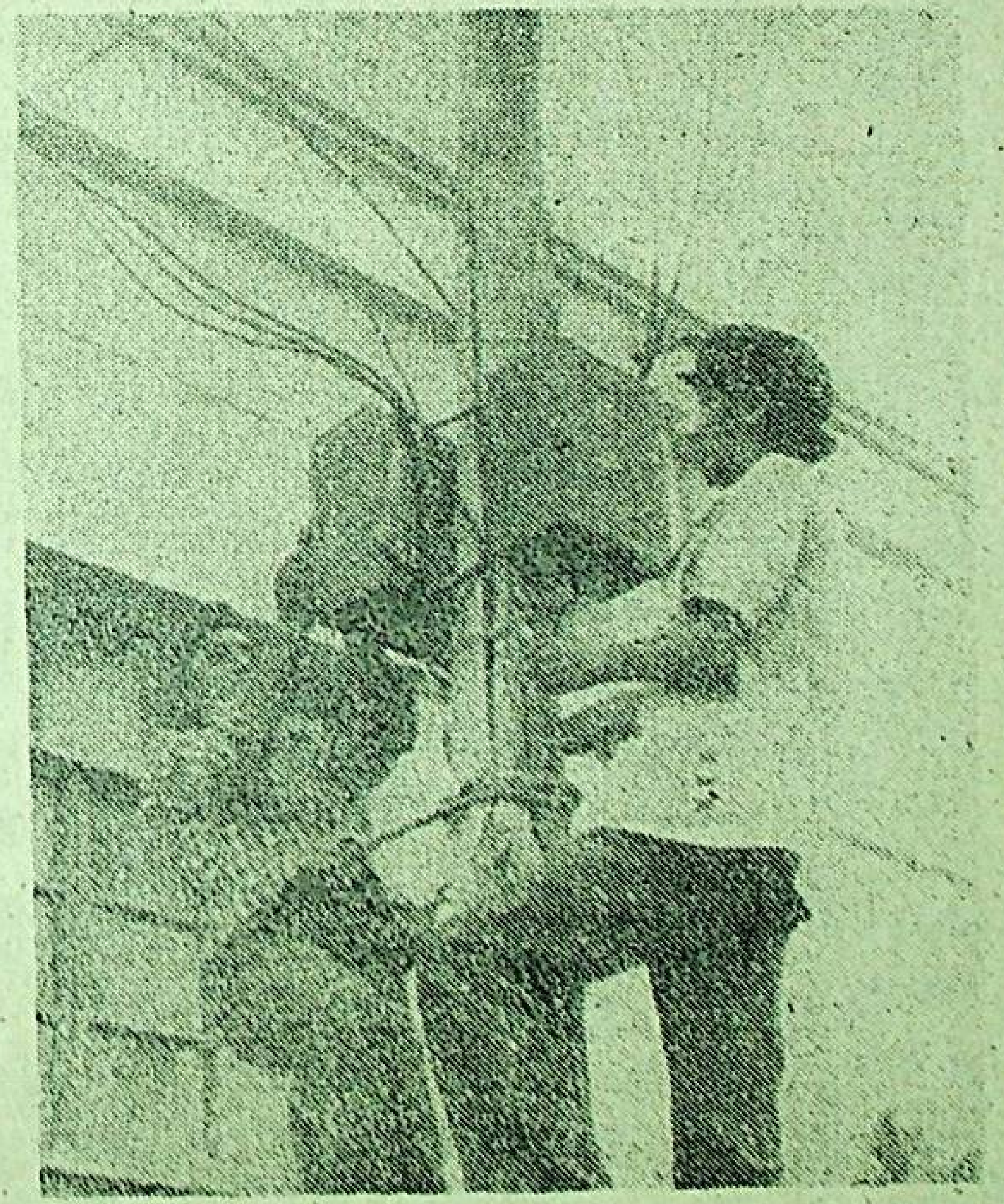

پوسكام ناھىيىلىك توك تارقىتىش پونكىتى ئىككىنى ئاشۇرۇش، ئىككىنى تېجەش ھەرىكىتى داۋامىدا، تۈرلۈك چىقىملارنى ئازايتىپ، كىرىمنى ئاشۇردى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پونكىت توك ئىسراپچىلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ناھىيە بويىچە 490 دىن ئارتۇق كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ توك سائەتلىرىنى بىر خىل تىپتىكى كونترول ساندۇقى ئىچىگە ئورنىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: ماتېرىيوللار توك سائىتىنى ساندۇق ئىچىگە ئورۇنلاشتۇرماقتا.

ئابلىمىت بارات فوتوسى

چۆللۈكنى بوستان قىلغان ئەزىمەت

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوسمان يۈسۈپ

چىلىق پونكىتىنىڭ سابىق باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى مەمەت باسىت كادىرلىقتىن چېكىنىپ، ئېچىش خاراكتېرلىك ئورمان بىنا قىلىش بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان غەپلەت ئۇيقىدا ياتقان چۆللۈكنى ئويغىتىپ، بوستانلىققا ئايلاندۇردى. ئۇ بىنا قىلغان ئورماننىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 1050 موغا يەتتى.

ئەگەر سىز ئۇنىڭدىن نېمە ئۈچۈن كادىرلىقنى تاشلاپ، باغراش ناھىيىسىدىن 130 نەچچە كىلومېتىر يىراقلىقتىكى قۇرغاق چۆلگە كېلىپ كۆچەت تىكتىڭىز» دەپ سورىسىڭىز، ئۇ، مۇنداق جاۋاب بېرىدۇ: «مېنىڭ جەنۇبىي تاغقا كېلىشىم ئۆزەم ئۈچۈن ئەمەس، پۇل ئۈچۈنمۇ ئەمەس، بەلكى كۆچەت تىكىپ، چۆلنى بوستانلىققا ئايلاندۇرۇپ، كېيىنكى ئەۋلادلارغا بەخت يارىتىش ئۈچۈن».

يولداش مەمەت باسىت كۆرەيلىك چۆللۈكنى ئېچىشنى ئۇزۇندىن بۇيان ئويلاپ يۈرگەن. ئۇ، ناھىيىلىك ئورمانچىلىق پونكىتىنىڭ باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان مەزگىلدە، بۇ جاينىڭ ھەممە بۇلۇڭ - پۇشقاقلىرىنى ئارىلاپ، تەبىئىي شارائىتىنى پىششىق ئىگىلىگەن. بۇ، قۇرغاق، تاغ ئالدىدىكى كەلكۈن تىندۇرۇلمىلىرىدىن ھاسىل بولغان كەڭ تۈزلەڭلىك بولۇپ، ئېچىشنى كۈتۈپ ياتقان گۆھەر زېمىندۇر. مەمەت باسىت بۇ يەردە شورنىڭ زىيىنى ئاز ئىكەنلىكىنى، پەقەت قۇدۇق قېزىپ سۇ چىقىرىلسا، ئورمان بىنا قىلغىلى، تېرىقچىلىق قىلىشقا بولىدىغانلىقىنى پەملىگەنىدى. ئۇ، 1982- يىلى يۇقۇرىدا دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورمانچىلىق مەيدانى قۇرۇش توغرىسىدا دوكلات سۇنغىنىدا، ئۇنىڭ دوكلاتى تەستىقلانمىدى. ئۇ، دۆلەتنىڭ قىيىنچىلىقىنى چۈشىنىپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ جەنۇبىي تاغنى تۆت قېتىم تەكشۈرۈپ چىقىپ قەتئىي نىيەتكە كەلدىدە، مائاشىنى توختىتىپ، جەنۇبىي تاغقا بېرىپ، ئورمان بىنا قىلىش بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئىلتىماس قىلدى. ئۇنىڭ بۇ تەلىپى باغراش ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىغا ئېرىشتى. ئۇ ناھىيىلىك ھۆكۈمەت بىلەن ئىقتىسادىي توختام تۈزۈپ، جەنۇبىي تاغقا بېرىپ ئېچىش خاراكتېرىدىكى ئورمان بىنا قىلغان بىرىنچى ئائىلە بولدى.

1984 - يىل 3 - ئاينىڭ 18 - كۈنى يولداش مەمەت باسىت ئائىلە بويىچە جەنۇبىي تاغقا (كۆدەيلىك) كە كۆچۈپ چىقتى. ئۇ، ئالدى بىلەن ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاساسى بولغان سۇ مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، قۇدۇق كولاپ سۇ چىقاردى. قەلەمچە يېتىشتۈرۈپ، كۆچەت تىكتى. ئالدىراش پەسىلدە ئائىلە بويىچە زەربىدارلىق بىلەن جاپالىق ئىشلىدى، ئۆزلىرى يېتىشەلمىگەندە ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلىرىنى ياردەمگە تەكلىپ قىلدى ۋە مەلۇم ساندا ئادەم يالالاپ ئىشلەتتى. ئوبلاستلىق ئورمانچىلىق ئىدارىسى، ناھىيىلىك مالىيە بۆلۈمى، يېزا ئىگىلىك بانكا ئۇنىڭ ئېچىش خاراكتېرلىك ئورمان بىنا قىلىش بىلەن شۇغۇللىنىشىغا يېقىندىن مەدەت بېرىپ، قەرز پۇل بەردى. ئۇ ئىلمىي ئۇسۇلدا كۆچەت يېتىشتۈرۈشنى چىڭ تۇتقانلىقتىن، تىكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى يۇقىرى بولۇپ، ئورمان كۆلىمى تەدرىجىي كېڭەيدى.

يولداش مەمەت باسىت ئورمانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇددىتى ئۇزۇن بولۇش، مەبلەغ كۆپ كېتىش، ئۈنۈم بېرىش ئاستا بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئىگىلىك تىكلەشتە ئورمانچىلىقنى ئاساس قىلىپ، قوشۇمچە دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللاندى. 120 مو ئورمانلىققا قوغۇن، ياڭيۇنى كىرىشتۈرۈپ تېرىپ، 13 مىڭ 340 يۈەن كىرىم قىلدى. دېھقانچىلىق ئارقىلىق ئورمانچىلىقنى قامدىدى. كەلكۈن ۋە قۇدۇق سۈيىدىن پايدىلىنىپ بوز يەرگە 12 مو بۇغداي ۋە بېدە، 14 مو قوناق، 290 مو قىچا تېرىپ 29 مىڭ 850 يۈەن كىرىم قىلدى. ئورمانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقنى بىر گەۋدە قىلىپ، بىر - بىرىنى يۈكسەلدۈردى ۋە ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇردى. 1984 - يىلىنىڭ ئاخىرى مەمەت باسىت 40 تۇياق قوي سېتىۋالدى ھەم يېڭىدىن بەش دانە قۇدۇق كولاپ 600 مو ئورمان بىنا قىلدى. 1985 - يىلى 77 مىڭ 934 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، جەمئىي 54 مىڭ 421 يۈەن ساپ كىرىم قىلىپ، شۇ يىلىلا ئوتتۇرا ھېسابتا ھەر بىر ئەمگەكچىنىڭ كىرىمىنى 1460 يۈەندىن توغرا كەلتۈردى. ھازىر ئۇنىڭ بىر دانە يۈرۈشلەشكەن 55 تېپىلىك تىراك-

ئۇ يەنە ئىككى كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىش توغىنى سوقتى.

1986 - يىلى يولداش مەمەت باسىت 600 مو يەرگە قوغۇن تېرىپ، 943 توننا قوغۇن ساتتى. 120 مو يەرگە تاۋۇز تېرىپ، 60 توننا تاۋۇز ساتتى. 53 مو يەرگە بۇغداي تېرىپ، 10 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق ئالدى. 20 مو يەرگە شوخلا تېرىپ 23 توننا شوخلا ئالدى. شۇ يىلى ئۇنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 121 مىڭ 500 يۈەنگە يەتتى. بۇ يىل ئۇ 100 تۇياق چارۋا بېقىپ، بازارنى گۆش بىلەن تەمىنلىدى.

يولداش مەمەت باسىتنىڭ باشلامچىلىقىدا نۇرغۇن ئائىلىلەر جەنۇبىي تاغقا كۆچۈپ چىقىپ، كۆچەت تىكىپ ئورمان ئەھيا قىلدى. ھازىر بۇ جاي بايىنغولىن رايونى بويىچە بىرىنچى ئورمانچىلىق كەنتىگە ئايلاندى. ھازىر بۇ يېڭى كەنتتە 81 ئائىلە، 600 دىن ئارتۇق نوپۇس، 250 ئەمگەك كۈچى بار. ئۇلار جەمئىي 18 قۇدۇق قازدى. ئۇلارنىڭ بىنا قىلغان ئومۇمىي ئورمان كۆلىمى 5000 موغا يەتتى. ئۇلار ئورمان ئارىسىغا كىرىشتۈرۈپ تېرىغان ئاشلىق، قوغۇن، تاۋۇز مەھسۇلاتلىرىنى سېتىش ئۈچۈن 16 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا يول ياساپ، كورلا چوڭ تاش يولىغا تۇتاشتۇردى. ھازىر بۇ ئورمانچىلىق يېڭى كەنتىدە دوختۇرخانىلار سېلىندى. باشلانغۇچ مەكتەپ قۇرۇلدى. كۆدەيلىكتىكى يېڭى مەنزىرىدىن زوقلانغان دېھقانلار مەمەت باسىتنىڭ دىت ۋە پاراسىتىگە ئاپىرىن ئوقۇدى.

ئەمگەك يارىتىپچىلار

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قىممەتلىك ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

ئابونتلار ئۇنىڭ قەلبىدە

— مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر پوچتالىيون ئەكبەر ئىمىن توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز بەختىيار خوجا

ھەر قانداق كىشى ئۆزى سالغان پوچتا يوللانمىسىنىڭ قارشى تەرەپكە تېز ۋە خاتاسىز تېگىشىنى ئارزۇ قىلىدۇ. مەملىكىتىمىزدىكى نەچچە يۈز مىڭ پوچتالىيون ئەشۇنداق يوللانمىلارنى ۋاقتىدا ئىگىسىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن، يىلبويى قار - شىۋىرغانغا ۋە يامغۇر - بورانغا پەرۋا قىلماي، شەھەر - يېزىلار ۋە تاغ - يايلاقلار ئارىسىدا قاتنىشىپ، جەمئىيەت ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ كەلمەكتە. ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى مەركىزىي پوچتا ئىدارىسىدىكى ئەكبەر ئىمىن ئەشۇنداق ھۆرمەتكە سازاۋەر يېشىل كىيىملىك ئەلچىلەرنىڭ بىرى. ئۇ، يېقىندا «ئىقتىساد گېزىتى»، «جۇڭگو مەجمۇئە گېزىتى» قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە بىرلىشىپ ئۆتكۈزگەن مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر پوچتالىيونلارنى باھالاش - مۇكاپاتلاش يىغىنىدا ئۈچ يىلدا 1 مىليون پارچىغا يېقىن پوچتا يوللانمىسىنى خاتاسىز يەتكۈزۈشتەك ئەلا نەتىجىسى بىلەن بىرىنچى دەرىجىلىك پوچتالىيون بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

يېقىندا ئۇنى زىيارەت قىلدىم. ئەكبەر ئىمىن پوچتا يوللانمىلىرىنى پوچتا سومكىسىغا قاچىلاۋاتقانىكەن، ئۇ، ئالدىراش بولغاچقا، سوئاللىرىمغا قىسقىلا جاۋاب بېرىپ، ئىشىنى داۋاملاشتۇرۇۋەردى. پوچتا يوللانمىلىرىنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈش مۇھىم، شۇڭا ئۇنىڭ ۋاقتىنى ئېلىشنى توغرا تاپمىدىم، ئىدارە باشلىقى ماڭا ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ بەردى.

ئەكبەر ئىمىن 1983- يىلى 11- ئايدا ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى مەركىزىي پوچتا ئىدارىسىغا خىزمەتكە كىرگەن. ئۇ، ئۆزىگە تەقسىم قىلىنغان ۋەزىپە بىلەن تونۇشۇپ چىقىپ، پوچتا يوللانمىلىرىنى تېز، توغرا يەتكۈزۈش ئۈچۈن، ئۆز دائىرىسىدىكى ...

شى ئىشلەش ئۈچۈن، خەنزۇ يېزىقى ۋە تىلىنى ياخشى بىلىش كېرەكلىكىنى ھېس قىلغان ئەكبەر كەچتە ئىشتىن چۈشۈپ، كۈرستا خەنزۇچە ئۆگەنگەن. يېرىم يىل تىرىشىش ئارقىلىق، كەسپكە ئائىت خەنزۇچە خەتلەرنى ئىگىلىگەن.

ئۇ ئۈچ يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە 1 مىليون پارچىغا يېقىن پوچتا يوللانمىسىنى ئۆز ۋاقتىدا، خاتاسىز يەتكۈزدى، ئادرېسى ئېنىق بولمىغان، خاتا يېزىلغان «ئۆلۈك» پوچتا يوللانمىسىدىن 64 پارچىنى ئۆز ئىگىسىگە يەتكۈزۈپ بەردى. ئۇ، دائىرىسىدىكى كوچىلارغا ھەر كۈنى ئىككى قېتىم قاتنىغاندىن سىرت، كۈندۈزى ئۆيىدە بولمىغان ئابونتلارنى كەچتە ئىزدەپ،

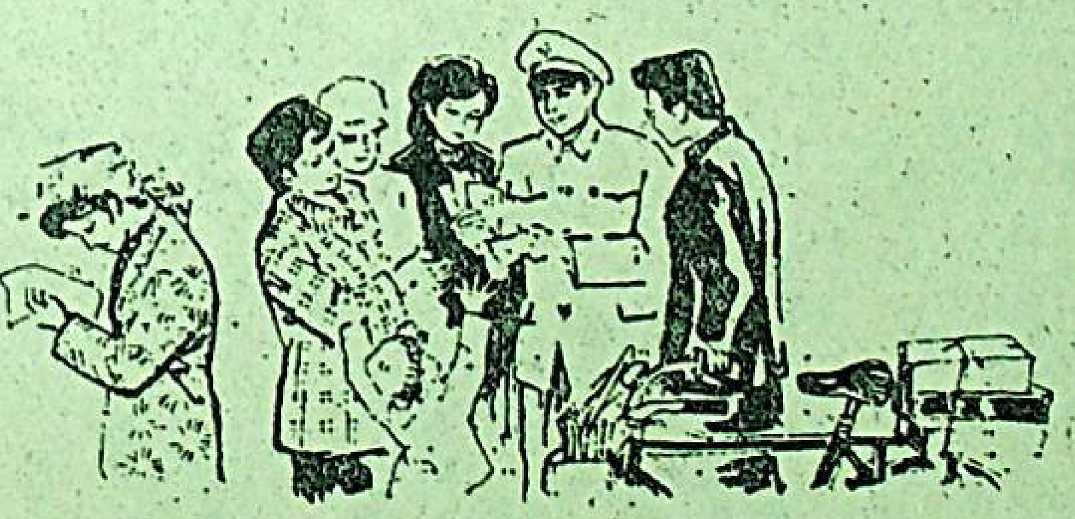

يوللانمىلارنى ئىگىلىرىگە ۋاقتىدا يەتكۈزدى، ئاممىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن، باشقىلارغا ۋەكالىتەن گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتىرى بولۇش، خەت- چەكلەرنى پوچتىغا يوللاش، خالتىلارنى پوچتىغا سېلىش، ئاپىرىپ بېرىش قاتارلىق ئىشلارنى ئۆزلۈكىدىن خالىس داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى. ئۇ، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يەتتە ئېيىدا 1200 نەچچە پارچە يوللانمىنى باشقىلارغا ۋەكالىتەن يوللاپ بەردى، بىر مىڭ نەچچە يۈز يۈەنلىك گېزىت- ژۇرنالغا مۇشتىرى بولۇش رەسمىيىتىنى ۋەكالىتەن ئۆتەپ بەردى. شۇڭا ئۇنىڭ يەتكۈزۈش دائىرىسىدىكى ئىدارە، ئورگانلار ۋە ئامما ... نى مەدھىيىلىدى. ئۇ خىزمەتكە قاتناشقاندىن بۇيان، ھەر يىلى «مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق ئەزاسى»، «ئىلغار ئىشلەپچىقارغۇچى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

شۇ ئەسنادا ئۇستى - بېشىغا قونغان قار ئېرىپ، كىيىم - كېچەكلىرى ھۆل بولۇپ كەتكەن ئەكبەر ئىشخانىغا كىرىپ كەلدى ۋە ئىدارە باشلىقىغا قاراپ: «بۈگۈنمۇ بىر پارچە «ئۆلۈك» خەت تىرىلدى» دېدى. بۇ ئىشنىڭ تەپسىلاتى مۇنداق ئىكەن:

بۇ ئىدارە «دۆڭ كۈۋرۈك ئازادلىق يولى 18- قورۇ ئەلى» دېگەن ئادرېس يېزىلغان ئالاھىدە تېز يەتكۈزۈلىدىغان مال ئېلىش تالونىنى تاپشۇرۇۋالىدۇ. ئەمما «18 - قورۇ» دەل مۇشۇ پوچتىخانىنىڭ ئىشىك نومۇرى بولۇپ، پوچتىخانىدا ئەلى ئىسىملىك ئادەم يوق ئىدى. دېمەك، ئادرېس خاتا يېزىلغان بولۇپ، مال ئېلىش تالونىنى قايتۇرۇۋېتىشكە توغرا كېلەتتى. ئەمما ئەكبەر بۇ تالوننى ئىگىسىگە يەتكۈزۈپ بېرىش ئۈچۈن، دۆڭ كۈۋرۈك يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى سودا بازىرىدىكى 60 نەچچە تىجارەتچىدىن سۈرۈشتە قىلىپ، ئاخىرى ئىگىسىنى تېپىپ تالوننى تاپشۇرۇپ بېرىپتۇ.

مەن ئەكبەردىن: «سىز قانداق قىلىپ شۇنچە كۆپ پوچتا يوللانمىلىرىنى خاتاسىز يەتكۈزۈپ بېرەلىدىڭىز؟» دەپ سورىغىنىمدا، ئۇ: «بىر پوچتا يوللانمىسى بىر قەلبكە ئوخشايدۇ، ئۇ بىزگە ھاۋالە قىلىنغان ئامانەت، ئۇنى چوقۇم ئىگىسىگە يەتكۈزۈش كېرەك. مەن پوچتا يوللانمىلىرىنى يەتكۈزۈش داۋامىدا ئابونتلارنى ۋە ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى بىلىۋېلىشقا، ئۇلارنىڭ چىرايىنى ئەستە تۇتۇۋېلىشقا تىرىشتىم. پوچتا يوللانمىلىرىدىكى تاپشۇرۇۋالغۇچىنىڭ ئادرېسىغىلا قاراپ قالماي، يەنە ئەۋەتكەن كىشىنىڭمۇ ئادرېسىنى ئەستە ساقلىدىم، ئامانەتنى تاپشۇرمىغىچە، كۆڭلۈم ئارام تاپمىدى» دېدى.

ئەمدىلا 26 ياشقا كىرگەن ئەكبەرنىڭ بۇ ...

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ خىمىيەۋى قوراللاردىن مۇداپىئە كۆرۈش قىسمى ئۈرۈمچى خېيجاشەن كوچا باشقارمىسىغا ياردەملىشىپ، ھەر مىللەت ياشلىرىغا مەدەنىيەت ئۆيى قۇرۇپ بەردى. سۈرەتتە: ياشلار ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتتا مەدەنىي مەشغۇلات بىلەن شۇغۇللانماقتا.

چاڭ شۈجىن فوتوسى

جەنۇبىي شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ كېسىلىنى داۋالىماقتا

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جەنۇبىي شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار نۇرغۇن قېتىم داۋالاش ئەترىتى ۋە قۇتقۇزۇش گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ، ئاممىنىڭ كېسىلىنى داۋالاپ ۋە كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

قىسىم تۇرۇشلۇق جايدا ئۇيغۇر، تاجىك، قىرغىز قاتارلىق 20 نەچچە ئاز سانلىق مىللەت دېھقان - چارۋىچىلىرى تارقاق ئولتۇراقلاشقانىدى، تارىخىي سەۋەبلەر ۋە تەبىئىي مۇھىت چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، بۇ جاينىڭ سەھىيە ئىشلىرى ...

بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىدا، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى دائىرىسىدە يۇقۇملۇق كېسەل تارقالغاندا، مەلۇم قىسىمدىكىلەر دەرھال تۆت داۋالاش ئەترىتى ئەۋەتتى، بۇ ئەترەتتىكىلەر داۋالاش - كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىدا كارىۋات قىس، تېببىي خادىم يېتىشمىگەن ئەھۋالدا، قىسىم دوختۇرخانىلىرى دەم ئېلىشقا چىققان ئون نەپەر بۆلۈم مۇدىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ، 150 كارىۋاتلىق ۋاقىتلىق دوختۇرخانا قۇردى، يې ...

ئۈچۈن، ئۆز دائىرىسىدىكى ھەرقايسى ئىدارە، ئورگان، مەكتەپ، تىجارەت دۇكانلىرى قاتار- لىقلارنىڭ ئورنىنى ئىگىلىگەن، خىزمەتنى ياخ-

روش دائىرىسىدىكى ئىدارە، ئورگانلار ۋە ئاممىـ غالىبىيەت يولى مەركىزدىي پوچتا ئىدارىسىغا ئون نەچچە پارچە رەھمەت خېتى يېزىپ، ئەكبەر-

ئەمەتللا 26 ياشقا كىرگەن ئەكبەرنىڭ بۇ جاۋابى ماڭا 1 مىليون پارچىغا يېقىن پوچتا يوللانمىسىنىڭ خاتاسىز، ۋاقتىدا يەتكۈزۈلگەن- لىكىنىڭ سىرىنى چۈشەندۈردى.

نىڭ تەرەققىياتى ئاستا بولۇپ كەلگەنىدى. قىسىمدىكىلەر بۇ جاينىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ سەھىيە ئىشىغا نۇقتىلىق ياردەم بەردى. ئۇلارغا نۇرغۇن تىببىي خادىم تەربىيىلەپ بەردى، بىرمۇنچە داۋالاش سايمانلىرى، دورا قاتارلىقلارنى ھەقسىز ياردەم قىلدى.

ۋاقىتلىق دوختۇرخانا قۇردى، يې- گىشەھەردە تۇرۇشلۇق قىسىملار 4000 يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئىئانە قىلىپ، كېسەللەرنىڭ ياخشى داۋالى- نىشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى.

ئابدۇراخمان سادىر

قەشقەر شەھىرى غوجام كۆلبېشى 3 - باشلانغۇچ مەكتىپى
تەنتەربىيە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ساغلاملىقىنى ئاشۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز تۇردى مەتنىياز، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇنجان مۇسا خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم را- يون ۋە قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە نۇقتىلىق مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپلەر- نىڭ بىرى بولغان قەشقەر شەھىرى غوجام كۆلبېشى 3- باشلانغۇچ مەكتىپى تەن- تەربىيە ئوقۇتۇشى ۋە دەرستىن سىرت- قى تەنتەربىيە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ساغ- لاملىقىنى ئاشۇردى.

بۇ مەكتەپ رەھبەرلىكى بىر قانـ چە يىلدىن بۇيان، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ياش قۇرامى، جىنسى ئايرىمىسى، بەدەن قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارنى نە- زەردە تۇتۇپ، پىلان، باسقۇچلۇق ھالدا ئوقۇغۇچىلارنى بەدەن چېنىق- تۇرۇشقا تەشكىللىدى. ھەر يىلى 9- ئايدا مەكتەپ بويىچە رادىئو گىمناستىكىسى ۋە كۆز گىمناستىكـ - كىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى تۇتسا، 10- ئايدا پۇتبول مۇسابىقىسى، 12- ئايدا قىش پەسلىلىك كوچا ئايلى - نىپ يۈگۈرۈش مۇسابىقىسى، 3- ئاي- دا يېنىك ئاتلېتىكا، 5- ئايدا ۋالـ بول مۇسابىقىسى پائالىيىتى ئېلىپ بېرىشنى تۈزۈمگە ئايلاندۇردى.

ئوقۇغۇچىلاردىن تەنھەرىكەت ماھىرلىرىنى يېتىشتۈرۈش ئۈچۈن، مەكتەپ بويىچە نۇقتىلىق كوماندا تەشكىللىدى. سىنىپلاردىمۇ توپ كو- ماندىلىرى تەشكىل قىلىندى. كوماندىلارنىڭ مەشىق پىلانى تۈزۈلۈپ، ھەرىكەت ۋاقتى، مىقدارى، سىجىللىـ قى قاتارلىقلار خاتىرىلەندى. بۇنىڭ بىلەن، 1984- يىلى بۇ مەكتەپ ئاپ- تونوم رايوننىڭ «ئوتتۇرا - باشلان- غۇچ مەكتەپلەرنىڭ تەنتەربىيە- ساق- لىقنى ساقلاش خىزمىتىدىكى ۋاقىتلىق بەلگىلىمىسى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لاياقەتلىك گۇۋاھنامىسى ئالدى. شۇ يىلى 82% ئوقۇغۇچى دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتى تەرىپىدىن بېكىتىلگەن چېنىقىش ئۆلچىمىگە يېتىپ، ئاپتو- نوم رايون بويىچە 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇ يىل ئوقۇغۇ- چىلارنىڭ يۇقىرىقى چېنىقىش ئۆلچە- مىگە يېتىش نىسبىتى 91% كە يەتتى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ مەكتەپنىڭ ئوغۇللار، قىزلار پۇت- بول كوماندىسى قەشقەر شەھىرى ۋە قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە 1 -، 2- بولۇپ كەلمەكتە. ئوغۇللار پۇتبول كوماندىسى بۇ يىل 7- ئايدا قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئۆسمۈرلەرنىڭ «كوئىنـ لۇن» لوڭقىسى تالىشىش پۇتبول مۇ- سابىقىسىدە 1- لىكنى ئالدى، يەنە 8- ئايدا كورلا شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايون بويىچە ياش- ئۆسمۈر- لەرنىڭ «بىخ» لوڭقىسىنى تالىشىش پۇتبول مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ چېمپىيونلۇققا ئېرىشىپ، مەكتەپكە شان- شەرەپ كەلتۈردى.

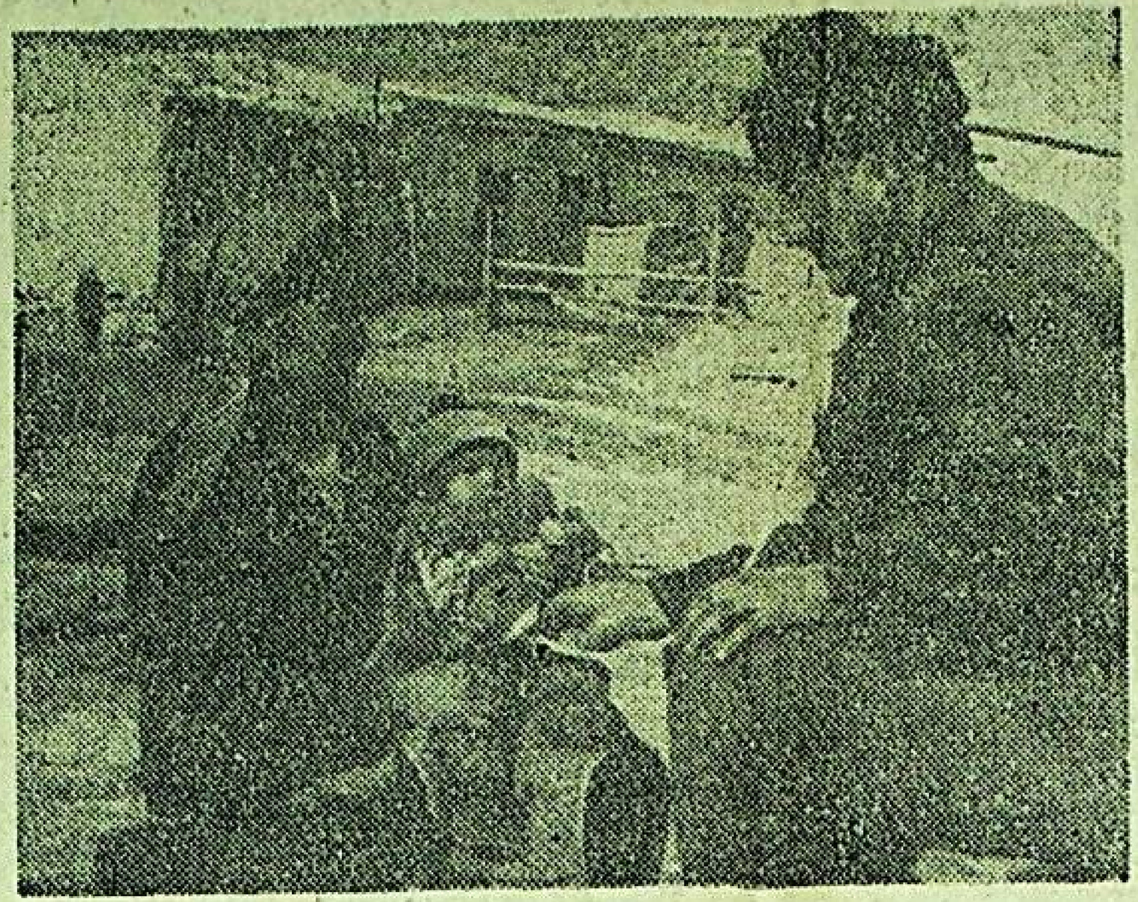

كورلا شەھەرلىك خەلق ئىشلار ئىدارىسى ۋە خەلق دوختۇرخانىسى تەشكىللىگەن ھال سو- راش ئۆمىكى يېقىندا قار - بوران ئاپىتىگە ئۇچرىغان چارۋىچىلار- دىن ھال سوراپ، ئۇلار- غا كىيىم - كېچەك تار- قىتىپ بەردى ھەم بىر قىسىم چارۋىچىلارنىڭ كېسىلىنى داۋالىدى.

تۇرسۇن ھوشۇر

يېزىدا ماكانلاشقان دوختۇر

1962- يىلى قەشقەر تىببىي تېخ- نىكۇمىنى پۈتتۈرگەن سۇلتان قاسىم لوپنۇر ناھىيىسى دۆڭقوتان چارۋى- چىلىق مەيدانىغا تەقسىم قىلىنىدى. شۇندىن بۇيان، ئۇ مەيدان دوختۇر- خانىسىدا 18 قىش - يازنى ئۆتكۈ- زۈپ، چارۋىچىلارنىڭ دەردىگە دەر- مان بولۇپ، ئۇلار بىلەن بىر تۇغ- قان قېرىنداشلاردەك ئۆتتى. 1980- يىلى خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن تا- رىم يېزا ئاقسۇپى كەنت تىببىي پونكىتىنىڭ مەسئۇلى بولۇپ يۆتكەل- دى. شارائىتى ناچار، قاتنىشى قولاي- سىز بۇ كەنتنىڭ داۋالاش- ساقلىقنى ساقلاش خىزمىتى بىر قەدەر قالاق ئىدى، سۇلتان قاسىم بۇ ھالەتنى ئۆزگەرتىش نىيىتىگە كەلدى ۋە ئىشنى تىببىي پونكىتنى ئوڭشاش- تىن باشلىدى. ئۇ، كەنت رەھبەر- لىكىنىڭ قوللىشى ۋە ناھىيىنىڭ ياردىمىگە تايىنىپ، تىببىي پونكىت- نىڭ كۆلىمىنى كېڭەيتتى. يەرلىك دوختۇردىن ئۈچ كىشىنى ئىشقا ئو- رۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىش ھەق- قىنى تىببىي پونكىتنىڭ كىرىمىگە قاراپ بېكىتتى. ئايلىنىپ يۈرۈپ كېسەل كۆرۈش بىلەن مۇنتىزىم كې- سەل كۆرۈشنى بىرلەشتۈرۈش، رېتسېپ- سىز دورا بېرىشنى مەنئىي قىلىش، ۋاقتى ئۆتكەن دورىلارنى جىددىي بىر تەرەپ قىلىش، قاراتمىلىقى بولغان نىشانلىق داۋالاشنى يولغا قويۇش، جىددىي كېسەللەرنى ئاۋۋال داۋالاپ دورا پۇلىنى كېيىن ھېساب- لاش، مۇئامىلىدە ۋە ۋەزىپىنى ئو- رۇنداشتا ياخشى بولغانلارنى مۇكا- پاتلاش، خىزمەتتە پاسسىپ، كېسەل- لەرگە مۇئامىلىسى قوپال، ۋەزىپىنى ئورۇندىشى ناچار بولغانلارغا جەرى- مانە قويۇش ۋە ئۇلارنىڭ مەسئۇلى- يىتىنى سۈرۈشتۈرۈش قاتارلىق بىر قاتار تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، تىب- بىي خادىملارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. كەسپىي جەھەتتىكى يې- تەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، كەسپىي خادىملارنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈر- دى، نەتىجىدە، بۇ پونكىتنىڭ خىز- مىتى تېزلا جانلاندى، داۋالاش سۈ- پىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئامىمنىڭ ئىشەنچىسى قولغا كەلتۈرۈلدى، كېسەل كۆرسىتىدىغانلار كۆپەيدى. 1986- يىلى 4346 ئادەم (قېتىم) كېسەل كۆرۈلۈپ، 1981- يىلدىكى- دىن 126% ئاشتى، ئومۇمىي كىرىم 8676 يۈەنگە يېتىپ، 1981- يىلىدى- كىدىن 179% كۆپەيدى، 1987- يىل- نىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 3038 ئادەم- قېتىم كېسەل كۆرۈلۈپ، 7961 يۈەن- دىن ئارتۇق كىرىم قىلىنىپ، يېرىم يىلدىلا يىللىق ۋەزىپىنىڭ 80%تىن ئارتۇقراقى ئورۇندالدى.

سۇلتان قاسىم خىزمەتتە باشلام- چىلىق رولى ۋە مەسئۇلىيىتىنى جارى قىلدۇرۇشقا دىققەت قىلىپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق كېسەل- لەرنىڭ دەرت- ئەھۋالىغا يەتتى. 1983 - يىلىدىن ھازىرغىچە ئون نەچچە كىشىنىڭ ھاياتىنى خەۋپتىن قۇتۇلدۇردى، كېسەللەر قايسى ۋاقىتتا ئۇنىڭغا ئېھتىياجلىق بول- سا، ئۇ شۇ ھامان تەييار بولدى.

بۇ يېزا دوختۇرى 20 نەچچە يىل- نى يېزىدا ئەنە شۇنداق ئۆتكۈزۈپ، ئۆز بۇرچىنى ياخشى ئادا قىلىپ كەلدى. ئۇ بۇ يىل شەرەپ بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا سەھىيە سېپىدىكى ئىلغارلار يىغىنىغا قات- ناشتى.

ئابلىز ئوسمان

شەھۋانە سىنئالغۇ قويغان، كۆرگەن خۇاڭ چاۋفۇ قاتارلىق كىشىلەرگە جەرىمانە قويۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوسمان يۈسۈپ خەۋەر قىلىدۇ: كورلا شەھەرلىك جا- مائەت خەۋپسىزلىك ئىدارىسى يې- قىندا شەھۋانە سىنئالغۇ قويۇش ئەن- زىسىنى پاش قىلىپ، جاۋابكارنى بىر تەرەپ قىلدى.

مەلۇم زاۋۇتنىڭ ئىنژېنېرى، ئىش- خانا مۇدىرى خۇاڭ چاۋفۇ بۇ يىل 3- ئايدا گۇاڭجۇغا خىزمەتكە بارغاندا، ئىككى قۇتا شەھۋانە سىنئالغۇ لېنـ تىسى سېتىۋېلىپ، قايتىپ كەلگەن- دىن كېيىن ئائىلىسى ۋە باشقا ئا- ئىلىلەردە ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ بەش قېتىم قويغان. ئۇنى 30 نەچچە كىشى كۆرگەن، بىر قىسىم ئىشچى - خىزمەتچىلەر بۇ شەھۋانە سىنئالغۇ لېنتىسىنى كۆچۈرۈۋالغان.

كورلا شەھەرلىك جامائەت خەۋپ- سىزلىكى ئىدارىسى خۇاڭ چاۋفۇنىڭ شەھۋانە سىنئالغۇ لېنتىسىنى يىغىۋالدى ھەم جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرى- يىتىنىڭ ئامانلىق ساقلاش ئىشلىرى بويىچە باشقۇرۇش ۋە جازالاش نىزامـ نامىسىنىڭ 32- ماددا ئىككىنچى تار- مىقىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، خۇاڭ چاۋفۇغا 2000 يۈەن، كۆرگۈچى 12 ئادەمگە جەمئىي 4200 يۈەن جە- رىمانە قويدى.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com

شاڭخەي سىمسىز رادىئو 4 - زاۋۇتى پارتىيە بىلەن ھۆكۈمەتنى ئايرىغاندىن كېيىن،

پارتكوم كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتتى

شىنخۇاشې، شاڭخەي، 4 - دېكابىر تېلېگراممىسى. شاڭخەي سىمسىز رادىئو 4 - زاۋۇتى پارتىيە بىلەن ھۆكۈمەتنى ئايرىغاندىن كېيىن، پارتكوم كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇپ، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتتى.

«زەپەرمارشى»ماركىلىق ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشتا داڭ چىقارغان بۇ چوڭ تىپتىكى كارخانا 1984 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا زاۋۇت باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويغاندىن كېيىن، پارتكوم بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلماي، ئىشلەپچىقىرىشتا قوماندانلىق قىلىش ھوقۇقىنى، زور مەسىلىلەر ئۈستىدە تەدبىر تۈزۈش ھوقۇقىنى، ئادەم ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ۋە تەقسىمات ھوقۇقىنى زاۋۇت باشلىقىغا ئۆتكۈزۈپ بەردى.

پارتىيە بىلەن ھۆكۈمەت ئايرىۋېتىلگەندىن كېيىن، زاۋۇت پارتكومىمۇ كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ پارتىيە ئىنتىزامى ۋە پارتىيە ئىستىلى جەھەتتىكى تەربىيىنى تۇتۇپ،«پارتىيە پارتىيىنى باشقۇرۇش» نى ئىشقا ئاشۇردى.

زاۋۇت پارتكومى يەنە پارتىيە ئەزالىرىنى ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رول ئويناشقا رىغبەتلەندۈرۈشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە تەشكىلىنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئىناۋىتىنى ئۆستۈردى.

كارخانىلارنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ياخشىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، بۇ زاۋۇت پارتكومى پارتىيە ئەزالىرىنى سوتسىيالىستىك پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكى توغرىسىدىكى نەزەرىيىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن كۆپچىلىك بازار ئىقتىسادىنىڭ كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇشىغا ئوبيېكت تەلەپلەرنى قويىدىغانلىقىنى، كارخانىلاردا مەھسۇلات سۈپىتى مۇقىم بولماسلىق، سېتىشتىن كېيىنكى مۇلازىمەت يېتەرلىك بولماسلىق، يېڭى مەھسۇلاتلارنى راۋاجلاندۇرۇش ئاستا بولۇشتەك مەسىلىلەرنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلغانلىقىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىپ، زاۋۇت باشلىقىنىڭ سىياسەت بەلگىلىشىگە ياردەم بەردى.

* ——————————— *

مائەنشەن شەھىرى كارخانا پارتگۇرۇپپىسىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئۆزگەرتتى

شىنخۇاشې، خېفېي خەۋىرى. ئەنخۇي ئۆلكىسىنىڭ مائەنشەن شەھىرى كارخانا پارتگۇرۇپپىلىرى يۇقىرى دەرىجىلىك مەمۇرىي تارماقلارنىڭ بىۋاسىتە رەھبەرلىكىدە بولىدىغان كونا تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىپ،كارخانا پارتگۇرۇپپىلىرى شەھەرلىك،رايونلۇق پارتكوملارنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولۇشنى يولغا قويۇپ، پارتىيە بىلەن ھۆكۈمەتنى ئايرىشنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ يىل 3- ئايدىن بۇيان، مائەنشەن شەھەرلىك پارتكوم بىلەن شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى سانائەت قاتناش، شەھەر قۇرۇلۇشى سىستېمىسىدىكى 83 كارخانا، كەسپىي ئورۇنىنىڭ پارتگۇرۇپپىلىرىنى ئومۇميۈزلۈك شەھەرلىك، رايونلۇق پارتكومنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەھەرلىك پارتكوم بۇ ئىككى سىستېمىدىكى مەمۇرىي ئىدارە ۋە مەمۇرىي شىركەتلەرنىڭ 60 تىن ئارتۇق پارتىيە، ئاممىۋى خىزمەت بۆلۈمى، ئىشخانىلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، بۇ بۆلۈم،ئىشخانىلاردىكى خادىملارنىڭ 85 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدىغان 172 نەپەر پارتىيە، ئاممىۋى خىزمەت خادىمىنى ئاساسىي قاتلام ۋە كارخانا ئورۇنلىرىغا تولۇقلاپ بەردى.

يېرىم يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيانقى ئەمەلىيەت كارخانا پارتگۇرۇپپىلىرى شەھەرلىك پارتكوم،رايونلۇق پارتكومنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەندىن كېيىن، ئىلگىرىكىدەك پارتىيە بىلەن ھۆكۈمەت ئايرىلمايدىغان ئەھۋال ئۆزگىرىپ،پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ كۈچەيگەنلىكىنى، كارخانىلارنىڭ پارتىيە، ئاممىۋى خىزمىتىدىمۇ ئىلگىرىكى جىم-جىتلىق ھالەت بۇزۇپ تاشلىنىپ، پائالىيەتلەرنىڭ جانلىق ئېلىپ بېرىلىۋاتقانلىقىنى كۆرسەتتى.

كېلەر يىلى يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، ئىشنى ھازىردىن باشلاپ تۇتۇش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئاساسى يەنىلا بىر قەدەر ئاجىز، ھاۋا كېلىماتى، يەر شارائىتى جەھەتلەردە نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلىشىمىز مۇمكىن. ئۇدا ئون يىل مول ھوسۇل ئالغان ئاساستا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا مەھسۇلاتنى مۇقىم ئاشۇرۇپ بېرىش، بولۇپمۇ يەنە بىر ئون يىل مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن،نۇرغۇن جاپالىق، ئىنچىكە خىزمەتلەرنى ئىشلىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. ئۆتكەن ئون يىلدا مول ھوسۇل ئېلىنغانلىقى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، ھەر قايسى تارماقلار، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، ھەر خىل تەبىئىي ئاپەتلەرگە ۋە قىيىنچىلىقلارغا قارشى قەتئىي بوشاشماي كۆرەش قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي يولداشلاردا ھازىردىن باشلاپ بالدۇرراق تەييارلىق قىلىشى، مەۋقەنى نۆۋەتتىكى ئىشلارغا قويۇپ، يىراققا نەزەر سېلىپ، كېلەر يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلىشى لازىم.

نۆۋەتتە جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش — كېلەر يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشتىكى جىددىي ۋەزىپە، بۇ يىل قىش كىرگەندىن كېيىن،ئىككى قېتىملىق سوغۇق ئېقىمىنىڭ ئۇشتۇمتۇت ھۇجۇمى تۈپەيلىدىن، بىر قىسىم رايونلارنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقى ۋە خەلق تۇرمۇشى ئېغىر تەسىرگە ئۇچرىدى. دېھقانچىلىقتا بىر تەرەپتىن، كۈزلۈك تېرىلغۇنىڭ ئالدى - كەينىدە ئۇدا يامغۇر يېغىپ، تېرىقچىلىق مەۋسۇمى كېچىكىپ كەتتى، ئاپتونوم رايون بويىچە كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇ كۆلىمى بۇلتۇرقىدىن ئازىيىپ كەتتى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، بۇ قېتىم ئۇشتۇمتۇت سوغۇق بولۇپ، كۈزگى بۇغداي ئۈششۈپ كەتتى. چارۋىچىلىقتا قار - شىۋىرغاننىڭ ئۇشتۇمتۇت ھۇجۇمى تۈپەيلىدىن، چارۋا ماللار بىمەھەل ئورۇقلاپ كەتتى، قىشلاققا كۆچۈرۈش مەزگىلىدە قاتتىق سوغۇق بولغانلىقتىن، نەسىللەندۈرۈش ئېغىر تەسىرگە ئۇچرىدى. بۇلار جەزمەن كېلەر يىللىق دېھقان-

ھەر كەسپتىكىلەرنىڭ جىددىي ۋەزىپىسى، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىنىڭ 13-قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى كونكرېت ھەرىكىتى. بۇ يىل قىش دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تەسىرگە ئۇچرىدى. كېلەر يىل دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قىيىنچىلىقى كۆپرەك بولۇشى مۇمكىن. بۇ، بىزدىن سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ماددىي ئەشيالىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، ساقلاش، توشۇش خىزمىتىنى ئالدىنئالا ياخشى ئىشلەپ، كېلەر يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئوبدان خىزمەت قىلىشىمىز لازىم. خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، دىزىل مېيى، دېھقانچىلىق دورىلىرى دېھقانچىلىق مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم ماددىي شەرتى. دېھقانلار خىمىيىۋى ئوغۇت،سۇلياۋ يوپۇق بولسا، ئاشلىق، پاختا بولىدۇ، دېيىشىدۇ. بۇ گەپ ئورۇنلۇق. دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىدىغان ماددىي ئەشيالارنى ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، توشۇش تارماقلىرى بالدۇرراق ھەرىكەتكە كېلىپ، مەھسۇلاتنى مۇقىم ئاشۇرۇشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى، مال مەنبەلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەشكىللەپ، خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرىنى ئەتىيازلىق تېرىقچىلىقتىن ئىلگىرى ئاساسىي قاتلاملارغا يەتكۈزۈپ بېرىشى، تەمىنلەش ئورۇنلىرى ئۇلارنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىشى لازىم؛ پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى مەبلەغ جەھەتتە ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنىڭ قىيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشىغا زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرىشى، ياردەم بېرىشى لازىم. پەن-تېخنىكا تارماقلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تەتقىقات نەتىجىلىرىنى پائال ئومۇملاشتۇرۇشى لازىم. ھەر ساھە، ھەر كەسپتىكىلەر، ھەر قايسى تارماقلار دېھقان، چارۋىچىلار ئالدىرىغانغا ئالدىرىشى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىققا مەدەت بېرىشكە ئالاھىدە كۈچ چىقىرىشى ۋە بۇ جەھەتتە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشى لازىم.

كېلەر يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگى-

بۈگۈن تېلېۋىزوردا

4- قانال

18:30 تېلېۋىزىيە فىلىمى: دۇنياغا ئۇ-چۇش (2)

18:50 تېلېۋىزىيە فىلىمى: بۈگۈنكى خۇەنيۇ

19:45 چاتما خەۋەر: ئىسلاھات — ئۇمىد نۇرى (6)

20:00 مەخسۇس خەۋەر: قارلىق تاغ ۋە چۆللەردە يۈرۈش (ئىككىنچى قىسىم)

6- قانال

18:43 ھەپتىدە بىر جۈملە سۆز

18:46 كارتون فىلىم: تۇخۇم شاكىلىنىڭ خەنەرگە يولۇقۇشى (10)

19:35 كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى: گىبارخان (2-، 3- قىسىملىرى)

21:19 چىمەنباغ: ئاسىيا تىنچلىق مۇزىكا يېغىنى (1)

12- قانال

17:40 كۆزىتىش ۋە پىكىر قىلىش: ئىسلاھ قىلماق ئالغا باسىمىز

18:00 كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى: نەنجىڭدىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى (3)

18:50 ياپونىيە كۆپ قىسىملىق تېلېۋىزىيە تىياتىرى: چىن مۇھەببەت (3)

19:40 مەخسۇس خەۋەر: رەئىس لى شيەننيەننىڭ فرانسىيەدىكى زىيارىتى

21:00 تېلېۋىزىيە چاتما فىلىمى: ئۇلۇغ ستراتېگىيىلىك بۇرۇلۇش (1)

27- قانال

19:20 ياۋايى ھايۋانلار ھەققىدە چاتما فىلىم: ئادەملەر ۋە زېمىن (5)

19:45 تېلېۋىزىيە تىياتىرى: كىچىك شامال مۇشۇ يەردىن ئۆتتى (ئىككىنچى قىسىم)

21:20 تېلېۋىزىيە فىلىمى: نۇر مېلودىيىسى

(«شىنجاڭ رادىئو-تېلېۋىزىيە گېزىتى» دىن ئېلىندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى ئىقتىساد - سودا نازارىتى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ

ئۈچەي سېتىۋېلىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بىرلەشمە ئۇقتۇرۇشى

(ش ب 247 №)

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۈچەي سېتىۋېلىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بازارلارنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرتىپكە سېلىپ، جانلىق، تەرتىپلىك باشقۇرۇش ئۈچۈن تۆۋەندىكىچە ئۇقتۇرۇش چىقىرىمىز:

1. تاشقى سودا تارماقلىرى كۆپلەپ تور-نۇقتىلارنى قۇرۇپ، ئۈچەي سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى، مال بىلەن تەمىنلىگۈچى ئورۇنلار ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلىشى لازىم. جايلاردىكى تاشقى سودا شىركەتلىرى ئالدى بىلەن ئۆز رايونىدىكى سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئۈديۈشتۈرۈشى، ئەگەر رايون ھالقىپ مال سېتىۋالماقچى بولسا، شۇ جايدىكى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىغا تىزىمغا ئالدۇرۇشى، شۇ جايدىكى تاشقى سودا شىركەتلىرى بىلەن بىرلىكتە مال باھاسى سىياسىتىنى قەتئىي ئىجرا قىلىشى، بازار باشقۇرۇشقا بويسۇنۇشى لازىم. مال باھاسىنى ۋە دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشكىمۇ، چۈشۈرۈشكىمۇ بولمايدۇ.

2. جايلاردىكى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىلىرى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى لازىم. كىنىشكىسىز تىجارەت قىلغانلارنىڭ تىجارىتى بىردەك توختىتىلىدۇ. تىجارەت دائىرىسىدىن ھالقىغانلارغا ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ. مال مەنبەلىرىنىڭ زىيانغا ئۇچرىشى، ئىسراپ بولۇشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئالاقىدار كىنىشكىسى بار يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ ئەمەلىي پىششىقلاپ ئىشلەش ئىقتىدارى ۋە تېخنىكىسىغا ئاساسەن ھالال ئىشلىشى، قانۇنلۇق تىجارەت قىلىشى تەلەپ قىلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزغا كېلىپ ئۈچەي سېتىۋالغۇچىلاردىن شۇ جايدىكى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرىغا بېرىپ تىزىمغا ئالدۇرمىغانلار ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە جازالىنىدۇ.

3. جايلاردىكى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە تاشقى سودا تارماقلىرى زىچ ماسلىشىپ ئۈچەي سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى باشقۇرۇپ، تاشقى سودا ئېكسپورتىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. شۇڭا ئالاھىدە ئۇقتۇرۇش قىلىندۇق.

شۇ بويىچە ئىجرا قىلىشىڭىزلارنى سورايمىز.

قاتتىق سوقۇق بولغانلىقتىن، نەسىللەندۈرۈش ئېغىر تەسىرگە ئۇچرىدى. بۇلار جەزمەن كېلەر يىللىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشىمىزغا ناھايىتى زور قىيىنچىلىق كەلتۈرىدۇ. ئاپەت ئالدىدا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىك تارماقلىرى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، مول ھوسۇل ئېلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش كۈرىشىگە پائال ئاتلىنىشى لازىم. دېھقانچىلىقتا كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ ئازايغانلىقى، ئۈششۈك ئاپىتىگە ئۇچرىغانلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ، سۇغىرىش، ئوغۇتلاش، پەرۋىشنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىپ، سۈپەتلىك يازغى بۇغداي ئۇرۇقلۇقىنى يېتەرلىك تەييارلاپ، كۈزگى بۇغدايدىن بولمىدىغان زىياننى يازغى بۇغدايدىن تولۇقلاش لازىم. چارۋىچىلىقتا قەتئىي تەدبىر قوللىنىپ، چارۋا ماللارنى بىخەتەر كۆچۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، ئاجىز چارۋا ماللارنى جىددىي قۇتقۇزۇپ، نەسىللەندۈرۈش، بوغاز چارۋا ماللارنى ئاسراش خىزمىتىنى تىرىشىپ ياخشى تۇتۇش لازىم. ئىلگىرىكى تەجرىبىلەر ئىسپاتلىدىكى، ئېغىر ئاپەت ئالدىدا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئىدىيە جەھەتتە ئەھمىيەت بەرسە، كۈچلۈك تەدبىر قوللانسا، ئامممىنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، تەبىئىي ئاپەتتىن غالىبە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىدىغانلا بولسا، كېلەر يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشتىن ئۈمىد زور.

سوغۇقتىن مۇداپىئە كۆرۈپ - ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ مول ھوسۇل ئېلىش — تارماقلار، ھەر ساھە...

...سى دۇرىم.

كېلەر يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە يەنە بىر ئون يىل مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ تۇنجى يىلى، ئون يىل دەسلەپكى يىلغا، دەسلەپكى يىل دەسلەپكى قىشقا باغلىق. بۇ يىل قىشقا تەييارلىق خىزمىتى ياخشى ئىشلەنسە، كېلەر يىلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا تېخىمۇ تەشەببۇسكار بولغىلى، ھەر قەدەمدە تەشەببۇسكار بولغىلى بولىدۇ. جايلار، تارماقلار بۇ يىللىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىلىرىنى ياخشى يەكۈنلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، 13- قۇرۇلتاي ئوتتۇرىغا قويغان دۆلەتلىك ئىشلەپچىقىرىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىش لازىم، دېگەن تەلەپ بويىچە كېلەر يىللىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق پىلانىنى بالدۇر، ياخشى تۈزۈپ، ئاشلىق مىقدارىنى مۇقىم ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش شەرتى ئاستىدا، كۆپ خىل ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى مۇقىم ئاشۇرۇشى لازىم. بالدۇرراق ھەرىكەتكە كېلىپ، قىشلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋە كېلەر يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقىنى ياخشى تۇتۇشى لازىم. تېرىلغۇ تەييارلىقى ياخشى ئىشلەنسە، كېلەر يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ تۇنجى جېڭىنى ياخشى قىلىشقا پايدىلىق بولىدۇ. بىخۇتلۇق، بوشاڭلىقنى تۈگىتىپ، ئۆۋەتتىكى تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ناھايىتى چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك. خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىسەك، قىيىنچىلىقلارنى يەڭسەك، كېلەر يىللىق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش شەرتىنى ھازىرلىغان بولىمىز.

كىنوخانىلاردا

رەڭلىك ھېكايە فىلىم

تۇرمۇشتىكى مارافونچىلار

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:30 دا، 11:40 تا، 1:50 تە، 4:00 تە، 6:10 دا، 8:20 دە؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 10:00 دا، 12:10 دا، 2:20 دە، 4:30 دا، 6:40 تا.

رەڭلىك ھېكايە فىلىم

ئورمانلىق تاغدىكى تۇنجى ئايال

«1- ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:30 دا، 11:40 تا، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:40 تا؛

«ئۆكتەبر» كۇلۇبىدا: بۈگۈن 10:30 دا، 12:40 تىچە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:40 تا؛

«خەلق» تىياتىرىدا: ئەتە 3:10 دا، 5:40 تا؛

«بەخت» كىنوخانىسىدا: ئەتە 12:20 دە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا.

رەڭلىك ھېكايە فىلىم

ئالۋاستى شەھىرىدىكى ئادەملەر

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 12:20 دە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا؛

«خەلق» تىياتىرىدا: بۈگۈن 3:10 دا، 5:40 تا.

ئامېرىكا بىلەن بۇلغارىيە بىرلىكتە ئىشلىگەن ھېكايە فىلىم

پادىشاھنىڭ شۆھرىتى

3- بىناكارلىق كۇلۇبىدا: بۈگۈن 5:40 دا، 8:00 دە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرىدا: بۈگۈن 10:50 تە، 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 8:00 دە؛

«خەلق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 9:30 دا، 11:40 تا، 1:50 تە، 4:00 تە، 6:10 دا، 8:20 دە؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 10:00 دا، 12:10 دا، 2:20 دە، 4:30 دا، 6:40 تا.

ياپونىيە رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

كىنو ماكانى

3- بىناكارلىق كۇلۇبىدا: ئەتە 3:20 دە، 5:40 تا، 8:00 دە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرىدا: ئەتە 10:50 تە، 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 8:00 دە.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

پارتىيىلىك ۋە پارتىيىسىز ئوقۇغۇچىلار ئۆتكۈزگەن بىر قېتىملىق سۆھبەت يىغىنى

يېقىندا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىنىڭ 85 - يىللىق تولۇق كۇرس 2 - سىنىپى يېڭىچە شەكىلدە پارتىيىلىكلەر بىلەن پارتىيىسىزلەرنىڭ سۆھبەت يىغىنىنى ئاچتى. تۆت نەپەر پارتىيىلىك ئوقۇغۇچى پارتىيىسىز ئوقۇغۇچىلارنىڭ پارتىيىگە كىرىش مەقسىتى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمى، ئىستىقبالى، غايىسى قاتارلىقلار توغرىسىدا سورىغان سوئاللىرىغا قانائەتلىنەرلىك جاۋاب بېرىپ، ساۋاقداشلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

بۇ قېتىمقى سۆھبەت يىغىنى بۇ سىنىپتىكى پارتىيىلىك ئوقۇغۇچىلار بىلەن پارتىيىسىز ئوقۇغۇچىلارنىڭ پارتىيە نىزامنامىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، سىردىشىپ ئۆزئارا چۈشىنىش ئاساسىدا، پارتىيە ئەزالىرىنى نازارەت قىلىشقا قولايلىق تۇغدۇرۇش، ئوقۇغۇچىلارنى پارتىيە ياچېيكىسى ئەتراپىغا تېخىمۇ ئۇيۇشتۇرۇش مەقسىتىدە ئۆتكۈزۈلدى. بۇ سىنىپتا 34 نەپەر ئوقۇغۇچى بولۇپ، پارتىيىسىز 30 نەپەر ئوقۇغۇچىنىڭ 27 سى پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس يازغان. سۆھبەت جەريانىدا بىر ئوقۇغۇچى بىر كاندىدات پارتىيە ئەزاسىدىن: «سەن پارتىيىگە كىرگەندىن كېيىن يەڭگىللىك ھېس قىلىۋاتامسەن؟؟ جايدا ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك، بىراق، سەن مەندىن ئانچە پەرقلەنمەيدىغاندەك تۇرىسەن، سېنىڭچە قانداق؟» دەپ سوئال قويغىنىدا، بۇ كاندىدات پارتىيە ئەزاسى ئېغىر بېسىقلىق بىلەن مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى: «مەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتىگە ئاساسىي جەھەتتىن ئۇيغۇن كېلىمەن، پارتىيىگە كىرىش تەشكىلىي جەھەتتىكى بىر قېتىملىق ئىش بولسىمۇ، ئەمما ئىدىيە جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئۆمۈرلۈك ئىش. مەن ئۆزەمگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، لاياقەتلىك كومپارتىيە ئەزاسى بولۇشقا تىرىشىمەن». كومپارتىيە ئەزالىرى جاپادا ئالدىدا، ھالاۋەتتە كەينىدە تۇرۇشى كېرەك، دېگەن مەسىلە توغرىسىدا توختالغاندا، بىر مۇنچە ئوقۇغۇچىلار پارتىيە ئەزالىرىدىن: «سىلەر مەكتەپ پۈتتۈرگەندە تەقسىمات مەسىلىسىگە قانداق قارايسىلەر؟» دەپ سورىدى. پارتىيە ئەزالىرى تەقسىماتقا بويسۇنىدىغانلىقىنى، پارتىيە ۋە خەلق مەنپەئەتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويىدىغانلىقىنى، شەخسىي مەنپەئەتنى ئىككىنچى ئورۇندا قويىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بەزى پارتىيە ئەزالىرى دادىللىق بىلەن: «مەنمۇ ياخشى ئورۇنغا بېرىشنى خالايمەن، ئەگەر تەشكىل مېنى شارائىتى ناچار ئورۇنغا تەقسىم قىلسا، ئۇنىڭغا بويسۇنىمەن» دېدى. ئۇلارنىڭ راس گېپىنى ئاڭلىغان ساۋاقداشلار رازى بولۇشۇپ كۈلۈشۈپ كەتتى.

سۆھبەت جىددىي، قىزغىن ھەم جانلىق ئۆتكۈزۈلدى. پارتىيە ئەزالىرى ئۆزلىرىنىڭ يۈرەك باغرىنى ئاشكارىلاپ، ئۆزلىرىنىڭ نېمە ئۈچۈن پارتىيىگە كىرىدىغانلىقى، قانداق قىلىپ لاياقەتلىك پارتىيە ئەزاسى بولىدىغانلىقى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا سەمىمىي، راستچىللىق بىلەن سۆزلەپ، ساۋاقداشلارنى قايىل قىلدى. ئەتىسى سىنىپ پارتىيە ياچېيكىسى شۇجىسىغا پارتىيىگە كىرىش ئىلتىماسىدىن بىرسى ۋە ئۈچ پارچە ئىدىيىۋى دوكلات تاپشۇرۇلدى. ئىلتىماستا مۇنداق بىر ئابزاس سۆز يېزىلغان: «...... بۇ مېنىڭ پارتىيىگە كىرىش توغرىسىدىكى 4 - قېتىملىق ئىلتىماسىم. ئالدىنقى ئۈچ پارچىسىنى تەشكىلگە تاپشۇرمىدىم، ئۇ، پارتىيە تەشكىلىنىڭ ماڭا ئىشەنمىگەنلىكىدىن ئەمەس، بەلكى مېنىڭ ئۆزەمگە ئىشەنمىگەنلىكىمدىن شۇنداق بولدى، مەندە چېچىلاڭغۇلۇق ئىللىتى بار، مەن ئۆزەمگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، چېچىلاڭغۇلۇقنى تۈگىتىپ، پارتىيىگە كىرىشكە تىرىشىمەن». ساۋاقداشلارنىڭ سۆھبەت يىغىنى توغرىسىدىكى قىزغىن ئىنكاسلىرى پارتىيە ئەزالىرىنىمۇ تەربىيىگە ئىگە قىلدى، ئۇلار بۇندىن كېيىن ئاممىا بىلەن تېخىمۇ قويۇق مۇناسىۋەت باغلاپ، ئۆزلىرىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، پارتىيە ۋە خەلق ئېھتىياجىغا ھەقىقىي ئۇيغۇنلىشىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

ۋاڭ يېفاڭ

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئاشلىق ساقلاش - توشۇش شىركىتىنىڭ پېشقەدەم كادىرى، كومپارتىيە ئەزاسى قاۋۇل توختى شىركەتنىڭ ئارقا سەپ تەمىنات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۈچ يىلدىن بۇيان ئۇدا شىركەت بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالىنىپ كەلدى. [illegible] ئۇ يەنە شىركەت بويىچە [illegible]

شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەنى پارتكومى ئوقۇغۇچىلاردىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى

يېڭى قان

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز موللام سابىت خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەنى پارتكومى ئوقۇغۇچىلار ئىچىدىكى ئاۋانگارتلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى.

ھەر قايسى پاكۇلتېت پارتىيە گۇرۇپپىلىرى ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس يازغان ئوقۇغۇچىلارنى ھەپتىدە بىر كۈن پارتىيە نىزامنامىسى، پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىشكە، «سىز نېمە ئۈچۈن پارتىيىگە كىرىسىز؟» دېگەن تېمىدا تەسىرات سۆزلەشكە، پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسىگە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ پارتىيىگە بولغان تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. پارتىيىگە كىرىش شەرتىنى ھازىرلىغان ئوقۇغۇچىلارنى ۋاقتىدا پارتىيىگە قوبۇل قىلدى. ئۆتكەن يىلدىن ھازىرغا قەدەر، مەكتەپ بويىچە 195 نەپەر ئوقۇغۇچى پارتىيىگە قوبۇل قىلىندى.

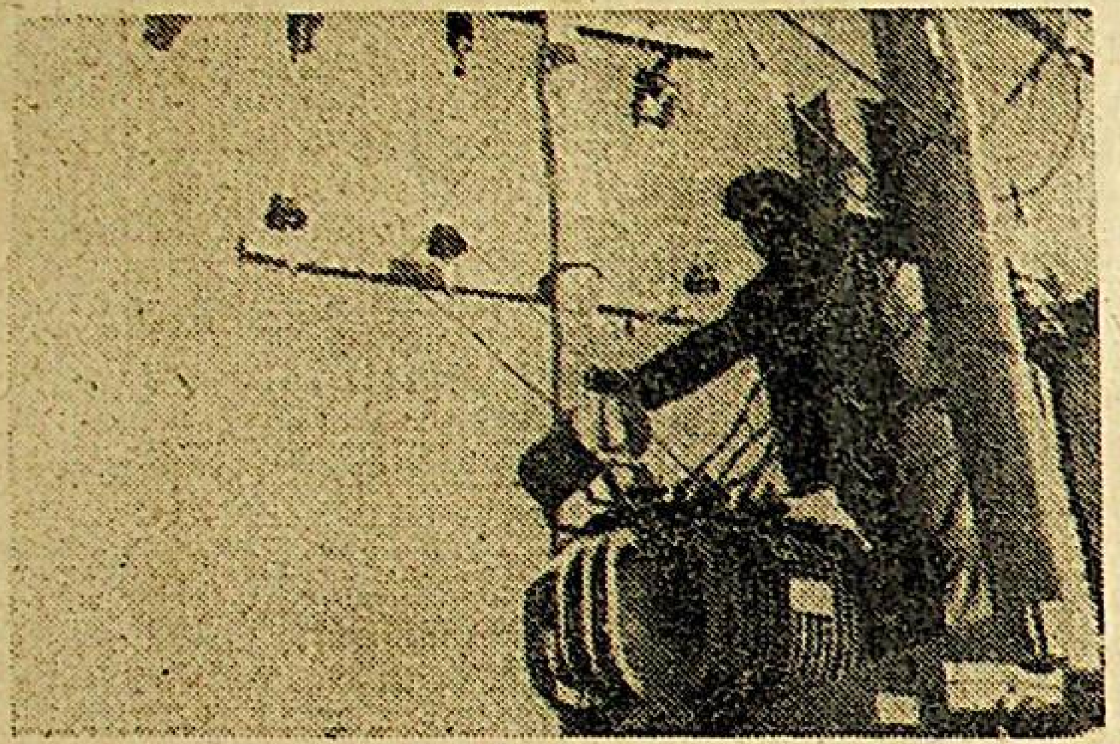

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە ئوپال يېزىلىق ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ تېخنىك ئىشچىسى، كومپارتىيە ئەزاسى، ئىمام ئۆمەر خىزمەتكە قاتناشقان 15 يىلدىن بۇيان، ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، توك يوللىرىدا كاشىلا چىققان ھامان دەرھال رېمونت قىلىپ، توك يولىنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، رەھبەرلىك ۋە ئاممىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشىپ كەلدى.

سۈرەتتە: ئۇ، توك يولىنى رېمونت قىلماقتا.

ئەمەتجان مەھەممەت ئىمىن فوتوسى

كومپارتىيە ئەزالىرىدا بولۇشقا تېگىشلىك ئېسىل پەزىلەت

خېجىڭ ناھىيىلىك 2- ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ پېشقەدەم ئوقۇتقۇچىسى، كومپارتىيە ئەزاسى تۇردى ھەسەن بۇ يىل 8-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا تۇغقان يوقلاش ئۈچۈن كورلا شەھىرىگە كەلگەنىدى. ئۇ، يولدا كېتىۋېتىپ، يول ياقىسىدا چۈشۈپ قالغان بىر پارچە قەغەزنى چېلىقتۇردى. ئۇ، قەغەزنى قولىغا ئېلىپ قارىسا، 16مىڭ 404 يۈەن پۇلنىڭ چېكى ئىكەن. تۇردى ھەسەن دەرھال ئوبلاستلىق ج خ ئىدارىسىگە بېرىپ، چەكنى تاپشۇرۇپ بەردى. ج خ ئىدارىسى سۈرۈشتۈرۈپ، پۇل چېكىنى ياۋگاڭ پولات - تۆمۈر زاۋۇتى خېجىڭ ناھىيە بالغۇنتاي رايونلۇق شۆبە زاۋۇتىنىڭ كورلا شەھىرىدىكى ماگىزىنىنىڭ كاسسىرى ئېھتىياتسىزلىقتىن چۈشۈرۈپ قويغانلىقىنى ئېنىقلاپ چىقتى ۋە چەكنى ئۇنىڭغا تاپشۇرۇپ بەردى. بالغۇنتاي شۆبە زاۋۇت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ مەسئۇللىرى بۇ مۇناسىۋەت بىلەن، ناھىيىلىك 2- ئوتتۇرا مەكتەپكە بېرىپ، مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسىغا «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، بىرلىكتە يېڭى ئىستىل يارىتايلى» دېگەن خەت يېزىلغان لەۋھە، رەھمەت خېتى تەقدىم قىلدى. مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسى ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلارنى پېشقەدەم ئوقۇتقۇچى تۇردى ھەسەننىڭ ئالىيجاناب پەزىلىتىدىن ئۆگىنىشكە چاقىردى.

تۇردى ئەبەيدۇللا

يەكەن ناھىيىلىك پارتكوم كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى 13 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى

يەكەن ناھىيىلىك پارتكوم 13 - قۇرۇلتاي يېپىلغاندىن كېيىنلا ناھىيىگە بىۋاسىتە قىسىدا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرى پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنى پارتىيە 13-

كىشىلىك ھېس قىلىۋاتامسەن؟» دەپ سورىغىنىمدا، ئۇ: «ئۇنداق ئەمەس، پارتىيىگە كىرگەندىن كېيىن يۈك تېخىمۇ ئېغىرلىشىدۇ» دەپ جاۋاب بەردى. يەنە بىر ئوقۇغۇچى: «كومپارتىيە ئەزالىرى ھەممىلا

ئۇ يەنە شىركەت بويىچە ئىدىيىۋى سىياسىي خىزمەت ئاكتىپى، ئۈرۈمچى شەھىرى بويىچە ئارقا سەپ تەمىنات خىزمىتى ئىلغارى بولۇپ باھالاندى. ئۇ باشقۇرۇۋاتقان خوجىلىق بۆلۈم شەھەر بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارقا سەپ تەمىناتى بويىچە ئىلغار ئورۇن، بۇ يىل ئاپتونوم رايونلۇق نازارەت دەرىجىلىك ئىدارىلەر بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: قاۋۇل توختى (ئوتتۇردا) خىزمەتداشلىرى بىلەن خىزمەت ھەققىدە پىكىرلەشمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۆركەش جاپپار خەۋىرى ۋە فوتوسى

نى يېپىلغاندىن كېيىنلا ناھىيىگە بىۋاسىتە قاراشلىق ئىدارىلەر پارتكومى ۋە يېزىلىق پارتكوم شۇجىلىرىنىڭ يىغىنىنى ئېچىپ، ئۇلارنى كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى پارتىيە 13 - قۇرۇلتىيىنىڭ ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشكە ئويۇشتۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلغان ۋە يەتتە ماددىلىق ئۆگىنىش پىلانى تۈزۈپ تارقاتقانىدى. شۇندىن ئېتىبارەن، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇشى ئار-

رى پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنى پارتىيە 13-قۇرۇلتىيىنىڭ ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. ئۆگىنىش جەريانىدا ئۆز ئارا تەسىرات سۆزلەش، ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ مۇزاكىرە قىلىش ئۇسۇلى قوللىنىلدى. بۇ ئارقىلىق، ھۆججەتلەرنىڭ روھىي ماھىيىتىنى چۈشىنىش ۋە ئۆزلەشتۈرۈۋېلىش جەھەتتە دەسلەپكى ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

ئىبراھىم ئەيسا

پارتىيە تۇرمۇشى

ئىدىيىۋى سۆھبەت

غەمخورلۇق قىلىش ھەققىدە

جيا شىنخۇا

ئاممىغا غەمخورلۇق قىلىش- يۇقىرى بىلەن تۆۋەننى يېقىنلاشتۇرۇشنىڭ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم شەكلى، پارتىيىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى.

ئاممىغا غەمخورلۇق قىلىش مول مەزمۇنغا ئىگە. ئۇ، ئاممىنىڭ تۇرمۇش، خىزمەت، ئۆگىنىشىگە ۋە سىياسىي، ئىدىيە جەھەتتە ئىلگىرىلىشىگە غەمخورلۇق قىلىشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇزۇندىن بۇيان، بەزى رەھبىرىي كادىرلار ئاممىغا غەمخورلۇق قىلىشنىڭ مەنىسىنى تار دائىرىدە چۈشىنىپ، ئاساسىي قاتلامدا ئاممىغا تۇرمۇش جەھەتتىن غەمخورلۇق قىلىش بىلەنلا چەكلىنىپ قالغان. بۇنداق غەمخورلۇق قىلىش يېڭى ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىيات تەلىپىگە ماسلىشالمايدۇ. رەھبىرىي كادىرلار ئاممىغا غەمخورلۇق قىلىشتا ئاممىنىڭ دەرت- ئەھۋالىنى يېتىشى، ئاممىنىڭ ئارزۇسى ۋە ئۈمىدىنى بىلىشى كېرەك. ئۇلار ئاممىدىن ھال- ئەھۋال سوراش بىلەنلا قالماي، ئاممىغا ماددىي، مەنىۋى جەھەتتىن ھەقىقىي غەمخورلۇق قىلىشى كېرەك. مۇنداق غەمخورلۇق ئەھمىيەتلىك بولىدۇ.

مەلۇم ئورۇندىكى بىر رەھبىرىي كادىرنىڭ خاتىرە دەپتىرىدە، ھەر بىر ئىشچى- خىزمەتچىنىڭ ئائىلە تۇرمۇشى، ئىقتىسادىي كىرىمى قاتارلىقلار خاتىرىلىنىپلا قالماستىن، ئۇلارنىڭ ئالاھىدىلىكلىرى ۋە نەتىجىلىرىمۇ خاتىرىلەنگەن. ئۇ، ئىشچى- خىزمەتچىلەردىن قانداق گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولغانلىقىنىمۇ ئۇقۇشۇپ تۇرغان، ئۇلارنى ئىختىساس ئىگىسى بولۇشقا رىغبەتلەندۈرگەن. بۇنداق غەمخورلۇق قىلىش ئۇسۇلىنى تەشەببۇس قىلىشقا ئەرزىيدۇ.

تويلۇقنى قايتۇرۇۋېتىش

ئۆز مۇخبىرىمىز جالەجايىن

ئالتاي شەھىرىنىڭ ئالاقاق يېزىسىدىكى قازاق كومپارتىيە ئەزاسى مۇقاشنىڭ باشلامچىلىق بىلەن تويلۇقنى قايتۇرۇۋەتكەنلىكى دېھقان- چارۋىچىلار ئارىسىدا مەدھىيىلەنمەكتە.

مۇقاش ئالتاي شەھىرىنىڭ خەلق سوت مەھكىمىسى ئالاقاق يېزىلىق سوت كوللېگىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى. ئۇ، بۇ يىل 4 - ئايدا چوڭ قىزىنى ياتلىق قىلماقچى بولغانىدى. قازاقلارنىڭ ئادىتى بويىچە ئوغۇل تەرەپ قىز تەرەپكە «خورجۇن»(تويلۇق) ئاپىرىپ، قىز تەرەپتىكىلەرنى تويغا تەكلىپ قىلاتتى. بىر كۈنى قۇدىسى مۇقاشقا كۈلۈپ تۇرۇپ:

—مەن سىزگە بەش ئات، بىر تېلېۋىزور، ئىككى ئۈنئالغۇ، 1000 يۈەن پۇل، سوكنو - سارجىدىن 15 كىيىملىك رەخت تەييارلاپ قويدۇم، — دېدى.

مۇقاش بۇ يەتتە - سەككىز مىڭ يۈەن قىممەتتىكى تويلۇقنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ چۆچۈپ كېتىدۇ. ئۇ شۇ يەردىلا گېپىنى كېسىپ:

—ئۆيىمىزدە تېلېۋىزور، ئۈنئالغۇ، ۋېلىسىپىت، ئات دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى تولۇق، بۇنداق نەرسىلەرنىڭ ھاجىتى يوق، — دېدى.

—قىزىڭىزنى بىزگە ياتلىق قىلغاندىكەن، تويلۇق ئالمىسىڭىز بولامدۇ؟ — دەپ تۇرۇۋالىدۇ قۇدىسى.

—بالىلار ئۆزلىرى كېلىشىپ ئۆي- ئوچاقلىق بولغاندىن كېيىن، بىزمۇ بىر ئائىلىنىڭ كىشىلىرى بولۇپ قالىمىز، تويلۇقنىڭ نېمە كېرىكى، — دەيدۇ مۇقاش. قۇدىسى يەنە:

—ئۆيىمىزدە بىر نەچچە يىلەن ئىشلەيمىز، مال - چارۋىمىز، پۇلىمىز كۆپ، بۇنچىلىك تويلۇق ئالغىنى قىيىنلىپ قالمايمىز، — دەپ، مۇقاشنىڭ تويلۇقنى قوبۇل قىلىشىنى ئۆتۈنۈپ تۇرۇۋالىدۇ، بۇ چاغدا مۇقاش چوڭقۇر مەنىلىك قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

—«نىكاھ قانۇنى»دا نىكاھ ئەركىنلىكى بەلگىلەنگەن، ئەگەر ھەدەپ تويلۇققا زورلىساق، نىكاھ ئەركىنلىكىگە چات كېرىۋالغان، نىكاھ سودىسى قىلغان بولىمىز، مەن بىر كومپارتىيە ئەزاسى، ئەدلىيە كادىرى تۇرۇقلۇق بۇنداق قىلسام بولامدۇ؟!

قۇدىسى مۇقاشنىڭ بۇ سۆزلىرىدىن تەسىرلىنىپ، قايىل بولىدۇ.

شۇنداق قىلىپ، مۇقاش تويلۇقنى قايتۇرۇۋەتكەن بولسىمۇ، بۇ ئىش ئىنىسىنىڭ كاللىسىدىن ئۆتمىگەن. ئىنىسى ئۇنىڭغا: «باشقىلارنىڭ قىزلىرى تويلۇق ئالدۇرسا، سەن تويلۇق سالمىساڭ بولامدۇ؟» دەپ، ئاكىسىنىڭ تويلۇقنى قايتۇرۇۋەتكىنىگە ئۇنىماي تۇرۇۋالغان.

مۇقاش كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشتا باشلامچى بولۇشى لازىملىقىنى چۈشەندۈرۈپ، ئىنىسىگە تەربىيە بەرگەن. ئىنىسى «ئازراق بولسىمۇ تويلۇق ئالساق بولمامدۇ» دېگەندە، مۇقاش ھېچنېمە ئالماسلىق پىكرىدە چىڭ تۇرغان. مۇقاشنىڭ قايتا - قايتا خىزمەت ئىشلىشى نەتىجىسىدە ئاخىر ئىنىسىمۇ ئاكىسىنىڭ پىكرىگە قوشۇلغان.

تويىنى پۈتتۈشىدىغان كۈنى ئوغۇل تەرەپ بىر نەچچە ئارغىماقنى توقۇپ تەييارلاپ، قىز تەرەپنى مېھمانغا تەكلىپ قىلغان. مۇقاش:

— ئۆيىمىزشۇنچە يېقىن تۇرسا، ئات مىنىپ يۈرۈپ نېمە قىلىمىز، — دېگەن. مۇقاش مېھمانلارنى باشلاپ كەلگەندە، قۇدىسى بىر بورداق قوي سويۇپ، ئۇلارنى چىرايلىق مېھمان قىلغان. ئۇلار خۇشال - خورام مېھمان بولۇشۇپ، توي ئىشىنى بىرلىكتە پىكىرلەشكەن.

پەيزاۋات ناھىيە غولتوغراق يېزىلىق ئامانەت- قەرز كوپېراتىپىنىڭ كادىرى، كومپارتىيە ئەزاسى روزى يۈسۈپ خىزمەتكە قاتناشقان 20 يىلدىن بۇيان، ئامانەت پۇل توپلاش ۋەزىپىسىنى ھەر يىلى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ، ناھىيە، ۋىلايەت بويىچە ئىلغار بولۇپ كەلدى ۋە 1986-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەتلىك خادىم» بولۇپ مۇكاپاتلاندى. ئۇ، بۇ يىلنىڭ ئاخىرىغىچە غولتوغراق يېزىسى ۋە شىكەر كۆل بازىرى قاتارلىق جايلاردا 263 مىڭ يۈەن ئامانەت پۇل توپلاپ، يىللىق ئامانەت پۇل توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 95 كۈن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ 324 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى، 106 مىڭ يۈەن قەرز پۇل يىغىۋالدى. بۇنى ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، ئايرىم - ئايرىم ھالدا 94%، 51 مىڭ يۈەن ئارتۇق.

سۈرەتتە: روزى يۈسۈپ خىزمەت ئۈستىدە.

رىشىت ماھۇت فوتوسى

ئەۋلاد گورۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىمىزنىڭ ئاخبارات باياناتچىسى شاھزادە سىخانوك بىلەن خوڭ سېننىڭ ئۇچراشقانلىقىغا باھا بەردى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ، 6 - دېكابىر خەۋىرى. تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىمىزنىڭ ئاخبارات باياناتچىسى بۈگۈن مۇخبىرلارنى تەكىتلىدى: جۇڭگو شاھزادە سىخانوكنىڭ كامبودژا مەسىلىسىنى سىياسىي يول بىلەن ئادىل، مۇۋاپىق ھەل قىلىش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىغا ئىزچىل ھۆرمەت قىلىپ كەلدى ۋە ئۇنى قوللاپ كەلدى.

باياناتچى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شاھزادە سىخانوك بىلەن خوڭ سېننىڭ ئۇچرىشىشىغا قانداق باھا بېرىدىغانلىقى توغرىسىدىكى سوئالغا جاۋاب بەرگەندە يۇقىرىقى سۆزنى قىلدى.

بۇ يەنە مۇنداق دېدى: جۇڭگو تەرەپ ئىزچىل تۈردە مۇنداق دەپ قاراپ كەلدى: «كامبودژا مەسىلىسىنى سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىشنىڭ ئاچقۇچى ۋيېتنامنىڭ كامبودژىدىن بارلىق قوشۇنلىرىنى ئىمكانقەدەر تېز ۋە تامامەن ئېلىپ چىقىپ كېتىشىدە».

سۆڭ شۇاڭ زۇڭلى جۇڭگولۇق مۇخبىرلارغا سۆھبەت بايان قىلىپ مۇنداق دېدى: كامبودژا خەلقى ۋيېتنام قوشۇنلىرى پۈتۈنلەي چىقىپ كەتكەنگە قەدەر داۋاملىق كۈرەش قىلىدۇ

شىنخۇاشې، پارىژ، 5 - دېكابىر تېلېگراممىسى. دېموكراتىك كامبودژا بىرلەشمە ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىسى سۆڭ شۇاڭ ئەپەندى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن پارىژدىكى ئۆيىدە «خەلق گېزىتى»ۋە شىنخۇا-شېنىڭ پارىژدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلىرىغا سۆھبەت بايان قىلغاندا، ئۆزى رەھبەرلىك قىلغان كىخمېر خەلق مىللىي ئازادلىق فرونتى بىرلەشمە ھۆكۈمەتتىكى باشقا ئىككى تەرەپ بىلەن بىللە كامبودژا ئۇرۇش مەيدانىدا ۋيېتنامغا تېخىمۇ قاتتىق بېسىم ئىشلىتىپ، ۋيېتنامنى قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىش توغرىسىدا ئېنىق ۋەدە بېرىشكە مەجبۇر قىلىدىغانلىقىنى كۆرسەتتى.

سۆڭ شۇاڭ زۇڭلى مۇنداق دېدى: ھازىرۇ ۋيېتنام قاتتىق قىيىنچىلىق ئىچىدە قالدى. كامبودژا خەلقى ۋيېتنامنىڭ ئۆز زېمىنىنى ئىشغال قىلىۋېلىشىغا چىداپ تۇرالمايدۇ. ئۇلار ۋيېتنامنىڭ كامبودژىدا «ۋيېتناملاشتۇرۇش» نى يولغا قويۇۋاتقانلىقىنى ئېنىق كۆردى. ئۇ مۇنداق دېدى: كامبودژا خەلقى داۋاملىق كۈرەش قىلىشى، ۋيېتنام قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغان پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، ئۇنى خەلقئارا سۆھبەتكە قاتنىشىشقا، كامبودژىدىن بارلىق قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشكە مەجبۇرلىشى كېرەك.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ۋيېتنام كىشىلىرىنى كامبودژا ئۇرۇشى ۋيېتنامنىڭ تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشى ئەمەس، بەلكى ئىچكى ئۇرۇش ئىكەنلىكىگە ئىشەندۇرمەكچى، شۇنداق قىلىپ، خېن ساگىرىن قورچاق ھاكىمىيىتىنى قانۇنىيلاشتۇرماقچى بولۇۋاتىدۇ. خەلقئارا جامائەتچىلىك ۋيېتنامنىڭ بۇنداق ھىيلە- نەيرىڭىدىن قايمۇقۇپ قالماسلىقى كېرەك.

جۇڭگونىڭ سەنئەت بۇيۇملىرى پولشىدا

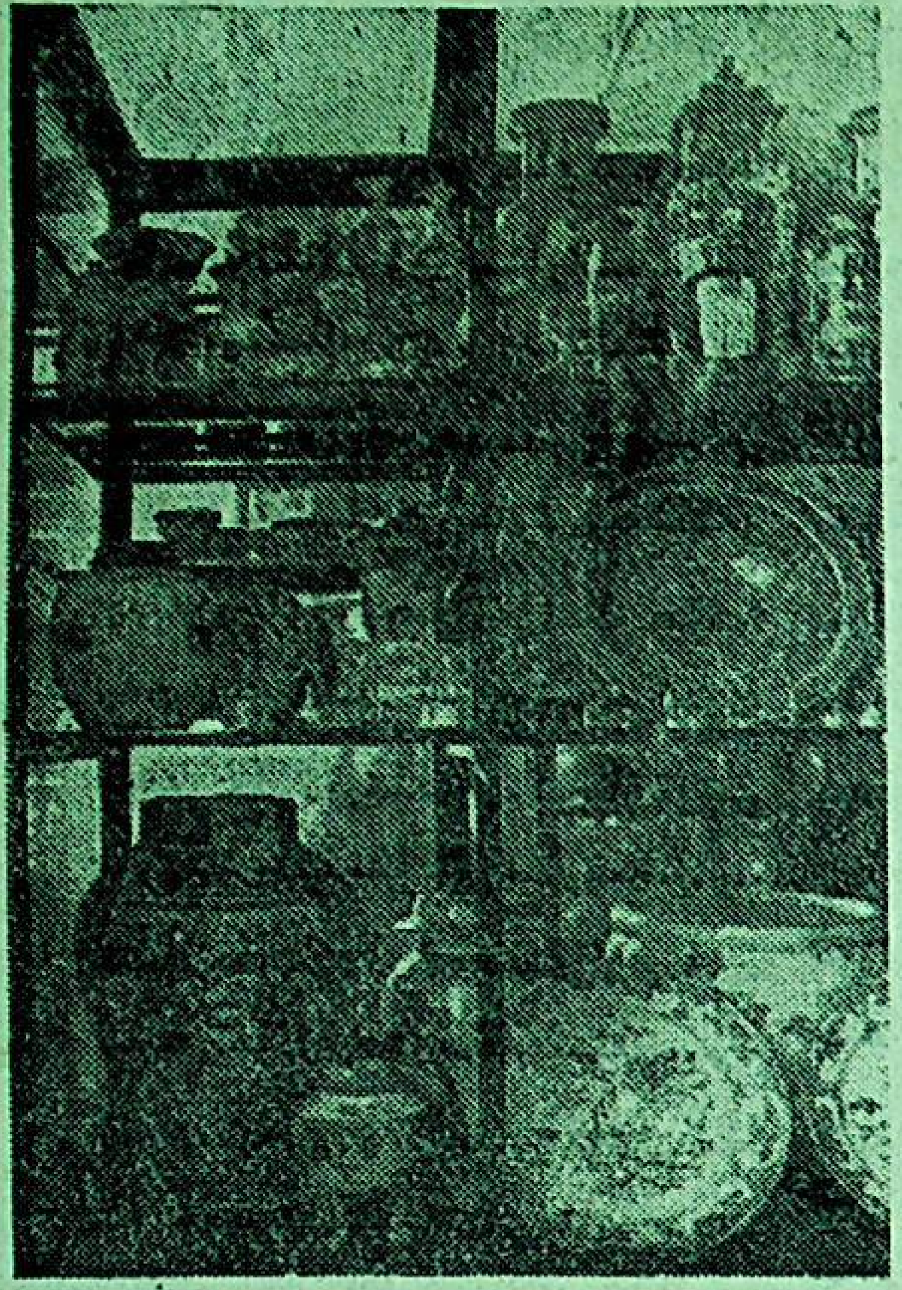

پولشا خەلقى 13- ئەسىردىلا جۇڭگو بىلەن دوستانە بېرىش- كېلىش قىلىشقا باشلىغان. جۇڭگونىڭ سىتىن ۋە فارفۇردىن ياسالغان نەپىس بۇيۇملىرى شۇ ۋاقىتتا پولشاغا كەلتۈرۈلگەن. ئاقسۆڭەكلەر بۇ بويۇملارنى ئەتىۋالاپ ساقلىغان. ھازىر پولشىنىڭ بەزى مۇزېيلىرىدا جۇڭگونىڭ قەدىمكى ۋە يېقىنقى دەۋرلەردىكى نەپىس بۇيۇملىرى ساقلانماقتا.

سۈرەتتە: ۋارشاۋادىكى دۆلەت مۇزېيىدا ساقلىنىۋاتقان جۇڭگونىڭ مىستىن ۋە فارفۇردىن ياسالغان بۇيۇملىرى.

(شىنخۇاشې)

جۇڭگونىڭ 23 نەپەر دېڭىز خادىمى ئىسپانىيىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى دېڭىزدا قازا تاپتى

شىنخۇاشې، مادرىد، 5 - دېكابىر تېلېگراممىسى. پانامانىڭ دۆلەت بايرىقىنى ئاسقان «كاسون» ناملىق يۈك پاراخوتى بۈگۈن ئەتىگەندە ئىسپانىيىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى دېڭىز بويىنىڭ فىنىستىلېر رايونىغا تەخمىنەن 15 ئېنگلىز لىسى كېلىدىغان جايدا چۆكۈپ كەتتى. پاراخوتتىكى 23 نەپەر جۇڭگولۇق پاراخوت خادىمى ھاياتىدىن ئايرىلدى، بىر كىشى يوقالدى، يەتتە كىشى قۇتقۇزۇۋېلىندى.

«كاسون» ناملىق يۈك پاراخوتىدىكى 31 نەپەر پاراخوت خادىمىنىڭ ھەممىسى جۇڭگولۇق ئىدى.

ۋەقەدىن كېيىن، ئىسپانىيە دائىرىلىرى بۇنىڭغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، ئىسپانىيە تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكى جۇڭگونىڭ ئىسپانىيىدىكى باش ئەلچىخانىسىغا بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىگە ھەممە جەھەتتە قولايلىق يارىتىپ بېرىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

شاھزادە سىخانوك خوڭ سېن بىلەن كۆرۈشۈشنى ئاخىرلاشتۇردى

شىنخۇاشې، فېرئانتادنوۋا (فرانسىيە)، 4- دېكابىر تېلېگراممىسى. دېموكراتىك كامبودژىنىڭ رەئىسى شاھزادە نورودوم سىخانوكنىڭ جىنبيەن قورچاق ھاكىمىيىتىنىڭ باشلىقى خوڭ سېن بىلەن خۇسۇسىي ئۇچرىشىشى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن فرانسىيىنىڭ شىمالىدىكى شەھەر فېرئانتادنوۋادا ئاخىرلاشتى.

سىخانوكنىڭ بۈگۈن مەتبۇئات ساھەسىدىكىلەرگە تارقاتقان ئەسلەتمىسىدە مۇنداق دېيىلىدۇ: تۈنۈگۈنكى ئۇچرىشىشتا سىخانوك خوڭ سېنغا مۇنداق دېدى: دېموكراتىك كامبودژا ھۆكۈمىتى جىنبيەن قورچاق ھاكىمىيىتى بىلەن ۋيېتنام ئىمزالىغان كامبودژا چېگرىسى ۋە دېڭىز بويلىرىدىكى ئاراللار مەسىلىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كېلىشىم، شەرتنامىلەرنى مەڭگۈ ئېتىراپ قىلمايدۇ. كامبودژىدا تۆت تەرەپ بىرلەشمە ھۆكۈمىتى قۇرۇلغان ھامان، بۇ كېلىشىم ۋە شەرتنامىلەرنىڭ كۈچكە ئىگە ئەمەسلىكى، بىكار قىلىنغانلىقى رەسمىي جاكالىنىدۇ.

سىخانوك جىنبيەن قورچاق ھاكىمىيىتىدىن تايلاندتىن كامبودژىغا قايتىپ كەلگەن كىخمېر مۇساپىرلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشنى، جىنبيەن ھاكىمىيىتىنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىغا زىيانكەشلىك قىلىدىغان، بىگۇناھ كىخمېر خەلقىگە زىيانكەشلىك قىلىدىغان ھەرىكەتلەرنى توختىتىشنى تەلەپ قىلدى. خوڭ سېن بۇنى ئاقلاپ، بۇنداق ئەھۋالنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى ئىنكار قىلدى.

ۋۆگېيدىكى قەدىمكى ئاسارە-ئەتىقىلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش مەسىلىسىدە، ب د ت مائارىپ، ئىلىم-پەن، مەدەنىيەت تەشكىلاتى قاتارلىقلارنىڭ ياردىمىدە رېمونت قىلىشقا پايدىلىق بولسۇن ئۈچۈن، سىخانوك ۋۆگېيدىكى قەدىمكى ئۆڭكۈر رايونىنى بىتەرەپلەشتۈرۈش ۋە ھەربىيسىزلەشتۈرۈش تەكلىپىنى بەردى، لېكىن بۇ تەكلىپ خوڭ سېن تەرىپىدىن رەت قىلىندى.

شىنخۇاشې، ۋارشاۋا، 4- دېكابىر تېلېگراممىسى. پولشا زۇڭلىسى مېسنېر تەكىتلەپ مۇنداق كۆرسەتتى: بۇنىڭدىن بىر قانچە كۈن ئىلگىرى ئېلىپ بېرىلغان ئومۇمىي خەلق ھۆكۈم قىلىش «ئىقتىسادىمىزنىڭ خاراكتېرى ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش ئەندىزىنى ئىسلاھ قىلىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئىسپاتلىدى».

مېسنېر ئومۇمىي خەلق ھۆكۈم قىلىشنىڭ نەتىجىسى ئىسلاھاتنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئىسپاتلىدى، دەپ ھېسابلىدى

ھۆكۈم قىلىشتىن كېيىن تۈنجى قېتىم ئومۇمىي خەلق ھۆكۈم قىلىش نەتىجىسى ھەققىدە كۆز قارىشىنى بىلدۈرۈشى.

11 - ئاينىڭ 29 - كۈنى پولشا ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئېز، ئۇزۇل - كېسىل ئىسلاھ قىلىش، سىياسىي تۇرمۇشنى دېموكراتىيىلەشتۈرۈش زۆرۈرمۇ - زۆرۈر ئەمەسمۇ؟ دېگەن مەسىلىنى پۇقرالارنىڭ ئاۋاز بېرىشىگە قويدى. ئاۋاز بەرگۈچىلەرنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمى قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن. ئاۋاز بەرگۈچىلەر پۈتكۈل سايلىغۇچىلار سانىنىڭ يېرىمىغا يەتمىدى.

پولشا زۇڭلىسى تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: لېكىن، ئالدى بىلەن، پولشا جەمئىيىتىدىكى زور كۆپچىلىك ئاممىنىڭ، جەمئىيەتتىكى ئۆز پىكرىنى بايان قىلالايدىغان پائالىيەتچان كىشىلەرنىڭ ئىسلاھاتنى قوللىغانلىقىنى مۇئەييەن

بۇ، پولشا ھۆكۈمىتى...

△ ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ باشلىقلار يىغىنى مۇ-خەۋەردىگە قارىغاندا، ب د ت نىڭ سابىق باش كاتىپى، ئاۋستىرىيىنىڭ شۇئانىنىڭ 5-كۈنى كوپېنھاگېندا ئاخىر- ھازىرقى زۇڭتۇڭى كورد ۋالد ھېيىم

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ نىكاراگۇئا تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكى مۇشۇ ئاينىڭ 5-كۈنى، ئامېرىكىنىڭ نىكاراگۇئادىكى ئەلچىخانىسىنىڭ نىكاراگۇئا ئەمەلدارلىرىغا چېگرىدىن كىرىش ۋىزىسى بېرىشنى رەت قىلغانلىقىنى ئەيىبلىدى. نىكاراگۇئا ئەمەلدارلىرى ب د ت مۇساپىرلار ئىشلىرى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك ۋالىيلارنىڭ خىزمەت يىغىنى ۋە ياۋروپا ئىقتىسادىي ئورتاق گەۋدىسى يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن ئامېرىكىغا بارماقچى ئىدى.

نىكاراگۇئا تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ ئاخبارات، تەشۋىقات مەسئۇلى مىسەيدېس بورخ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئامېرىكىنىڭ نىكاراگۇئا ئەمەلدارلىرىغا چېگرىدىن كىرىش ۋىزىسى بېرىشنى رەت قىلغانلىقى ب د ت ئىمزالىغان كېلىشىمگە خىلاپ، نىكاراگۇئانىڭ ب د ت نىڭ پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىش ھوقۇقىغا زىيان يەتكۈزگەنلىك.

△ ئامېرىكا دېموكراتلار پارتىيىسىدىن بولغان كېڭەش پالاتاسى ئەزاسى كىرىستون دود باشچىلىقىدىكى ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى ۋەكىللەر ئۆمىكى زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن، مۇشۇ ئاينىڭ 5-كۈنى نىكاراگۇئانىڭ پايتەختى ماناگۇئاغا كەلدى. دود نىكاراگۇئا زۆڭتۇڭى ئورتېگا ۋە باش روھانى مېگېل ئوۋەندو بىلەن كۆرۈشۈپ، نىكاراگۇئا ھۆكۈمىتى بىلەن ئۆكتىچىلەرنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى ئۆتكۈزگەن ئۇرۇش توختىتىش سۆھبىتىنىڭ نەتىجىسىنى ئىگىلىدى.

ئەزا دۆلەتلەرنىڭ باشلىقلار يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 5-كۈنى كوپېنھاگېندا ئاخىرلاشتى. يىغىندا مالىيە ۋە يېزا ئىگىلىكىنى ئىسلاھ قىلىش قاتارلىق مەسىلىلەر ھەققىدە كېلىشىم ھاسىل قىلىنمىدى، ئورتاق گەۋدىنىڭ كېلەر يىللىق مالىيە خام چوت لايىھىسىمۇ بېكىتىلمىدى.

لىيۇكسېمبورگ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ ئوبزورىدا مۇنداق دېيىلدۇ: يىغىننىڭ نەتىجىگە ئېرىشەلمىگەنلىكى ئورتاق گەۋدىدىكى ھەر قايسى ئەللەرنىڭ «دۆلەت مەنپەئەتپەرەسلىكىنى تۈگەتمەي»، «ئۆزىنىڭ مەنپەئەتىنى ياۋروپا مەنپەئىتىنىڭ ئۈستىگە قويغان»لىقىدىن بولدى.

△ «نيۇ يورك ۋاقتى» گېزىتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5-كۈنىدىكى سابىق باش كاتىپى، ئاۋستىرىيىنىڭ ھازىرقى زۆڭتۇڭى كورد ۋالدھېيمنىڭ ئاۋستىرىيە ھۆكۈمىتىنىڭ تەلىپىنى قوبۇل قىلىپ ئۇيۇشتۇرغان خەلقئارا مۇتەخەسسىسلەر كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈشى ۋە ئۇنىڭ ئالاقىدار نەتىجىلىرى كېيىنكى ئايدا ئېلان قىلىنماقچىكەن.

ۋالدھېيم ئۆتكەن يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا، ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە ناتسىستلارنىڭ قاتىللىق ھەرىكەتلىرىگە قاتناشقان دەپ ئەيىبلەنگەن، بىراق ئۇ، ناتسىستلارنىڭ ھەربىي تارماقلىرىدا ئىشلىگەندە، ھېچقانداق جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتناشمىغانلىقىنى ئېيتتى.

شىنخۇاشې

ھىندىستان ھاۋا ئارمىيىسى سوۋېت ئىتتىپاقىدا ياسالغان «MG - 29» بەلگىلىك ئىككى جوڭدۇي كۈرەشچى ئايروپىلاننى يېڭىدىن شتاتقا كىرگۈزدى

شىنخۇاشې، يېڭى دېھلى، 6-دېكابىر تېلېگراممىسى. ھىندىستان مەتبۇئات تىرەستىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ھىندىستان بۈگۈن سوۋېت ئىتتىپاقىدا ياسالغان «MG-29» بەلگىلىك ئىككى جوڭدۇي كۈرەشچى ئايروپىلاننى پۇنادا تۇرۇشلۇق غەربىي جەنۇب ھاۋا ئارمىيىسى قىسىملىرى شتاتىغا رەسمىي كىرگۈزدى.

سوۋېت ئىتتىپاقى ئۆز قوشۇنلىرىنى 1984-يىلىدىن باشلاپ قوش ماتورلۇق، ھاۋانىڭ تەسىرىگە ئۇچرىمايدىغان، توسۇپ زەربە بېرىدىغان بۇ خىل ئايروپىلان بىلەن قوراللاندۇرغانىدى. ئۇ، ھاۋادىن باشقۇرۇلىدىغان بومبىدىن ئۆتتىنى ئېلىپ يۈرەلەيدۇ، ئۇنىڭغا يەنە رادارغا زەربە بېرىش سىستېمىسى، يېڭى شەكىلدىكى سانلىق مەلۇماتلارنى تارقىتىش سىستېمىسى ۋە نىشان ئىزدەش، ئىز قوغلاش قۇرۇلمىسى قاتارلىقلار ئورۇنلاشتۇرۇلغان.

ھىندىستان سوۋېت ئىتتىپاقىدىن قالسىلا دۇنيادا «MG - 29» بەلگىلىك ئايروپىلاننى تۇنجى قېتىم ھاۋا ئارمىيىسى قىسىملىرى شتاتىغا كىرگۈزگەن دۆلەت. بۇ قېتىم ھىندىستان «MG - 29» بەلگىلىك كۈرەشچى ئايروپىلاندىن 11نى ھاۋا ئارمىيىسى شتاتىغا كىرگۈزدى.

...ئىسپاتلىدى.

بۇ، پولشا ھۆكۈمىتى زۇلمىنى تېز، ئۈزۈل - كېـ قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلـ قوللىغانلىقىنى مۇئەييەنـ

باشلىقىنىڭ ئومۇمىي خەلق ـسىل ئىسلاھ قىلىش ۋە سىـ دۈردى، بىراق، قوشۇلۇپ لەشتۈرۈش كېرەك.

ئامېرىكا ۋە سوۋېت ئىتتىپاقى باشلىقلىرىنىڭ ئۇچرىشىشى ئامېرىكىدىكى ئىككى پارتىيە ئۈچۈن پايدىلىق

شىنخۇاشې، ۋاشىنگتون، 4-دېكابىر تېلېگراممىسى. «ۋاشىنگتون پوچتىسى» گېزىتى بۈگۈن مۇنۇلارنى خەۋەر قىلدى: ئۆتكۈزۈلۈش ئالدىدا تۇرغان ئامېرىكا ۋە سوۋېت ئىتتىپاقى باشلىقلىرىنىڭ ئۇچرىشىشى ئامېرىكا زۆڭتۇڭى رېگانغا ۋە مۇئاۋىن زۆڭتۇڭى بۇشقا ناھايىتى پايدىلىق. بىراق كەلگۈسىدىن قارىغاندا، دېموكراتلار پارتىيىسىمۇ بۇنىڭدىن پايدا ئالىدۇ.

بۇ گېزىت جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسى ۋە دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ سىياسىي ساھەدىكى بەزى ئەربابلىرىنى زىيارەت قىلىپ مۇنداق خەۋەر قىلدى: باشلىقلار سۆھبىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولسا، زۆڭتۇڭ نامزاتلىرى ئىچىدە بۇش ئەڭ كۆپ پايدا ئالىدۇ. جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىدىن بولغان ئالتە نەپەر زۆڭتۇڭ نامزاتى ئىچىدە بۇشلا باشلىقلار ئۇچرىشىشىدا رەسمىي ئىمزالىنىدىغان ئوتتۇرا مۇساپىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبا شەرتنامىسىنى قەتئىي قوللايدۇ.

بۇ گېزىت مۇنداق خەۋەر قىلدى: باشلىقلار ئۇچرىشىشى رېگان زۆڭتۇڭ ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. بۈگۈن ئېلان قىلىنغان «ۋاشىنگتون پوچتىسى» گېزىتىنىڭ بىر تەكشۈرۈشىدە مۇنۇلار كۆرسىتىلدى: 52% ئامېرىكىلىق باشقۇرۇلىدىغان بومبا شەرتنامىسىنى قوللايدىكەن. 40% ئامېرىكىلىق ئانچە خەۋىرىمىز يوق، بىر نېمە دېيەلمەيمىز، دەيدىكەن. پەقەت سەككىز پىرسەنت ئامېرىكىلىق قارشى تۇرىدىكەن. بىر مۇنچە ئامېرىكىلىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ مۇددىئاسىدىن قاتتىق گۇمانلىنىسىمۇ، بىراق، ئامېرىكىنىڭ سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن ئالاقىلىشىشىنى ئۈمىد قىلىدىكەن.

سوۋېت ئىتتىپاقى باشلىقلار ئۇچرىشىشىغا ناھايىتى زور ئۈمىد باغلىماقتا

شىنخۇاشې، ۋاشىنگتون، 5-دېكابىر تېلېگراممىسى. سوۋېت ئىتتىپاقى تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتچىسى گراسىموۋ بۈگۈن ئامېرىكا سىملىق رادىئو شىركىتى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، موسكۋا كېلەر ھەپتىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان ئامېرىكا-سوۋېت باشلىقلىرى ئۇچرىشىشىنىڭ نەتىجىسىگە «ناھايىتى زور ئۈمىد باغلىماقتا» دېدى.

گراسىموۋ مۇنداق دېدى: ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئوتتۇرا مۇساپىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبا شەرتنامىسىنى ئىمزالىغاندىن باشقا، بەزى يېتەكچى پىرىنسىپلارنى مۇزاكىرە قىلىدۇ، ئىككى دۆلەتنىڭ سۆھبەت ۋەكىللىرى ستراتېگىيىلىك قوراللارنىڭ 50 پىرسەنتىنى قىسقارتىش شەرتنامىسىنىڭ كۆپىيىسىنى تەييارلايدۇ.

ئۇ قىياس قىلىپ مۇنداق دېدى: سوۋېت ئىتتىپاقى ۋە ئامېرىكا «سىياسىي سەممىمىيەت» بىلەن ئىش كۆرىدىغان بولسا، ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى كېلەر يىلى موسكۋادا ئۇچراشقاندا، ستراتېگىيىلىك قوراللارنى ئازايتىش شەرتنامىسىنى ئىمزالىشى مۇمكىن.

ئىككى تەرەپ 1972-يىلى ئىمزالىغان زەمبىرەك ئوقىسىمان ئۇچىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى چەكلەش شەرتنامىسىنى ھەر خىل ئىزاھلاۋاتىدۇ. بۇ، ستراتېگىيىلىك قوراللار سۆھبىتىدىكى توسالغۇ.

ئانگولانىڭ باش سەنئوجاڭى كۇبا قوشۇنلىرىنىڭ جەنۇبىي ئافرىقا قوشۇنلىرى بىلەن ئۇرۇشۇپ قېلىش مۇمكىنچىلىكىنى بىلدۈردى

شىنخۇاشې، دۇئاندا، 4-دېكابىر تېلېگراممىسى. ئانگولا قوراللىق قىسىملىرىنىڭ باش سەنئوجاڭى فىلانكا مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى رۇئاندادا مۇزامبىك ۋە يۇگوسلاۋىيە مۇخبىرلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئانگولا قوراللىق قىسىملىرى ھازىر ئانگولانىڭ جەنۇبىي قىسمىغا تاجاۋۇز قىلماقچى بولۇۋاتقان جەنۇبىي ئافرىقا قوشۇنلىرىغا ھۇجۇم قىلىشقا تەييارلىق كۆرمەكتە، «ئانگولا قوراللىق قىسىملىرى يالغۇز ئۇرۇش قىلماسلىقى مۇمكىن، كۇبا قوشۇنلىرى بىلەن جەنۇبىي ئافرىقا قوشۇنلىرىنىڭ ئۇرۇشۇپ قېلىش ئېھتىماللىقىمۇ يوق ئەمەس.»

ئانگولا دۆلەت ئاخبارات ئاگېنتلىقى بۈگۈن ئانگولا باش سەنئوجاڭىنىڭ بۇ قېتىمقى سۆھبىتىنى خەۋەر قىلدى. فىلانكا مۇنداق دېدى: جەنۇبىي ئافرىقا قوشۇنلىرى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارارىدا بەلگىلەنگەن 12-ئاينىڭ 10-كۈنىدىن ئىلگىرى ئانگولانىڭ جەنۇبىي قىسمىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كەتمەيدىغان بولسا، ئانگولا قوراللىق قىسىملىرى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھەرىكەت قوللىنىدۇ.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 42711، 42712، 42722، 42723، 42733، 42734، ئېلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 42840، تېلېگراف نومۇرى: 5028، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 1.50 يۈەن، پارچە باھاسى: بەش پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

(维文)

(ۋاكالەت نومۇرى 1 — 57)

1985 - يىل
دېكابىر
10
(سەيشەنبە)

ئۈرۈمچىدە: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئازراق قار ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 7°C - —11°C- بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

سىياسى، ئىقتىسادىي جەھەتتىكى ياخشى ۋەزىيەتنى مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ،
سوتسىيالىستىك تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى غەلىبىلەرنى قولغا كەلتۈرەيلى

ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىينىڭ 4 - يىغىنى غەلىبىلىك يېپىلدى

ھامىدىن نىياز ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا،

تۆمۈر داۋامەت ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسلىكىگە سايلاندى

لى جيايۇ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا، جىن يۈنخۇي، ماۋ دېخۇالار

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە سايلاندى

يېپىلىش مۇراسىمىغا يىغىننىڭ ئىجرائىيە رەئىسى ۋاڭ ئېنماۋ رىياسەتچىلىك قىلدى، ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت،

ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن سۇڭ خەنلياڭ قاتارلىق يولداشلار قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىمىن ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنى بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ بارلىق كۈنتەرتىپلىرىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇنلاپ، تۈنۈگۈن چۈشتىن كېيىن خەلق سارىيىدا غەلىبىلىك يېپىلدى. يىغىن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك ۋەكىللەر يىغىنى، ئاپتونوم رايونلۇق 3 - نۆۋەتلىك پارتىيە كومىتېتى 6 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشقا، بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە تىرىشىپ ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتىكى چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، سوتسىيالىستىك تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يېڭى غەلىبىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشكە چاقىردى.

يىغىننىڭ ئىجرائىيە رەئىسى ۋاڭ ئېنماۋ يېپىلىش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلدى.

تۈنۈگۈنكى يىغىندا ئىجرائىيە رەئىسلەردىن تۆمۈر داۋامەت، سەيپۇللايوپ، ياڭ يىچىڭ، زاھىر ساۋدانوپ، رېن گېيى، ئابلىز مۇھەممەدى، ماھىنۇر قاسىم، يۈجەنلىن، مەخسۇت تېيىپوپ، قىزسايىن سىسىپاپايۇپلار قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى 649 كىشى بولۇپ، تۈنۈگۈنكى يىغىنغا 544 كىشى قاتناشتى، بۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن.

تۈنۈگۈنكى يىغىندا يوشۇرۇن ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى ئارقىلىق، ھامىدىن نىياز ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا، تۆمۈر داۋامەت ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسلىكىگە سايلاندى؛ لى جيايۇ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا، جىن يۈنخۇي، ماۋ دېخۇا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە؛ سۇڭ خەنلياڭ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىللىكىگە سايلاندى.

يىغىن ياڭ يىچىڭنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىق ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىش ھەققىدىكى ئىلتىماسىنى ماقۇللىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا يېڭىدىن سايلانغان ھامىدىن نىياز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ

ئۈرۈمچى شەھىرىدە 1000 دىن ئارتۇق ياش ئىنقىلاۋىي تارىخىي شېئىر - ناخشا ئېيتىش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ، «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئازاتگۈل ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچى ۋە ئوقۇغۇچىلاردىن 1000 دىن ئارتۇق ياش ئۈرۈمچى تەنتەربىيە سارىيىدا ئىنقىلاۋىي تارىخىي شېئىر - ناخشا ئېيتىش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ، «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. شەھەرلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، شەھەرلىك ئىتتىپاق كومىتېتى، شەھەرلىك مائارىپ ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان بۇ پائالىيەتكە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى، پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى ۋە پېشقەدەم كادىرلار تەكلىپ بىلەن قاتناشتى.

شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى يولداش لى دېشىن سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: تارىخ بىزگە يۈكلىگەن ۋەزىپىنى ئەينى يىللاردىكى ياشلار ۋە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەزىپىسىگە سېلىشتۇرىدىغان بولساق، زور ئۆزگىرىش بارلىققا كەلدى. يېڭى تارىخىي شارائىتتا، «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈشىمىز؛ مەملىكىتىمىزنى قۇدرەت تاپقۇزۇش، خەلقىمىزنى باياشات تۇرمۇشقا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، جاپاغا چىداپ ئۆگىنىپ، تىرىشىپ ئىشلەپ، سىياسىي - ئىدىيىۋى سەۋىيىمىزنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، ھەم قىزىللاشقان، ھەم ئىختىساسلاشقان تالانت ئىگىلىرىدىن بولۇشىمىز؛ ماركسىزمنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ھازىرقى زامان پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىنى تىرىشىپ ئىگەللەپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق يېڭى كىشىلەردىن بولۇشىمىز لازىم.

«9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن

شىنجاڭ داشۆدە ناخشا ئېيتىش كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى

سۈرەتلىك خەۋەر

12 - ئاينىڭ 8 -، 9 - كۈنلىرى كەچتە شىنجاڭ داشۆ زالىدا مەكتەپ رەھبەرلىرى ۋە ھەر قايسى پاكولتېتتىكى ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ قاتنىشىشى بىلەن تەنتەنىلىك ناخشا ئېيتىش كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلۈپ، «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقى خاتىرىلەندى.

بۇ قېتىمقى ناخشا ئېيتىش كېچىلىكىگە مەكتەپ رەھبەرلىرى، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار ۋە شىنجاڭ داشۆ شۆبە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى قاتناشتى. ئۇلار «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ روھىنى چۈشەندۈرۈش ئاساسىدا «جۇڭخۇانى گۈللەندۈرەيلى»، «پارتىزانلار ناخشىسى»، «ئەجدادلار ئىزىدىن»، «ئىتتىپاقلىق كۈچ»، «بىز ۋەتەننىڭ غۇنچىلىرى» قاتارلىق جۇشقۇن ناخشىلارنى ئېيتىپ، تاماشىبىنلار ئارىسىدا كۈچلۈك تەسىر قوزغىدى.

شىنجاڭ داشۆ پارتكومىنىڭ شۇجىسى يولداش جاڭ ياڭ «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش ناخشا ئېيتىش كېچىلىكىدە سۆز قىلدى. ئۇ، ئۆز سۆزىدە «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ تارىخىي ئەھمىيىتىنى ئەسلەپ ئۆتۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، دەۋرىمىز ياشلىرىدىن پارتىيىمىز ئەتراپىغا تېخىمۇ مۇستەھكەم ئۇيۇشۇپ، ۋەزىيەتنى توغرا تونۇپ، «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى ۋە تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تولۇپ - تاشقان قىزغىنلىق بىلەن قاتنىشىپ، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش ۋە شىنجاڭنى ئېچىش ئۈچۈن پائال تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

...ئونوم رايونلۇق خەلق قۇر...

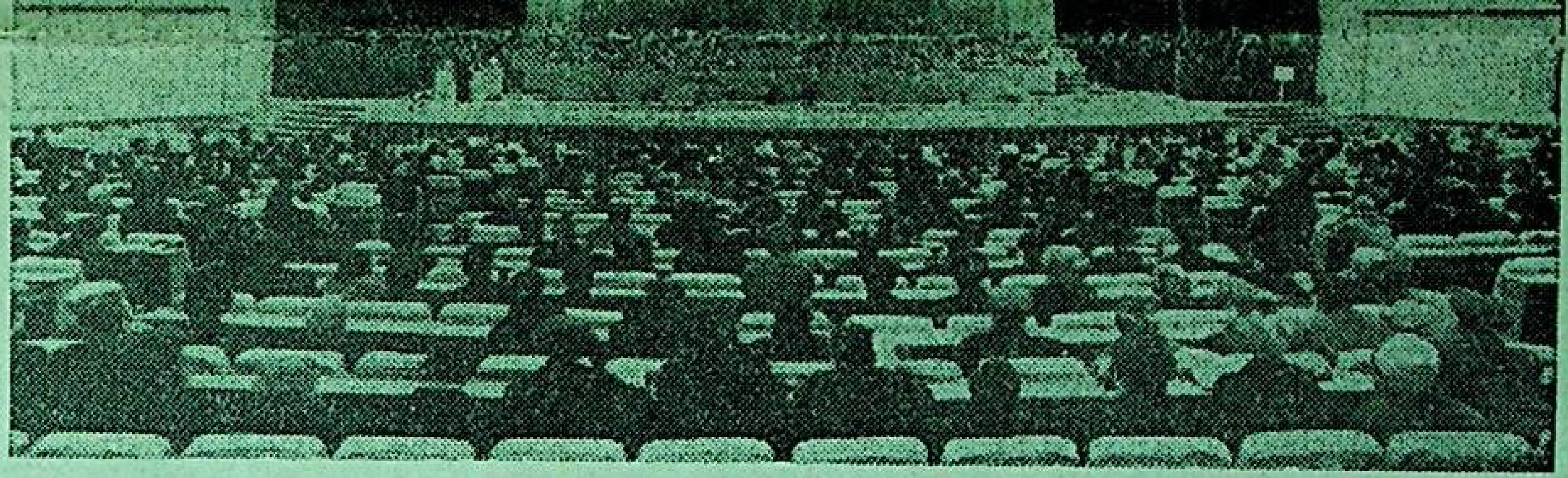

* * *

سۈرەتتە: يىغىن زالىدىن كۆرۈنۈش

ئۆز مۇخبىرىمىز فەن خاۋ فوتوسى

مال باھاسىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، باھانىڭ ئۆسۈپ كېتىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش لازىم

جاڭ سىشۆ ئاپتونوم رايوننىڭ مال باھاسى، ئاشلىق، سودا ۋە سودا ـ سانائەت مەمۇرى باشقۇرۇش تارماقلىرىدىكى يولداشلار بىلەن بىرلىكتە، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى بىر قىسىم كۆكتات، گۆش دۇكانلىرىنى تەكشۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خاۋ جىنيۇ خەۋەر قىلىدۇ: مال باھاسى مەسىلىسى دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشىغا، ھەقلىمىغان، ئۇنىڭلىغان ئائىلىلەرنىڭ جانىجان مەنپەئەتىگە ۋە جەمئىيەتنىڭ تىنچ بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە، ئۇنىڭغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىش، ئۇنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، قاتتىق تىزگىنلەش لازىم. بۇ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ سىشۆنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھىرىدە مال باھاسىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرگەن چاغدا قىلغان سۆزى.

مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى جاڭ سىشۆ ئاپتونوم رايوننىڭ مال باھاسى، ئاشلىق، سودا ۋە سودا - سانائەت مەمۇرى باشقۇرۇش تارماقلىرىدىكى ئالاقىدار يولداشلار بىلەن بىرلىكتە، ئاممىنىڭ ئىنكاسى بىر قەدەر كۈچلۈك بولغان بەزى كۆكتات دۇكانلىرى، گۆش دۇكانلىرى، مېھمانخانا ۋە ئاشلىق سېتىش دۇكانلىرىنى تەكشۈردى. بۇنى كۆرگەن ئامما ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم رەھبەرلىرىنىڭ ئاساسىي قاتلام سودا دۇكانلىرىغا بېرىپ، مال باھاسىنى تەكشۈرگەنلىكىدىن ئىنتايىن خۇشال بولدى.

جۇڭشەن كوچىسىدىكى ئۇندىن ئىش لىگەن يەمەكلىكلەرنى ساتىدىغان ئاشخانىنى تەكشۈرگەندە، ياغ نانىنىڭ ئېغىرلىقىنىڭ بەلگىلەنگەن ئۆلچەمگە يەتمەيدىغانلىقى سېزىلدى. جاڭ سىشۆ بۇ ئاشخانىدىكى يولداشلارغا مۇنداق دېدى: مال باھاسى مەسىلىسى دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشىغا، ھەقلىمىغان-ئۇنىڭلىغان ئائىلىلەرنىڭ جانىجان مەنپەئەتىگە ۋە جەمئىيەتنىڭ تىنچ بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە. باھانى خالىغانچە ئۆستۈرۈۋېلىشقا، جىڭدا كەم بېرىپ ياكى خورۇچ - ماتېرىياللارنى قىسىپ قېلىپ، باھانى شەكلى ئۆزگەرگەن ھالدا ئۆستۈرۈۋېلىشقا بولمايدۇ. ئاشخانا ئۆز نامىنى چىقىرىش، ئابرۇي تېپىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن سان - سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىشى، مال باھاسىنى ئاكلىق ھالدا دائىم تەكشۈرۈپ، سېزىلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزىتىپ تۇرۇشى لازىم.

ئەنىڭدىكى بىر كۆكتات دۇكىنىغا يېڭى كۆكتاتلار سېلىنغانلىقتىن، ئۇنداھايىتى كۆپ خېرىدارنى ئۆزىگە جەلپ قىلىۋالغان ئىدى. جاڭ سىشۆ ئىچكىرىدىن يۆتكەپ كېلىنگەن تورۇزنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ يۇقۇرى دەرىجىلىك ئالاقىدار تارماقلار بەلگىلىگەن پارچە سېتىش باھاسىدىن يۇقۇرى ئىكەنلىكىنى ئۇققاندىن كېيىن، دۇكان مەسئۇلىغا: سىلەر ئىچكىرىدىن يېڭى كۆكتاتلارنى ئەكىلىپ، بازارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇپسىلەر، ئامما سىلەرگە تەشەككۈر ئېيتىدۇ، لېكىن پۇل تاپىمىز دەپ باھانى ئۆستۈرۈۋالساڭلار، ئۇ ھالدا دۆلەت ۋە خەلق ئالدىدا مەسئۇل بولمىغان بولىسىلەر، دېدى. جاڭ سىشۆ ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە «تۆت بولۇش» تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى ھەقىقىي تۇرغۇزۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۈرۈمچى ئاپتوموبىل ياساش، ئۆزگەرتىپ قۇراشتۇرۇش زاۋۇتى بۇ يىللىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى مۇددەتتىن ئىلگىرى ئاي بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇنلىدى، پايدىنى 3 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن ئۈچ ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز فەن خاۋ فوتوسى

...ن نىياز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسلىكىگە يېڭىدىن سايلانغان تۆمۈر داۋامەت يىغىندا قىزغىن ئالقىش سادالىرى ئىچىدە سۆز قىلدى. ھامىدىن نىياز مۇنداق دېدى: ۋەكىللەر مېنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا سايلىدى، بۇ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ماڭا بىلدۈرگەن زور ئىشەنچىسى. ئۇ، خىزمەت جەريانىدا ماركسىزىم - لېنىنىزىم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىلىرىنى تىرىشىپ ئۆگىنىدىغانلىقىنى، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، كەمتەر، ئېھتىياتچان بولۇپ، دائىم خەلق ئاممىسىنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ئاڭلاپ،

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

سۈرەتتە: ناخشا ئېيتىش كېچىلىكىدىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەركىن جېلىل خەۋىرى، نىجات فوتوسى.

گوۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەرتەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىغان ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار ۋە مۇھاجىرلار ئائىلە تەۋەلىرىگە 30 مىڭ يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلى ئاجرىتىپ بەردى

يېقىندا، گوۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇلۇغچات ۋە قەشقەر كونىشەر ناھىيىلىرىدىكى يەرتەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىغان ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار ۋە مۇھاجىرلار ئائىلە تەۋەلىرىگە 30 مىڭ يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلى ئاجرىتىپ بەردى.

بۇ يىل 8-ئاينىڭ 23 -كۈنى ئۇلۇغچات ۋە قەشقەر كونىشەر ناھىيىلىرىدە يەر تەۋرىگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مۇھاجىرلار ئىشخانىسى گوۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسىغا ئەھۋالىنى دوكلات قىلغان، گوۋۇيۈەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسى خەت ئەۋەتىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايوندىكى ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار ۋە مۇھاجىرلار ئائىلە تەۋەلىرىدىن ھال سورىغان ئىدى. ھازىر يەنە مەخسۇس پۇل ئاجرىتىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار ۋە مۇھاجىرلار ئائىلە تەۋەلىرىنىڭ تۇرمۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىۋېلىشىغا ياردەم بەردى ھەمدە ئۇلارنى يەرلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىكىدە، قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، يۇرت - ماكانىنى يېڭىۋاشتىن گۈللەندۈرۈشكە چاقىردى. مۇھاجىرلار ۋە مۇھاجىرلار ئائىلە تەۋەلىرى بۇنىڭدىن زور ئىلھام ۋە تەربىيە ئېلىپ، تىرىشىپ ئىشلەپچىقىرىش ئېلىپ بېرىشتەك ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ غەمخورلۇقىغا جاۋاب قايتۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

(ۋۇشەن)

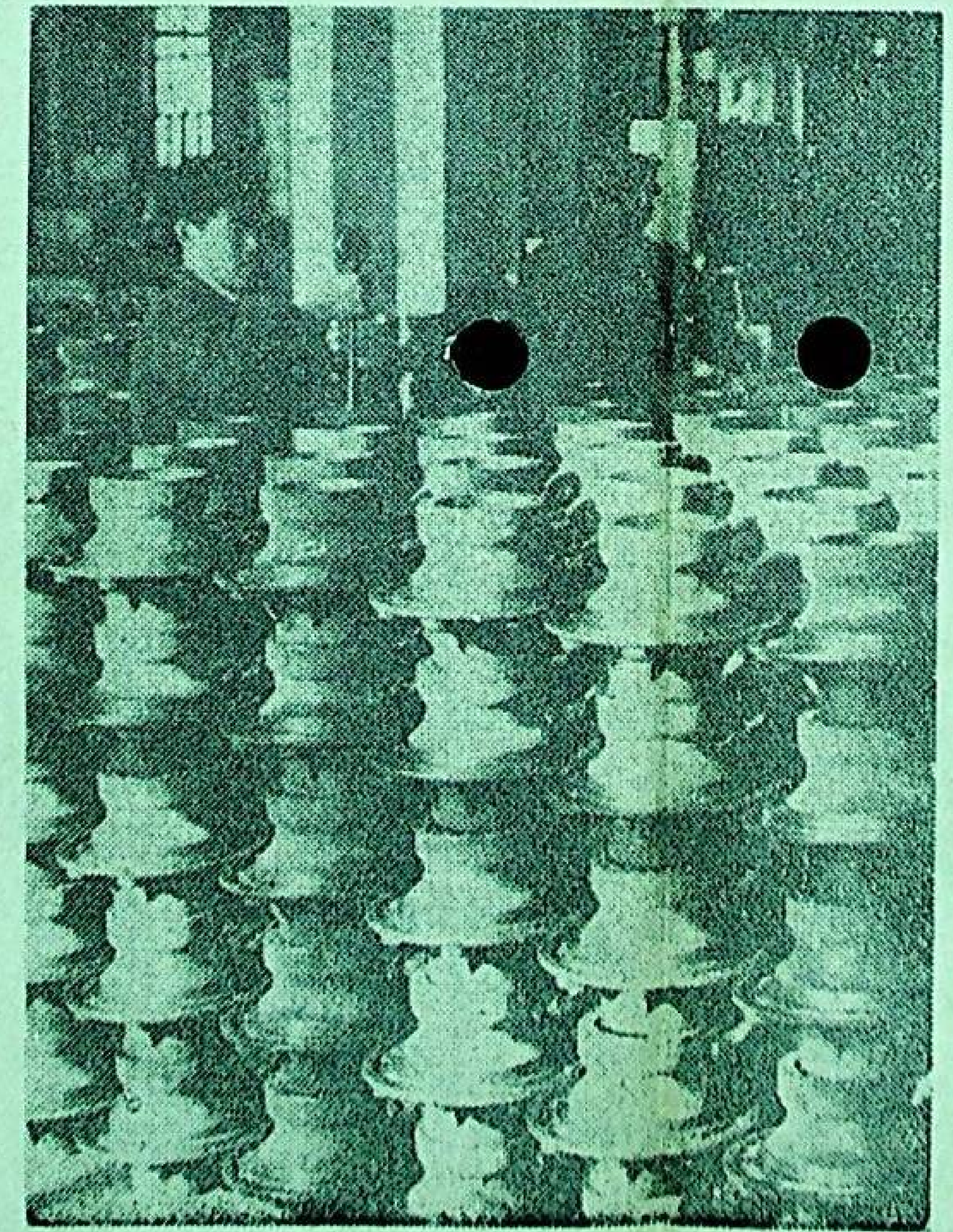

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ ئىسمايىل ئەھمەتنى ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسلىك ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى

(1985 - يىل 12 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

ئىسمايىل ئەھمەت باشقا ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەنلىكى ئۈچۈن، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنى ئىسمايىل ئەھمەتنى ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسلىك ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ تۆمۈر داۋامەتنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىق ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى

(1985 - يىل 12 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

تۆمۈر داۋامەت باشقا ۋەزىپە ئۆتەيدىغانلىقى ئۈچۈن، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنى تۆمۈر داۋامەتنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىق ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ سۇڭ خەنلياڭنى ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىك ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى

(1985 - يىل 12 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

سۇڭ خەنلياڭ مەركىزىي كومىتېت تەرىپىدىن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىلىقىغا تەيىنلەندى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولۇپ تۇرۇشىنىڭ ھاجىتى قالمىدى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنى سۇڭ خەنلياڭنى ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىك ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ ياڭ زېشىڭنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىق ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىش ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلغانلىق توغرىسىدىكى قارارى

(1985 - يىل 12 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىدا ماقۇللاندى)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنى ياڭ زېشىڭنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىق ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىش ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلىشنى قارار قىلدى.

خوتەن ۋىلايەتلىك دېخانچىلىق ماشىنىلىرى زاۋۇتىدا مەھسۇلات سۈپىتى چىڭ تۇتۇلماقتا

خوتەن ۋىلايەتلىك دېخانچىلىق ماشىنىلىرى زاۋۇتى مەھسۇلات سۈپىتىنى ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىغانلىقتىن، مەھسۇلات سۈپىتى ياخشىلىنىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم كۆرۈنەرلىك ئۆستى.

بۇ زاۋۇت بۇ يىل مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. زاۋۇت رەھبەرلىكى ئومۇمىيۈزلۈك ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ئاممىۋى قائىدە - تۈزۈملەرنى بېكار قىلىپ، مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ھەق ھېساپلاش، مەھسۇلات سۈپىتىنى ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىشچىلارنى تېخنىكا يېتىلدۈرۈشكە ئاكتىپ ئۈندەپ ئىگىلەشتە پائال يېتەكلىدى. بۇ ئارقىلىق زاۋۇتتا ھەممە كىشى مەھسۇلات مىقدارىنى ئاشۇرۇش، سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش، چارە - تەدبىر ئويلاشتەك يېڭى كەيپىيات شەكىللەندى. نەتىجىدە ئىشچى - خىزمەتچىلەر تېخنىكىلارنىڭ يېتىلىشى بىلەن، ئىلگىرى ئىشلەنگەن ماشىنا - ئۈسكۈنىلەر ئاساسىدا، ئىش ئۈنۈمى بىر قەدەر يۇقىرى، خوتەننىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان دېخانچىلىق ماشىنا - ئۈسكۈنىلىرىنى ياساپ چىقتى. ئۇلار ئۆزگەرتىپ ياسىغان ئورۇق سېلىش ماشىنىسى، كىچىك تىراكتورغا چاتىدىغان ئىككى چىشلىق يەم - خەشەك ئۇششاقلاش ماشىنىسى ۋە بىرىپىردىم تونىلىق، تۆت تونىلىق چاتما كوزۇپ قاتارلىقلار ئۆلچەمگە يېتىپ، خېرىدارلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. ئىشلەپچىقىرىلغان ماشىنا - ئۈسكۈنىلەرنىڭ سېتىلىشى تېزلىشىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ئۆستى. بۇ يىل 9 - ئايغىچە 80 مىڭ 339 يۈەن ساپ پايدا ئېلىنىپ، ئۆتكەن يىلى كۆرۈلگەن 48 مىڭ يۈەن زىياننىڭ ئورنى تولدۇرۇلدى.

جۇمەنىياز روزى

~~~~~~~~~~~~~~~~◁*▷~~~~~~~~~~~~~~~~

قۇمدەرۋازا باسما زاۋۇتىدا «تۆمۈر تاۋاق» چېقىۋېتىلگەندىن كېيىن، ئىشلەپچىقىرىش تېز يۇكسەلدى

قەشقەر شەھىرى قۇمدەرۋازا باسما زاۋۇتى تۈزۈلمە ئىسلاھاتى داۋامىدا، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قولىدىكى «تۆمۈر تاۋاق» نى چېقىۋەتكەنلىكتىن، زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى تېز يۇكسىلىپ، يۇقىرىغا تاپشۇرۇلىدىغان پايدا ئاشتى، ئىشچى خىزمەتچىلەرنىڭ كىرىمى كۆپەيدى.

بۇ زاۋۇت قەشقەر شەھەر قۇمدەرۋازا ۋە چا ئىش باشقارمىسىدىكى كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانا بولۇپ، بىرنەچچە يىلدىن بۇيان تۇراقلىق ئىش ھەققى تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىلىرىنى تەستە ئورۇندلاپ كېلىۋاتقان ئىدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، زاۋۇت رەھبەرلىكى كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچى «تۆمۈر تاۋاق» ئۇزۇل - كېسىل چېقىۋېتىلدى. بۇنىڭ بىلەن زاۋۇتتا بۇرۇنقىدەك ئىش كۈتۈپ تۇرىدىغان ئەھۋال تۈگىتىلىپ، ۋاقىت بىلەن ھېساپلاشماي، ئىش ئىزلەپ قىلىدىغان، ئىشلەپچىقىرىلىدىغان مەھسۇلاتنى ئىش ئىگىلىرىگە بەلگىلەنگەن ۋاقىت ئىچىدە پۈتتۈرۈپ يەتكۈزۈپ بېرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى، مەھسۇلاتنىڭ تەننەرقى تۆۋەنلىدى. بىر دەپتەرنىڭ تەننەرقى ئىلگىرىكى 7 پۇڭدىن 6 پۇڭ 8 لىغا چۈشۈرۈلۈپ، زاۋۇتنىڭ خېرىدارى تېز كۆپەيدى. نەتىجىدە بۇ زاۋۇت 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بىر مىليون دانە دەپتەر، 3 مىليون دانىدىن ئارتۇق تۈرى باغاقى بېسىپ سېتىش ۋە باشقا تۈرلۈك باسما ماتېرىياللارنى بېسىش [illegible] 157

ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنى غەلىبىلىك يېپىلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

خەلق ئاممىسىنىڭ دەرت - ئەھۋالىغا يېتىدىغانلىقى، خەلقنىڭ چاكىرى سۈپىتىدە، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىدىغانلىقىنى، يولداش سۇڭ خەنلياڭ باشچىلىقىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ كوللېكتىپ رەھبەرلىكىدە، يولداش ۋاڭ ئېنماۋ ۋە باشقا يولداشلارنىڭ قوللىشى ھەم ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا، خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن بىجانىدىل ئوبدان ئىشلەپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى، پاي[illegible]

شى ئىشلەپ، خەلق ۋەكىللىرىنىڭ ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىزگە بىلدۈرگەن ئىشەنچىسىگە، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ بىزگە بىلدۈرگەن ئىشەنچىسىگە جاۋاپ قايتۇرىمىز.

چۈشتىن كېيىن، يىغىن بارلىق كۈن تەرتىپلەرنى ئورۇنلاپ بولغاندىن كېيىن، ھەيۋەتلىك دۆلەت شېئىرى سادا-سى ئىچىدە غەلىبىلىك يېپىلدى.

تۈنۈگۈن رەئىس سەھنىسىدىن ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق [illegible] تەشكىلاتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، بەزى ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە مەھكىمىنىڭ مەسئۇللىرى يىغىنغا سىرتتىن قاتناشتى.

بۇ قېتىمقى يىغىن مەزگىلىدە يەنى 12 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن 9 - كۈنىگىچە ھەيئەت رىياسەتىنىڭ 2 - قېتىملىق، 3 - قېتىملىق، 4 - قېتىملىق يىغىنلىرى چاقىرىلدى ۋە 2 - قېتىملىق، 3 - قېتىملىق چوڭ يىغىن ئېچىلدى. ھەيئەت رىياسەتىنىڭ 2 - قېتىملىق يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق تۇردىغا قويۇلدى؛ ياڭ زېشىڭنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىق ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىش ھەققىدىكى ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلىش ھەققىدىكى قارار (لايىھە) مۇزاكىرە قىلىنىپ ماقۇللاندى؛ ئاپتونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ سايلام ئۆتكۈزۈش ۋە قارار ماقۇللاش چارىسى (لايىھە) ماقۇللاندى. ھەيئەت رىياسەتىنىڭ 3 - قېتىملىق يىغىنىدا نامزات ئىسىملىكى بېكىتىلدى. ھەيئەت رىياسەتىنىڭ 4 - [illegible]
~~~~~~~~~~~~~~~~

تېيىنىڭ، خەلقنىڭ ۋە ۋەكىللەرنىڭ كۈتكەن سەمىمىي ئۈمىدىنى يەردە قويمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى (سۆزىنىڭ قىسقارتىلمىسى ئايرىم بېرىلدى).

تۆمۈر داۋامەت مۇنداق دېدى: بايا سايلام نەتىجىسى ئېلان قىلىندى، مېنىڭ ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى بولىدىغانلىقىم، يولداش جىن يۈنخۈي ۋە يولداش ماۋدېخۇانىڭ ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولىدىغانلىقى بەلگىلەندى، بىز ئەسلىدىكى بىر قانچە مۇئاۋىن رەئىس بىلەن بىرلىكتە، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمىتىگە رىياسەتچىلىك قىلىدىغان بولدۇق. بۇ، ۋەكىللەرنىڭ ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىزگە ناھايىتى ئىشەنگەنلىكى ۋە مەدەت بەرگەنلىكى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بىز چوقۇم قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىش، ئەمەلىي ئىشنى كۆپ ئىشلەش روھىغا ئاساسەن، ئەڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، خىزمەتلەرنى ياخ-

قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنى ھەيئەت رىياسىتى ئەزالىرىدىن جانابىل، ھامىدىن نىياز، بادەي، بەي چېڭمىڭ، تۇرسۇن ئاتاۋۇللا، ۋاڭ جېنۋېن، چېن شى، فۇ ۋېن، چى چېڭدې، لۇشۆبىڭ قاتارلىقلار ئورۇن ئالدى.

رەئىس سەھنىسىدىن ئورۇن ئالغانلار ئىچىدە يەنە ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە سىياسىي كېڭەشنىڭ رەھبەرلىرىدىن سۇڭ خەنلياڭ، جاڭ سىشۈ، تاڭ گۇاڭسەي، شى گېڭ، لياڭ گويىڭ، فېڭ داجېن، قىدىر باي، ئىمىنوپ ھاموت، ئىسمايىل ياسىنوپ، مېڭ شۇلىن، سىدىق مۇسايۇپ، فېڭ دا، گۆگمىڭ، جانباچۇيردىم، قەمبەرخان ئەمەت، خەن يۈۋېن، مامىڭلياڭ، تاھىر مەمتىلى ۋە تەن شەنخې، لىيۇزىمۇلار بار.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ بىر قىسىم ۋەكىللىرى، ئاپتونوم رايوندىكى بۆلۈم، كومىتېت ۋە خەلق

تونوم رايونلۇق 6 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىدىكى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىدىكى بەزى خادىملارنى ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى (لايىھە) ماقۇللاندى؛ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە كىرىدىغان ئەزالارنىڭ ۋە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىغا تولۇقلاپ سايلىنىدىغان ۋەكىلنىڭ نامزات ئىسمىلىكى ئوت-

قېتىملىق يىغىندا تەييارلىق سايلام نەتىجىسى توغرىسىدىكى دوكلات ئاڭلاپ ئۆتۈلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە كىرىدىغانلارنىڭ ۋە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىغا تولۇقلاپ سايلىنىدىغان ۋەكىلنىڭ نامزات ئىسمىلىكى بېكىتىلدى. 2 - قېتىملىق چوڭ يىغىن ۋە 3 - قېتىملىق چوڭ يىغىن ھەيئەت رىياسىتىنىڭ ھەرقايسى يىغىنلىرىدا ماقۇللانغان قارار (لايىھە)نى تەكشۈرۈپ ماقۇللىدى.

نى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، تۈزۈلمىنى داۋىل ئىسلاھ قىلدى. ئىككى نەپەر زاۋۇت باشلىقىنىڭ بىرى زاۋۇتنىڭ كۈندىلىك ۋە ئومۇمىي ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا، يەنە بىرى مال سېتىۋېلىش، بازار ئىزچۇردىنى ئىگەللەپ، زاۋۇتقا ئىش قوبۇل قىلىشقا مەسئۇل قىلىنىپ، ئەسلىدىكى بىر نەپەر ئىش قوبۇل قىلغۇچى تۆۋەنگە چۈشۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يىللىق، پەسىللىك، ئايلىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانلىرى گۇرۇپپا، شەخسلەرگىچە ئەمەللەشتۈرۈلدى ھەمدە تۇراقلىق ئىش ھەققى تۇراقسىز ئىش ھەققىگە ئۆزگەرتىلىپ،

ئارقىلىق، ئومۇمىي كىرىمى 157 مىڭ 266 يۈەنگە، پايدىسى 25 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈلۈپ، دۆلەتكە 8000 يۈەندىن كۆپرەك باج تاپشۇرۇپ، بۇ يىللىق ئومۇمىي كىرىم، پايدا، باج ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئىككى ئاي ئىلگىرى، ئايرىم - ئايرىم ھالدا 7266 يۈەن، 13 مىڭ يۈەن ۋە 500 يۈەندىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ ئورۇنلىدى. كىرىم ۋە پايدىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ھەربىر ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ ئايلىق ئوتتۇرىچە ئىش ھەققى ئىلگىرىكى 50 يۈەندىن 80 يۈەنگە كۆتۈرۈلدى

مەھەممەت ئېلى ئابدۇراخمان

مەھەممەت رىشات تۇردى

ياش مالچى ئارا «ئۇزۇن سەپەر زەربدارى» دەپ نام ئالدى

خېچىڭ ناھىيە شىمالىي خارامۇدۇن يېزا شار مۇدۇن كەنت چارۋىچىلىق دۈيىدىكى ياش مالچى ئارا چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا قوشقان تۆھپىسى بىلەن «ئۇزۇن سەپەر زەربىدارى» دەپ نام ئالدى.

ئارا 1980 - يىلى 169 تۇياق ئىنچىكە يۇڭلۇق قوينى ھۆددىگە ئالغان ئىدى. ئۇ جاپاغا چىداپ ئىشلەپ، ئىلىم-پەنگە تايىنىش ئارقىلىق قويلارنى ياخشى باقتى. تۇغۇلۇش مەزگىلىدە مەخسۇس بىر ئۆيگە مەش قويۇپ، كېچىلىرى ساغلىقلارنى تەكشۈرۈپ تۇردى، تۇغۇلغەن قويلارنى ۋە قوزىلارنى تولۇق ئاسراپ باقتى. شۇڭا، 1983- يىلى تۇغۇلغانلارنىڭ قاتارغا قوشۇلۇش نىسبىتى 95 پىرسەنتكە يەتتى، 1984 - يىلى 195 پاخلاننى ئەي قىلىپ قاتارغا قوشتى. كوللېكتىپنىڭ چارۋا ماللىرىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ئارانىڭ شەخسىي چارۋىسىمۇ 1980 - يىلىدىكى 50 تۇياقتىن ھازىر 324 تۇياققا يەتتى، ئائىلە بويىچە چارۋىچىلىقتىن 11 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ يىل 5 - ئايدا، ئارا شەرەپلىك ھالدا ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار بىرلەشمىسى ۋەكىللەر يىغىنىغا قاتنىشىپ، ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ ھەيئەت ئەزالىقىغا سايلاندى، ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى ئاراغا «يېڭى ئۇزۇن سەپەر زەربىدارى» دەپ نام بەردى.

توختى موللا

ياش دىخان خەبەر جاپپار ياغاچچىلىق كارخانىسى قۇردى

رۇزى مەھەممەت مەتتوختى، توختى مەھەممەت نۇر مەھەممەتلەر خەۋەر قىلىدۇ: قارىقاش ناھىيىسىنىڭ تۇخۇلا يېزا بازاربويى كەنتىدىكى خەبەر جاپپار ناھىيە بازىرىدا ياغاچچىلىق كارخانىسى قۇرۇپ، خەلقنى ئۆي جاھازلىرى بىلەن تەمىنلىمەكتە.

ئۇ، بۇ كارخانىنى قۇرۇشتا ئالدى بىلەن خەنزۇ ئۇستا تەكلىپ قىلىپ، قېتىقىنىپ تېخنىكا ئۆگەندى. ئۇ كارخانا قۇرغان 1982 - يىلدىن بۇ يىل 7-ئايغىچە ئىستېمالچىلارنىڭ تەلىۋى بويىچە، يېڭى پوسۇندىكى چوڭ ئىشكاپ، يېزىق جوزىسى، كىتاب جازىسى، دىۋان قاتارلىق ئۆي جاھازلىرىنى ياساپ، ئىستېمالچىلارنىڭ تەلىۋىنى قاندۇردى ھەمدە 14 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. ھازىر بۇ كارخانىدا 14 ئۇستا ۋە 11 شاگىرت ئىشلىمەكتە.

كېرىمجان ئۆز پۇلى بىلەن 5 سېمونت كۆۋرۈك ياسىدى

ئاتۇش ناھىيىسىنىڭ ئازاق يېزا تۆۋەن ئىشتاچى كەنتىدىكى ئالدىن بېيىغان دىخان كېرىمجان مەھەممەت ئۆز پۇلى بىلەن بەش سېمونت كۆۋرۈك، 11 سېمونت تۇما ياساپ، ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

كېرىمجان ئەسلىدە يېزا قۇرۇلۇش دۈيىنىڭ تامچىسى ئىدى. ئۇ پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ئائىلە قوشۇمچە كەسىپنى يولغا قويۇپ، ئىقتىسادىي ئوبوروتىنى 175 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. ئۇ، ئۆتكەن يىل قىشتا سەككىز تونتا كۆمۈر ئەكىلىپ، ئايشەم ئاللا بەردى، ئەنۋەر قاتارلىق 21 قىيىنچىلىقى بار ئائىلىگە ھەقسىز تارقىتىپ بەردى. ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ يىل 11- ئايغىچە ئۇنىڭ باشقىلارغا ياردەم قىلغان پۇلى 5170 يۈەنگە يەتتى.

كېرىمجان ئۆزى بېيىغاندا كەنتى ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشنى كۆڭلىگە پۈكتى. ئۇ، بۇ يىل 3750 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، كەنت ئىچىدىكى ئۈچ يولغا بەش سېمونت كۆۋرۈك، 11 سېمونت تۇما ياساپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. كېرىمجان يەنە كەنت ئىچىدىكى ئىككى كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يولغا شېغىل ياتقۇزۇش تەييارلىقىنى كۆرۈپ قويدى. بۇنىڭدىن ئامما ئىنتايىن رازى بولدى.

ئېلى ھاجى راخمان

تۆھپىكارلار سېپىدە

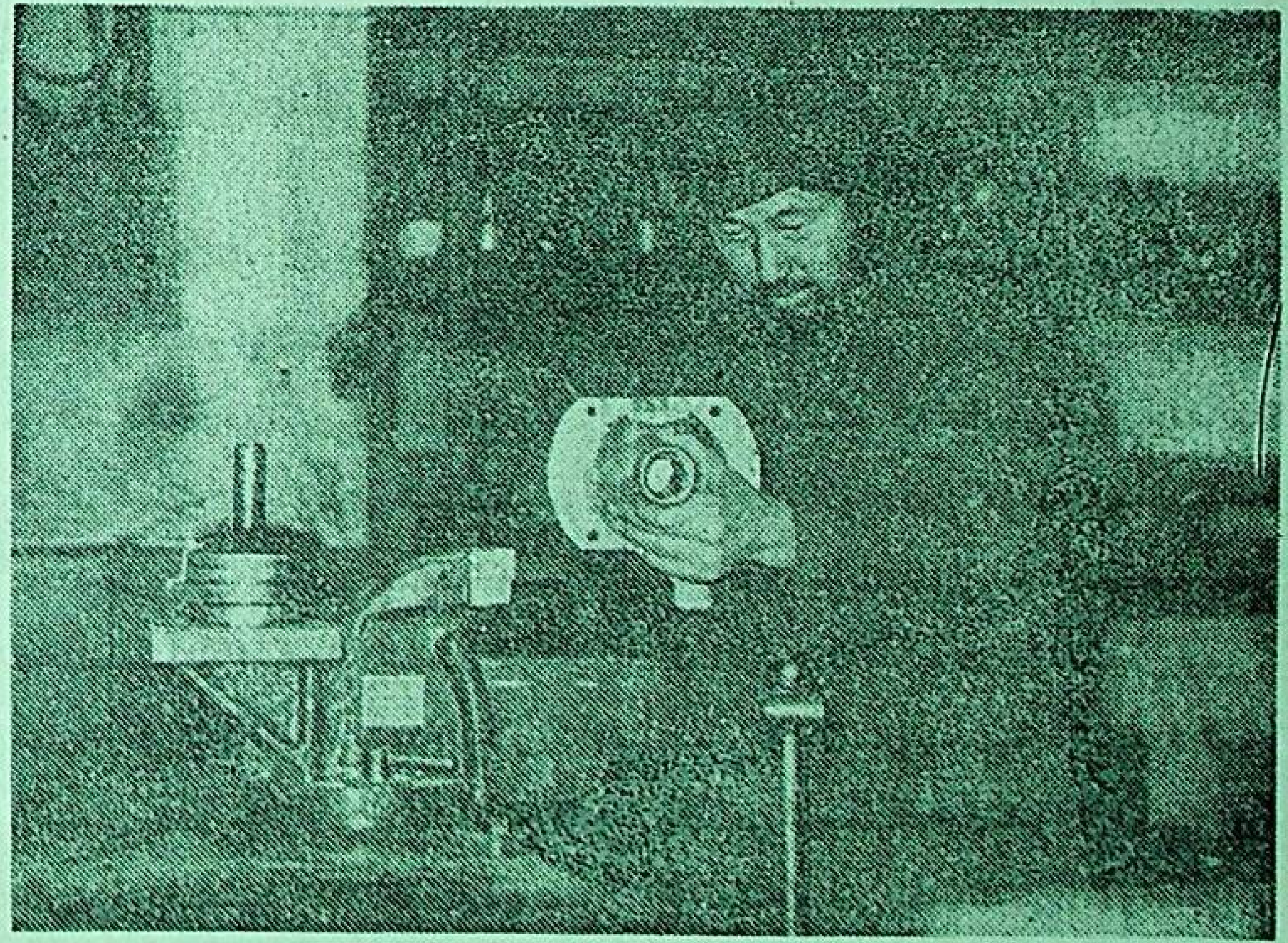

شىنجاڭ رەڭلىك مېتال شىركىتى ئاليۇمىن زاۋۇتى پىششىقلاپ ئىشلەش سېخىنىڭ سېلىسارى تۇنىياز ئەسەت خىزمەتكە قاتناشقان 15 يىلدىن بۇيان، كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، ۋەزىپىنى يىلمۇ - يىل ئاشۇرۇپ ئورۇنلاپ، سېخ ۋە زاۋۇت بويىچە ئون نەچچە قېتىم ئىشلەپچىقىرىش ئىلغارى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: ئۇ، ئاليۇمىن سىم تارتىشتا ئىشلىتىلىدىغان قېلىپ ياسىماقتا.

جېلىل مۇھەممەت فوتوسى

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

تېرىم يېزىلىق خەلق دوختۇرخانىسى

باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بىمارلار ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلماقتا

يوپۇرغا ناھىيىسىدىكى تېرىم يېزىلىق خەلق دوختۇرخانىسى تۈرلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلاپ، بىمارلار ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلماقتا.

بۇ دوختۇرخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى تەدبىرلەرنى قوللاندى: 1) دوختۇرخانا رەھبەرلىكى ئالدى بىلەن ھەپتىدە ئۈچ سائەت سىياسىي ئۆگىنىشنى تۈزۈملەشتۈرۈپ، دوختۇر، سېستىرالارغا كوممۇنىستىك غايە، ئەخلاق - پەزىلەت تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلاردا مەدەنىيەتلىك، ئەدەپلىك خىزمەت قىلىش، بىمارلارنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇشتەك ياخشى ئىستىلنى يېتىلدۈردى. 2) دوختۇر - سېستىرالارنى قەرەللىك ھالدا كەسپىي ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇش، كەسپىتە ئاجىزلارنى قىسقا مۇددەتلىك كۇرسلارغا ئەۋەتىپ تەربىيىلەش، پېشقەدەم دوختۇرلارغا شاگىرتلىققا بېرىش قاتارلىق يوللار بىلەن ئۇلارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. 3) خىزمەت مەسئۇلىيىتىنى ھەر بىر كىشىگىچە ئەمەللەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش - جازالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، كۆپ ئىشلىگەنلەر كۆپ ئېلىش، ئىشلىمىگەنلەر چىشلىمەسلىك پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇردى. 4) بار ئىمكانىيەتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، قوساقنى ئوپېراتسىيە قىلىپ بالا ئېلىش، دوۋسۇندىكى تاشنى ئوپېراتسىيە قىلىش قاتارلىق خېلى مۇرەككەپ ئوپېراتسىيەلەرنىمۇ ئۆزلىرى ئىشلىدى، يېتىپ داۋالىنىۋاتقانلارنىڭ تۇرمۇشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلدى. 5) داۋالاش كىرىم-چىقىم ۋەزىپىسىنى ھەرقايسى بۆلۈم، شەخسلەرگىچە ئەمەللەشتۈرۈپ، نامۇۋاپىق چىقىملارنى ئازايتتى.

بۇ بىر قاتار تەدبىر قوللىنىلغاندىن كېيىن، دوختۇرخانىنىڭ خىزمەتلىرى يۈرۈشۈپ كەتتى. 11 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بۇ دوختۇرخانىنىڭ داۋالاش كىرىمى 13 مىڭ 700 يۈەنگە يەتتى.

سادىر سابىر

كېسەللەرنىڭ غېمىنى يېيىش

سۈرەتلىك خەۋەر

پىچان ناھىيىسىدىكى لۈكچۈن بازارلىق خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى كېرەم ئابدىراخمان ھەممە ۋاقىت كېسەللەرنىڭ دەردىگە دەۋا، رەنجىگە شىپا بولۇپ، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىگە قۇلاق سېلىپ، ئامىمىنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

بۇ يىل يازلۇكچۈندە ھاۋا قاتتىق ئىسسىپ كېتىپ، كېسەللەر ياتاققا توك شامالدۇرغۇچ ئورنىتىپ بېرىش تەلىپىنى قويغاندا، ئۇ دەرھال 15 توك شامالدۇرغۇچ ئەكىلىپ، ئورنىتىپ بەردى؛ كېسەللەر سۇ قىيىنچىلىقىنى ئوتتۇرىغا قويغاندا، كېسەللەرنىڭ تۇرمۇشىغا بىۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك بۇ ئىشقىمۇ جىددىي قاراپ، دوختۇرخانا قوراسىغا قۇدۇق كولاتقۇزۇپ بەردى.

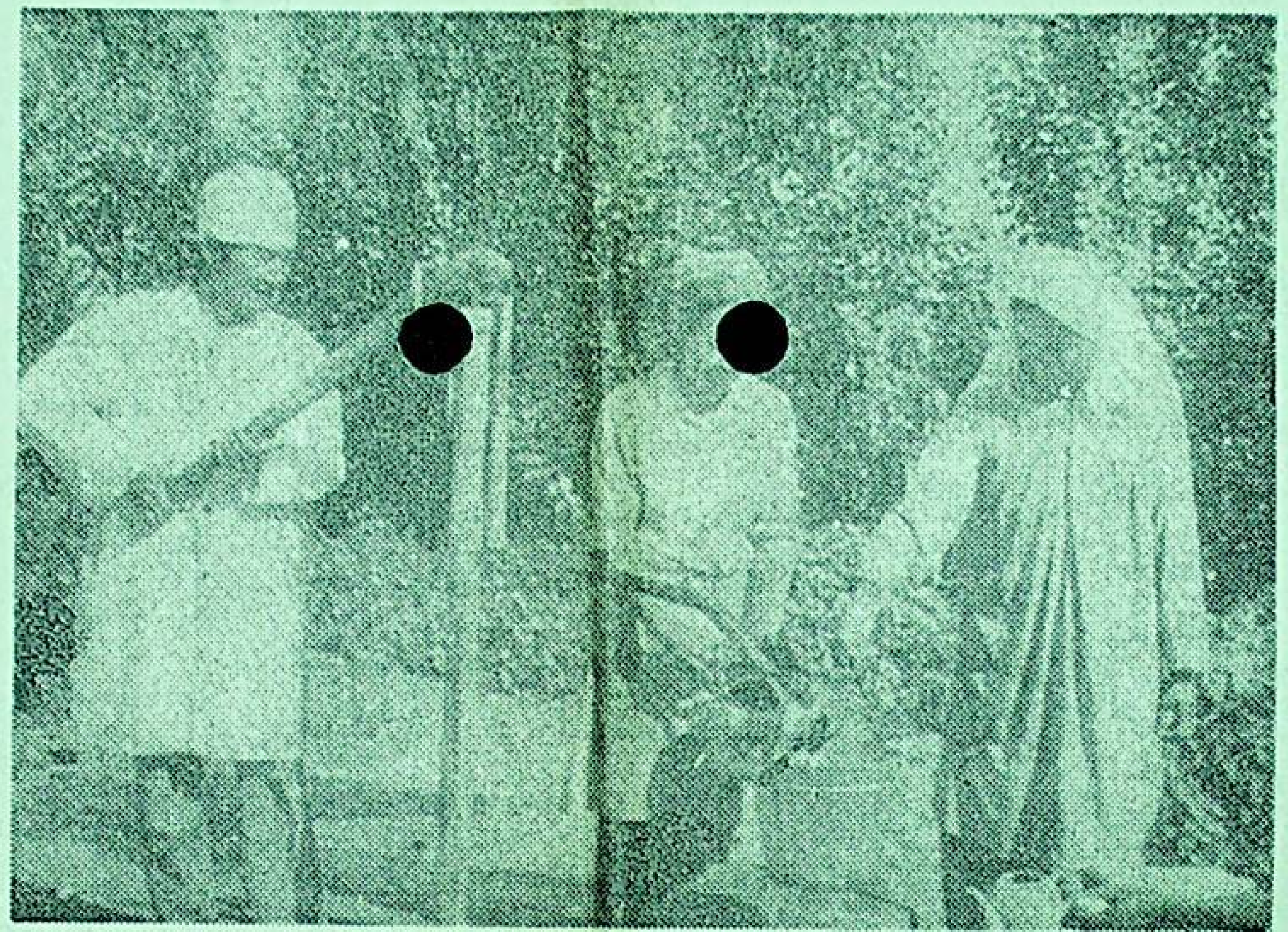

سۈرەتتە: ئۇ، بوش ۋاقىتلىرىدا سۇ ئالغۇچىلارغا ياردەملەشمەكتە.
سېيتنىياز سايىم خەۋىرى ۋە فوتوسى

ياۋاغ خەلقىنىڭ ئارزۇسى ئەمەلگە ئاشتى

يېڭىسار ناھىيىسىدىكى ئوچار يېزىسىنىڭ ياۋاغ كەنتى ناھىيە [illegible]رىدىن 17 كىلومېتىر، يېزا مەركىزىدىن 5 كىلومېتىر يىراقلىققا جايلاشقان. بۇ كەنتتىكى دېھقانلار ئۇزۇندىن بۇيان بۇ كەنتتە بىر دوختۇرخانىنىڭ بولۇشىنى بەكمۇ ئارزۇ قىلغانىدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە كەنت پارتىيە ياچېيكىسى دېھقانلارنىڭ بۇ ئارزۇسىغا ئاساسەن، ئۇلارنىڭ كېسەل كۆرسىتىش ۋە داۋالىنىش جەھەتتىكى قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بېرىش ئۈچۈن، 47 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، بۇ [illegible]نتتە بىر دوختۇرخانا سالدى. بۇ دوختۇرخانىدا ئۈچ ئېغىز كېسەل كۆرۈش ئۆيى، 18 ئېغىز بالنىتسا، بىر ئاشخانا بولۇپ، دوختۇرخانا 11- ئايدىن ئېتىۋارەن رەسمىي ئېچىلدى. ئارزۇسى ئەمەلگە ئاشقان ياۋاغ كەنتىدىكى دېھقانلار خۇشاللىق بىلەن بۇ دوختۇرخانىدا داۋالىنىشقا باشلىدى، ئىككى ھەپتە ۋاقىت ئىچىدىلا بۇ دوختۇرخانىغا كۆرۈنگەنلەر 250 تىن ئاشتى.

قادىر نىياز

قۇمۇل شەھىرىدە 19 ئورۇنغا «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى

يېقىندا قۇمۇل شەھىرىدە داغدۇغى... «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دەپ نام

ھەمكارلىشىپ داۋالاش تۈزۈمىدىن ئامما رازى بولدى

پەيزىۋات ناھىيىسىدىكى قىزىلسۇ يېزىلىق خەلق دوختۇرخانىسى ھەمكارلىشىپ داۋالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، دېھقانلارنىڭ داۋالىنىشىغا ئاسانلىق يارىتىپ بەردى.

بۇ دوختۇرخانا بۇ يىل 14 مىڭ ئادەم-قېتىم كېسەل كۆرۈپ، 31 كەنتتىن 31 يېزا دوختۇرى، 12 تۇغۇت ئانىسىنى تېببىي تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەپ، پۈتۈن يېزىنىڭ داۋالاش شەرت - شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىغا تېگىشلىك ھەسسە قوشتى.

ئەركىن ئەبەيدۇللا
ئەركىن قاسىم

چۆچەك شەھەر بولۇپ قۇرۇلغاندىن بۇيان، شەھەر قۇرۇلۇشى تېز ئېلىپ بېرىلدى. سۈرەتتە: يېڭى سېلىنغان، كۆلىمى بىر قەدەر چوڭ بول...

سەنئەت بېغىدىكى ياش ئىجاتكار

سىز شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئېكرانغا ئېلىپ تارقاتقان «سەھرالىق كۈيئوغۇل» نى كۆرگەنمىدىڭىز؟ بۇ تۆت كۆرۈنۈشلۈك درامىنى يوپۇرغا ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكىنىڭ ياش ئىجادىيەتچىسى سايىت سادىق يازغان.

سايىت سادىق يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شېئىر، ھېكايە يېزىشتىن سەھنە ئەسەرلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئۆتتى. ئۇ 1982 - يىلىدىن ھازىرغىچە «دادىسى كەلگەندە»، «تۆھمەت قۇربانى»، «سەھرالىق كۈيئوغۇل»، «بەرىكەت» قاتارلىق سەھنە ئەسەرلىرىنى يېزىپ چىقتى. ئۇنىڭ شائىر تېيىپجان ئېلىيوپنىڭ «تۆھمەت قۇربانى» دېگەن داستانىغا ئاساسەن ئۆزگەرتىپ يېزىپ چىققان شۇ ناملىق سەھنە ئەسىرى بىلەن ھازىرقى زامان يېزا تۇرمۇشىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان «سەھرالىق كۈيئوغۇل» دېگەن سەھنە ئەسىرى قەشقەر، خوتەن قاتارلىق جايلاردا 190 مەيداندىن ئارتۇق ئوينىلىپ، تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سايىت سادىق سەھنە ئەسەرلىرى ئىجادىيىتى بىلەن شۇغۇللانغان بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن سەنئەت كۆرەكلىرىدە ئۈچ قېتىم مۇنەۋۋەر ئىجادىيەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى، ئۇ يازغان ئون نەچچە نومۇر ئايرىم - ئايرىم ھالدا مۇكاپاتلاندى. سايىت سادىق 1985-يىل 5 - ئايدا قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ كەسپىي سەنئەت ئۆمەكلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 30 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلگەن تاللانغان نومۇرلار كۆرىكىدە 1 - دەرىجىلىك ئىجادىيەت مۇكاپاتىغا ئېرىشىپلا قالماي، ئۇ يازغان كومېدىيە «بەرىكەت» ۋىلايەتكە ۋاكالىتەن، ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن كەسپىي سەنئەت ئۆمەكلىرىنىڭ تاللانغان نومۇرلار كۆرىكىگە قاتناشتۇرۇلدى.

سايىت سادىقنىڭ ئىجادىيەت يولىدىكى جاپالىق ئەمگىكى دەسلەپكى قەدەمدە شىرىن مېۋە بېرىشكە باشلىدى. ئۇ ئۆتكەن يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولدى.

سايىت سادىق ھازىر «بىر پارچە خەۋەر» دېگەن تېمىدىكى تېلېۋىزىيە تىياتىرى ئۈستىدە ئىشلىمەكتە.

تۇرغۇن توختى
ئوبۇل مەخمۇت

ئاتۇش ناھىيىسىدە ئىشتىن سىرتقى سەنئەت ھەۋەسكارلىرىنىڭ ئەلنەغمە كۆرىكى ئۆتكۈزۈلدى

ئاتۇش ناھىيىلىك مەدەنىيەت يۇرتىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇشى بىلەن يېقىندا ئىشتىن سىرتقى سەنئەت ھەۋەسكارلىرىنىڭ ئەلنەغمە كۆرىكى ئۆتكۈزۈلدى.

كۆرەككە ناھىيىگە قاراشلىق ھەرقايسى يېزا ۋە كەنتلەردىكى سەنئەت ھەۋەسكارلىرىدىن 33 كىشى قاتناشتى. ئۇلار كۆرەكتە پارتىيىنى، سوتسىيالىزمنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى مەدھىيىلەيدىغان يېزا ۋە چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى زور ئۆزگىرىشلەرنى كۈيلەيدىغان ناخشا، مۇزىكا، كومېدىيىلەردىن 81 نومۇر ئويۇن كۆرسەتتى.

كۆرەك ئاخىرلاشقاندا، ئەستايىدىل

مۇنى ساغلام، دەۋر روھى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن 34 نومۇر ياخشى نومۇر بولۇپ تاللاندى، 11 كىشى ياخشى ئورۇنلىغۇچى بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى، ئۇنىڭدىن باشقا، كۆرەككە قاتناشقان باشقا سەنئەت ھەۋەسكارلىرىمۇ رىغبەتلەندۈرۈش مۇكاپاتىغا ئالدى.

ئەركىن ئابدۇقادىر

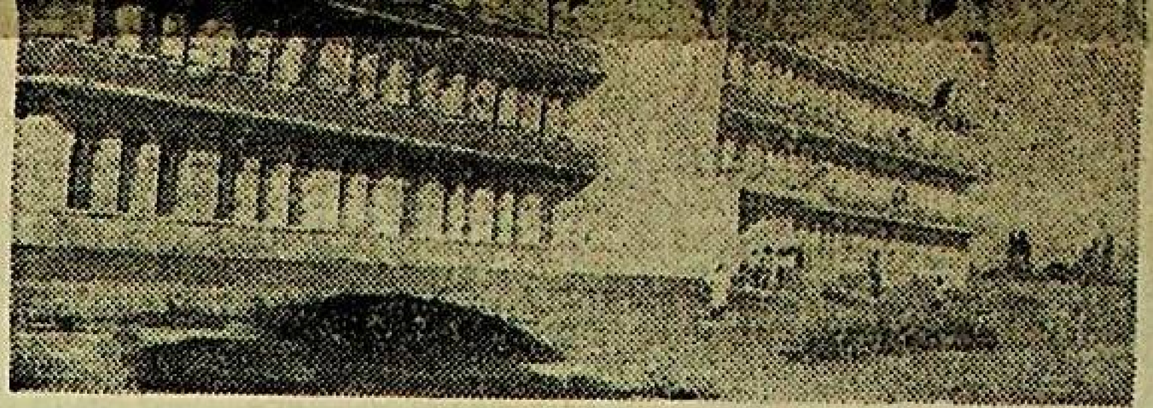

بىر قەدەر چوڭ بولغان 1-خەلق دوختۇرخانىسى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ھەيرەت ئوسمان فوتوسى

يېقىندا قومۇل شەھىرىدە داغدۇغىلىق يىغىن ئېچىلىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەريانىدا مەيدانغا كەلگەن ئىلغار ئورۇنلاردىن 10 ئورۇنغا «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى.

«مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دەپ نام ئالغان ئورۇنلار باشتىن-ئاخىر ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتتى. ئۇلار ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىسلاھات ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش ۋەزىپىلىرىنى بەلگىلەپ، بۇ خىزمەتنى قاتلاممۇ قاتلام ئورۇنلاشتۇرغان، خىزمەتلەرنى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ يەكۈنلىگەن، بۇ ئارقىلىق شۇ ئورۇندىكى ئىسلاھات خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرگەن.

ئابدىكېرىم راخمان

كۆرەك ئاخىرلاشقاندا، ئەستايىدىل سېلىشتۇرۇپ باھالاش ئارقىلىق، مەز-

مارالۋېشىدا مەدەنى يادىكارلىقلارنى قېزىشقا ئەھمىيەت بېرىلمەكتە

مارالۋېشى ناھىيىلىك مەدەنىيەت يۇرتى ئۇيۇشتۇرغان ئاسارە-ئەتىقىلەرنى قېزىش-تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى يېقىندىن بۇيان ناھىيە بازىرىدىن 45 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى توققۇز ساراي (تاگۇاڭچېڭ) خارابىلىقىغا بېرىپ، ئەيىنى زاماندا دېخانلار ئىشلەتكەن خام، پالاز قاتارلىق يادىكارلىقلارنى قېزىپ چىقتى. ئۇلار يەنە بۇ خارابىلىققا يېقىن تىم شەھىرى دىگەن جايدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، دېخانلار تېپىۋالغان بىر قىسىم نەرسىلەرنى يىغىۋالدى. ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى توققۇز ساراي خارابىلىقىدىن 30 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى لەلى تاغ دىگەن جايغا بېرىپ، ھازىرغا قەدەر ھېچكىم كىرىشكە پېتىنالمىغان، كىشىلەر ئاغزىدا قورقۇنچلۇق رىۋايەتلەرگە ئايلانغان، ئېگىزلىكى 5 مېتىر كېلىدىغان ئۆڭكۈرنى تەكشۈردى.

ئەنۋەر تۇرسۇن

تارقىتىش خىزمىتىدىكى مۇنەۋۋەر ياش

ئۆز مۇخبىرىمىز غوجاش مەھەممەت

غۇلجا شەھىرى بويىچە گېزىت-ژورنال تارقىتىش خىزمىتىدە 1-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن رەيھانگۈل كېرىم تاشكۆۋرۈك يېزا تاشكۆۋرۈك كەنت باشلانغۇچ مەكتىۋىنىڭ ياش ئوقۇتقۇچىسى.

تاشكۆۋرۈك كەنت باشلانغۇچ مەكتىۋىدە 220 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى، 15 نەپەر ئوقۇتقۇچى، ئىشچى-خىزمەتچى بولۇپ، مەكتەپنىڭ مەخسۇس ئوقۇتۇش بىناسى بولمىغانلىقتىن، ئوقۇغۇچىلار ئۈچ ئورۇنغا بۆلۈنۈپ ئوقۇيتتى. رەيھانگۈل ئوقۇش-ئوقۇتۇش شارائىتى ناچار بولغان بۇ مەكتەپكە خىزمەتكە كەلگەن تۆت يىلدىن بۇيان ھەپتىسىگە 19 سائەت خەنزۇچە دەرس ئۆتكەندىن باشقا، مەكتەپنىڭ پىشۋونېرلار خىزمىتىنى، تازىلىق خىزمىتىنى ئۆز ئۈستىگە ئېلىپ ئىشلەش بىلەن بىللە، بۇ مەكتەپتە گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ئىشلەپ كەلمەكتە.

رەيھانگۈل كېرىم گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش-تارقىتىش خىزمىتىنى ئىشلەشتە، ئالدى بىلەن، تەشۋىقات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى، بىر تەرەپتىن سىنىپ تەربىيىچىلىرى ئارقىلىق مۇشتەرى توپلاشنى چىڭ تۇتسا، يەنە بىر تەرەپتىن دەم ئېلىش ئارىلىقىدىن، گىمناستىكا ۋاقتىدىن، پىشۋونېرلارنىڭ ئۆگىنىش ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، «ئۆسمۈرلەر گېزىتى»، «تارىم غۇنچىلىرى» قاتارلىق گېزىت-ژورناللارنىڭ خاراكتېرى ۋە مەزمۇنلىرىنى، بۇلاردىن پايدىلانغاندا، ئەتراپلىق بىلىم ئالغىلى، ئورغۇزلىغان قىزىقارلىق نەرسىلەرنى ئۆگىنىۋالغىلى، بىلىم دائىرىسىنى ئۆزلۈكسىز كېڭەيتكىلى بولىدىغانلىقىنى ياش-ئۆسمۈرلەرگە زېرىكمەي چۈشەندۈردى. گېزىت-ژورناللارنىڭ ئىسمىنى، ئۇلارنىڭ چىقىش ۋاقتىنى، ئايلىق، پەسىللىك، يېرىم يىللىق ۋە يىللىق باھاسىنى چوڭ ھەرپ بىلەن يېزىپ چاپلاپ، ئوقۇتقۇچى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە ئۆزلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى، مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ۋە نىمىگە قىزىقىدىغانلىقىغا قاراپ تاللاپ مۇشتەرى بولۇشنى تەشەببۇس قىلدى.

تەتىل ۋاقىتلىرىدا ئوقۇتقۇچى، ئىشچى-خىزمەتچى، ئوقۇغۇچىلارنى گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى بولۇپ، ۋاقتىدا گېزىت-ژورناللاردىن پايدىلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، سەككىز سىنىپتىن بىردىن ئوقۇغۇچى تاللاپ، تارقىتىش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، بۇ گۇرۇپپىغا ئۆزى مەسئۇل بولدى. بۇ گۇرۇپپا ھەر 10 كۈندە بىرقېتىم گېزىت-ژورناللارنى ئائىلىلەرگە ئاپىرىپ تارقىتىش بىلەن بىللە، مۇشتەرى قوبۇل قىلىش ئىشىنىمۇ بېجىرىپ كەلدى.

رەيھانگۈل كېرىم مۇشتەرى توپلاش ۋە تارقىتىش خىزمىتىنى مۇھىم خىزمەت سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ ئىشلىگەنلىكتىن، بۇ يىل بۇ مەكتەپ مۇشتەرى بولغان گېزىت-ژورنال 1000 نۇسخىدىن ئېشىپ، ھەربىر كىشىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن تۆت نۇسخىدىن توغرا كەلدى، بۇ، ئۆتكەن يىل بىلەن سېلىشتۇرغاندا بىر ھەسسە كۆپ.

تارقىتىش خىزمىتىدە شەھەر بويىچە ئۈلگە بولغان رەيھانگۈل 11-ئايكىرىشى بىلەن كېلەر يىللىق گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئىشلەشكە كىرىشىپ كەتتى.

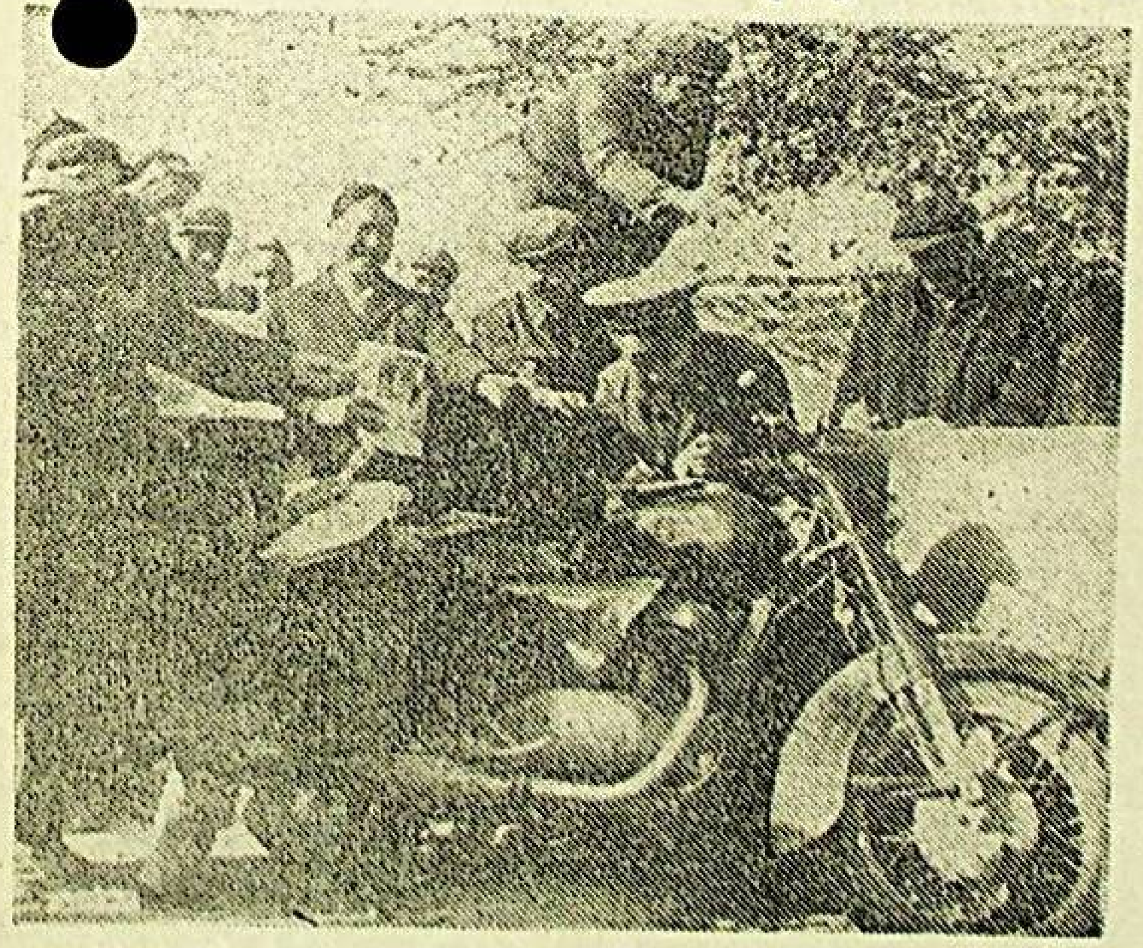

پەچان ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىدىكى بىر قىسىم خادىملار ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، ئاممىغا كېلەر يىللىق گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى بولۇش توغرىسىدا تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى بولۇش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ناھىيىدە گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى بولغانلار ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئۈچ پىرسەنت ئاشتى.

سۈرەتتە: پوچتا خادىمى گېزىت-ژورناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلماقتا.

سېيىتنىياز سايىم فوتوسى.

توپلۇق يېزىلىق پارتكوم پەن-تېخنىكا خادىملىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە

يېڭىسار ناھىيىسىدىكى توپلۇق يېزىلىق پارتكوم ئىلىم-پەن ئۆگىنىشكە زوقى بار 68 نەپەر ياشنى تەشكىللەپ، دېخانچىلىق، ئورمانچىلىق، توكچىلىق سىنىپلىرى ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەر مەدەنىيەت تولۇقلاش سىنىپى ئاچتى. بۇ سىنىپلارغا دەرس ئۆتۈشكە مەخسۇس 11 نەپەر ئوقۇتقۇچى ئاجراتتى. ئۇلار زىيالى ياشلارغا نەزەرىيە ئۆگىتىپلا قالماي، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىتىشنى ئاساس قىلماقتا.

بۇ زىيالى ياشلار تەربىيىلىنىپ چىققاندىن كېيىن، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا تايانچ كۈچلەردىن بولۇپ قالغۇسى.

ئابدۇللا ئابدۇرشىت

(ئۆز مۇخبىرىمىز)

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە تەزكىرە خادىملىرىنىڭ ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىلدى

ئاقسۇ ۋىلايەتلىك تەزكىرە كومىتېتى يېقىندا ۋىلايەتكە بىۋاستە قاراشلىق ئورۇنلار ۋە يېزا ئىگىلىك 1-شىتابقا قاراشلىق تۇەن-مەيدانلاردىكى تەزكىرە خىزمىتى ئىشلەۋاتقان كادىرلار، ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر)لىك تەزكىرە ئىشخانىسىدىكى خادىملاردىن 90 نەچچە كىشىنى قاتناشتۇرۇپ، ۋىلايەت بويىچە ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى.

بۇ كۇرستا ۋىلايەتلىك تەزكىرە كومىتېتىدىكى مەسئۇل يولداشلار تەزكىرە يېزىشنىڭ ئەھمىيىتى، رولى ۋە سوتسىيالىستىك يېڭىچە تەزكىرە يېزىش ئۇسۇلى ھەققىدە كۇرسانتلارغا دەرس ئۆتتى. كۇرسانتلار كۇرس جەريانىدا دەرس ئاڭلاش، كىتاب كۆرۈش ۋە مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق تەزكىرە يېزىش خىزمىتىگە بولغان چۈشەنچىسىنى چوڭقۇرلاشتۇردى.

كۇرس ئاخىرىدا كۇرسانتلاردىن ئىمتىھان ئېلىندى.

ئەركىن سەمەت

مەدەنىيەت خەۋەرلىرى

ئەخمەت زەيدىن ھۆسنىخەت كەچكۇرسى ئاچتى

مايتاغ نېفىت ئىشچىلار كۇلۇبى تەشۋىقات بۆلۈمىدىكى ئەخمەت زەيدىن تەشكىلىنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا، يېقىندا ئۆز ئىختىيارى بىلەن ئىشتىن سىرتقى ھەقسىز ھۆسنىخەت ئۆگىنىش كەچكۇرسى ئاچتى.

ئەخمەت زەيدىن بۇ كۇرسقا ھەپتىدە تۆت سائەت دەرس ئۆتۈپ، كېلەر يىل 5-ئايغىچە داۋاملاشتۇرماقچى.

ھازىر بۇ كۇرستا 20 دىن ئارتۇق كىشى ئوقۇماقتا.

ئەزىز ھەسەن

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئويغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى

لى پېڭ پايتەخت ياشلىرىنىڭ «9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا سۆز قىلدى

ئۇلۇغ دەۋردىكى قۇرغۇچىلاردىن بولايلى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ، 8-دېكابىر خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن پايتەخت ياشلىرىنىڭ «9-دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا «ئۇلۇغ دەۋردىكى قۇرغۇچىلاردىن بولايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى. لى پېڭ ئۆز سۆزىدە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن نامىدىن، «9-دېكابىر» ھەرىكىتىگە قاتناشقان پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى پىشقەدەم يولداشلارغا ئالىي ئېھتىرام بىلدۈردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «9- دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ تارىخىي تەجرىبىلىرى شۇنى چۈشەندۈرۈپ بەردىكى، ياشلار ھەرىكىتى دەۋر ئېقىمىغا ماسلىشىپ، خەلقنىڭ ئارزۇسىغا ئۇيغۇنلىشىپ، كومپارتىيە رەھبەرلىكىدە تەشكىللىنىپ، ئىنتىزاملىق كۈچ بولۇپ شەكىللىنىپ، خەلق ئاممىسى بىلەن بىردەك ئىتتىپاقلاشقاندىلا، ئاندىن تارىخ تەرەققىياتى ئۈچۈن تۆھپە قوشالايدۇ. لى پېڭ «9-دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ ئۇلۇغ ئەھمىيىتىگە يۇقىرى باھا بېرىپ مۇنداق دېدى: جاھانگىرلار جۇڭگو خەلقى ئۈستىدىن زورلۇق-زومبۇلۇق قىلىدىغان دەۋر ئاللىقاچان كەلمەسكە كەتتى، جۇڭخۇا مىللىتى دۇنيادىكى مىللەتلەر قاتارىدا قەد كۆتەردى. ھازىر ئالدىمىزدا تۇرغان مەركىزىي ۋەزىپە ۋەتىنىمىزنى گۈللەندۈرۈش. يەنى ۋەتىنىمىزنى گۈللەنگەن، باي، قۇدرەتلىك ھەم يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەتكە ئىگە، ھەم يۈكسەك مەنىۋى مەدەنىيەتكە ئىگە قۇدرەتلىك سوتسىيالىستىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت. بۇ نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، جەمئىيەتنىڭ تىنچ - ئىتتىپاق بولۇشىنى قوغداپ، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى زور كۈچ بىلەن

يېزا ئىسلاھاتى كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى، شەھەر ئىسلاھاتىدىمۇ مۇھىم قەدەم تاشلاندى. پەن-تېخنىكا ۋە مائارىپتىمۇ ئىسلاھات باشلاندى. دەرۋەقە، شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، بىر مىليارت نوپۇسقا ئىگە چوڭ دۆلەتتە ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت تەرەققىياتى يەنىلا ئىنتايىن تەكشىسىز بولىدۇ، ئومۇمىي يۈزلۈك چوڭقۇر ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشتا يورۇقلۇقلا بولۇپ، قاراڭغۇلۇق بولماسلىقى، نەتىجىلا بولۇپ، كەمچىلىك بولماسلىقى، مەسىلە ۋە قىيىنچىلىق كۆرۈلمەسلىكى مۇمكىن ئەمەس، بەلكى بەزى سەۋەنلىكلەرمۇ يۈز بېرىشى مۇمكىن. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ بۇنىڭغا تۇتقان پوزىتسىيىسى قەتئىي، تەۋرەنمەي، ئېھتىياتچانلىق بىلەن ئىش كۆرۈپ، مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا سېزىپ، ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھاتىمىزنى ساغلام يول بىلەن ئالغا ئىلگىرىلىتىشتىن ئىبارەت. شۇنىمۇ كۆرسىتىپ ئۆتۈش كېرەككى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشتىكى مەقسىتىمىز جۇڭگونىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان سوتسىيالىزم قۇرۇش يېڭى يولىنى تېپىپ چىقىشتىن ئىبارەت. بىز، بىر تەرەپتىن، ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىلارنىڭ سوتسىيالىزم قۇرۇش ئاكتىپلىقى ۋە ئىجادچانلىقىنى ئىشقا سېلىپ، يەنە بىر تەرەپتىن، چەتئەللەرنىڭ ئىلغار تېخنىكا ۋە بەزى ئىلغار باشقۇرۇش ئۇسۇللىرىنى كىرگۈزۈپ، تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش سۈرئىتىنى تېزلىتىش ۋە ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش ئىقتىدارىمىزنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، سىرتقا ئىشىكنى ئېچىۋېتىش، ئىچكى جەھەتتە ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇش سىياسىتىنى قوللىنىۋاتىمىز. بىز سوتسىيالىستىك دۆلەت، بىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئىگىلىكىمىز ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكى ئاساسىدىكى ئىگىلىك. دۇنيادىكى ئىجتىمائىيلاشقان ئىرىك ئىشلەپچىقىرىش ۋە تاۋار ئىگىلىكى جەھەتتە

ۋەتىنىمىزنى قىزغىن سۆيىدۇ، كوممۇنىستىك پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىنى ھىمايە قىلىدۇ، ماركسىزم- لېنىنىزمنى ئۆگىنىشنى خالايدۇ، ئىسلاھاتنى ھىمايە قىلىدۇ ۋە قوللايدۇ. زامانىمىز ياشلىرى ئىددىيىدە سەزگۈر، ئۇلارنىڭ بىلىمگە ئىنتىلىشى كۈچلۈك، پەن، مەدەنىيەت بىلىملىرى بىر قەدەر مول، بۇ ئىنتايىن قىممەتلىك. لېكىن ياش ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزلىرى ساقلىنالمايدىغان بەزى ئاجىزلىقلىرىمۇ بار. ئوبيېكتىپ[illegible] ئاساسلىقى، ئەمەل[illegible]يەتتىن ئايرىلىپ قېلىش، ئەمەلىيەت داۋامىدا چېنىقىشى كەمچىل بولۇشتىن ئىبارەت. كىتاۋىي بىلىمگىلا ئىگە بولۇپ، ئەمەلىيەتكە سەل قارىغاندا، ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى ھەرقانداق مۇرەككەپ ئەمەلىي مەسىلىنى توغرا تونۇغىلى ۋە توغرا ھەل قىلغىلى بولمايدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: ياش ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھازىرقى ئاساسىي ۋەزىپىسى ئۆگىنىش دېگەنلىكىمىز ھەرگىزمۇ ئۇلاردىن دۆلەتنىڭ چوڭ ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلمەي، باش چۆكۈرۈپ كىتاب ئوقۇشنىلا تەلەپ قىلغانلىق ئەمەس. دەل ئۇنىڭ ئەكسىچە، پارتىيە [illegible]ۆكۈمەت تۈر[illegible] پۇرسەتلەرنى يارىتىپ، ياش ئوقۇغۇچىلارنى ئۆگىنىش مەزگىلىدىلا ئىجتىمائىي ئەمەلىي تۇرمۇشنى كەڭ دائىرىدە چۈشىنىش ۋە ئۇنىڭغا قاتنىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ ھەمدە ئۇلارنىڭ ھازىرقى قۇرۇلۇش، ئىسلاھات ۋە باشقا خىزمەتلەر ئۈستىدە، پارتىيە ئىستىلى ۋە ئىجتىمائىي كەيپىياتتا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر ئۈستىدە پىكىر، تەنقىد ۋە تەكلىپلەرنى بېرىشىنى قارشى ئالىدۇ، بولۇپمۇ ئۆزلىرى ئەڭ كۆپ ئۇچرىشىپ تۇرىدىغان، ئۆزلىرى بىلەن ئەڭ زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان مائارىپ ئىسلاھاتىنى پائال قوللىشى ۋە ئۇنىڭغا پائال قاتنىشىشىنى تېخىمۇ ئۈمىد قىلىدۇ.

لى پېڭ ئاخىرىدا مۇنداق دېدى:

«9 - دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن بېيجىڭ داشۆنىڭ بارلىق ئوقۇغۇچىلىرى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا خەت يازدى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ، 7- دېكابىر تېلېگراممىسى. بېيجىڭ داشۆ بۈگۈن ئۆتكۈزگەن «9-دېكابىر» ھەرىكىتىنىڭ 50 يىللىقى، «21-يانۋار» ھەرىكىتىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا بېيجىڭ داشۆ ئوقۇغۇچىلار ۋەكىلى بېيجىڭ داشۆ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا يازغان بىر پارچە خېتىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

بېيجىڭ داشۆ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ خېتىدە ئەجداتلارنىڭ مىللەتنىڭ مۇستەقىللىقى، خەلقنىڭ ئازادلىقى ئۈچۈن قوشقان تۆھپىلىرى ئەسلەپ ئۆتۈلگەندىن كېيىن، مۇنداق دېيىلگەن: دۆلىتىمىزنى يۈكسەك مەدەنىيەتكە، يۈكسەك دېموكراتىيىگە ئىگە، زامانىۋىلاشقان قۇدرەتلىك سوتسىيالىستىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش — زامانىمىز ياشلىرىنىڭ مۇقەددەس بۇرچى. دۇنيا كۆز تىكىپ تۇرۇۋاتقان ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مائارىپ قاتارلىق جەھەتلەردىكى تۈزۈلمە ئىسلاھاتى - زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ مۇقەررەر يولى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدىكى ئۇلۇغ ئىزلىنىش. ئۇ، ئېلىمىز خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئەتىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ، جۇڭگونىڭ تەرەققىيات يۆنىلىشىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. ئىسلاھاتنى پائال قوللاش ۋە ئۇنىڭغا پائال قاتنىشىش — زامانىمىزدىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەجبۇرىيىتى.

خەتتە مۇنداق دېيىلىدۇ: ئىسلاھات ئۇلۇغ تارىخىي ئىجادىيەت، چوڭقۇر ئىجتىمائىي ئۆزگىرىش بولۇپ، ئۇ، خەلقنىڭ بۈيۈك كۈچىنى مىسلىسىز دەرىجىدە جارى قىلدۇردى، ۋەتىنىمىز زېمىنىغا جۇشقۇن ھاياتىي كۈچ بېغىشلىدى. بىز قەتئىي ئىشىنىمىزكى، پارتىيە رەھبەرلىكى بولغانلىقى ئۈچۈن، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى ئارقىلىق، ئىسلاھات چوقۇم ئۈزلۈكسىز غەلىبىگە ئېرىشىدۇ.

ئارزۇ قىلىدىغان ياشلار ئىسلاھات ئۈچۈن ياخشى مۇھىت ۋە شارائىت يارىتىشقا تىرىشىشى، ئىسلاھات داۋامىدا يۈز بەرگەن قىيىنچىلىقلارنى ئاڭلىق تۈردە بىرلىكتە يېڭىشى لازىم. قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات تىنچ- ئىتتىپاق سىياسىي ۋەزىيەتنىڭ بولۇشىغا مۇھتاج، بىز ھەممەيلەن بۇخىل ۋەزىيەتنى ئاڭلىق قوغدىشىمىز لازىم. ئىسلاھات بىزگە گۈزەل ئىستىقبال ئېچىپ بەردى، غايە بىزنىڭ قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلىشىمىز ۋە تىرىشىپ ئەمگەك قىلىشىمىز ئارقىلىق ئىشقا ئاشىدۇ.

خەتتە مۇنداق دېيىلىدۇ: بىز تارىخىي مەجبۇرىيىتىمىزنى تېخىمۇ ياخشى ئۈستىمىزگە ئېلىش ئۈچۈن، ئىسلاھاتتا قىزغىنلىق بىلەن ئىلمىي پوزىتسىيىنى بىرلەشتۈرۈش لازىملىقىنى ھېس قىلدۇق. بۇنىڭ ئۈچۈن، پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەت ۋە ئورۇنلاشتۇرۇشلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئۆزلەشتۈرۈش، ئىجتىمائىي ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ، ئىسلاھات جەريانىنى ئومۇمىي يۈزلۈك بىلىش لازىم. ئۆگەنگەن بىلىملىرىمىزنى جۇڭگونىڭ ئەھۋالىنى تەتقىق قىلىشقا تىرىشىپ تەدبىقلاپ، ئىجتىمائىي تەرەققىيات جەريانىدا يۈز بەرگەن مەسىلىلەرنى تەتقىق قىلىپ، ئىسلاھاتنى بىلىم، ئەقىل - پاراسەت ۋە ئەمگىكىمىز بىلەن قوللىشىمىز، تەشۋىق قىلىشىمىز، ئالغا سۈرۈشىمىز لازىم. بىزنىڭ نۆۋەتتىكى ئاساسىي ۋەزىپىمىز ئۆگىنىش. بىز كىتاۋىي بىلىملەرنى قېتىرقىنىپ تەتقىق قىلىپ، ماركسىزمنى، پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ياخشى ئۆگىنىپلا قالماستىن، بەلكى جەمئىيەتتىن ئىبارەت چوڭ كىتابنى ياخشى ئوقۇپ، خەلق ئاممىسىنى ئۆزىمىزگە ئۇستاز تۇتۇپ، نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت داۋامىدا چېنىقىشىمىز، تەشكىللەش ئىقتىدارىمىز ۋە ئىجتىمائىي پائالىيەتچانلىقىمىزنى يېتىشتۈرۈپ، ئۆزىمىزنىڭ سۈپىتىنى ئومۇمىي يۈزلۈك ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. بىز ئۆزىمىزنى

بولۇشىنى قوغداپ، ئىجتىمائىي ئىشلەپ-
چىقىرىش كۈچلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، تېزتىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. بۇ، ھازىرقى دەۋرنىڭ ئېقىمى، خەلقنىڭ ئارزۇسى ۋە تەلىۋى. لى پېڭ ئېلىمىزدىكى ياش ئوقۇغۇچىلارنىڭ چوقۇم پۈتۈن مەملىكەت خەلقى بىلەن بىرلىكتە، ۋەتەننى گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت مەركىزىي ۋەزىپىنى چىڭ تۇتۇپ، ھازىر ئېلىمىزنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىپ ئوقۇشىنى، كېيىن ۋەتەننى گۈللەندۈرۈش يولىدا تىرىشىپ خىزمەت قىلىشىنى ئۈمىد قىلدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: نۆۋەتتە ئېلىمىزنىڭ ۋەزىيىتى ناھايىتى ياخشى. سىياسىي جەھەتتە ئىتتىپاق بولۇۋاتىدۇ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۇدا، مۇقىم، ماسلاشقان ھالدا تەرەققىي قىلىش دەۋرىگە قەدەم قويدۇق، خەلق تۇرمۇشى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ياخشىلاندى. بۇ، ھەمەيلەن ئېتىراپ قىلىدىغان، ھەممەيلەن كۆرۈپ تۇرۇۋاتقان پاكىت. ئېلىمىزدە ئېلىپ بېرىلىۋاتقان تۈرلۈك ئىسلاھاتلارنىڭ ۋەزىيىتىمۇ ياخشى بولۇۋاتىدۇ.

ئىگىلىك. دۇنيادىكى ئىجتىمائىيلاشقان يىرىك ئىشلەپچىقىرىش ۋە تاۋار ئىگىلىكى جەھەتتە بەزى ئورتاق قانۇنىيەت بولغاچقا، بىز ئەمەلىي ئەھۋالىمىزغا بىرلەشتۈرۈپ، دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ، جۈملىدىن كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ بەزى باشقۇرۇش ئۇسۇللىرىنى ئەينەن قىلىپ قوبۇل قىلىپ، ئۇنى ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرساق بولىدۇ. ئەمما بىز كاپىتالىزمنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈمى ۋە سىياسىي تۈزۈمىنى قوبۇل قىلالمايمىز. كاپىتالىزمنىڭ قىممەت كۆزقارىشى ۋە چىرىك تۇرمۇش ئۇسۇلىنى قوبۇل قىلالمايمىز، چۈنكى ئۇلار بىزنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمىمىزگە زىت. شۇڭا بىز ئىسلاھاتتا چوقۇم سوتسىيالىزم يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم. كاپىتالىزم يولىغا مېڭىشقا ئۇرۇنۇش جۇڭگودا ئاقمايدۇ، بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈش جۇڭگونىڭ ئىشلىرىنى قالايمىقانلاشتۇرۇۋېتىدۇ،شۇڭا ئۇمۇ ئاقمايدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىز دەۋرىمىزدىكى ياش ئوقۇغۇچىلارغا توغرا باھا بېرىشىمىز لازىم. ئۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ ساندىكىلىرى سوتسىيالىستىك

نى تېخىمۇ ئۈمىد قىلىدۇ.

لى پېڭ ئاخىردا مۇنداق دېدى: پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ياشلارغا سەممىي ئۈمىد باغلايدۇ.بىز ياش ئوقۇغۇچىلارنىڭ چوقۇم «9- دېكابىر» ھەركىتىنىڭ شانلىق ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ۋەتىنىمىزنى زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشىدا ئالدىنقىلارغا قارىغاندا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشىدىغانلىقىغا، ئۇلۇغ دەۋردىكى قۇرغۇچىلاردىن بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

لىق كۆرسىتىشى ئارقىلىق، ئىسلاھات چوقۇم ئۈزلۈكسىز غەلىبىگە ئېرىشىدۇ. ئەمما، ئىسلاھات ئۇلۇغ ھەم مۇرەككەپ ئىجتىمائىي سىستېما قۇرۇلۇشى، بىرتارىخىي جەريان بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنى بىر يولىلا ئورۇنلاپ بولۇش مۇمكىن ئەمەس. ھازىر جەمئىيەتتە ساقلىنىۋاتقان بىر مۇنچە ئىللەتلەرنى ئىسلاھاتنىڭ ئىلگىرىلىشىگە ئەگىشىپ، ئىسلاھاتنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشى ئارقىلىقلا تەدرىجىي تۈگەتكىلى بولىدۇ. ئىسلاھاتنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىنى

تۇرۇپ، ئۆزىمىزنىڭ سۈپىتىنى ئومۇمىي يۈزلۈك ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. بىز ئۆزىمىزنى ئۇلۇغۋار غايە، چوڭقۇر بىلىمگە ئىگە،ياخشى تەربىيىلەنگەن، ھەم ئىستراتېگىيىلىك نەزەرگە، ھەم ئەمەلىي ئىشلەش روھىغا، ھەم روشەن خاسلىققا، ھەم كوللېكتىۋىزملىق روھقا ئىگە بىر ئەۋلات يېڭى كىشىلەرگە ئايلاندۇرۇشىمىز لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، مىللەتنىڭ گۈللىنىشى، جۇڭخۇانىڭ يۈكسىلىشى ئۈچۈن ئۆز تۆھپىمىزنى قوشالايمىز.

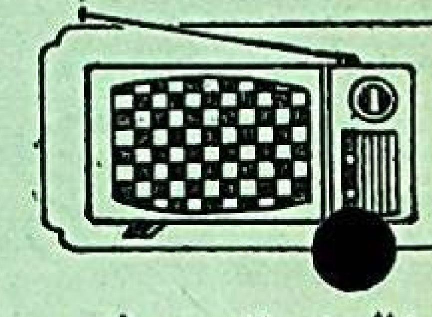

قىسقا خەۋەرلەر

△ چېكخېي ئۆلكىلىك يۇڭ توقۇمىچىلىق سانائىتى سېستىمىسى مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، ئېكسپورت مىقدارىنى ئاشۇردى.بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى ئون ئېيىدا ئۆلكە بويىچە يۇڭ توقۇلما بۇيۇملارنىڭ ئېكسپورت مىقدارى ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 60 پىرسەنتتىن ئارتۇق ئاشتى.

△ كەيلۇەنكان ئىشچىلىرى ئىدارىسىنىڭ يەنە بىر چوڭ تىپتىكى كۆمۈركانى — لىنئەنساڭ كانى 11 - ئاينىڭ 21 - كۈنى رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. لىنئەنساڭ كانى بېيجىڭ، تيەنجىن،تاڭشەن دىلتىسى رايونىدىكى يۇتىيەن ناھىيىسىدە بولۇپ، قاتناش قولايلىق، كۆمۈركانىنىڭ لايىھىدىكى يىللىق ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى 1مىليون 200 مىڭ توننا، قېزىشقا بولىدىغان كۆمۈرنىڭ زاپاس مىقدارى 150مىليون توننىدىن ئارتۇق.

△ 5000 توننا مېۋە ساقلىيالايدىغان زامانىۋى سوغاق ساقلاش ئامبىرى لەنجۇدا پۈتۈپ ئىشلىتىلمەكتە، بۇ، ھازىر غەربىي شىمال رايونى بويىچە مېۋىلەرنى سوغاق ساقلايدىغان ئەڭ چوڭ ئامبار.

بۇ سوغاق ساقلاش ئامبىرىنى سېلىشنى سودا مىنىستىرلىكى 1983-يىلى تەستىقلىغان، ئۇنىڭغا ئالتە مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئۆتكەن يىل 5- ئايدا ئىش باشلىنىپ، يېقىندا پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە تاپشۇرۇلدى.

(شىنخۇاشې)

كىنوخانىلاردا

ياش ئائىلىسىدىكى پالۋانلار

3- بىناكارلىق كۇلۇبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 3 تە، 5.20 دە، 7.40 تا، 10 دا؛
«ئىتتىپاق» تىياتىرىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 12 دە، 2.10 دا، 4.30 دا، 7 دە، 9.20 دە؛
غەربىي پويىز ئىستانسىسىدا: ئەتە 1.20 دە، 3.20 دە، 7 دە، 9 دا.

پاراخوتنىڭ ھىندى ئوكياندىكى ھالاكىتى

«1- ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11.20 دە، 1.20 دە، 3.20 دە، 6 دە، 8 دە، 10.30 دا؛
«ئۆكتەبىر» زالىدا: بۈگۈن 12.20 دە، 2.20 دە،4.20دە، 7 دە، 9 دا؛
«بەخت» كىنوخانىسىدا: ئەتە 5.10 دا، 9.10 دا؛
باللار كىنوخانىسىدا: ئەتە 12 دە، 1.50 تە، 6.10 دا،8 دە، 9.50 تە.

ئەرلەر ۋە ئاياللار

باللار كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 12.20 دە، 2.10 دا، 4.10 دا، 6.10 دا، 8 دە، 9.50 تە؛
«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 5.10 دا، 9.10 دا؛
ياشلار كۇلۇبىدا: ئەتە 3 تە، 7.20 دە، 9.40 تا.

ئۇلۇغ بۇرۇلۇش

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 10.40 تا، 1.40 تا، 4.40 تا، 7.40 تا، 10.40 تا؛
«تېچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11.20 دە، 2 دە، 5 تە، 8.20 دە؛
«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 3.20 دە، 6.20 دە، 9.20 دە.

بىپايان چۆلدىكى ئۆركەش

«خەلق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11.30 دا، 1.40 تا، 3.50 تە، 6 دە، 8.10 دا،10.20 دە؛
«تېچلىق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 12 دە، 2.10 دا، 4.20 دە، 6.30 دا، 8.40 تا؛
«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: ئەتە 5.10 دا، 7.20 دە، 9.30 دا.

شياڭسى قىزلار سارىيى

«1- ماي» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11.20 دە، 1.20 دە، 3.20 دە، 6 دە، 8 دە، 10.30 دا؛
«ئۆكتەبىر» زالىدا: ئەتە 12.20 دە، 2.20 دە، 4.20 دە، 7 دە.

«دېڭىز قاراقچىسى»نىڭ ئايال پادىشاسى

غەربىي پويىز ئىستانسىسىدا: بۈگۈن 1.20 دە، 7 دە، 9 دا.

پەرىزات قۇرۇق

ياشلار كۇلۇبىدا: بۈگۈن 3 تە (9 دا يۈگەلگەن بورا قوشۇپ قويۇلىدۇ).

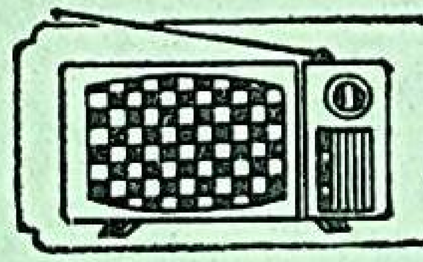

بۈگۈن تېلېۋىزوردا

8 - قانال

20:30 ناخشا - ئۇسۇل
21:00 مەملىكەت خەۋەرلىرى، خەلقارا خەۋەرلەر
21:30 شىنجاڭ خەۋەرلىرى
21:43 بۈگۈنكى دۇنيا
21:58 ئەنگلىيە تېلېۋىزىيە تىياتىرى: يوقالغان سۈرەتنىڭ سىرى

5 - قانال

20:30 مەملىكەت خەۋەرلىرى، خەلقارا خەۋەرلەر
21:00 شىنجاڭ خەۋەرلىرى
21:13 ۋەتىنىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا: دېڭىز بويىدىكى مەرۋايىت — چېڭداۋ
21:36 تېلېۋىزىيە تىياتىرى: ئەجدىھارنىڭ ئەۋلاتلىرى (1-، 2-، 3- قىسىملىرى)

12 - قانال

19:30 ھۆججەتلىك فىلىم: ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى
20:10 ئامېرىكا تېلېۋىزىيە تىياتىرى: ناخشا مەستانىسى

(«شىنجاڭ رادىيو - تېلېۋىزىيە گېزىتى»دىن ئېلىندى)

قۇمۇل مائارىپ ئىنستىتۇتىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسىنى ئالماشتۇرۇپ بېرىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى

ئىنستىتۇتىمىزدا 1984- يىلى ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار 1986- يىل 1- ئاينىڭ 10- كۈنىدىن بۇرۇن، ئۆزىنىڭ خىزمەت قىلىۋاتقان ئورنىنىڭ ئادرېسىنى ئېنىق يېزىپ، ئەسلىدە تارقىتىپ بېرىلگەن ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى بىلەن ئىككى يۈەن پۇل ۋە يالاڭباش چۈشكەن بىر پارچە رەسىمىنى قوشۇپ، ئىنستىتۇتىمىزنىڭ ئىلمىي باشقارمىسىغا ئەۋەتىپ بەرسە، ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئالماشتۇرۇپ بېرىلىدۇ، ۋاقتى ئۆتۈپ كەتسە بېجىرىپ بېرىلمەيدۇ.

قۇمۇل مائارىپ ئىنستىتۇتى

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

تارىختىن چىنلىق، يارقىن ئوبراز

مەھەممەت ئىمىن

سۆزھە مىسگە

شىنخەي ئىنقىلاۋىنىڭ تۈرتكىسى بىلەن مۇشۇ ئەسىرنىڭ باشلىرىدا شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئارى-سىدا زۇلۇمغا قارشى كۈرەش ئۇچقۇن-لىرى يالقۇنلاپ، فېئودال خانلىق تۈ-زۈمىگە قارشى ئىلغار كۈچلەر بارغان-سېرى ئۇلغايدى. قۇمۇل ۋاڭلىقى مان-جۇ خاندانلىقىنىڭ شىنجاڭدىكى خەلق قوزغىلاڭلىرىنى باستۇرۇشىغا ماسلى-شىپ، خەلق ئۈستىدىكى زۇلۇمنى تېخىمۇ كۈچەيتتى. دەل مۇشۇ تارىخىي شارائىتتا، 1907- يىلىدىن 1913- يى-لىغىچە قۇمۇلدا ئەكسىيەتچىل ۋاڭلىققا قارشى دىخانلار قوزغىلىڭى پارتلى-دى. يازغۇچى ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر «ئىز» رومانىدا مانا شۇ تارىخىي ۋەقەنى ئاساسىي تېما قىلىپ، شەرقىي شىنجاڭنىڭ مۇئەييەن بىر تارىخىي دەۋردىكى سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش ئەھۋاللىرى بىلەن بۈنىڭدىن 70 نەچچە يىل بۇرۇنقى ئۇيغۇر ھاياتىنىڭ روشەن كارتىنىسىنى خىلمۇ-خىل تىپىك پېرسوناژلار ئار-قىلىق سۈرەتلەپ بەردى.

رومانىنىڭ ئىدىيىۋى ئەھمىيىتى، ئالدى بىلەن، فېئودالىلىق جەمئىيەت-تىكى سىنىپىي زىددىيەت ۋە سىنىپىي كۈرەشنى مۇئەييەن دەرىجىدە ئېچىپ بەرگەنلىكى، مىللەتپەرەستلار ۋە ۋاڭ-فوجىلارنىڭ دىخانلارنى رەھىمسىز ھالدا ئەزگەنلىكى، شۇنداقلا ۋاڭ-فوجىلارنىڭ چىرىك تۇرمۇشىنى كەڭ ۋە چوڭقۇر پاش قىلغانلىقىدا كۆرۈلىدۇ. رومانىدا خەلقىنىڭ ئازادلىقى ئۈچۈن ئۆزىنىڭ بارلىقىنى بېغىشلىغان خەلق قەھرىمانى تۆمۈر خەلپە تولۇپ تاش-قان قىزغىنلىق بىلەن مەدھىيىلەنگەن، ئۇنىڭ بەرگۈزىدىلىرى ۋە كەچۈر-مىشلىرى ئارقىلىق دىخانلارنىڭ زۇل-

شۇ چاغدىكى ئىلغار سىنىپ ۋە ئىلغار كۈچلەرنىڭ ئىنقىلاۋىي دېموكراتىك ئىدىيىسىنى چوڭقۇر ھەم ئەتراپلىق ھالدا ئەكس ئەتتۈرگەن.

ئۇنىڭغا قارىمۇ - قارشى ھالدا، ھەر قانداق رەزىللىكنى قىلىشتىن باش تارتمايدىغان ئەكسىيەتچى كۈچ-لەرنىڭ ۋەكىلى شامەخسۇت ۋاڭ، ھا-شىر تەيجى، قېزبەگ، ئۇۋەيس ئەلەم باشلىق ئوردا بەگلىرىنىڭ ئەپتى-بەشى-رىسى يىرگىنىشلىك ئوبرازلار ئارقىلىق ئېچىپ بېرىلگەن، بولۇپمۇ شا مەخ-سۇتنىڭ پۈتۈن قۇمۇل دىيارىغا دەھ-شەت سالغان ۋە قۇمۇل تارىخىدا ئەڭ يامان نام قالدۇرغان زالىم ئىكەنلىكى، ئۇنىڭ قانخورلۇغى تۈپەيلىدىن قۇمۇل خەلقى-نىڭ ئىنتايىن ۋەيرانچىلىق، نامراتچى-لىقتا تۇرمۇش كۆچۈرگەنلىكى جانلىق سۈرەتلەپ بېرىلگەن. ئاپتور قۇمۇل تارىخىدا بولۇپ ئۆتكەن «تورپاق يې-غىلىقى»دىكى ۋەھشىيانە قانلىق قىر-غىنچىلىقنى ۋە شامەخسۇتنىڭ مال-چارۋىلىرىنى سانايدىغان چاغدا چار-ۋىچىلارنىڭ جېنىنى ئېلىپ جاڭگاللدا قويىدىغان قىيناشلىرىنى كىشىنىڭ يۈرى-گىنى مىجىيدىغان دەرىجىدە تەسۋىرلەپ، بۇ قېتىمقى دىخانلار قوز-غىلىڭىنىڭ ھەقىقىي سەۋەبىنى ئېچىپ بەرگەن.

ئاپتور رومانىدا، بىر تەرەپتىن، قۇ-مۇل ۋاڭ ئوردىسىنىڭ ھەقىقىي قىياپى-تى ۋە ماھىيىتىنى ئېچىپ بەرسە، يەنە بىر تەرەپتىن، كىتابخانلارغا دىخان-لارنىڭ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئەقىل - پاراسىتىنى ۋە ئۇلارنىڭ غا-يەت زور ئىجادىي كۈچىنى نامايەن قى-لىدۇ، روماندا تەسۋىرلەنگەن قوزغىلاڭ-چى قوشۇن قەھرىمانلىرىنىڭ كۆپچىلى-گى ئىنقىلاۋىي روھقا باي ۋە ئۇلۇغ-ۋار غايىگە ئىگە كىشىلەردۇر.

خەلپىنىڭ ئوبرازىنى جانلىق يارىتىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدىپ، ئۇنى كەسكىن زىددىيەت ۋە كۈرەش ئىچىگە قويۇپ، ئۇنىڭ ھەركىتى ئارقىلىق خاراكتېرىدىكى مۇھىم تەرەپلەرنى ئېچىپ بەرگەن.

«ئىز» رومانىنىڭ ئاساسىي روھى رېئالىزىم بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭدا رومانتىزملىق تۈس خېلىلا قويۇق بولۇپ، كىشىلەرگە كۈچلۈك تەسىر قىلىدۇ. روماندا باش [illegible]-مان كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەت ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئورتاق غايە ئۈچۈن كۈرەش قىلىدۇ، گۈزەل كېلەچەككە ئىنتىلىش ۋە ئۇنى ئارزۇ قىلىشنى ئۆزىنىڭ كۈچ - قۇۋۋەت مەنبەسى، دەپ قارايدۇ. شۇڭا، روماندىكى ھېس-سىيات بارغانسېرى جىددىي تۈس ئالى-دۇ ۋە ئۇرغۇپ تۇرىدۇ، شۇ سەۋەپتىن تۆمۈر خەلپىنىڭ ئوبرازى كىتابخان-لارنىڭ كۆز ئالدىدا خۇددى ھاياتتەك گەۋدىلىنىدۇ.

رومانىنىڭ تىلى نەپىس، گۈزەل، ئىخچام ۋە ئېنىق بولۇپ، بەدىئىي سۈپە-رى كۈچكە ئىگە. ئەسەر[illegible] باي ۋە ئەۋرىشىم تىلى، ئۇنىڭدىكى ئوخشى-تىشلار، جانلىق ۋە خىلمۇ - خىل ئىپ-ئىلىستىك ۋاستىلەر، چوڭقۇر تەسىرات-لار ھاۋىغا يارىتىلغان ئوبرازلار، ھېسسىيات ئالامەتلىرىنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە تەپەككۇر ئاسمىنىدا پەرۋاز قىلىپ تۇرغان مول تەسەۋۋۇرلارنىڭ ھەقىقىي بايانى رومانىنى رەڭگا - رەڭ ئالاھى-دىلىككە ئىگە قىلغان. ئۇنىڭ-دا مۇبالىغە قىلىش ئۇسۇلىمۇ قوللى-نىلىپ، پېرسوناژلارنىڭ ئىندىۋىدۇئاللى-قى ۋە كەيپىياتى يارقىن ئىپادىلەنگەن. تەبىئەت مەنزىرىسى قىسقا، ئىخچام تەسۋىرلەنگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇ مۇھەببەت ۋە ئۆركەشلەپ تۇرغان ھېس-تۇيغۇ بىلەن ئارىلاش-تۇرۇلۇپ، شېئىرىيەت دەرىجىسىگە كۆتۈرۈلگەن. روماندىكى بۇ خىل مەنزىرە تەسۋىرى بىلەن ھېسسىيا-

بايراملىق گۈلدەستە

تېلېۋىزىيە كونسېرت فىلىمى «مەن شىنجاڭنى سۆيىمەن»نى كۆرگەندىن كېيىن

چى خۇشىن

سەنئەت ۋە ئىنكران

مەن يېقىملىق، ئىللىق ئۆكتەبىر كۈنلىرىدە، ئاپتونوم رايونىمىز قۇ-رۇلغانلىقىنىڭ 30 يىللىقىنى تەبرىك-لەش پائالىيىتىگە قاتناشقان ھەر مىللەت ئاممىسى بىلەن بىللە، تېلېۋى-زوردىن شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئىشلەپ چىقارغان تېلېۋىزىيە كونسېرت فىلىمى «مەن شىنجاڭنى سۆيىمەن»نى كۆرۈپ، ئىنتايىن ھاياجانلاندىم.

«مەن ۋەتىنىمىزنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىكى كۆپلىگەن جايلارغا بارغان بولساممۇ، يەنىلا شىنجاڭنى ياخشى كۆرىمەن»دىگەن ئاددى، ئەمما چوڭ-قۇر مەنىلىك ناخشامېنى تولىمۇ تە-سىرلەندۈردى. ئۇ كىشىلەرنىڭ يۈرەك تارىنى چېكىدىغان كۈچلۈك لىرىكىلىق خۇسۇسىيەتكە ئىگە بولغىنى ئۈچۈن بىرلا قېتىم ئاڭلىغان كىشى ئۇنى ئۇ-گىيلا ئەستە قالدۇرالايدۇ.

ئارقىدىنلا، تېخىمۇ ماختاشقا ئەرزىي-دىغان «ئېخ شىنجاڭ، سۆيۈملۈك شىن-جاڭ»دىگەن ناخشىنى ئاڭلىدىم. ئۇ-نىڭ رىتىمى بەكمۇ يېقىملىق بولۇپ، كىشىنى شاتلاندۇرىدۇ. ئۇ، خەلقىنىڭ ئەنئەنىۋى ناخشا ئۇسلۇبىغا ئىگە بولۇپ، «مەن شىنجاڭنى سۆيىمەن، شىنجاڭ مېنى سۆيىدۇ، مەن شىنجاڭ-دىن ھەرگىز ئايرىلالمايمەن»دىگەن ھېسسىياتنى ھەقىقىي ئىپادىلەپ بېرىدۇ.

يولداش شى گۇاڭنەن شىنجاڭدى-كى ھەر مىللەت خەلقى ياخشى كۆرى-دىغان كومپوزىتورلارنىڭ بىرى، ئۇ-نىڭ يولداش خەن ۋېيىنىڭ «ئېخ! بۇركۇت» (ئايالچە ئوتتۇرا ئاۋازلىق ناخشا)، «شاتلىق ئۇرغىغان دەريا» (ئەرلەر قوش ئاۋازلىق ناخشىسى) دى-گەن ئىككى ناخشا تېكىستىگە ئىشلىگەن ئاھاڭىمۇ ئۆزگىچە ئۇسلۇپقا ئىگە. ئۇنىڭدىن باشقا، تاجىك ۋە قازاق مىللىتى خەلق ناخشىلىرىنىڭ يىراق ۋە يېقىندىن ئېيتىلغان ئاھاڭلىرىنى بىر يەرگە ئۇلاپ، رىتىمىنى ئۆزگەرت-كەن ناخشىلىرىمۇ ئىنتايىن يېقىملىق ئاڭلىنىدۇ.

«ئېخ، بۇركۇت» دىگەن ناخشا ئا-دەمنى ئىختىيارسىز ئايدىڭ كېچىدى-كى پامىر ئېگىزلىكىنىڭ يايلاقلىرىغا ئېلىپ بېرىپ، كېچە مەنزىرىسىگە چۆمگەن بۈك - باراقسان قارىغايزار-لىقلار ئىچىگە باشلاپ كىرىدۇ. ناخشىنىڭ ئاخىرقى قىسمى تېخىمۇ ئالاھىدە بو-لۇپ، ئادەمگە بۈركۈت بىلەن قىزچاق-نىڭ ئېتىشىشىنى ھىس قىلدۇرىدۇ. بۇ ناخشىنى «باھار چېچەكلىرى»دېمىشكە بولىدۇ، چۈنكى مول مەزمۇنلۇق، كۆپ خىل، لەززەتلىك تومۇرلارغا نىسبەتەن ئېيتقاندا،«باھارچېچەكلىرى» كەم بولسا بولمايدۇ. تومۇرلارنىڭ تېخىمۇ ئالاھىدىلىكى شۇكى، بۇ ئە-سەرلەر نومۇر ئورۇنلىغۇچىغا قايتىدىن ئىجات قىلىش ئىمكانىيىتىنى يارىتىپ بېرىدۇ.

«شاتلىق ئۇرغىغان دەريا» قازاق خەلقىنىڭ ئەرلەر قوش ئاۋازلىق ناخ-شىسى بولۇپ، ئۇ جانلىق، ئېنىق، راۋان ھالەتتە باشتىن-ئاخىر دومبىرا-نىڭ تەڭكەش قىلىنىشى بىلەن ئېيتىل-غان بولۇپ، ئۇنىڭدىن يايلاق پۇرىقى چىقىپ تۇرىدۇ. ناخشىدا ئۇ-زۇلمەي تەكرارلىنىدىغان «لالى، لالى، لالى» ئاۋازى قازاق خەلق ناخشىلىرىدا دائىم قوللىنىلىدىغان ياردەمچى ئاھاڭ بولۇپ، قازاق ياشلىرىنىڭ خۇشخۇي خاراكتېرىنى ئىپادىلەيدۇ. ناخشىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدا لىرىكىلىق رىتىم ئا-ساس قىلىنىپ، يايلاقتىكى بەختلىك تۇرمۇش، شىرىن مۇھەببەت ئىپادىلەن-گەن. ناخشىدىكى رىتىم كىشىگە كۆ-مۈش رەڭ ئىلى دەرياسىنى ئەسلىتىدۇ. ئەگەر بۇ تېلېۋىزىيە كونسېرت فىلى-مىنى «بايراملىق بىر دەستە گۈل» دىسەك، «بۇگۈنكى گۈزەل شىنجاڭ»دىگەن ناخشىنى شۇ گۈلدەستىدىكى بىر دانە ئەتىر گۈل دېيىشكە بولىدۇ. بۇ ناخشىنىڭ سۆزى گۈزەل بولۇپلا قالماي، مۇزىكىسى تېخىمۇ گۈزەل ۋە قىزىقارلىق، ئالاھىدە ئۇسلۇبقا ئىگە. ئۇ ناخشا داپنىڭ تەڭكەش قىلىنىشى بىلەن ئېيتىلىدۇ. تاماشىبىنلار ئورۇن-لىغۇچىنىڭ بىر ئېيتىپ، بىر تىنىشلى-رىدىن چەكسىز ھوزۇرلىنىدۇ.

بۇ تېلېۋىزىيە كونسېرت فىلىمى، شىنجاڭنىڭ ناخشا ئىجادىيىتىنىڭ مىلل-

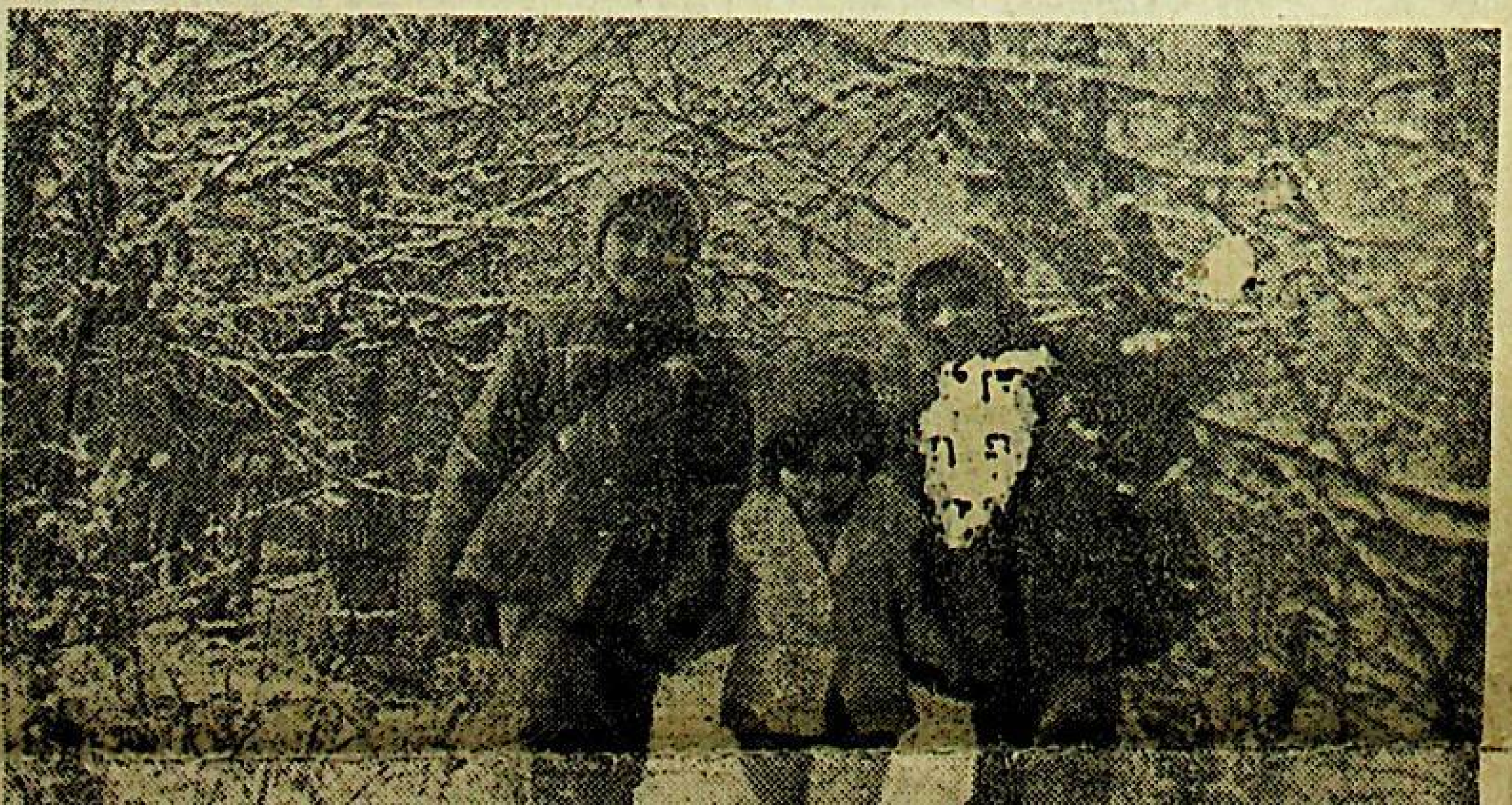

مىشلىرى ئارقىلىق دېخانلارنىڭ زۇلۇ-
مەتلىك، قاراڭغۇ ردياللىقىنىڭ ئاچچىق
ساۋاقلىرى ئارقىسىدا ئويغىنىپ،
زۇلۇم ۋە جاھالەتكە قارشى كۈرەشكە
ئاتلانغانلىقى، مۇستەھكەم جەڭگىۋار
قوشۇن بولۇپ يېتىشكەنلىكى ئەكس
ئەتتۈرۈلگەن. تۆمۈر خەلپە قوزغىلاڭغا
تەييارلىق قىلىنىۋاتقان كۈنلەردىن باش-
لاپ، زۇلۇم ۋە ئېكسپلاتاتسىيىنى
يوقىتىش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشقا
قەسەمياد قىلىدۇ. ئۇنىڭ
بۇ كۈرەش نىشانىسى يالغۇز
قوزغىلاڭچى قۇمۇل دېخانلىرىنىڭلا
كۈرەش نىشانىسى بولماستىن، بەلكى
ئەينى ۋاقىتتىكى پۈتۈن شىنجاڭدىكى
ھەر مىللەت خەلقىنىڭمۇ كۈرەش نىشا-
نىسى ئىدى. ئاپتور روماندا بۇ مەر-
كىزىي نۇقتىنى پۇختا ئىگەللەپ ۋە
مېغىزلىق ھالدا بايان قىلىپ،
ۋار غايىگە ئىگە كىشىلەردۇر.

شۇنى كۆرسىتىپ ئۆتۈش كېرەككى،
ئاپتورنىڭ قۇمۇل تارىخىدا بولۇپ ئۆتكەن
«تۆمۈر خەلپە يىغىلىقى»نى رومانىنىڭ تېمى-
سى قىلىشتىكى مەقسىدى تارىخنى قايتا
ئەكس ئەتتۈرۈش بولماستىن، بەلكى
تارىخىي شەخسلەرگە بولغان مېھەب-
بەت ۋە نەپرەتنى ھازىرقى زامان
پىرولېتارىياتىنىڭ مەيدانى، كۆز
قارىشى بويىچە ئېنىق ئىپادىلەشتىن
ئىبارەت.

ياخشى تارىخىي رومان كىتابخان-
لارنى نۇرغۇن ئەھمىيەتلىك تارىخىي
بىلىملەرگە ئىگە بولۇش، تارىخىي
ھاياتنى بىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە
قىلىدۇ. مۇشۇ مەنىدىن ئېيتقاندا،
تارىخىي رومان «ئىز» كۆزلىگەن
مەقسەتكە يەتكەن. روماندا بايان
قىلىنغان ئاساسلىق ۋەقەلەر بىلەن
شەخسلەر ۋە ئەينى زاماندىكى
شەرقىي شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي ئۆرپ-
ئادەتلىرى، تۇرمۇش مەنزىرىلىرىنىڭ
تەسۋىرلىنىشىمۇ تارىخىي ھۆججەتلەر
بىلەن بىردەكلىككە ئىگە قىلىنىپ،
رومانىنىڭ تارىخىي چىنلىق دەرىجى-
سىنى ئاشۇرغان.

روماندىكى ۋەقەلەر جانلىق،
ئەگرى-توقاي بولۇپ، پېرسوناژلار
خېلى دەرىجىدە مۇۋەپپەقىيەتلىك
يارىتىلغان، ئاپتور بولۇپمۇ تۆمۈر
مەنزىرە تەسۋىرى بىلەن ھەس...
نىڭ گىرەلىشىشى ئەسەرنىڭ رومانتى-
زىملىق خۇسۇسىيىتىنى تېخىمۇ ئاشۇرغان

سوتسىيالىستىك ۋەتە-
نىمىزدە ئەدەبىيات - سەنئەت
پارتىيە ئىشلىرىنىڭ بىر قىسمى،
شۇڭا ئۇ ھەر بىر مەسئۇلىيەتچان
يازغۇچىدىن داۋاملىق ئىلگىرىلەپ،
ئەڭ زور ئىمرىنچانلىق كۆرسىتىپ،
خەلق ياخشى كۆرىدىغان ئەسەرلەر-
نى يېزىشنى تەلەپ قىلىدۇ. بىز
يازغۇچىلىرىمىزنىڭ يەنىمۇ چىدام-
غەيرەت بىلەن ئىشلەپ، ۋەتەن،
خەلققە يەنىمۇ ئېسىل ئەسەرلەرنى
تەقدىم قىلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

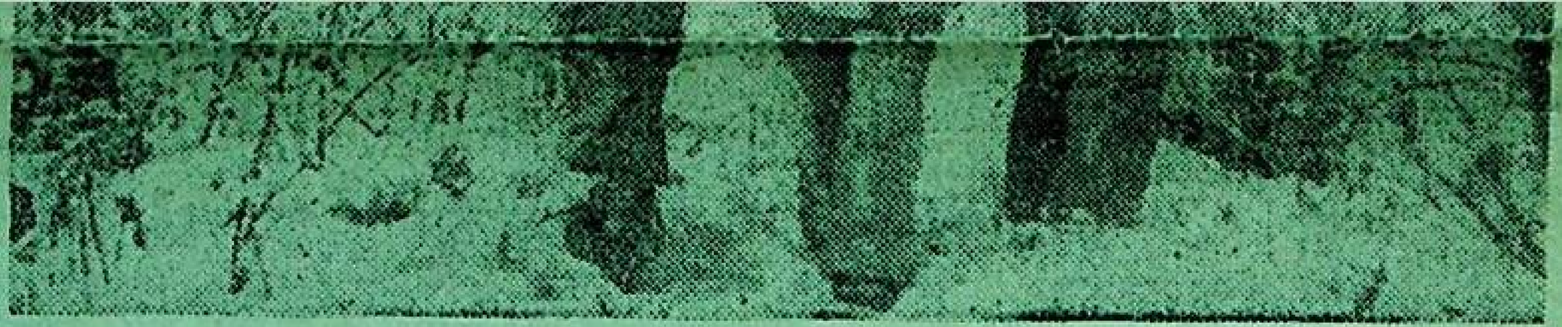

يولىمىز، بەختىمىز، كەلگۈسىمىز ئاپپاق

ئۆتكۈرجان مەھەممەت فوتوسى

شىنجاڭنىڭ ئاخشا ئىجادىيىتىنىڭ ھەقى-
لى ئالاھىدىلىككە ھەم دەۋر روھىغا
ئىگە يېڭى بىر دەۋرگە قەدەم قويغان-
لىقىنى، ساغلام يۈكسىلىپ، گۈزەللىك
ھەم ئاممىباپلىققا قاراپ يۈزلەنگەن-
لىكىنى كۆرسىتىدۇ.

هاجى مۇھەممەت تەرجىمىسى

«مۇزىكا ئىلاھى» بېتخوۋېن

1786 - يىلى، گېرمانىيىلىك 16 ياش-
لىق مۇزىكانت بېتخوۋېن تۇنجى قېتىم
ۋېناغا كېلىدۇ. ئاۋستىرىيە مۇزىكانتى
مۇزارت ئۇ ئورۇنلىغان مۇزىكىلارنى ئاڭ-
لىغاندىن كېيىن ھاياجانلىنىپ: «بېت-
خوۋېنغا دىققەت قىلىڭلار، ئۇ كەلگۈ-
سىدە پۈتۈن دۇنيانى زىلزىلىگە كەل-
تۈرىدۇ» دەيدۇ. مۇزارت توغرا مۆل-
چەرلىگەن ئىدى. بېتخوۋېن (1772 —
1822) مۇزىكا تارىخىدا مىسلى كۆ-
رۈلمىگەن زور رول ئوينىغان، ئۇ كى-
لاسسىك مۇزىكا تەرەپدارلىرى ۋە رو-
مانتىك مۇزىكا تەرەپدارلىرىنىڭ مۇ-
زىكىلىرىنى بىرلەشتۈرۈپ، يېڭى يول
ئېچىپ، «مۇزىكا ئىلاھى» دىگەن ئىز-
زەتلىك نامغا ئىگە بولغان.

بېتخوۋېن گېرمانىيىنىڭ رېيىن
شەھرىدە تۇغۇلغان، ئۇ كىچىكىدىن
تارتىپ مۇزىكا جەھەتتىكى ئىستىداتى-
نى كۆرسەتكەن ئىدى. ئۇ 12 ياشقا
كىرگەندە، ئۆزى ئىجات قىلغان مۇزى-
كىلارنىڭ نوتىلار توپلىمىنى چىقارغان.
14 ياشقا كىرگەندە، دادىسىنىڭ كې-
رىمى ئاز بولغاچقا، پادىشا ئوردىسى-
دا مۇزىكانت - سازەندىلەرگە ئۇس-
تاز بولغان.

بېتخوۋېن بىر قانچە مۇھىم تارى-
خىي ۋەقە يۈز بەرگەن مەزگىلدە يا-
شىغان، بۇنىڭ ئىچىدە فرانسىيە بۇر-
ژۇئا ئىنقىلاۋى ئۇنىڭ ئىجادىيىتىگە
ناھايىتى چوڭ تەسىر كۆرسەتكەن،
ئۇ ئۆزىنىڭ نۇرغۇن ئەسەرلىرىدە ئۆ-
زىنىڭ بۇرژۇئا ئىنقىلاۋىغا بولغان
قىزغىنلىقىنى ئىپادىلىگەن، غايىسىدى-
كى قەھرىمانلارنى مەدھىيىلىگەن. ئۇنىڭ
3-سىمفونىيىسى—«قەھرىمان» فرانسىيە-
دىكى بۈيۈك ئىنقىلاپتىن ئىلھام ئېلىپ
ئىجات قىلىنغان. ئۇ ئەسلىدە بۇ سىم-
فونىيىنى ناپالىئونغا بېغىشلىماقچى
بولغان، ئەمما ناپالىئونىڭ ئۆزىنى
پادىشا دەپ ئېلان قىلغانلىقى ئۇنىڭ
غەزىۋىنى قوزغىغان، شۇنىڭ بىلەن
ئو سىمفونىيىنىڭ تېكىستىنى ئۆزگەر-
تىپ، ئۆز غايىسىدىكى قەھرىمانلارغا
بېغىشلىغان. بۇنىڭدىن باشقا، فران-
سىيىدىكى بۈيۈك ئىنقىلاپ جەريانىدا
كېلىپ چىققان ئاممىۋى مۇزىكىلارمۇ
بېتخوۋېنغا بىۋاستە تەسىر قىلغان. شۇ-
نىڭ بىلەن ئۇ ئۆزىنىڭ 2- سىمفونىيى-
سىدە «مارسىل مارشى» تېمىسىدى-
كى ناخشىلارنى، 3 - سىمفونىيىسىدە
فرانسىيە بۈيۈك ئىنقىلاۋى دەۋرىدىكى
ئاممىۋى مۇزىكىلارنىڭ ژانىرلىرىنى،
مەسىلەن، مەدھىيە كۈيى، تەزىيە مار-
شى، ئۇسۇل مۇزىكىسى قاتارلىقلارنى
ئىشلىگەن.

بېتخوۋېننىڭ مۇھەببەت - نەپرىتى
ناھايىتى ئېنىق ئىدى. ئۇ: «مېنىڭ سەن-
ئىتىم پەقەت يوقسۇللارغا بەخت يارى-
تىشنى مەقسەت قىلىدۇ» دىگەن. بېت-
خوۋېن ئىجادىيەتكە تولىمۇ ئەستايى-
دىل مۇئامىلە قىلاتتى. ئۇنىڭ مۇزىكى-
لىرىنىڭ مەزمۇنى چوڭقۇر، ئىپادىلەش
ۋاستىسى يېڭى، شەكلى ئۆزگىچە بو-
لۇپ، پۈتۈن دۇنيادىكى مۇزىكانتلار-
نىڭ ئىجادىيىتىگە ناھايىتى چوڭقۇر
تەسىر كۆرسەتكەن. ئۇنىڭ «فىتالىئو»
ناملىق ئوپېراغا يازغان مۇزىكىسىنىڭ
لايىھە نوتىسى 250 بەتتىن ئېشىپ
كەتكەن. ئۇ، بۇ ئوپېرادىكى فىلورىسىنىڭ
كۈيلەش ئاھاڭىنى ئىشلەش ئۈچۈن،
ئوخشاش بولمىغان 12 خىل لايىھە
ئىشلىگەن. ئۇ گاس بولۇپ قالغاندىن
كېيىنمۇ مەشھۇر 9 - سىمفونىيە قاتار-
لىق مۇزىكىلارنى ئىجات قىلغان. رو-
مىن روللان: «بېتخوۋېن قان - تەرى
بەدىلىگە مۇزىكىدىكى تېمپا، ئاھاڭ-
لارنى بىر - بىرلەپ ئۆزىگە بويسۇن-
دۇردى» دىگەن.

شەمشات تەرجىمىسى

ئەدەبىيات سەنئەتكە دائىر تېمىلار

ئۈنچىلەر

△ تەبىئى خۇسۇسىيىتىدىن ئېيتقاندا،
ئادەملەرنىڭ ھەممىسى سەنئەتكاردۇر. ئۇلار ھەر قاندا
لق يەردە ياشىس ۇ، ھامان ئۆز تۇرمۇشىغا
گۈزەللىك بەخ ش ئېتىشنى ئارزۇ قىلىدۇ.

— گوركىي (سوۋېت ئىتتىپاقى)

△ مەن ئاتاقلىق ئاپتور، يازغۇچىلاردىن بولۇش ئۈچۈن رومان
يازغان ئەمەس، پەقەت ئۆتمۈشتىكى تۇرمۇش مېنى قەلەم ئېلىشقا مەجبۇر
قىلغان.

— باجىن

△ ھەقىقى شائىرلارلا خەلقنىڭ ئىرادىسى ۋە ئېھتىياجىنى ئىپادىلەپ
بېرەلەيدۇ.

— كېلاۋۇر (شىۋېتسارىيە)

△ تۇرمۇشتىن تاللانغان سۆز ۋەزنىلىك بولىدۇ، كىتاب يۈزىدىن
تاللانغان سۆز گۈزەل بولغىنى بىلەن رىياللىقنى تولۇق ئەكس ئەتتۈ-
رۈپ بېرەلمەيدۇ.

— لاۋشې

△ چىنلىق ئىچىدە كۆپ ھاللاردا ئالتۇنمۇ، تۇپمۇ بولىدۇ،
تەپسىلى تەكشۈرۈپ، ناچىرىنى چىقىرىۋېتىپ، ياخشىسىنى تاللىۋېلىشقا ما-
ھىر بولۇشىمىز كېرەك.

— لاۋشې

△ توغرا ۋە ئىخچام بولۇش نەسرى ئەسەرنىڭ مۇھىم خۇسۇ-
سىيىتى. ئۇنىڭ تەلەپ ىدىغىنى ئىدە ئىدىيە توغرا بولمىسا، ھەر
قانچە ياخشى جۈملىلەرمۇ بىر تىيىنغا ئەرزىمەيدۇ.

— پوشكىن (روسىيە)

△ بەلگىلىك ئەدەبىي ۋاستە ئارقىلىق، ھەقىقى ئادەم ۋە ھەقىقى
ئىشلارنى تېز ھەم ۋاقتىدا ئەكس ئەتتۈرۈش — ئەدەبىي ئاخباراتتى-
نىڭ ئەڭ مۇھىم خۇسۇسىيىتى.

—گوشاۋچۈەن

△ ئويلاش، ئويلاش، يەنە ئويلاش كېرەك. چوڭقۇر ئويلانماي
تۇرۇپ يازغان نەرسە ئەرزىمەس نەرسە بولۇپ قالىدۇ.

— چېرنىشېۋىسكى (روسىيە)

ماشۆشۇ تەرجىمىسى

166 - سان

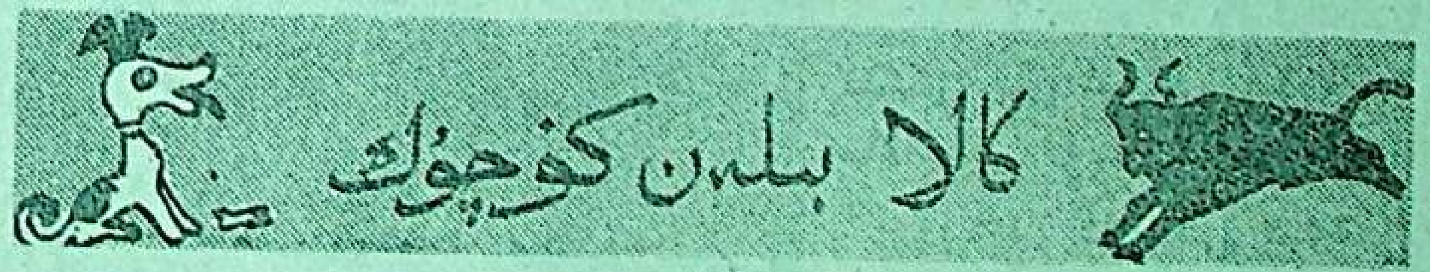

(مەسەل)

كالا بىر كۆنلۈك ئېتىز ئەمگىكىنى
تۈگىتىپ، ئىگىسى بىلەن دەرۋازا ئالدىغا
كەلگەندە، كۈچۈك قورا ئىچىدىن قۇيرۇ-
قىنى شىپپاڭلىتىپ ئىگىسىنىڭ ئالدىغا
چىقىپتۇ. ئۆي ئىگىسى سومكىسىدىن
بىر پارچە ناننى ئېلىپ، ئۇنىڭغا
تاشلاپ بېرىپ كىرىپ كېتىپتۇ. كېيىن
كۈچۈك ماختىنىپ: «مەن كۈن بويى
قورادا بىكار يۈرسەممۇ، ئىگەم ماڭا نان
بېرىدۇ، سەن ئەتىگەندىن كەچكىچە
ئېتىزدا ئىشلىسەڭمۇ، ساڭا سامان بې-
رىدۇ» دەپتۇ. كالا ئاچچىقلانغان ھال-
دا كۈچۈككە تەنە قىلىپ: «مەن ساڭا
ئوخشاش قۇيرۇق شىپپاڭلىتىپ خوشامەت
قىلىشنى ياخشى كۆرمەيمەن - دە» دەپتۇ.

رىشىت راخمان تەرجىمىسى

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئويغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

جاۋزىياڭ زۇڭلى يەتتە جەنۇبىي ئاسىيا دۆلىتىنىڭ باشلىقلار يىغىنىنى تەبرىكلەپ تېلېگرامما ئەۋەتتى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ، 6 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭلىسى جاۋزىياڭ تۈنۈگۈن بېنگال جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى ئىرشادقا تېلېگرامما ئەۋەتىپ، يەتتە جەنۇبىي ئاسىيا دۆلىتىنىڭ باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىدىغان دۆلەت باشلىقلىرىنى قىزغىن تەبرىكلىدى ھەمدە يىغىننىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈردى. تېلېگراممىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

داككا

بېنگال خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى گېنېرال خۇسەيىن مۇھەممەد ئىرشاد جانابلىرىغا:

يەتتە جەنۇبىي ئاسىيا دۆلىتى باشلىقلىرى يىغىنى چاقىرىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى نامىدىن ھەمدە ئۆز نامىمدىن، جانابلىرىنى ھەم جانابلىرى ئارقىلىق يىغىنغا قاتنىشىدىغان ھەر قايسى ئەللەر باشلىقلىرىنى قىزغىن تەبرىكلەيمەن.

بىز خۇشاللىق بىلەن كۆردۇقكى، بېنگال دۆلىتى تەشەببۇس قىلغان جەنۇبىي ئاسىيا رايونى ھەمكارلىقى يەتتە دۆلەتنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا خۇشاللىنارلىق ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. بۇ، جەنۇبىي ئاسىيا ئەللىرى خەلقلىرىنىڭ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن بولۇش بىلەنلا قالماي، بۇ رايوننىڭ تېچلىقى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. يەتتە جەنۇبىي ئاسىيا دۆلىتى باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ چاقىرىلغانلىقى— جەنۇبىي ئاسىيادىكى زور ئەھمىيەتلىك ۋەقە. جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ خوشنىسى ۋە دوستى بولغان جۇڭگو جەنۇبىي ئاسىيا ئەللىرىنىڭ ئىناق، دوستانە ئۆتۈپ،

ھەر قايسى ئەللەر خەلقلىرىگە بەخت يارىتىشنى ۋە جەنۇبىي ئاسىيانىڭ تېچلىقى ھەم مۇقىملىقىنى قوغدىشىنى، جەنۇپتىكىلەرنىڭ ئۆز ئارا ھەمكارلىقى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشىنى سەممىي ئۈمىد قىلىدۇ.

يىغىننىڭ تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا تىلەكداشمەن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى

جاۋزىياڭ

1985 - يىل، 5 - دېكابىر، بېيجىڭ

ۋەن لى، جاۋپۇچۇلار ياپونىيە - جۇڭگو ياشلىرى دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئاپتوموبىللىق زىيارەت ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ، 5 - دېكابىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ۋەن لى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ياپونىيە - جۇڭگو ياشلىرى دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئاپتوموبىللىق زىيارەت ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

150نەپەر ياپونىيىلىك ياشتىن تەركىب تاپقان بۇ ئۆمەك [illegible]قارا ياشلار يىلىنى خاتىرىلەش، ياپونىيە - جۇڭگو ياشلىرى مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ. ئۇلار 11 - ئاينىڭ 28 - كۈنى شاڭخەيگە كېلىپ، ئەتىسى جۇڭگولۇق ياشلار بىلەن بىللە، ياپونىيىنىڭ دمازىدا ماركىلىق 36 ئولكىۋايىغا ئولتۇرۇپ، 7 كۈن سەپەر قىلىپ، 1900 كىلومېتىر يول يۈرۈپ، بۈگۈن چۈشتە بېيجىڭغا كەلگەن ئىدى.

ئۆمەكنى ئۆمەكنىڭ پەخرى باشلىقى لېن تۇگچۇن، ئۆمەك باشلىقى، ياپونىيىنىڭ مەرھۇم باش ۋەزىرى داپىڭ [illegible]بىگفاڭنىڭ 2 - ئوغلى داپىڭيا، ئۆمەك مەسلىھەتچىسى، ياپونىيىلىك مەشھۇر سىياسىئون، پارلامېنت ئەزاسى تيەنيىڭفۇلار باشلاپ كەلگەن.

ۋەن لى ئۇلار بىلەن بولغان سۆھبەتتە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ياپونىيىلىك ياش دوستلارنىڭ ئاپتوموبىل بىلەن ساياھەت قىلىش ئۇسۇلى - جۇڭگو - ياپونىيە ئالاقىسىنى يولغا قويۇش، جۇڭگو - ياپونىيە ياشلىرىنىڭ ئۆز ئارا چۈشىنىشى ۋە دوستلۇقىنى كۈچەيتىشنىڭ بىر خىل ناھايىتى ياخشى ئۇسۇلى، ئۇ ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك.

كۆر[illegible]ۈشكە سىياسى كېڭەش مەملىكەتلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاۋپۇچۇ قاتناشتى ھەمدە زىيارەت ئۆمىكىنىڭ بېيجىڭغا كەلگەنلىكىگە ئاتاپ يازغان بىر كۇپلېت شېئىرىنى ئوقۇپ بەردى.

جاڭ جىڭفۇ ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى كومىتېتىنىڭ رەئىسى بىلەن كۆرۈشتى

بېلگىيىنىڭ قاتناش ۋە تاشقى سودا ۋەزىرى جاڭ جىڭفۇ شەرىپىگە زىياپەت بەردى

شىنخۇاشې، برىيۇسسېل، 4 - دېكابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو - ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى سودا ھەيئىتىلىكىگە قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى جاڭ جىڭفۇ بۈگۈن برىيۇسسېلدىكى ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى كومىتېتىنىڭ باش ئىشتاۋىدا ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى كومىتېتىنىڭ رەئىسى ياك دېلور بىلەن كۆرۈشتى.

رەئىس دېلور كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى جۇڭگونىڭ ھەرقايسى ساھەلەردە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى ئىنتايىن مەدھىيىلەيدۇ ۋە ئۇنىڭغا كۆڭۈل بۆلىدۇ. ئورتاق گەۋدە جۇڭگو بىلەن بولغان ئىقتىسادىي، سودا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئىنتايىن خالايدۇ.

ئۇ، جۇڭگونىڭ ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتىكى پوزىتسىيىسى ئاكتىپ، دەپ ھېساپلىدى. ئۇ ئورتاق گەۋدە تەرەپنىڭمۇ جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى تىرىشىپ كۈچەيتىشكە دىققەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

شىنخۇاشې، برىيۇسسېل، خەۋىرى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، جۇڭگو - ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىنىڭ سودا ھەيئىتىلىكىگە قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى جاڭ جىڭفۇ بۈگۈن ئايرىم - ئايرىم ھالدا ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى كوكفىلد، ئەزالىرى شېسۇن ۋە كېللىنتون دەيۋىسلار بىلەن كۆرۈشتى.

ياۋروپادىكى 10چوڭ بانكىدىن تەركىب تاپقان ياۋروپا ئالاقىلىشىش بانكىسىنىڭ باش مۇدىرى جېك تېشىل كەچتە كاتتا كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، جاڭ جىڭفۇ ۋە جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ پارلىق ئەزالىرىنى قارشى ئالدى.

شىنخۇاشې، برىيۇسسېل خەۋىرى. بېلگىيىنىڭ قاتناش ۋە تاشقى سودا ۋەزىرى دېكرو بۈگۈن چۈشتە زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگو - ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى سودا ھەيئىتىلىكىگە قاتنىشىۋاتقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى جاڭ جىڭفۇنى كۈتۈۋالدى.

فاڭ يى چېخوسلوۋاكىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ئوبچىنا بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ، 6- دېكابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى فاڭيى بۈگۈن بۇيەردە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىر بىرىنى ھۆرمەت قىلىش، باراۋەرلىكتە ئۆز-ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا، چېخوسلوۋاكىيە بىلەن بولغان ھەر قايسى جەھەتلەردىكى دوستلۇق-ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

فاڭيى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن چېخوسلوۋاكىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ھەم دۆلەت پەن-تېخنىكا ۋە تەرەققىيات مەبلەغ سېلىش كومىتېتىنىڭ رەئىسى يارومىل ئوبچىنا بىلەن سۆھبەتلەشكەندە، جۇڭگو بىلەن چېخوسلوۋاكىيىنىڭ ھەمكارلىقىنىڭ ياخشى ئاساسقا ۋە كەڭ ئىستىقبالغا ئىگە ئىكەنلىكى ئۈستىدە توختالدى. ئۇ چېخوسلوۋاكىيىنىڭ ئېلىمىز بىلەن ھەرخىل شەكىلدىكى ئىقتىسادىي، تېخنىكا ھەمكارلىقىنى ئالدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئوبچىنا يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي، سودا، پەن-تېخنىكا ھەمكارلىقىدا قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق بولىدۇ، دېدى. ئۇ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى تەرەققىياتىنىڭ ئىستىقبالىدىن ئۈمىدۋار ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

ئوبچىنا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىۋىگە بىنائەن، ئېلىمىزدە رەسمىي زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭغا كەلگەن ئىدى.

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ مۇئاۋىن تاشقى ئىشلار مىنىستىرى كاپىتسى بېيجىڭغا كەلدى

شىنخۇاشې، بېيجىڭ، 5 - دېكابىر تېلېگراممىسى. سوۋېت ئىتتىپاقى تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى كاپىتسى تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىمىزنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى چيەن چىچېننىڭ تەكلىۋىگە بىنائەن، ئېلىمىزدە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭغا كەلدى.

چيەن چىچېننى، سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شېرباكوپ قاتارلىق كىشىلەر ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

گروميكو سوۋېت - ئامېرىكا باشلىقلىرىنىڭ جەنۋە ئۇچرىشىشى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇاشې، موسكۋا، 4- دېكابىر مۇنداق دېدى: پارلىق سوۋېت رەھ-

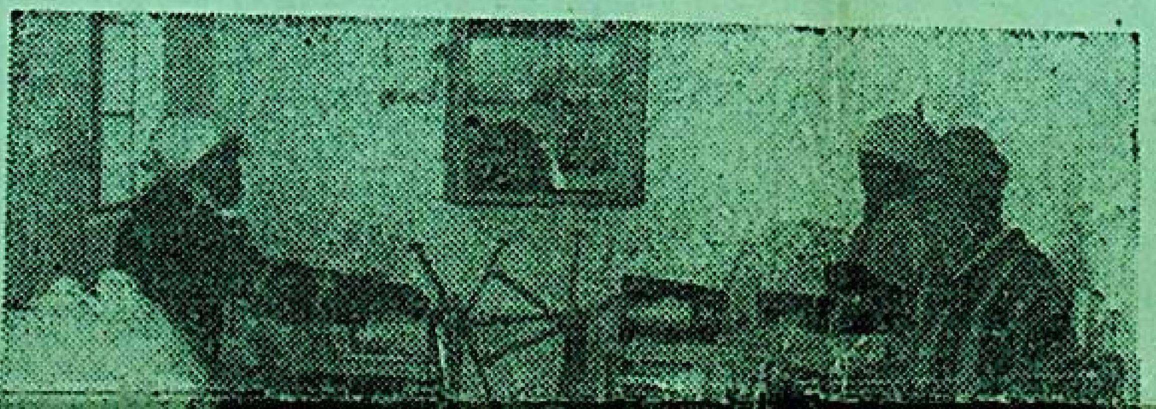

بوتسۋانادىكى ئۇۋدى قول سانائەت كارخانىسى پايتەخت گابورونېغا يېقىن بولۇپ، 1974- يىلى قۇرۇلغان، ھازىر 40 تىن ئارتۇق ئىشچى-خىزمەتچىسى بار. مۇھەم

ئەللەرنىڭ ئىناق، دوستانە ئۆتۈپ، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئورتاق تەرەققى قىلىپ، بۇ رايوندىكى [illegible]، تېخنىكا ھەمكارلىقىنى يولغا قويۇشنى، جۈملىدىن ئېلىمىزنىڭ كونا زاۋۇتلارنى تېخنىكا جەھەتتىن ئۆزگەرتىشكە قاتنىشىشىنى قارشى

خىزمەتچىسى بار. مۇھىم مەھسۇلاتلىرىدىن گىلەم، داستىخان ۋە باشقا قول سانائەت بۇيۇملىرى بار. بۇ كارخانىنىڭ مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتى ياخشى، نۇسخىلىرى يېڭى بولۇپ، ئىچكى-تاشقى خېرىدارلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

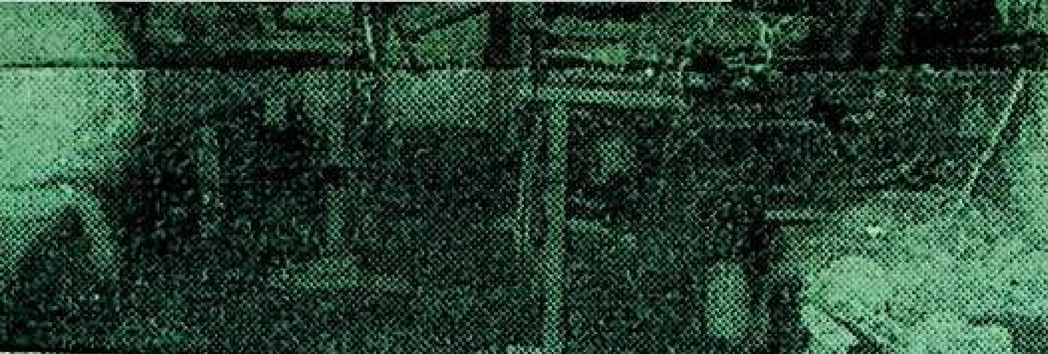

سۈرەتتە: بوتسۋانانىڭ قول سانائەت كارخانىسىنىڭ ئايال ئىشچىلىرى يىپ ئىگىرمەكتە. (شىنخۇئاشې)

شىنخۇئاشې، موسكۋا، 4- دېكابىر تېلېگراممىسى. سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىي سوۋېتى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ رەئىسى گرومىكو مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى موسكۋادا زىيارەتتە بولۇۋاتقان ئىتتىپاق گېرمانىيىسى پارلامېنت ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: يېقىنقى سوۋېت رەھبەرلىرى سوۋېت-ئامېرىكا باشلىقلىرىنىڭ جەنۋەدە ئۆتكۈزگەن بىۋاستە، ئوچۇق-يورۇق سۆھبىتى پايدىلىق بولدى، دەپ قارايدۇ.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ قېتىمقى ئۇچرىشىشنىڭ نەتىجىسى ھازىرقى خەلقارا مۇناسىۋەتلەردىكى سىياسىي كەيپىياتنى ياخشىلاشقا ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ئۇ، ئەپسۇسلىنارلىقى شۇكى، ئامېرىكا تەرەپ ھاۋا بوشلۇقىنى ھەربىيلەشتۈرۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىن ئىبارەت ئاچقۇچلۇق مەسىلە توغرىسىدا زۆرۈر قارار چىقىرىشقا تېخى تەييارلىق كۆرمىگەن، دېدى. گرومىكو ئامېرىكىنىڭ «يۇلتۇزلار ئارا ئۇرۇش» پىلانى ئەمەلگە ئاشۇرىدىغان بولسا، ھەربىي تەييارلىقلارنى چەكلەش ۋە ئازايتىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا ئاساس قالمايدۇ، دەپ تەكىتلىدى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەر دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرىنىڭ يىغىنى ئاياقلاشتى

ئىككى كۈن داۋام قىلغان شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى مۇداپىئە پىلانى كومىتېتىنىڭ مىنىستىر دەرىجىلىك يىغىنى 3 - دېكابىر كۈنى بىريۇسسېلدا ئاخىرلاشتى. يىغىندا، ئاساسەن، ئامېرىكا - سوۋېت جەنۋە باشلىقلىرى ئۇچرىشىشىنىڭ نەتىجىسى ۋە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ مۇنتىزىم كۈچلىرىنى كۈچەيتىش مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىندى.

يىغىنغا قاتناشقان ھەرقايسى ئەللەرنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى رېگان زۇڭتۇڭنىڭ ئامېرىكا - سوۋېت باشلىقلىرى سۆھبىتىدە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەرنى «تەبرىكلىدى»، ئۇلار ئامېرىكىنىڭ ئامېرىكا - سوۋېت مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش جەريانىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى تامامەن قوللايدىغانلىقلىرىنى تەكىتلەشتى ھەمدە سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ جەنۋە ھەربىي تەييارلىقلار سۆھبىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن ئىلگىرىلەشنى مۇمكىن قەدەر تېز ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

يىغىن ئامېرىكىنىڭ مۇداپىئەلىنىش ۋە ئالەم بوشلۇقى قوراللىرى توغرىسىدىكى كۆز قارىشىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى ھەمدە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىدىكى بەش ئىتتىپاقداش دۆلەتنىڭ پىلان بويىچە ئوتتۇرا مۇساپىلىق يادرو قوراللىرىنى ئورۇنلاشتۇرغانلىقىدىن مەمنۇن بولۇشتى.

يىغىندا يەنە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ مۇنتىزىم قوراللىرىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىندى، 1985 - يىلدىكى مۇداپىئە ئەھۋالى مۇزاكىرە قىلىندى ھەمدە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ 1986 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە بولغان مۇنتىزىم قوراللار پىلانى مۇھاكىمە قىلىندى.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

ۋيېتنام ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ دېرەكسىز يوقالغان يەتتە ئادىمىنىڭ سۆڭىكىنى قايتۇرۇپ بەردى

شىنخۇئاشې، خېنېي، 4 - دېكابىر تېلېگراممىسى. ۋيېتنام دائىرىلىرى بۈگۈن خېنېي ئايرودرومىدا ۋيېتنام ئۇرۇشىدا دېرەكسىز يوقالغان ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ يەتتە ئادىمىنىڭ سۆڭىكىنى ئامېرىكا ۋەكىلىگە تاپشۇرۇپ بەردى.

ۋيېتنام تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ بىر ئەمەلدارى تاپشۇرۇپ بېرىش مۇراسىمىدا مۇنداق دېدى: ۋيېتنامدا دېرەكسىز يوقاپ كەتكەن ئامېرىكىلىقلارنى داۋاملىق ئىزدەيدۇ ھەمدە بۈنىڭدىن كېيىنكى ئىككى يىل ئىچىدە بۇ خىزمەتنى تاماملاشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ۋيېتنام ئۇرۇشى ئاخىرلاشقاندىن بۇيان، ۋيېتنام ئامېرىكىغا ئامېرىكا قوشۇنىنىڭ دېرەكسىز يوقاپ كەتكەن 100 دىن ئارتۇق ئادىمىنىڭ سۆڭىكىنى قايتۇرۇپ بەردى. ئامېرىكا ھازىر ۋيېتنام ئۇرۇشىغا قاتناشقان يەنە 1700 چە ئادەمنىڭ دېرىكى يوق دەۋاتىدۇ، لېكىن خېنېي بۇ سانغا قوشۇلمايۋاتىدۇ.

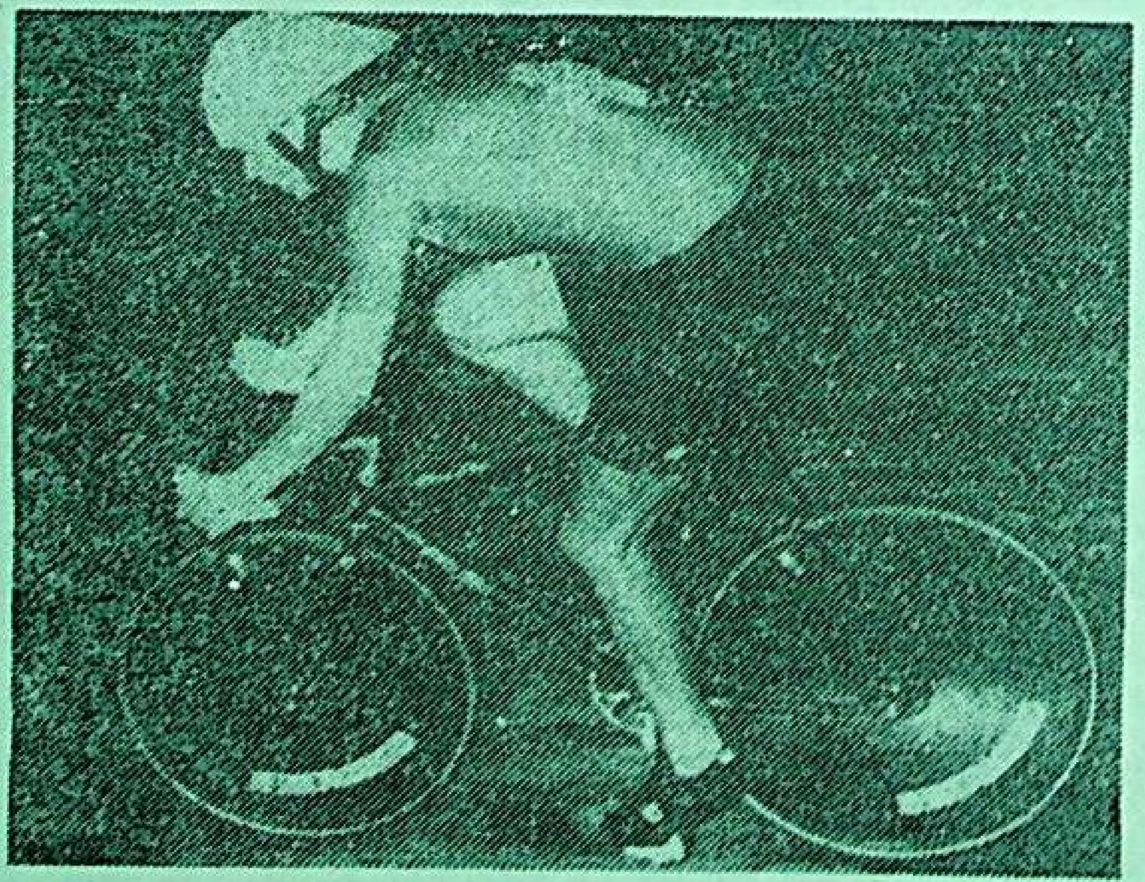

11- ئاينىڭ 24-كۈنى شۋېتسارىيىنىڭ ۋېنت[illegible]تۇر شەھىرىدىن 21 ياشلىق تەنھەرىكەتچى بابارا گەنزى شۋېتسارىيىنىڭ سىيۇرىخ شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن ۋەلسپىت مۇسابىقىسىنىڭ 1- كۈنىدىكى مۇسابىقىدە، سائىتىگە 42.319 كىلومېتىر مېڭىپ، 41.087 كىلومېتىرلىق دۇنيا رېكوردىنى بۇزۇپ تاشلىدى.

(شىنخۇئاشې)

مەرھۇم ئاكىنونىڭ خوتۇنى ئۆكتىچى پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ئۆزىنى زۇڭتۇڭلۇق نامزاتلىقىغا كۆرسىتىشىگە ماقۇل بولدى

خەۋەرگە قارىغاندا، فىلىپپىن ئۆكتىچىلىرىنىڭ قەتلى قىلىنغان رەھبىرى ئاكىنونىڭ خوتۇنى كوراسون ئاكىنو مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى ئۆكتىچى پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ئۆزىنى كېلەر يىل 2 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئۆتكۈزۈلىدىغان زۇڭتۇڭ سايلىمىغا قاتنىشىدىغان زۇڭتۇڭ نامزاتلىقىغا كۆرسىتىشكە ماقۇل بولغانلىقىنى جاكارلىغان.

رايون خاراكتېرلىق ۋە مەملىكەت خاراكتېرلىق ئالتە ئۆكتىچى پارتىيە-گۇرۇھتىن تەركىب تاپقان يېڭى ئۆكتىچى پارتىيەلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەھبىرى ئۆتكەن ئاينىڭ 30 - كۈنى مانىلادا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا كوراسون ئاكىنونى زۇڭتۇڭ نامزاتلىقىغا كۆرسىتىدىغانلىقىنى جاكارلىغان ئىدى.

كوراسون ئاكىنو ئۆكتىچى پارتىيەلەرنىڭ ئۆزىنى سايلامغا قاتنىشىدىغان زۇڭتۇڭ نامزاتلىقىغا كۆرسىتىشىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى، ماركوس مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى بىر قانۇن لايىھىسىگە ئىمزا قويۇپ، كېلەر يىل 2- ئاينىڭ 7 - كۈنى بەۋاقىت زۇڭتۇڭ سايلىمى ئۆتكۈزۈشنى بەلگىلىگەندىن كېيىن جاكارلىدى.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

نىكاراگۇئا شۇلتىزنىڭ نىكاراگۇئادىكى ھۆكۈمەتكە قارشى تەشكىلاتنى ئامېرىكىنىڭ چەكسىز قوللايدىغانلىقى توغرىسىدىكى سۆزىگە نارازىلىق بىلدۈردى

شىنخۇئاشې، ماناگۇئا، 4 - دېكابىر تېلېگراممىسى. نىكاراگۇئا تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكى بۈگۈن باياننامە ئېلان قىلىپ، ئامېرىكىنىڭ دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى شۇلتىزنىڭ يېقىندا بايان قىلغان ئامېرىكىنىڭ نىكاراگۇئادىكى ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق تەشكىلاتنى داۋاملىق قوللايدىغانلىقى توغرىسىدىكى سۆزىگە قاتتىق نارازىلىق بىلدۈردى.

ئامېرىكا «لوس- ئانژېلېس ۋاقتى» گېزىتىنىڭ 2 - دېكابىردىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، شۇلتىز بۇ گېزىتكە سۆھبەت بايان قىلغاندا، ئوتتۇرا ئامېرىكا ئەللىرى تىنچلىق شەرتنامىسى ئىمزالىغان تەقدىردىمۇ، ئامېرىكا يەنىلا نىكاراگۇئادىكى ھۆكۈمەتكە قارشى تەشكىلاتنى «چەكسىز» قوللايدۇ، دەپ جار سالغان.

نىكاراگۇئا تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتىدا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: شۇلتىزنىڭ بۇ سۆزى «ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ خەلقارا[illegible]نىڭ تۈپ مىزانلىرىنى ئىنكار قىلىپ»، قوراللىق تەھدىت سېلىش سىياسىتى يۈرگۈزىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. بۇ، كونتادورا گۇرۇھىنىڭ ئوتتۇرا ئامېرىكىدا تىنچلىق ئورنىتىش يولىدىكى تىرىشچانلىقلىرى بىلەن زىت بولۇپ، ئوتتۇرا ئامېرىكا تىنچلىق شەرتنامىسىنىڭ ئىمزالىنىشىغا توسالغۇ بولىدۇ.

رېگان زۇڭتۇڭنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە مەسلىھەتچىسى ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بەردى

شىنخۇئاشې، بېيجىڭ، 5 - دېكابىر تېلېگراممىسى. ۋاشىنگتون خەۋىرى: ئامېرىكا زۇڭتۇڭى رېگان مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە مەسلىھەتچى مەكفارلاننىڭ ئىستېپاسىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ھەمدە مەكفارلاننىڭ باش ياردەمچىسى پويىندېكستېرنى دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە مەسلىھەتچىلىككە تەيىنلىگەنلىكىنى جاكارلىدى.

رېگان مەكفارلاننىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىشىنىڭ سەۋەبلىرىنى ئىزاھلىمىدى، مەكفارلاننىڭ دەم ئېلىشقا چىقىدىغانلىقىنىلا ئېيتتى.

مەكفارلان 1983 - يىل 10 - ئايدا دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە مەسلىھەتچىلىككە تەيىنلەنگەن ئىدى.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى، تېلېفون باش ئاپاراتى: 42711، 42712، 52722، 42723، 42733، 42734، ئېلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 42940، تېلېگراف نومۇرى: 5028، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى 1.50 يۈەن، پارچە باھاسى 5 پۇڭ (گېزىت تىزىملاش نومۇرى: 102)

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى